

2023.

Beszámoló az Országos Magyar Méhészeti Egyesület munkájáról

Beszámoló az OMME 2023. évi munkájáról

2024.

AZ OMME VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐI, VALAMINT AZ ETIKAI- ÉS FEGYELMI BIZOTTSÁG TAGJAI

ELNÖKSÉG:

Bross Péter, elnök
Dr. Hegedűs Dénes, szakmai elnökhelyettes
Dr. Bónai András, nemzetközi kapcsolatokért felelős elnökhelyettes
Csonka Imre, elnökségi tag
Hok József, elnökségi tag
Dr. Kolics Balázs, elnökségi tag
Lászka István Attila, elnökségi tag
Petneházy Antal, elnökségi tag
Simonné Venter Éva, elnökségi tag
Zsibritáné Paczuk Anikó, elnökségi tag

ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG:

Mészáros János, a bizottság elnöke
Ficzere Péter, bizottsági tag
Halász Balázs, bizottsági tag
Dr. Körmendy-Rácz János, bizottsági tag
Kóvágó Károly, bizottsági tag
Somogyi Magyar József, bizottsági tag
Szlávik-Orvos Mária, bizottsági tag

ETIKAI- ÉS FEGYELMI BIZOTTSÁG

Rádi Tibor elnök
Balog Csaba, bizottsági tag
Kalóné Tekes Magdolna, bizottsági tag
Szegedi Erika, bizottsági tag
Dr. Sólya Nándor, bizottsági tag

OMME HIVATAL MUNKATÁRSAI

Dr. Pungor Adrián hivatalvezető
Farkas Zsuzsa főmunkatárs
Takács Ferencné főmunkatárs
Fakla Katalin munkatárs
Kovács Erika munkatárs

AZ OMME HIVATAL MUNKÁJÁT SEGÍTETTÉK

Horváth Gábor vezető szaktanácsadó
Huller Dániel nemzeti program koordinátor
Márkosy Gábor budapesti szaktanácsadó

TARTALOMJEGYZÉK

<u>OMME ESEMÉNYEK</u>	<u>- 1 -</u>
<u>AZ OMME GAZDÁLKODÁSA, AZ OMME HIVATAL MŰKÖDÉSE</u>	<u>- 93 -</u>
<u>MAGYAR MÉHÉSZETI NEMZETI PROGRAM</u>	<u>- 96 -</u>
<u>AZ ETIKAI ÉS FEGYELMI BIZOTTSÁG BESZÁMOLÓJA</u>	<u>- 98 -</u>
<u>AZ ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG BESZÁMOLÓJA</u>	<u>- 99 -</u>
<u>MEGYEI MÉHÉSZETI ÉVÉRTÉKELŐ</u>	<u>- 103 -</u>
<u>2023. ÉVI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓ ÉS KÖZHASZNÚSÁGI MELLÉKLET</u>	<u>- 136 -</u>
<u>2024. ÉVI PÉNZÜGYI TERV</u>	<u>- 139 -</u>
<u>2024. ÉVI MUNKATERV</u>	<u>- 142 -</u>

I.

OMME ESEMÉNYEK

Időrendi sorrendben, témák szerint csoportosítva ismertetjük a 2023-as év fontosabb híreit, eseményeit. Mivel a Beszámoló egyben szakma- és kortörténelmi dokumentum, így sok, e szempontból érdekes, értékes információt is tartalmaz korábbi híreink felsorolása.

Nemzeti program

Egyesületünk 2023-ban is folyamatosan figyelemmel követte az átalakult nemzeti programot, amely immár a KAP Stratégiai Terv részévé vált, és változatlan tartalommal a Méhészeti ágazat támogatása megnevezést kapta. Az OMME a jogszabályi háttér kialakításával kapcsolatban többször egyeztetett az Agrárminisztérium, valamint a Magyar Államkincstár szakembereivel.

2023. év elején még folyamatban volt az új rendelet megalkotása, amely a későbbiekben jelentősen elhúzódott. Az OMME kiemelt figyelmet fordított a méhész kollégák érdekeire, így a 2023. évi „gyógyszer-cukor” támogatással kapcsolatban a következő információkat és tanácsot tudtuk adni:

- a 2023-as támogatási évben a 2023. január 1-i és az az utáni teljesítésű számlák számolhatók el
- tekintettel, hogy a támogatási év elkezdődött, az OMME a rendelet mielőbbi megjelenését prioritásként kezeli, így az 2023-as támogatási évre módosításokat nem tervez javasolni a gyógyszer-támogatások kapcsán. Ez azt jelenti, hogy a legutóbbi (2022. április 6-ig) benyújtott kérelmekkel azonos feltételek mellett lehet igényelni a támogatást (1800 Ft/méhcsalád – cukor max. 1350 Ft)
- tekintettel a gyógyszerforgalmazó cégek árukészleteinek „forgási” sebességére javasoljuk a méhésztársaknak, mielőbb kezdjék meg a beszerzéseket, hogy a megnövekedett vásárlói igény ne okozzon időszakos készlethiányt a forgalmazóknál
- A benyújtás határideje függ a rendelet megjelenésének dátumától, így erről egyelőre nem tudunk pontos tájékoztatást adni.

Törtidőszak - Nemzeti Program

2023. január 31-én véget ért a Nemzeti Program átmeneti végrehajtási időszaka. Az OMME által igénybe vehető egyéb támogatási jogcímekkel együtt a teljes átmeneti időszak forrásigénye 1.119.339 EUR, ami a rendelkezésre álló keret 93%-a.

Mivel egyes jogcímeknél jelentős túligénylés keletkezett, ezért az OMME megtette a szükséges lépéseket a keretátcsoportosítás elvégzéséhez, aminek köszönhetően minden jogos támogatási igény kifizetésre kerül majd.

A méhészek által igénybe vett támogatási jogcímelek kihasználtsága az alábbiak szerint alakult:

JogcímKihhasználtság

OMME termelői mézesüveg 173%

Vándoroltatáshoz szükséges eszközök 66%

Méz és méhészeti termékek kinyeréséhez szükséges eszközök 92%

OMME zárszalag 50%

Vonalkód 145%

Nemzeti Program 2023. évi megjelenése

Méhészeti Nemzeti Program 2023. évére vonatkozó rendelete június végén jelent meg . Sajnos, rendkívül kevés idő állt rendelkezésre a kérelmek beadására.

Felhívtuk a méhésztársak figyelmét, hogy aki rendelkezik gyógyszer-cukor, vagy bármilyen eszköz számlával, folyamatosan figyelje honlapunkat, amelyen azonnal közöltük a rendelet megjelenését.

A benyújtási határidők a következők voltak:

- A „gyógyszer-cukor“ kérelmek július 17-ig (a számla teljesítése maximum július 16. napja lehet);
- Az eszközkérelmeket július 31-ig;
- A méhanyákkal kapcsolatos kérelmeket augusztus 3-ig (a számla teljesítése maximum július 31. napja lehet) kell benyújtani.
- A rendezvényekkel kapcsolatos kérelmeket augusztus 15-ig (a számla teljesítése maximum július 31. napja lehet) kell benyújtani.

Az új rendelet 2023. december 31-ig volt hatályos. A kérelem benyújtási határidők után is lehetőségük volt a méhésztársaknak a rendeletben foglalt eszközök, szolgáltatások igénybevétele, megvásárlására, de ebben az esetben a támogatási kifizetések átnyúltak a 2024-es esztendőre.

Nemzeti Program hiánypótlások

A szaktanácsadói hálózat tájékoztatása alapján megszorodtak MÁK által kiküldött Nemzeti Programos hiánypótlások. A kincstár ügyintézői folyamatosan dolgozták fel és értékelték a méhészek gyógyszer-cukor, eszköz és rendezvényekkel kapcsolatos kérelmeit. Mivel a kérelmek kezelése teljes mértékben elektronikusan történt, ezért papír alapon már senki nem kapott értesítést. Ezért kértük a méhészeket, hogy akiknek volt valamilyen beadott támogatási igénye, heti rendszerességgel ellenőrizze e-mail fiókjukat. Hivatalos értesítés esetén pedig vegyék figyelembe, hogy a teljesítésre kiszabott határidőt ne lépják túl.

Nemzeti Program változásai 2024 január 1-től

A június 26-án megjelent támogatási rendelet 2023. december 31-ig szabályozta a méhészeti támogatásokat. A 2024-től induló jogszabály jelenleg kidolgozás alatt áll. A tavaszi küldöttgyűlés által elfogadott módosítások ekkor fognak beépítésre kerülni. Ennek értelmében elsődleges cél kell, hogy legyen a méhészek által leginkább kihasznált jogcím, a „gyógyszer-cukor” támogatás keretösszegének, így a méhcsaládonkénti támogatás mértékének a növelése.

A tervezett megtakarításoknak köszönhetően a méhcsaládonkénti „gyógyszer-cukor” támogatás összege 40-60%-al növekedhet.

Méh állatjóléti támogatás 2023.

2022. június 20. és július 19. között volt beadható a méh állatjóléti támogatás iránti kérelem. A kiírása szerint azok a méhészek pályázhattak, akik rendelkeztek legalább hároméves bejelentett méhtenyéssel. A felhívás alapján méhcsaládonként évente egy alkalommal 4 kilogramm méz visszahagyását vállalták, amelynek teljesítésért 2022-re 7,5 eurónak megfelelő forintösszeg, a 2023-as év teljesítéséért 15 eurónak megfelelő forintösszeg jár majd méhcsaládonként. Az alábbiakban arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy mik a teendőink a pályázat sikeres teljesítéshez. Az első és legfontosabb feladat, hogy áprilisban nyújtsuk be 2022-es év teljesítéséért járó támogatás kifizetésének az igénylését (kifizetési kérelem). Ezt az úgynevezett egységes kérelembenyújtó felületen kell majd megtennünk. Kifizetési igénylést az nyújthat be, aki támogatói okirattal rendelkezik, támogatási kérelmet nyújtott be vagy a kötelezettség átadásra irányuló kérelemben a kötelezettség átvevőjeként szerepel. Tehát az is benyújthatja majd a kifizetési kérelmet, aki még nem kapta meg a támogatói okiratot. A kifizetés igénylésében azt a méhcsaládszámot és tenyészetkódot kell feltüntetni, amelyekkel a vállalt tartási kötelezettségeket teljesítettük. Amennyiben 2022-ben nem jelentettünk mézvisszahagyást, úgy nem teljesítettük a kötelezettségünket, és ezért nem vagyunk jogosultak a kifizetésre. Ez nem jelenti azt, hogy teljesen kizárnak minket a további támogatásból. Amennyiben idén teljesítjük a feltételeket, 2024-ben jogosultak leszünk a méhcsaládonkénti 15 euróra. Az idei évben – amennyiben többletpontért vállaltuk – építető keretet kell behelyeznünk április 1. és május 31. között. A pályázati felhívás 1. számú melléklete alapján az építető keret a Varroa atka irtásának egyik mechanikai eszköze. Lényege, hogy a mülép nélküli vagy részben mülép nélküli keretrészben, a méhek természetes építőhajlamát kihasználva, lépek építésére sarkalljuk a méhcsaládot. Az ilyen módon épített lépekben általában herék fejlődnek. Szaporodási ciklusa során a Varroa atka ezeket a herefiasításokat részesíti előnyben. Eltávolításukkal jelentős számú atkától szabadulhatunk meg vegyszerek használata nélkül.

Egy alkalommal mindenkinek kötelező mézvisszahagyást jelentenie. Emlékeztetőül a pályázati felhívásból: „A támogatást igénylőnek az adott évben – a kötelezettségvállalás teljes időtartama alatt – a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Államkincstár) felé, az Államkincstár által közzétett elektronikus formanyomtatványon, ügyfélkapun keresztül, a méz visszahagyása előtt legalább 3 munkanappal, be kell jelentenie a pergetés napját és a 4 kg méz visszahagyására vonatkozó szándékát.” A bejelentést megtehetjük a szokásos felületen (elérési útvonal: Elektronikus kérelemkezelés → Vidékfejlesztési Program Támogatási kérelem → Állatjóléti intézkedések → VP Méh állatjólét → Pergetés bejelentés), továbbá az Államkincstár mobilos alkalmazásán, a mobilGazdán keresztül. A pályázati felhívás megköveteli tőlünk, hogy rendszeresen vezessük a méhészeti munkanaplót. Ezt a pályázati dokumentációk között találjuk, a 7. számú mellékletben. Ebben fel kell tüntetnünk a pörgetések napját, az építető keret behelyezésének időpontját, valamint a méhek vándoroltatása esetén a méhek új gyűjtési helyét és az ott tartózkodás tervezett időtartamát, legkésőbb a méhek telepítését követő napon. A támogatásba bevont méhcsaládokat az Államkincstár évente jogosult ellenőrizni. Ez lehet adminisztratív és helyszíni ellenőrzés. Ennek során minden dokumentumot kérhetnek, ideértve a méhészeti munkanaplót és az állatjóléti tervet is. Legalább 48 órával az ellenőrzés előtt értesítik a méhészt. Két esetben várható helyszíni ellenőrzés: 1. a pergetés időpontjának lejelentését követően; 2. a kifizetési kérelem benyújtása után. Esemény-ellenőrzés esetén nem a pergetés munkafolyamatát ellenőrzik, hanem azt, hogy a bejelentett időpontban megtörtént-e a 4 kilogramm méz visszahagyása. A kaptárakban visszahagyott 4 kilogramm mézet a mézelvétel után (a bejelentett időpontot követően) még négy napig ellenőrizhetik. Az ellenőrök az állomány egy részét fogják csak szűrőpróbaszerűen ellenőrizni. A híresztelésekkel ellentétben a Magyar Államkincstár ellenőrei nem fognak mintát venni a lépekből. Az ellenőrzés úgy fog lezajlani, hogy a védőruhába öltözött ellenőrök néhány kaptárra rámutatnak, ezekből a méhésznek kell kivennie azokat a lépeket (kereteket), amelyek a minimum 4 kilogramm mézet tartalmazzák. Az ellenőrök tudják, hogy 1 négyzetdeciméter, mindkét oldalán fedett lépes méz körülbelül 20 dekagramm mézet tartalmaz. A lépek gyors megtekintésével zajlik az ellenőrzés. Amennyiben a támogatásba bevont méhcsaládokat új állandó telephelyre szeretnénk áthelyezni – tehát itt nem a vándorlásra gondolunk, hanem amikor teljesen új tenyészkódunk keletkezik –, akkor azt be kell jelentenünk a Kincstárnak. Fontos, hogy új tenyészet bejelentésére az új tenyészet létrehozásától számított 15. napig van lehetőség, a határidő lejártá után bejelentett tenyészeteket a Kincstár nem fogadja el, így azok a későbbiekben már nem vonhatók be a támogatásba! A változást az Elektronikus kérelemkezelés → Változás bejelentés → Változás bejelentés menüpont alatt jelenthetjük be. Az ebben a formában történő bejelentésre viszont csak akkor van lehetőség, ha már rendelkezünk a támogatás vonatkozásában kiállított támogatói okirattal.

Figyelmeztető, figyelemfelhívó híreink az állatjóléti támogatással kapcsolatban az alábbiak voltak:***Méh állatjóléti támogatás – változás bejelentése***

Tájékoztatjuk a Méhésztársakat, hogy amennyiben a támogatásba bevont méhcsaládok tartási helye megváltozik, 15 napon belül be kell jelentenünk az Államkincstárnak. A határidő lejárta után bejelentett tenyészeteket a Kincstár nem fogadja el, így azok a későbbiekben már nem vonhatóak be a támogatásba!

A változás bejelentését az alábbiak szerint tehetjük meg:

Amennyiben Támogatói Okirattal nem rendelkezünk (ezzel még senki nem rendelkezik, a Támogatói Okiratot a Kincstár decemberben küldi meg), akkor az Általános ügyintézés -> Támogatáshoz kapcsolódó iratok elektronikus beküldése -> Új beadvány készítése pontot szükséges kiválasztani. A megjelenő felületen a Jogcímek/intézkedések pontnál a lenyíló listából ki kell választani a Méh állatjólét (VP) menüpontot, majd a tovább gombra kattintva a következő oldalon az alábbi adatokat szükséges megadni:

Hivatkozott ügy iratazonosítója: itt a benyújtott támogatási kérelem vonalkódját szükséges feltüntetni

Tárgy: itt bejelentés tárgyát szükséges megadni, ami jelen esetben: “egyéb kérelem”

Rövid leírás: A rendelkezésre álló szövegdobozba szükséges részletesebben kifejtetni a tenyészet bevonásának indoklását, illetve célszerű feltüntetni a tenyészet adatait is (például tenyészetkód, tartási hely).

Fenti esetben szükséges még az új tenyészet tenyészet igazoló lapjának feltöltése is, amelyre a csatolt dokumentumok menüpont alatt +Fájl kiválasztása gomb megnyomása után van lehetőség.

Ezek után nyilatkozni szükséges arról, hogy a csatolt dokumentum/ dokumentumok ellenőrzésre kerültek - e, és a lenyíló listából az “IGEN” lehetséges kell kiválasztani.

Majd az oldal telején az ellenőrzés gomb megnyomása után, ha a felület további hibát nem jelet akkor a Beadás gomb megnyomásával benyújtható a bejelentés.”

Amennyiben rendelkezünk támogatói okirattal az elektronikus benyújtófelületen az Elektronikus kérelemkezelés -> Változás bejelentés -> Változás bejelentés menüpont alatt.

Méh állatjóléti támogatás – Támogatói okirat

Tájékoztatjuk a méhésztársakat, hogy a Méh állatjóléti támogatások támogatói okiratai előreláthatólag 2023. első negyedévében, de legkésőbb az Egységes kérelem beadási időszakának kezdetéig érkeznek meg (2022-ben ez április 6. volt).

Emlékeztetőül: a 2022-ben beadott állatjóléti támogatások lehívásához 2023-ban az egységes kérelem beadási időszakában kifizetési kérelmet kell majd benyújtanunk (amit a Támogatói Okirat megküldése után tehetünk majd meg). A 2022-es év teljesítésért 7,5 Euro jár méhcsaládonként, amit 2023. szeptemberében fognak kifizetni. A 2023-as év teljesítéséért járó 15 Euró 2024-ben fog kifizetésre kerülni.

Akik nem teljesítették 2022-ben az un. „pergetési bejelentést“, ők nem jogultak az elős évben járó, 2023-ban kifizetendő méhcsaládonkénti 7,5 euró támogatásra. De nem veszítik el a következő két év támogatásait (2x15 euró/méhcsalád), ehhez nyilván idén és jövőre teljesíteni kell a „pergetési bejelentést“.

Méh állatjóléti támogatás

Tájékoztatjuk a Méhésztársakat, hogy június 9-ig lehet beadni a Méh állatjóléti támogatási jogcím kifizetési kérelmét a “Egységes kérelem” keretében.

Fontos! A kifizetési kérelem benyújtásához nem szükséges támogatói okirattal rendelkezünk. Kérjük, hogy minden méhész aki beadta támogatási kérelmét nyújtson be kifizetési kérelmet is. A benyújtás módjáról az útmutatót a felület megnyílása után fogjuk közzétenni.

Akik igényelték a Méh állatjóléti támogatást, kötelesek vezetni a pályázati felhívás 7. számú mellékletében található méhészeti munkanaplót, amely honlapunkról is letölthető. A munkanaplóban az alábbiakat kell feltüntetni:

- méz visszahagyásának időpontja
- építettő-keret alkalmazásának időpontja (aki ezt vállalta)
- vándoroltatásra vonatkozó információk (állóméhészetekre nem vonatkozik)

A 2023-as év sikeres teljesítéséhez egy alkalommal méz visszahagyást kell jelentenünk. Emlékeztetőül a pályázati felhívásból:

“A támogatást igénylőnek az adott évben – a kötelezettségvállalás teljes időtartama alatt – a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Államkincstár) felé, az Államkincstár által közzétett elektronikus formanyomtatványon, ügyfélkapun keresztül, a méz visszahagyása előtt legalább 3 munkanappal, be kell jelenteni a pergetés napját és a 4 kg méz visszahagyására vonatkozó szándékát.”

Méh állatjóléti támogatás

Tájékoztatjuk a Méhésztársakat, hogy azok, akik pályáztak 2022-ben a Méh állatjóléti támogatásra az idei évben az alábbi kötelezettségeiket kell teljesíteniük:

1. 2022-es évre vonatkozó kifizetési kérelem benyújtása:

Amennyiben teljesítették a szükséges vállalásokat (tehát jelentettek méz visszahagyást a 2022-es évben), jogosultak lesznek a méhcsaládonkénti 7,5 euro támogatási összeg lehívására. Ehhez az áprilisban megnyíló úgynevezett egységes kérelem beadási felületen be kell nyújtaniuk egy kifizetési kérelmet. Erről bővebb tájékoztatót a kapcsolódó Kincstár közlemény megjelenése után tudunk nyújtani.

2. 2023-as év teljesítése:

- Az idei év sikeres teljesítéséhez egy alkalommal méz visszahagyást kell jelentenünk. Emlékeztetőül a pályázati felhívásból:

“A támogatást igénylőnek az adott évben – a kötelezettségvállalás teljes időtartama alatt – a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Államkincstár) felé, az Államkincstár által közzétett elektronikus formanyomtatványon, ügyfélkapun keresztül, a méz visszahagyása előtt legalább 3 munkanappal, be kell jelentenie a pergetés napját és a 4 kg méz visszahagyására vonatkozó szándékát.”

A méz visszahagyásának bejelentéséről szóló útmutatója honlapunkon megtekinthető.

- Építető keret használata április 1. és május 31. között (amennyiben vállalta)

Az építető keret fogalma a pályázati felhívás fogalomtára alapján: a mechanikai Varroa atka irtás egyik eszköze, a lényege, hogy a mülép nélküli vagy részben mülép nélküli keretrészben a méhek természetes építő hajlamát kihasználva lépek építésére sarkalljuk a méhcsaládot, az ilyen módon épített lépekben általában hímivarú egyedek fejlődnek, a Varroa atka a szaporodási ciklusa során ezeket az un. „herefiasításokat” részesíti előnyben, amelyek eltávolításával, jelentős számú atkától szabadulhatunk meg vegyszerek használata nélkül;

- Méhészeti munkanapló vezetése

A méhészeti munkanaplóban fel kell tüntetni a vándorlások és a pergetések napját.

1000 forintos támogatás

2023. február 1. és 2023. február 28. között ismét beadható volt a méhcsaládonkénti 1000 forintos támogatás. A támogatás alapja a 2022. november 15. napjáig a TIR-ENAR rendszerben bejegyzett méhcsaládok száma.

A kérelem kizárólag elektronikus úton, a www.mvh.allamkincstar.gov.hu honlapon keresztül, ügyfélkapus azonosítást (bejelentkezést) követően elérhető elektronikus kérelemkitöltő felületen volt benyújtható.

A beadásban segítséget nyújtott az OMME szaktanácsadó hálózata, valamint honlapunkra feltöltöttük a részletes beadási útmutatót is.

Február 28-án lezárult a méhegészségügyi válságtámogatás benyújtási határideje. A MÁK tájékoztatása szerint, a támogatás teljes forrásigénye 1 milliárd 60 millió forint lett, a rendelkezésre álló keretösszeg viszont csak 950 millió forint volt, így mindenképpen visszaosztás fog történni.

Ezt követően Magyar Államkincstár kifizette a „Méhállomány egészségügyi kondíciójának megőrzéséhez igénybe vehető csekély összegű támogatás” összegeit. A rendeletben meghatározott 950 millió forintos forrásra összesen 11 871 méhész adott be támogatási kérelmet. Mivel a rendelkezésre álló, előbb említett keretösszegnél többre volt igény, ezért az Államkincstár arányosan csökkentette a kifizethető támogatás összegét. Ennek megfelelően minden kérelmező 948 forintra volt jogosult méhcsaládonként.

Méhészeti járművekre igényelhető támogatás

Február 15-től ismét beadható volt a „méhészeti járművekre igénybe vehető mezőgazdasági csekély összegű támogatás”.

A kérelem beadási időszaka: február 15.- április 17.

Fontos változás a korábbi évekhez képest: az idei évtől legfeljebb kettő darab méhészeti eszközhordó jármű illetve vándor méhesház után igényelhető a támogatás.

Visszaigényelhető:

- gépjármű-felelősségbiztosítás (tárgyévben, azaz 2022-ben megfizetett)
- gépjárműadó (nem vonatkozik rá az a kötelezettség, hogy tárgyévben kellett befizetni)
- OBU fedélzeti rendszer (5 évente a rendszer nettó ára, de legfeljebb 40 ezer forint)

Ki igényelheti?

- 2022-ben volt legalább 80 méhcsaládja
- március 1. és október 31. között bármely időtartamban méhészeti eszközhordozó járművet, illetve vándor méhesházat üzemeltetett

Méhészeti eszközhordó jármű fogalma: minimum 3,5 tonna össztömegű közúti jármű, minimum O3 kategóriás pótkocsi, vagy azokból álló járműszerelvény, amelyet kizárólag kaptárok, méhek, méhészeti termékek és közvetlenül méhészeti tevékenységben használt eszközök szállítására alkalmaznak

Vándor méhesház: olyan különleges felépítményű közúti jármű, amelynek a felépítménye kizárólag méhek, valamint méhészeti felszerelések, technológiai- és védőeszközök elhelyezésére és szállítására szolgál, és fix felépítménye miatt kizárólag méhészeti tevékenységre használható.

A kérelem beadása az alábbi útvonalon, online lehetséges: Elektronikus kérelemkezelés/Piaci intézkedések/Nemzeti támogatások/ Mezőgazdasági csekély összegű támogatás/Méhészeti járművek üzemeltetési költségeinek támogatása

Az alábbi dokumentumokat kell benyújtani:

Minden esetben:

- az OMME 2023-ban kiállított igazolása arról, hogy a méhész a méhcsaládjait vándoroltatja. Fontos! Ezt az igazolást a Megyei méhészeti szaktanácsadójától kérheti, ehhez szükséges bemutatni egy vándorlást igazoló dokumentumot. Amely lehet: településre bejelentő lap, kijelentő lap vagy állatorvosi vizsgálatról szóló igazolás.
- forgalmi engedély vagy ideiglenes forgalomban tartási engedély

Az egyes támogatható költségek vonatkozásában csatolni kell:

- a 2022. évben befizetett kötelező gépjármű biztosítás díját tartalmazó szerződés, illetve a 2022. évi díj összegére vonatkozó biztosítói értesítés másolatát és annak befizetését igazoló szelvény vagy a banki átutalást igazoló számlakivonat másolatát

- a 2022. évre befizetendő gépjárműadót megállapító határozat és a gépjárműadó befizetését igazoló szelvény vagy a banki átutalást igazoló számlakivonat másolatát,
- OBU fedélzeti rendszer vásárlása esetén a 2022. évben kiállított számla másolatát és a befizetést igazoló szelvény vagy banki átutalást igazoló számlakivonat másolatát.

Méhészeti járművek de minimis támogatása

Február 15. – április 17. között lehetett benyújtani „méhészeti járművekre igénybe vehető mezőgazdasági csekély összegű támogatás” kérelmeit. 860 méhésztársunk élt a lehetőséggel. Sajnos, a tavalyi esztendőhöz hasonlóan, közel 30 millió forint értékben, túligénylés történt. Az illetékes minisztérium mindent elkövet azért, hogy találjon forrást a támogatási keret emelésére.

Elnökségi ülések

I. Elnökségi ülés

Február 2-án ülést tartott az Elnökség. Az elmúlt időszakot érintő munkák beszámolója után, a folyamatban lévő Nemzeti Program jogalkotásáról folyt élénk eszmecsere. Sajnos, hiába volt a magyar Kormány legmagasabb szintű közbenjárása, számos támogatási jogcímet törölni kellett az új Nemzeti Programból. Lapzártakor, amikor e sorokat írjuk, még nem teljes e lista, ezért most, itt, eltekintünk ezek felsorolásától. A tavaszi Országos Vezetőségi ülés előkészületeiről, napirendi pontjainak kialakításáról is folyt megbeszélést. A mézpiac katasztrofális helyzetével kapcsolatban számos felvetés született, ezeket átbeszélte az elnökség és a leggyakorlatiasabb, legrealisabb cselekvési pontokat megjelölte. Szükség az érdekképviselő lehetőségére, de egyértelműen meg kell próbálni tenni valamit, hiszen eddig még soha nem látott mélypontot ért el az unióban termelt méz iránti piaci kereslet. Első lépésként a magyar méhészek áldatlan állapotáról tájékoztatni kell az Agrárminisztériumot. Ez meg is történt, az OMME tájékoztatását közzétettük a Méhészüjságban. Az un. Méhész-minimumvizsga létrehozásával kapcsolatban is szakmai megbeszélést zajlott le. A beérkezett kérelmeket is megtárgyalta az Elnökség. Az ülés 14.00 órától a Mézlovagrendekkel történő megbeszéléssel folytatódott.

Találkoztak a Mézlovagok és az Elnökség tagjai

Február 2-án, a Lurdy Házban találkozott az OMME elnöksége a hazai Mézlovagrendek képviselőivel. Az Elnökség meghívására a 19 Mézlovagrendből 12 jött el a megbeszélésre. Az egybegyűltek egyetértettek abban, hogy minden jelenlevő személy élen jár, és az átlagos magyar méhésztől többet, sokkal többet tesz a hazai mézfogyasztás népszerűsítéséért. A cél közös, de annak még hatékonyabb megvalósításáért szükséges áttekinteni, hogy az OMME milyen szerepet tud vállalni a Mézlovagrendek munkájában.

Mindegyik Mézlovagrend képviselője elmondta az éves tevékenységüket, aktivitásaikat.

Vannak, akik kreatívan sok-sok programot szerveznek környezetükben, vannak, akik más lovagrendek által szervezett rendezvényekre járnak el, annak rendezvény ünnepélyességének, fényének emelése céljából. Mindegyik lovagrend egyetértett abban, hogy munkájuk minősége és mennyisége nagyban függ attól, hogy a lovagrend milyen kapcsolatban áll azzal a méhész egyesülettel, melynek tagjaiból alakult. Hiszen minden aktivitás pénzbe kerül, ráadásul, egyre több forrást igényel. Anyagi háttér nélkül nehéz megvalósítani a terveket, ráadásul a lovagrendek jogilag nem önálló szervezetek, azaz nehéz stabil finanszírozást megvalósítani. Elsősorban nem anyagi támogatást kértek a lovagrendek az OMME-től (a 2022-es évben 2,5 millió forint támogatás került kifizetésre úti- és szállásköltségre az OMME Marketing Alapból), hanem egyfajta „mentorálást”, koordinálást, összefogást várnak munkájukban.

A több órán át tartó megbeszélés során az Elnökség megkapta azokat az intelmeket, kéréseket, amiket összegezve, átbeszélve a következő ülésén ki tudja alakítani álláspontját arról, hogy a jövőben milyen módon tudna az OMME szerepet vállalni a lovagrendek munkájának koordinálásában, vagy egyáltalán, tud-e vállalni ilyen szerepet.

II. Elnökségi ülés

Az Elnökség március első napján tartotta meg soronkövetkező ülését. A rendezvény hagyományosan az elmúlt időszakról szóló elnöki beszámolóval kezdődött. A beszámoló keretén belül ismertetésre került a mézbor készítésével és értékesítésével kapcsolatos egyeztetés részletei, valamint a chile-i Apimondiával kapcsolatos részletek. Az Elnökség 6 főben korlátozta az OMME részéről kiutazók számát. Természetesen az idei évben is készülni fogunk egy Magyarországot, a magyar méhészetet bemutató standdal.

Az Elnökségi meghívottjaként jelen volt Dr. Nagy Attila, a Nébih Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság igazgatója, akivel egyeztetésre kerültek az együttműködés eddig elért eredményei, tapasztalatai, valamint további területei. A felek egyetértettek abban, hogy szükség lenne egy országos méhegészségügyi felmérésre, amellyel a méhcsaládok általános egészségügyi állapotát lehetne vizsgálni. Ezt követően a méhészeti minimumvizsga tananyagával, valamint a vizsga részleteivel folytatódott az ülés. A minimumvizsga előkészítésével kapcsolatos munka folyamatban van.

A továbbiakban az Elnökség egyeztette az Országos Vezetőségi ülés egyes napirendi pontjait, valamint a Küldöttgyűlés lebonyolításával kapcsolatos témákat.

A napirend folytatásaként a Magyar Méhészeti Nemzeti Program 2024-es időszakának jogcímeiről, intézkedéseiről volt szó. Az Elnökség egyetértett abban, hogy a 2024-es időszak módosításaival kapcsolatos javaslatuk felterjesztésre kerüljön a Küldöttgyűlés elé azzal, hogy program kialakításának jogcímeiről a Küldöttgyűlés döntsön. Az Elnökség az 5. napirendi pont keretein belül határozott az OMME Környezetterhelési Monitoring Program téli méhpusztulásokkal kapcsolatos vizsgálatok maximális számáról. Az ülés zárásaként határozott egy egyesületi marketing kérelemről, valamint együttműködési megállapodás megkötéséről egy kozmetikai cikket forgalmazó céggel.

III. Elnökségi ülés

Az OMME Elnöksége soron következő ülését március 22. napján tartotta. Az Elnökség az online módon, előzetesen elfogadott beszámolók jóváhagyását erősítette meg határozatával, amelynek keretén belül egyhangúlag elfogadta, és a Küldöttgyűlés elé történő felterjesztését javasolta az OMME 2022. évi tevékenységéről szóló szöveges beszámolójának, a 2022-es év egyszerűsített éves pénzügyi beszámolójának és közhasznúsági jelentésének, valamint a 2023. évi pénzügyi- és munkatervének.

Bross Péter elnök úr beszámolt az elmúlt időszakban elvégzett munkákról, valamint a friss hírekről. Ennek keretében tájékoztatta az Elnökséget, hogy az 2022-es év pályázatainak beszámolói elkészültek, és benyújtásra kerültek, valamint az OMME-NÉBIH egyeztetésen elhangzottakról is tájékoztatta a testület tagjait. Beszámolt arról is, hogy több, önálló jogi személyiséggel nem rendelkező tagszervezetünknek törölte a K&H Bank a bankszámláját. A számlák újraindításához személyes adategyeztetésre, valamint több dokumentum beadására volt szükség, de sikerült újraindítani a zárolt számlákat.

Az Elnökség egyeztetette, és elfogadta a mézeshordók szállítására vonatkozó előzetes terveket. A hordók megrendelését és szállítását az OMME Magyarország Kft. fogja lebonyolítani. Az Elnökség jóváhagyta a tagszervezeteknek megküldendő tájékoztató levelek kiküldését is.

Megbeszélésre kerültek az Agrárminiszterrel megtartandó találkozó témái is.

Ezt követően az OMME Magyarország Kft. ügyvezetője, Botos Péter számolt be a Kft. 2022. évi pénzügyi adatairól. Az Elnökség úgy határozott, hogy a 2022. évi, adózás utáni eredmény 25 millió forintos összegét a Kft. eredménytartalékába helyezi, hiszen a mézeshordók előfinanszírozása céljából jelentős többletforrásra lehet szükség.

Az ülés további részében jóváhagyásra került két marketing kérelem is, valamint a testület tagjai egyeztették a Küldöttgyűlés napirendi pontjait és forgatókönyvét.

IV. Elnökségi ülés

Egyesületünk június 16-án tartotta meg soron következő elnökségi ülését. Az elmúlt időszak munkáját érintő elnöki beszámoló a következő témákat érintette, a teljesség igénye nélkül:

- marketing tevékenységek (Tehetsz méh többet c. kampány alakulása, Mézes reggeli központi, sajtónyilvános eseményének előkészítése, szóró-ajándékok megrendelése, stb.);
- vagyonszertartási esetek ismertetése;
- Copa-Cogeca ülés beszámolója;
- a kínai mézimport elleni antidömping eljárás állása, ezzel kapcsolatos munkák;
- 2023-as tagdíjak befizetésének alakulása;
- repcemézek szermaradvány-problémája;
- Nemzeti Program 2023-as rendelete;

- Méh állatjóléti támogatások alakulása;
- 2023-as Apimondián a magyar standdal kapcsolatos munkák;
- őszi, brüsszeli demonstráció előkészítése.

Jóváhagyta az elnökség az idei szervezeti ülések időpontjait, amelynek értelmében, az Országos Vezetőség ülés október 14-én, a Küldöttgyűlés pedig november 26-án lesz.

Meghallgatta az elnökség a Nógrád vármegyei szaktanácsadói állásra jelentkezőket, akik közül Nagy Boldizsárt választotta ki. Fekete József, korábbi szaktanácsadó, a Nemzeti Program elindulásától kezdve végezte mindenki meglegedésére munkáját, melyet nyugdíjazása okán hagyott abba. Az OMME elnöksége köszönetét fejezi ki Józsefnek munkájáért! A Győr-Moson-Sopron vármegyei szaktanácsadói pozícióban továbbra is Varga Tamás Imre tölti be a szaktanácsadói állást.

Az elnökség a további döntéseket hozta:

- mézes-hordó egységes jelölését segítő címke gyártása, valamint ingyenes kiosztása a méhészeknek;
- a Zselici Méhész Egyesület támogatása a Kaposvári Mézes-napok megszervezésére.

Az elnökség 8 óra hosszú ülésének fő témája, a rendkívül kedvezőtlen mézpiaci helyzet, a nagybani mézértékesítés – még ezen az alacsony áron is – rendkívül nyomott aktivitása. Mindent elkövet az elnökség annak érdekében, hogy az uniós mézpiac anomáliáira felhívja az illetékes közösségi hatóságok figyelmét. De ez a munka csak akkor lehet eredményes, ha a több tagország is mellénk áll (pl. antidömping ügyben, őszi demonstrációban, az élelmiszerbiztonsági főigazgatóság aktivitásának fenntartásában, stb.). Az elnökségi ülésen – személyes okokra hivatkozva - lemondott általános elnökhelyettesi pozíciójáról Dr. Rusvai Miklós. Alapszabályunk értelmében, jogszerűen tudunk tovább dolgozni, továbbá tekintettel arra, hogy jövőre választások lesznek, nem tartja szükségesnek az elnökség a megüresedett pozíció időközbeni választással történő betöltését.

V. Elnökségi ülés

Egyesületünk Elnöksége soron következő ülését augusztus 08. napján tartotta. Az ülést megelőzően, az Elnökség tagjai között szétosztásra kerültek az idei Mézes Reggeli programra szánt mézes tasakok, amelyeket elvisznek a megyei szaktanácsadójuknak, valamint az Apimondián standunknál dolgozó tagok között kiosztásra kerültek azok a szóróanyagok, amelyeket poggyászukban fognak kivinni a kiállításra. A napirend az elmúlt időszak eseményeiről szóló beszámolóval kezdődött. Ennek keretében Bross Péter ismertette az egyes ágazati információkat. Az OMME az idei évben is folytatja együttműködését a Sióval, amelynek egy újabb „terméke” a nemrégiben megjelent videó, amelyből az emberek megismerhetik a beporzás fontosságát, a méhek és a méhészek munkáját. A videó a cikk írásakor már elérte a 47.000. megtekintést!

Egyeztetések folynak továbbá a Mondelez-el, valamint a SPAR-al is. Az Egyesületet nemrégiben ellenőrizte a NAV, valamint a Budapest Főváros Kormányhivatala is. Az adóhatóság vizsgálata szabálytalanságot nem tárt fel, ahogyan a Kormányhivatal helyszíni ellenőrzése sem. Az OMME még júliusban kérelemmel fordult a Miniszterelnöki Kabinetirodához, hogy a népszámláláskor megmaradt tabletek közül – a minimumvizsga informatikai háttérének biztosítása céljából – 50 db-ot szeretne igényelni. Kérelmünket jóváhagyták, a tableteket megkaptuk és betárolásra kerültek a készülékek az irodában. Ismertetésre került a 2024. január 01. napjától induló „Nemzeti Program” rendeletének tervei, melyek azóta megküldésre kerültek a Magyar Államkincstárnak. A tervek a Küldöttgyűlés döntéseinek megfelelően kerültek kialakításra, azonban még számos területen egyeztetés lesz szükséges a szakminisztériummal, illetve az Államkincstárral is. A közelmúltban megtartott szaktanácsadói értekezletről kapott az elnökség tájékoztatást, ahol többek között bemutatkozott az új Nógrád megyei szaktanácsadó, valamint kiosztásra kerültek a mézeshordó jelölő címkék, illetve a „Védd a méheket!” adománygyűjtő dobozok. A továbbiakban, a napirendi pont részeként az Agrárminisztériumban, augusztus 07. napján megtartott értekezleten elhangzottakat osztották meg a résztvevő tagok, valamint egyeztetésre kerültek a tárgyalásból levonható tapasztalatok, illetve hosszas megbeszélés vette kezdetét a hazai mézpiaci helyzetről.

A következő napirendi pontként megbeszélésre került az Apimondia programja, a stand kialakítása és grafikai tervei. Egyesületünket 5 elnökségi tag képviseli. Az Elnökség kezdeményezte, hogy a kiutazó európai országokkal a világkiállításon kerüljön sor egy egyeztetésre az európai mézpiaci helyzettel kapcsolatban, melynek előkészületei már folyamatban vannak (szeptember 6-án, 9:00 órakor kerül rá sor, a terem lefoglalva). Az ülés folytatásában Bross Péter beszámolt az Elnökségnek arról, hogy a méhészeti minimumvizsgáláshoz elkészült a tananyag, melyet még egy egyeztetés után az elnökség megkap jóváhagyásra. A következő lépésekben kerül kialakításra a szoftveres vizsgarendszer (a hardver megvan, a szoftver beszerzése folyamatban van), valamint a vizsgaszabályzat.

A következő napirendi pontban az Elnökség döntött arról, hogy az Egyesület részt vesz az idei Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásáron. Az idei évben is a stand bérleti költségét az Agrármarketing Centrum állja. A 60 m²-es standunkon a termelő méz hazai fogyasztásának ösztönzése a célunk. Ezt követően az Elnökség döntött a Szervezeti és Működési Szabályzat módosításáról. A döntés értelmében a természetes és jogi személyek tagsági jogviszonyt október 31. napjáig létesíthetnek az OMME-val. Október 31. napját követően pedig kizárólag a következő évre létesíthető tagsági jogviszony. Ehhez kapcsolódóan pedig az egyesületek kötelesek a tárgyévi tagdíjakkal legkésőbb november 30. napjáig elszámolni. November 30. napját követően, a tárgyévre vonatkozó tagdíjbefizetést az OMME nem fog elfogadni. A folytatásban összesen hat beérkezett marketing kérelemről döntött a testület. Öt tagszervezetünk rendezvénye összesen 2,2 millió forint támogatásban részesült.

Az ülés utolsó részében a Küldöttgyűlésen elhangzottaknak megfelelően, az Elnökség egyeztetve a „Nemzeti Program” által támogatott eszközöknél a támogatás igénybevételéhez szükséges minimális méhcsaládszámot annak érdekében, hogy a meglévő méhészeteket támogassa a program elsősorban.

VI. Elnökségi ülés

Egyesületünk Elnöksége szeptember 20. napján tartotta meg következő ülését. A megbeszélés hagyományosan az elmúlt időszak eseményeiről, híreiről történő beszámolóval kezdődött. Az Apimondián résztvevő elnökségi tagok ismertették a kiállításon tapasztaltakat, illetve más országok méhészt vezetőinek beszámolóját a mézpiaci helyzetről, illetve méhészeti szezonról. A idei évben is Egyesületünk önálló standdal vett részt a rendezvényen, mivel fenntartjuk pályázatunkat a 2029-ben megrendezendő Apimondiára. A beszámolók alapján sokan látogatták meg a magyar standot.

A „Tehetsz méh többet!” kampány rangos nemzetközi elismerében részesült, ezért a díjkiosztó gálára egy reklámfilm került leforgatásra, amelyre az Elnökség a hivatalvezetőt delegálta.

A továbbiakban ismertetésre kerültek a 70/2003. FVM rendelet módosítására tett – és korábban kiküldött- javaslatok is.

Elkészültek a Mézes Reggelire szánt virágmézes tasakok is, egy részük már kiosztásra is került a vármegyei szaktanácsadóknak.

Az idei évben is részt vesz Egyesületünk az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásáron, 60m²-es standdal, amelyben bemutatásra kerül a magyar méhészeti ágazat, a hazai termelői mézek és a méztermeléshez használt modern eszközök is. A stand megépítésének és üzemeltetésének költségeit az Agrármarketing Centrum vállalta, illetve a teljes rendezvény alatt segíteni fogják munkatársaik a programokat.

Előadásra került, hogy sajnos a mézbor hazai előállításának és forgalmazásának egyszerűsítésére tett javaslatunkat nem fogadta el sem a szakminisztérium, sem pedig a Pénzügyminisztérium. Ettől függetlenül továbbra is lobbizni fog Egyesületünk a módosítás érdekében.

Folyamatban vannak a budapesti, termelői mézek mellett megszervezendő demonstráció, valamint az antidömping eljárás előkészítő munkálatai. Egyesületünk tárgyalásokat kezdeményezett a hazai áruházláncokkal védjeggyel ellátott, magyarországon megtermelt mézekkel kapcsolatos programról.

Hidvéghi Balázs, az Európai Parlament képviselőjének kezdeményezésére az OMME kiállítást fog rendezni októberben az EP képviselőinek az ágazatunkat sújtó nehézségekről, illetve az Európát és a világot elárasztó kínai szirupokról, amely teljesen tönkreteszi a mézpiacot és a méhészeteket.

Az ülés további részében elfogadásra kerültek az Országos Vezetőségi ülés napirendi pontjai, valamint a Mézes Reggeli részletes programja is ismertetésre került.

Ezt követően került sor a Somogy vármegyei szaktanácsadói pozícióra pályázó méhészek meghallgatására. A szavazás eredményeként Juhász Zsolt méhésztársunk töltheti be a meghirdetett állást.

Ezt követően az Elnökség az EPR rendszer méhészeket érintő intézkedéseiről egyeztetett. Sajnos az ülés időpontjáig nem jött válasz az Agrárminisztériumnak címzett levélre. A résztvevők megállapodtak abban, hogy a részletkérdések tisztázása érdekében egy erre specializálódott irodát fog megbízni az OMME Magyarország Kft. az EPR méhészekre vonatkozó követelményeinek részletes kidolgozásával.

VII. Elnökségi ülés

Az Elnökség november 06. napján tartotta meg soron következő ülését. Az ülés hagyományosan az elmúlt időszakban elvégzett munkákról szóló elnöki beszámolóval kezdődött, majd az Országos Vezetőségi ülésen elhangzottakat beszélte meg az Elnökség.

Ezt követően elfogadásra kerültek az őszi Küldöttgyűlés napirendi pontjai, amelyek az alábbiak lettek:

1. Beszámoló az OMME elmúlt időszakot érintő érdekképviselési munkájáról
2. Beszámoló az OMME tagsággal járó vagyon- és felelősségbiztosításról
3. Döntés a vagyonbiztosítás díjának változásáról
4. Döntés a 2024. évi tagdíj mértékéről
5. Beszámoló a „Magyar Méhészeti Nemzeti Program” aktualitásairól és jövőjéről
 - A Zala vármegyei egyesületek kérelmének megtárgyalása
 - A Magyar Méhtenyésztők Országos Egyesülete képviselőjének előterjesztése
6. Döntés a „Magyar Méhészeti Nemzeti Programot” érintő, az előző napirendi pontban előadott két javaslatról
7. Megbeszélés a jelenlegi mézpiaci helyzetben megtehető intézkedésekről
 - Dr. Szemenyei Zoltán javaslatának előterjesztése
8. Döntés a mézpiaci helyzettel, az előző napirendi pontban megtárgyalt előterjesztésekről
9. Válaszok, reagálások az internetes fórumokon olvasható állításokra, bejegyzésekre
10. Kitüntetések jóváhagyása
11. Egyebek
12. Zárszó

A határozatot igénylő napirendi pontoknál az alábbi határozatok születtek:

- az Elnökség egyhangúlag egyetértett abban, hogy az Egyesület meghirdet Marketing szakember alkalmazására pályázatot;
- egyhangúlag egyetértett abban, hogy az OMME legyen tagja az Európai Méhészek Egyesületben alapító tagként;
- Egyhangúlag támogatták, hogy az OMME Magyarország Kft. szabad pénzeszközei kerüljenek lekötésre fix hozamért.

A továbbiakban megvitatásra került a méhész demonstrációval kapcsolatos, résztvevői felmérés. Sajnos a megyékből rendkívül kevés méhész jelentkezett, a tagság 1%-a sem.

A jelenlévők egyetértettek abban, hogy szükséges lesz a jövőben módosítani a Marketing Szabályzatot, valamint a marketing támogatások céljain és mértékén. A szabályzat módosításával kapcsolatos munka megkezdődött.

A beérkezett kérelmek közül jóváhagyásra került a Gyulai Méz- és Mézeskalács Fesztivál támogatási kérelme.

Küldöttgyűlések és Országos Vezetőségi ülések

Tavaszi Országos Vezetőségi Ülés

Március 5-én lezajlott a tavaszi Országos Vezetőségi (OV) ülés Budapesten, a Lurdy Házban. A részvételre jogosult tagok 60%-a jelent meg az ülésen. Az elnökség beszámolt az őszi Küldöttgyűlés óta eltelt időszak munkájáról és eseményeiről. Az ülés kiemelten foglalkozott a magyar és európai mézpiacon tapasztalt negatív eseményekkel, így a mézjelölési szabályok szigorításával kapcsolatos beadvánnyal, az ukrán és kínai mézimporttal, és a méznek nevezett hamisítványokkal. A legtöbben egyetértettek abban, hogy a helyzet tarthatatlan, és fel kell hívni az EU vezetőinek figyelmét a méhészek helyzetére, akár egy újabb brüsszeli tüntetéssel. Az Egyesület tervei között szerepel az antidömping eljárás elindítása. A kérelmet civil szervezet adhatja be.

A jelenlévő elnököket informálták arról is, hogy a méh állatjóléti támogatással kapcsolatban megkezdődött a támogatói okiratok kiállítása, valamint az ígéretek szerint május-június-július hónapban érkezik a támogatás. Az Agrárminisztérium pedig nyitott abban, hogy 2025-től folytatódjon a program.

A minimumvizsga tekintetében elkezdődött a munka, folyamatban van a tananyag és a kérdéssor összeállítása. Az ülés egyik másik fontos témája a Magyar Méhészeti Nemzeti Program volt, illetve a Küldöttgyűlés szavazása a 2024-es program jogcímeiről, a jelenlévő elnökök többféle javaslatot is tettek az Elnökségnek az intézkedésekkel kapcsolatban. Az OV tagok építő jellegű kérdéseire az Elnökség válaszolt, és a hasznos észrevételeket figyelembe veszi munkája során.

Tavaszi Küldöttgyűlés

Az OMME 2023. március 26-án, vasárnap tartotta tavaszi küldöttgyűlését, amelyen a küldöttek 70 százaléka, 182 fő vett részt. Az ülést az elnökség tagja, Simonné Venter Éva nyitotta meg, aki az idevonatkozó törvényben leírtakat betartva, a határozatképesség megállapítását követően a jegyzőkönyvvezetőt, annak hitelesítőit, valamint a szavazatszámláló bizottság tagjait szavaztatta meg. A szokásostól eltérő módon, 8 főt választottak be a szavazatszámláló bizottságba, mivel a Magyar Méhészeti Nemzeti Programmal (NP) kapcsolatos napirendi pontban – a várhatóan nagyobb számú szavazás miatt – célszerű volt a szavazatok minél gyorsabb számlálása. Az elnökség javaslatára az ülés levezető elnökének dr. Rusvai Miklós általános elnökhelyettest választották meg a küldöttek.

A munka megkezdése előtt a korábban jóváhagyott kitüntetések átadására került sor. „Kiváló Méhész” oklevelet kapott Szabó József és Sponga István, „Magyar Méhészetért Emlékérem” kitüntetésben részesült Kovács Ottó, dr. Cserényi Péter és Herr János méhésztársunk. A kitüntetéseket dr. Rusvai Miklós, dr. Hegedűs Dénes és dr. Bónai András elnökhelyettesek adták át. A küldöttgyűlés megkezdésekor dr. Rusvai Miklós ismertette, hogy a küldöttek a meghívót, valamint az egyes napirendi pontok felkészítő anyagait, többek között az OMME 2022. évről szóló beszámolóját időben megkapták. A napirendi pontok ismertetésekor a küldöttgyűlés módosított azok sorrendjén, így a mézpiaci helyzettel kapcsolatos napirendi pontot előrehozva, 5. napirendi pontként tárgyalta a testület. Az ülés első felében Bross Péter elnök úr ismertette a 2022. évi beszámolóval kapcsolatos főbb tudnivalókat és adatokat, valamint röviden az OMME 2022. évi tevékenységét. A pénzügyi beszámoló alapján megállapítható, hogy az OMME vagyoni helyzete 2022. évben is stabil volt, az egyesület vagyona 2021. évhez viszonyítva 6 millió forinttal növekedett. Az egyszerűsített éves pénzügyi beszámoló és közhasznúsági jelentés, valamint a 2023. évi pénzügyi terv tekintetében a küldöttek csak az ellenőrző bizottság beszámolója után szavazhattak. A bizottság elnöke, Mészáros János elfogadásra javasolta az OMME 2022. évi pénzügyi beszámolóját. A küldöttgyűlés az 1. napirendi pont beszámolóit, valamint 2. napirendi pontban megjelölt ellenőrző bizottsági beszámolót egyhangúlag – a 2023. évi pénzügyi és munkaterv esetében 1 fő tartózkodásával – elfogadta. Az etikai és fegyelmi bizottság elnöke, Rádi Tibor is beszámolt az elmúlt esztendőről a következő napirendi pontban. Elnök úr beszámolója szerint egy ügyben kellett eljárnia a bizottságnak, valamint számtalan telefonos megkeresést is kaptak. A bizottság beszámolóját a küldöttgyűlés egyhangúlag jóváhagyta. A 4. napirendi ponttal folytatódott a testület a munkája, amely egyben az egyik legfontosabb és leghosszabb napirendi pont is volt: a 2024-től induló Magyar Méhészeti Nemzeti Program részletes megtárgyalása. A napirend megtartására a levezető elnök Horváth Gábor vezető szaktanácsadót kérte fel. Az első szavazás során a küldöttgyűlés többsége igennel szavazott arra, hogy a módosítások elsődleges célja a gyógyszer- cukor támogatás keretösszegének, így a méhcsaládonkénti támogatás összegének növelése legyen. Ez csak úgy lehetséges, hogy meglévő jogcímekből történik meg a keretátcsoportosítás, illetve a keretösszeg-csökkenés. A további szavazások alapját a korábban az elnökség álláspontját tartalmazó felkészítő anyagban foglaltak jelentették. A napirendi pont előadója pontról pontra haladt az egyes jogcímek között, közölve az elnökség javaslatait.

A gyógyszer-cukor támogatás (Varroa atka, a nozematózis, illetve az egyéb kártevők, betegségek elleni gyógyszeres védekezés támogatása) keretösszegének növelése érdekében a testület tagjai az alábbi határozatokat hozták:

- jóváhagyták, hogy a Méhegészségügyi ismeretek című kiadvány kizárólag digitális formában jelenjen meg a jövőben;
- elutasították, hogy a Méhészüjság kizárólag digitálisan jelenjen meg;
- elutasították, hogy az elméleti ismeretterjesztő előadások esetében a kötelező létszám 20 főről 30 főre emelkedjen;

- elfogadták, hogy a bemutatóméhészetek látogatásának támogatása megszűnjön (természetesen a bemutatóméhészetek hálózata továbbra is rendelkezésre áll, azonban az esetleges kirándulásokat saját forrásból kell finanszírozni);
- elfogadták, hogy a „Méz és méhészeti termékek kinyeréséhez és kiszerezéséhez, valamint a léptároláshoz szükséges új eszközök beszerzésének támogatása” jogcím keretében kizárólag mézpergető, melegkéses fedelezőgép és viaszolvasztó vásárlása legyen támogatható azzal, hogy az OMME elnöksége a későbbiekben felülvizsgálja a támogatások igénybevételéhez szükséges méhcsaládok minimális számát;
- jóváhagyták, hogy a korábbi „500 forintos” támogatási jogcímre fordított forrásösszeg beépüljön a gyógyszer- cukor támogatásba azzal, hogy a jogcímekben korábban igényelhető kaptár, keretléc, viaszcsere, méhlegelőnövény, ózongenerátor támogatási lehetősége megszűnjön;
- jóváhagyták, hogy a higiénikus aljdeszkára igénybe vehető támogatás továbbra is változatlan formában rendelkezésre álljon;
- jóváhagyták, hogy a „Vándoroltatáshoz szükséges új eszközök beszerzésének támogatása” jogcím keretében az egyes támogatott eszközök listája változatlan maradjon, de azzal, hogy a jogcím keretösszegének 30 százalékos csökkentését javasolja az OMME, valamint az elnökség vizsgálja felül a támogatások igénybevételéhez szükséges méhcsaládok minimális számát;
- elutasították, hogy a Méhegészségügyi és környezetterhelési monitoringvizsgálat kiadvány kizárólag digitális formában jelenjen meg.

A kimerítő napirendi pont után egy kisebb szünet következett. Ezt követően a megváltoztatott napirendnek megfelelően a „Mézpiaci információk” című napirendi pont következett. A téma előadására a levezető elnök Bross Péter elnök urat kérte fel, aki egy kivetített előadási anyagon mutatta be a piaci jellemzőket és szélsőségeket, illetve az Európai Bizottság „Kaptárakból” elnevezésű, másfél éve elkezdett, összehangolt mézvizsgálatának eredményeit. A jelenlévők egyetértettek abban, hogy a jelenlegi, globális mézpiaci problémák rendkívül hátrányosan érintik a termelőket, vagyis a méhészeket, illetve vissza kell szorítani a hamisított mézek beáramlását az Európai Unióba. A küldöttek tájékoztató szavazáson egyetértettek abban, hogy az európai méhészekkel közösen kellene tüntetést szervezni Brüsszelbe, illetve a helyszínek és célok pontos átgondolása után idehaza is. Az egyesület antidömping eljárás indítását fogja kezdeményezni az uniós szerveknél. Ezt követően az OMME elmúlt időszakban elvégzett munkájáról számolt be Bross Péter elnök úr, Petneházy Antal elnökségi tag, dr. Pungor Adrián hivatalvezető és Huller Dániel, a nemzeti program koordinátora. Az előadások keretében az év elején benyújtott beszámolókról, a mézborral kapcsolatos agrárminisztériumi egyeztetésről, az OMME vagyonszolgáltatásáról, valamint a méh állatjóléti támogatásról tájékozódhattak a küldöttek. Az ülés folytatásaként, a következő napirendi pontban Botos Péter, az OMME Magyarország Kft. ügyvezetője számolt be a 2022. év főbb eseményeiről, illetve adatairól.

A kft. fennállása óta minden tekintetben ez volt az egyik legsikeresebb év. Adózott eredménye 25 millió forint lett, amelyből az elnökség döntése alapján – a mézeshordók előfinanszírozása céljából – a kft. eredménytartalékot képez. Kihirdetésre került a mézeshordók beszerzésének módja is, amelyet a kft. fog lebonyolítani a méhészek számára, várhatóan április első hetében. Az ülés folytatásaként három méhésztársunk „Magyar Méhészetért Emlékérem” kitüntetéséről döntöttek a küldöttek, ezzel elismerve Simonné Botos Andrea, Antalka István és Lukács Csaba méhészekért végzett önzetlen munkáját. Az „Egyebek” napirendi pont keretében a küldöttek közül többen kifejezték azt a szándékukat, hogy az őszi küldöttgyűlésen mindenképpen tárgyalni kell a nem önálló szervezetekről, valamint a tagdíjak összegéről is. Az ülés késő délután, 17 óra után ért véget. Az elnökség köszöni az iroda munkatársainak egész napos fáradozását, illetve köszönet minden küldöttnek, akik szabadidejüket feláldozva részt vettek a tavaszi küldöttgyűlésen!

Őszi Országos Vezetőségi Ülés

2023. október 14. napján tartotta meg egyesületünk országos vezetőségi ülését. A tagok közül sajnos mindössze 48 fő vett részt az ülésen, ami 50 százalék alatti részvételi arányt jelent. Köszönjük a megjelent elnököknek a részvételt és azt, hogy a szombati napjukat – egyesületi tagságukat képviselve és az ülésen elhangzottakról tájékoztatva – a rendezvényre áldozták. Az ülés egyperces néma főhajtással kezdődött, megemlékezve az idei évben elhunyt méhésztársakról. Ezt követően bemutatkoztak az új egyesületi elnökök, illetve a Nógrád és Somogy vármegyei új szaktanácsadók. Az ülés elején, a meghirdetett napirendnek megfelelően, az elmúlt időszakról számolt be az OMME elnöke, Bross Peter. A teljesség igénye nélkül: szó esett az év elején lebonyolított OMME mézeshordó-akcióról, a Mezőgazdasági Múzeum hungarikumokról szóló állandó kiállításán az akácmézet érintő rész kialakításában nyújtott segítségről és a méhészeti ágazat érdekében végzett munkákról, a szakminisztériumok, valamint a hatóságok képviselőivel folytatott levelezésekről és találkozókról. A jelenlévők megtudhattak, hogy az OMME részt vett az OMÉK-on egy 60 négyzetméteres standdal, amellyel bemutatta a hazai méhészágazatot, a méz fedelezésének, pergetésének és kiüvegezésének folyamatát, valamint mézkostolót tartott a hazai fajtamézekből is. Megjelenésünket az AMC támogatta. Az elnökök és tisztségviselők ezt követően az állatjóléti támogatásról hallhattak friss információkat Huller Dánieltől, az OMME nemzetiprogram-koordinátorától.

Ezután Petneházy Antal adta elő, hogy egyesületünk az idei évben javaslatot tett az Agrárminisztériumnak a mézbor előállításának és értékesítésének jogszabályi könnyítésével kapcsolatban, februárban személyes egyeztetés is történt a szakminisztériummal, ám a javaslatot nem fogadták el. Az OMME azonban továbbra is lobbizni fog a jogszabályi környezet módosítása érdekében. A beszámoló további részében dr. Pungor Adrián ismertette a legfontosabb adatokat a 2023. évi vagyoni- és felelősségbiztosítási programról. Az ülésig 43 kárbejelentés érkezett, amelyből 9 ügy nem volt még lezárva. A legnagyobb kifizetés egy árvizes ügyben történt, közel 3 millió forint értékben, a legkisebb kifizetés pedig 2000 forint volt.

A felelősségbiztosítás esetében egy kifizetés történt, egy ló pusztulása miatt 416 ezer forint értékben. A hivatalvezető előadta azt is, hogy a magas kárhányad miatt a biztosító méhcsaládonként 5 forint összegben szeretné emelni a biztosítás díjat. Erről majd a küldöttgyűlés fog dönteni. A továbbiakban Bross Péter ismertette a „Védd a méheket!” adománydoboz-kampány elindulásának részleteit, az adománydobozok kihelyezését. A minimumvizsga tananyaga elkészült, illetve megvan a szoftvert elkészítő cég, valamint a hardverek beszerzése is megtörtént (50 darab tablet, amelyeket a Miniszterelnöki Kabinetiroda által kiírt pályázatból nyert el egyesületünk). Márkosy Gábor beszámolt a nyúlós költésrothadással kapcsolatos kártalanítás kifizetésének módosításáról, valamint a kistermelői rendelet módosításáról is, majd Bross Péter ismertette, hogy az OMME elnöksége módosította az egyesület Szervezeti és Működési Szabályzatát személyi- munkaügyekkel kapcsolatban, valamint meghatározott egy végső tagsági belépési határidőt is. A folytatásban Tóth Péter tartott beszámolót a repcemezeket érintő acetamipridszennyeződéssel, valamint a hatóságokkal történt egyeztetéssel kapcsolatban. Ezután ismét Bross Péter vette át a szót. Hazai boltokban kapható ukrán mézről az OMME vizsgálata alapján kiderült, hogy tilozinnal szennyezett, amit egyesületünk a hatóságnál is jelzett. A hatóság szerint egy uniós rendeletmódosítás következtében nem tiltott a tilozin jelenléte a mézben. Az OMME azonban állásfoglalást küldött a hatóságnak, amelyben több oldalon kifejtette ezzel ellentétes álláspontját, illetve a DG Agrit is megkereste ez ügyben, akik megerősítették az OMME véleményét, amely szerint zéró tolerancia van a harmadik országokból származó mézekre. Június 16-án dr. Rusvai Miklós lemondott általános elnökhelyettesi tisztségéről. Dereguláció keretében módosul a 70/2003. FVM-rendelet. Kikerül belőle az antibiotikumhasználat, valamint nyúlós költésrothadás esetén az 5 kilométeres zárlat köret 3 kilométerre szeretne volna csökkenteni az egyesület, kimérve, nem pedig közigazgatási határra. Egyszerűsödne az önkormányzati bejelentés is, valamint a tervezet szerint a méz értékesítéséhez nem kell állatorvosi igazolás. A Mézes reggeli központi rendezvényére idén Székesfehérváron került sor. Időben elkészült a 200 ezer darab 10 grammos mézestasak is. Ezt követően Simonné Venter Éva ismertette a tervezett méhészdemonstrációval kapcsolatos munkát, amely a méhek védelme és a természetes mézfogyasztás melletti figyelemfelhívó akció lenne. Az elképzelés szerint a Lánchídon lett volna a helyszín, amelyet nemzetközi szintűvé tett volna az egyesület azzal, hogy a szomszédos országokból is meghív méhészeket. A tervek szerint méhészeket hívott volna fel Budapestre az OMME. Ebben elindult a munka. Petneházy Antal folytatta a témát azzal, hogy a Fővárosi Önkormányzattal több alkalommal próbált egyeztetni. A két helyszínt nem engedélyezték volna (Lánchíd, Hősök tere), más helyszínekre tettek javaslatot ám azóta sem érkezett semmilyen visszajelzés. A jelenlévők többsége egyetértett abban, hogy a tagság többsége nem jön el még a taggyűlésekre sem, az elmúlt egy évben rendkívül passzívvá váltak a méhészek A demonstrációhoz pedig nagy tömeg kell, nagy a kockázata annak, hogy kevesen gyűlnének össze. A jelenlévők egyetértettek abban is, hogy az OV-tagoknak feladatuk lenne a jövőben, hogy felmérjék, hányan jönnének el a demonstrációra. A felmérést segíteni fogja az OMME szaktanácsadói hálózata.

A továbbiakban az EPR-rendszerről és -díjakról tartott tájékoztatást Bross Péter. A marketingmunka területén Simonné Venter Éva ismertette a napraforgómézzel szembeni reklámfilm elkészítésének körülményeit és a feladatokat, valamint le is vetítették a reklámfilm, amelyet a jelenlévők megtapsolták. A filmet novemberben vetíti több tévécsatorna, valamint rádiós kampány is fog indulni. A reklámfilm megjelenését az AMC támogatta. Az OMME köszönetét fejezi ki Poroszká Magyar Zsoltnak a film elkészítéséért! Az ülés folytatásában a strasbourgi magyar méhészeti kiállítás megszervezéséről, a kiállítás anyagának elkészüléséről hallhattak az elnökök, illetve a teremben ki is voltak állítva azok a nagy méretű plakátok, amelyeken a kínai „méztermelést” és mézhamisítást illusztrálta az egyesület, illetve vetette össze a valódi termelői mézekkel. Az Európai Parlament épületében három napig tartott a kiállítás. Bross Péter ezt követően előadta az áruházláncokkal közös, „Védd a méheket!” elnevezésű mézértékesítési programot. Ennek keretében a programban részt vevő kereskedők garantálják, hogy kizárólag magyar mézet vásárolnak fair árszinten, amit az OMME határoz meg, illetve az áruházláncok lemondanak a mézeknél a magas haszonkulcsról, így hiába kerül a boltokba magasabb felvásárlási áron a méz, a vásárlóknak nem kell ezt kompenzálniuk. A program további lényeges eleme, hogy ezzel megelőzhető lenne, hogy az 550- 600 forinton felvásárolt mézeket a téli akciókkal alacsony áron árusítsák a boltokban. Az egyeztetések még folyamatban vannak. A második napirendi pontban Huller Dániel nemzetiprogram-koordinátor foglalta össze a Magyar Méhészeti Nemzeti Programot érintő legfontosabb tudnivalókat. A következő napirendi pont a 2024. évi OMME-tagdíjak mértékének megvitatása volt. A biztosításoknál ismertetett, méhcsaládonként 5 forintos emelés mellé az elnökség szeretné előterjeszteni a küldöttgyűlésen, hogy méhcsaládonként további 5 forint összeggel emelkedjen a tagdíj, amelyet teljes mértékben a marketingalapba csoportosítana a vezetőség. Összefoglalva tehát, az elnökség azt javasolja, hogy méhcsaládonként 5 + 5 forint összegben emelkedjen a tagdíj. Az ülés folytatásában az OV-tagok mézpiaci információkról kaptak tájékoztatást. Az Apimondia keretében megtartott megbeszélések alapján általánosan tapasztalható, hogy nő Európában a méz közvetlen értékesítésének aránya. A boltok tele vannak hamis mézekkel Németországban. Ausztriában keresleti piac volt eddig, de ez megszűnt, és az áruházláncok már körülbelül 5 éve nem engedik beszállítani az osztrák méhészek mézet. Főként ukrán–kínai mézek vannak a boltokban. Az is kiderült, hogy a fogyasztói nemzedékváltás következtében csökken a mézfogyasztók száma, a fiatalok nem igazán esznek mézet, vagy csak nagyon ritkán, és akkor is az olcsó élelmiszert keresik. Változott az életszemlélet. Ukrajna megint résztvevője volt a kiállításnak, főleg exportőrök voltak ott. Ők 450 ezer méhészt emlegetnek, illetve szerintük 110 ezer tonna mézet termelnek évente. Becslésük szerint a háború miatt 30 ezer tonnával kevesebb méz termett, a méhcsaládok számában 20 százalékos, a méhészek számában 40 százalékos csökkenés tapasztalható. A nyugati felvásárlás januárban szinte megállt, ezért árat csökkentettek. Ezt követően a jászberényi előadások, valamint az antidömping-eljárás volt a téma. Rengeteg munkát fektetett az OMME az eljárás háttéranyagának kidolgozásába. Ma már bizonyítani tudjuk, hogy 2 euró/kg alatt nem lehet kínai termelőtől mézet venni.

Az antidömpinget érintően a munka kétharmadánál tart az egyesület. Sajnos nagyon szomorú, hogy a külföldi méhészeti szervezetek nem írják alá a támogatói nyilatkozatokat, ilyenek például a spanyolok, hollandok, horvátok. Az Agrárminisztérium is segít az információk beszerzésében. Az OMME becslése alapján decemberben már beadható lesz a kérelem a Bizottsághoz. A napirend folytatásaként Botos Péter számolt be az OMME Magyarország Kft. működéséről. Az OMME mézeshordó-akció részeként 6 ezer hordót értékesítettek. A termelői mézesüvegeknél 730 milliliteres üvegekből 1 millió 630 ezer darab fogyott, 580 milliliteres üvegekből pedig 366 720 darab. Összességében elmondható, hogy nőttek a hirdetési melléklet kiadásának költségei, valamint a Méhészújság kiadásának költségei is. A kft. anyagi helyzete stabil, a rendelkezésre álló pénzeszközök összege növekedett. Az OV-tagok kérése az volt, hogy legyen újra egy felmérés, hogy szükség van-e újabb mézeshordókra. Az ázsiai lódarázs felbukkanásával kapcsolatos előadás következett. Ennek részeként Bross Péter felolvasta a Nébih elnökének írt OMME-leveletet, amelyben az egyesület kérelmezte a lódarázs befogásával és a fészek eltávolításával járó költségeinek megtérítését, amire a Nébih pozitív visszajelzést adott. Nagy a valószínűsége annak, hogy a megtalált fészekben lévő család egy későn elindult állomány volt. A holland szakemberek megállapították, hogy az anyák még párzatlanok voltak. Az OMME egyértelműnek tartja, hogy az ázsiai lódarázs valamikor a jövőben jelen lesz az ország területén, ezért Európából több bevált, speciális csapdát rendelt egyesületünk. A következő napirendi pontban az elnökség beszámolt az Apimondián tapasztaltokról. Az OMME továbbra is fenntartja a világkiállítás megrendezésére vonatkozó pályázati igényét, így ismét egy standdal vett részt a kiállításon, bemutatva a magyar méhészeti ágazatot. A nap végén egyeztetésre került, hogy amennyiben az OV-tagoknak bármilyen javaslatuk van a soron következő küldöttgyűlés napirendi pontjaival kapcsolatban, akkor 7 napon belül írják meg az omme@omme.hu e-mail-címre, illetve az alábbi témákról esett szó: nemzeti program átszervezése, méhészdemonstráció, mézfogyasztás növelése, a „Védd a méheket!” bolti program, tagdíjak befizetése, valamint a repcemézeket érintő eladási problémák. Az ülés 15 órakor ért véget. Szeretnénk még egyszer megköszönni minden elnök részvételét és munkáját!

Őszi Küldöttgyűlésről

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület 2023. november 26. napján, vasárnap tartotta meg őszi küldöttgyűlését. A küldöttgyűlésen 245 tagból 178-an jelentek meg, így határozatképesen megkezdhető volt a nap.

Az ülést Csonka Imre elnökségi tag nyitotta meg, majd a szavazatszámoló bizottság, a jegyzőkönyvvezető, a jegyzőkönyv-hitelesítők, valamint a gyűlés levezető elnökének megválasztása következett, utóbbi az elnökség javaslatára dr. Pungor Adrián lett. Ezt követően vette át a szót a levezető elnök. A szokásos információk ismertetése után az ülés résztvevői egyperces néma csendben emlékeztek meg elhunyt méhésztársaikról, majd bemutakoztak az új elnökök: Kovács István, az OMME Dömsödi Szerveztének elnöke, illetve Sárosi István, a Gödöllői Méhészegyesület elnöke.

A munka megkezdése előtt a tavaszi küldöttgyűlésen megszavazott kitüntetések átadására került sor. Az OMME Magyar Méhészetért Emlékérmeket adományozott a magyar méhészeti kultúra és a méhészek közösségének érdekében kifejtett kiemelkedő tevékenységéért Antalka Istvánnak, Simonné Botos Andreának és Lukács Csabának. Az emlékérmeket és az okleveleket Simonné Venter Éva és Zsibritáné Paczuk Anikó elnökségi tagok, valamint Bross Péter elnök adta át. A kitüntetéshez gratulálunk a méhésztársaknak! Az ülés folytatásaként a küldöttek nagy többséggel elfogadták a meghívóban feltüntetett napirendi pontokat, az Alapszabályban foglaltaknak megfelelően. A napirend tartalmazott három, előzetesen kérelmezett napirendi javaslatot is: a Zala vármegyei egyesületek kérelmét, a Magyar Méhtenyésztők Országos Egyesületének kérelmét, valamint dr. Szemenyei Zoltán előterjesztését. Kérdésre a levezető elnök ismertette, hogy a Palóctáj Méhész és Környezetvédő Egyesület elnöke által beküldött két napirendi javaslatot nem lehetett a küldöttgyűlésen napirendi pontként tárgyalni, mivel a napirendi pontokat elfogadó elnökségi ülés meghívóját és háttéranyagát a kérelem beérkezésekor már elküldték, így azon a testületi ülésen erről nem lehetett határozatot hozni. Továbbá, mivel nem kérelmezték az Alapszabályban foglalt napirend kiegészítését sem – ami a meghívó kézbesítésétől számított 7 napon belül lett volna megtehető –, így azokról határozat nem hozható. Azonban az OMME elnöke engedélyezte, hogy a hetedik napirendi pont keretén belül előadják javaslatukat. Ennek tisztázása után megkezdődhetett a munka. Az első napirendi pontban az OMME elmúlt időszakot érintő érdekképviseleti munkájáról számolt be az elnök, az elnökség tagjai, valamint az OMME munkatársai. A teljesség igénye nélkül, az alábbi munkákról esett szó: mézeshordó-akció lebonyolítása, közreműködés az év közbeni hatósági ellenőrzéseken, 13 millió forint értékben pályázat beadása és elnyerése a működési költségek finanszírozása érdekében, valamint tabletek elnyerése a méhész minimumvizsga informatikai hátterének biztosítása érdekében, a nemzeti programmal, a KAP-pal, valamint a saját Szervezeti és Működési Szabályzattal kapcsolatos jogalkotási munkák, a 70/2003. és a 74/2013. számú rendeletek módosításában történő részvétel, a korábbi kistermelői rendelet módosítása során javaslatétel, importált méz tilozinszennyezésével kapcsolatos munka. A mézbor előállításának és értékesítésének megkönnyítésével kapcsolatban Petneházy Antal elnökségi tag számolt be az eddig elvégzett munkáról. Összefoglalva beszámoltak a válságtanácskozáson elhangzottakról, valamint bemutatták a 2023-ban elindult, „Védd a méheket!” adományprogramot és annak eredményeit is. Tóth Péter beszámolt a repcemézek acetamipridszennyezésével kapcsolatos eredményekről, valamint a lefolytatott egyeztetésekről. A következő téma az EPR-rendszer bevezetésével kapcsolatos munkák bemutatása volt, amelynek során egyesületünk minden lehetséges eszközzel igyekszik elérni, hogy az őstermelő méhészek mentesüljenek a kötelezettségek alól. Ebben folyamatosak az egyeztetések a mai napig is. A napirend folytatásként az elnök, valamint Simonné Venter Éva elnökségi tag mutatta be az egyesület 2023. évi marketingmunkáját.

Az OMME továbbra is közreműködik szakmailag a sikeres „Tehetsz méh többet!” kampányban, amely elnyerte az ENSZ igen rangos Globális Fenntarthatósági Nagydíját. Egyesületünk az idei évben is részt vett az OMÉK-on, ahol ismét nagyszámú látogatóval ismertethette meg a méhek világát, az egyes méhészeti munkákat, valamint a hazai mézfajtákat is megkóstoltatták. Elindult a napraforgóméz fogyasztását ösztönző kampány is, amelyben segítségünkre van az AMC, valamint az Agrárminisztérium. Ennek keretében rádiós és televíziós kampány is lesz, valamint készült egy rövid, félperces reklámfilm, amelyet különböző televíziós csatornák játszanak le. Az idei évben is sikeres volt a Mézes reggeli program, ismételt közel volt a részt vett gyermekek száma a 200 ezerhez. Az OMME ismeretterjesztő kampányokban, szakmai partnerként ismét együtt dolgozott a Sióval, valamint idén már a Mondelezzel is. A korábbi ígéretnek megfelelően pedig el fog készülni egy 8-10 részes, gyermekeknek szánt rajzfilmsorozat, amely a méhekről, méhészkedésről, mézről fog szólni. Dr. Bónai András nemzetközi elnökhelyettes beszámolt az OMME strasbourgi kiállításáról, amellyel az Európai Parlament tagjainak kívánta bemutatni az egyesület a magyar termelői mézeket, valamint a kiállítás helyszínén az ágazatot ellehetetlenítő kínai „méz” exportjáról készített plakátokat helyeztek el. Az akcióról sok pozitív visszajelzés érkezett, és sikerült kapcsolatot kialakítani több parlamenti képviselővel is, akik támogatnák a magyar méhészek ügyét. A küldöttgyűlés és az elnökség között élénk vita alakult ki a méhészdemonstráció szervezésével kapcsolatban, mivel kérdés, hogy egy ilyen rendezvény az ágazat előnyére szolgálna-e vagy sem. Előbbi és utóbbi mellett és ellen is hangzottak el érvek és hozzászólások. Ezt követte az ázsiai lódarázs fészkének megtalálásával kapcsolatos részletek ismertetése, valamint a vitákra okot adó körülmények elemzése. Annyi biztos, hogy a jövőben fel kell készíteni a méhészeket a darázs várható megjelenésére, csapdákat kell kihelyezni, védőruhákat beszerezni, valamint gyors és hatékony reagálást lehetővé tenni a szakminisztérium és a hatóságok közreműködésével. Botos Péter, az OMME Magyarország Kft. ügyvezetőjének távollétében Bross Péter ismertette a kft. 2023-as évét, amely alapján elmondható, hogy a kft. anyagi helyzete stabil, és a jó gazdálkodásnak köszönhetően ismét nyereséges lesz. A második és a harmadik napirendi pontban dr. Pungor Adrián ismertette az OMME felelősség- és vagyonszolgáltatásának 2023. évi statisztikáját, valamint a biztosító ajánlatát, amely szerint méhcsaládonként 5 forintra emelnének a biztosítás díján a 2024. évre, elsősorban a magas kárhányad miatt. A küldöttgyűlés végül nagy többséggel jóváhagyta a díj emelését. A következő napirendi pontban a küldöttgyűlés döntött a 2024. évi tagdíjról. Az előző napirendi pontban elfogadott 5 forint/méhcsalád biztosítási díj-emelés mellett a küldöttek az elnökség által javasolt további 5 forint/méhcsalád emelést is elfogadták, amely összeg a továbbiakban a marketingalap részét fogja képezni. Ezzel együtt a küldöttgyűlés döntött arról is, hogy az OMME tagdíja egységesen 5000 forint + 140 forint/méhcsalád. Ebből az önálló egyesületek természetesen továbbra is tagonként 1350 forintot kapnak vissza működési költségeikre, hogy ezzel is ösztönözzék, mint már hosszú évek óta, a nem önálló szervezetek önállósodását. Az ötödik napirendi pontban Huller Dániel, az OMME nemzetiprogram-koordinátora tartott előadást a „nemzeti program” aktualitásairól és a várható eseményekről.

Ezt követően, a hatodik napirendi pont részeként került sor a beérkezett két módosítási javaslat megtárgyalására. Az első javaslat az volt a Zala vármegyei szervezetek részéről, hogy legyen visszaállítva a „bemutatóméhészetek látogatása” jogcím, ezt nagy többséggel elfogadta a küldöttgyűlés. A továbbiakban Schrek Ottó, a Magyar Méhtenyésztők Országos Egyesületének elnöke tartott előadást a méhanyatámogatás-keretösszeg növelésének fontosságáról, valamint a támogatási összeg emeléséről – ebben a kérdésben az „igen”, azaz elfogadó szavazatok voltak többségben. Ennek értelmében a méhanyatámogatás keretösszegének hozzávetőlegesen 400 ezer euróról 650 ezer euróra emeléséről, valamint a támogatási intenzitások növeléséről (párzott, petéző méhanyánként legfeljebb 2250 forint; párzatlan anyánként és anyabölcsönként 1000 forint) született döntés. A hetedik napirendi pontban dr. Szemenyei Zoltán ismertette a mézpiaci problémák és anomáliák megoldására tett javaslatát. Összegezve, véleménye szerint a mézdirektívában szabályozottak alapvetően hibásak. Ha tiltaná a keverést a jogszabály, akkor kizárólag a valódi méz maradna a polcokon. Elmondta, hogy maga a jogszabály azt lenne hivatott meghatározni, hogy mi a természetes méz jellemzője, azonban előírásaival pontosan a hamisítást segíti elő. Ezért ez ellen az egyesületnek, akár az Európai Unió Bírósága előtt is, fel kellene lépnie. A napirendben ismertethette továbbá a Palóctáj Méhész és Környezetvédő Egyesület is a javaslatát. Diósi László, az egyesület elnöke kifejtette, hogy a jelenlegi helyzetben szükség lenne egy OMME stratégiai cselekvési tervre, továbbá egy olyan méhészkongresszusra, amelynek keretén belül, szekciókban elkülönülve tudnák megbeszélni a méhészek az egyes ágazati problémákat és kérdéseket, és együtt megoldást találni rá. Dr. Szemenyei Zoltán javaslatát a következő napirendi pontban a szavazatok többségével elfogadták, így ebben a témakörben elkezdődhet a munka. A Palóctáj Méhész és Környezetvédő Egyesület javaslatára pedig egy véleményező szavazással mondott „igen”-t a szavazó küldöttek nagyobb része. Sajnos ekkorra már jócskán délutánra járt az idő, így 122 szavazóval már nem volt határozatképes a küldöttgyűlés. Természetesen az elnökség meg fogja vizsgálni a javaslat megvalósításának lehetséges módjait. A kilencedik napirendi pontban Bross Péter reagált közösségi oldalakon, fórumokon vagy levelezésekben leírt leírt téves állításokra és tévhitekre az OMME-val, illetve a tisztségviselőkkel kapcsolatban. Hagyományosan a küldöttgyűlés végén, a tizedik napirendi pontban lettek előterjesztve a tagszervezetek által kitüntetésre jelölt méhésztársak. Magyar Méhészetért Emlékérem, valamint Kiváló Méhész oklevél kitüntetések kerültek jóváhagyásra. Ezt követte az „Egyebek” napirendi pont, ahol a küldöttek szabadon felszólalhattak, kérdezhettek az elnöktől, illetve az elnökség tagjaitól. A gyűlés 16 óra 45 perckor ért véget.

Szakmai egyeztetések

Sajtótájékoztató az OMME részvételével

Január 23-án az Agrárminisztérium un. kupola-termében sajtótájékoztatót tartottak, többek között az OMME részvételével.

Nagy István a legfontosabb feladatok egyikének az új agrártámogatási rendszer elindítását nevezte. A pályázatoknak saját honlapjuk lesz, az Agrárminisztérium (AM) és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) szakemberei pedig már el is kezdték az országjárást, hogy bemutassák a pályázati lehetőségeket és feltételeket. A piaci nehézségek miatt a tervezhetőség különösen fontos, a termelők számíthatnak a kormány segítségére – hangsúlyozta. A tárcavezető szerint a 2027-ig tartó Közös Agrárpolitika (KAP) a tervek megvalósításának időszakát hozhatja el, uniós és költségvetési forrásai történelmi lehetőséget jelentenek a magyar mezőgazdaságnak és élelmiszeriparnak. A tavasszal benyújtható egységes kérelmekkel öt jogcímen összesen 539 milliárd forint közvetlen terület- és állatalapú támogatás igényelhető. Idén csaknem 1400 milliárd forint agrár- és vidékfejlesztési támogatás kifizetésére lesz lehetőség, de segítséget jelenthet a mezőgazdaság számára a hitelmoratórium, a kamattámogatás vagy a kamatstop is – tette hozzá. Nagy István úgy véli, hogy 2030-ig az agrárium termelékenysége a másfélszeresére, hozzáadott értéke a kétszeresére nőhet. A magyar gazdatársadalom bebizonyította, hogy a háború és az elhibázott brüsszeli szankciók hatásai közepette is el tudják látni az egész országot egészséges élelmiszerrel, így a nehézségek ellenére van ok a bizakodásra – fogalmazott.

A sajtótájékoztatón érdekképviselői vezetők értékelték a 2022-es eredményeket és az idei kilátásokat. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (OMME) elnöke szerint felemás év volt az előző, hiszen jól kezdődött, de aztán az aszály miatt megcsappant a méztermés. Bross Péter ugyanakkor sikerként értékelte, hogy a belföldön megtermelt és forgalmazott méznek a többségét immár közvetlenül a magyar méhészek értékesítik, köszönhetően az agrártárca és az Agrármarketing Centrum (AMC) támogatásának. Példátlan eredménynek tekinti azt is, hogy a méhészet bekerült a KAP-ba, hiszen az uniós agrárpolitikából korábban kimaradtak. Az újdonságok közül kiemelte még az állatjóléti támogatás kiterjesztését a méhekre, ezt Magyarország ratifikálta elsőként az uniós tagállamok közül. Nehezményezte ugyanakkor, hogy az EU piacát óriási mennyiségben, de minőség-ellenőrzés nélkül árasztja el az ukrán méz, a kínaival együtt ez teszi ki az uniós mézimport kétharmadát. Ha nem változik a helyzet, az EU-ban 10-15 éven belül megszűnhet a méztermelés, ami főképp azért baj, mert mézet lehet ugyan importálni, de beporzást nem – hangsúlyozta.

A miniszterelnök főtanácsadója azt ígérte, hogy a kormány folytatja az együttműködést az agrárszervezetekkel, a válságot pedig soha nem a gazdák kárára fogja kezelni. Nyitrai Zsolt egyúttal bemutatta a 2023-as agrárnaptárt, amit több tízezer példányban juttatnak el a gazdákhöz a szakmai lapok és a közvetítő szervezetek segítségével.

A mézjelölési szabályok szigorítását sürgette Magyarország Brüsszelben

Magyarországgal együtt összesen húsz tagállam kérte az Európai Bizottságot a mézkeverékek származás jelölésére vonatkozó előírások szigorítására.

A Mezőgazdasági és Halászati Tanács január 30-i ülésén Magyarországgal együtt hús uniós tagállam agrárminisztere kérte az Európai Bizottságot az európai piacon található mézkeverékek származásának szigorúbb szabályozására.

Egyértelmű termelői és fogyasztói igény mutatkozik a mézkeverékeket alkotó mézek származási országainak pontos feltüntetésére, ezért Magyarország hosszú évek óta szorgalmazza a mézről szóló irányelv módosítását, amire az Európai Bizottság idén tervez javaslatot tenni.

NÉBIH megbeszélés

Február 24-én megbeszélést folytattunk a NÉBIH két igazgatóságának vezetőivel, Dr. Nagy Attilával és Dr. Pleva Györggyel. Két fontos témát beszéltünk át: 1. hazai mézek minőségvédelme 2. méhegészségügyi monitoring program. A hazai áruházak polcain egyre több import méz van, ezek minőségéről szerzett tapasztalatokról foly élénk megbeszélés. A méhcsaládok téli és mézelési szezonban történő elpusztulásuk okainak kivizsgálásáról volt szó bővebben. A NÉBIH szakemberei kérik a méhésztársakat, hogy méhcsalád pusztulás esetén, vagy a népesség hirtelen csökkenésének tapasztalásakor, minden esetben értesítsék a hatósági állatorvost. Csak a hatósági eljárás hozhat a méhész számára hasznos, értékelhető eredményt.

Mézbor

Egyesületünk képviselői, Bross Péter elnök, és Petneházy Antal elnökségi tag mézborral kapcsolatos megbeszélést kezdeményezett az Agrárminisztériumban. Az Élelmiszergazdasági és -minőségpolitikai Főosztály főosztályvezetőjével arról egyeztettünk, hogy a méhészek 1000 liter/méhész/év mennyiségig, a kistermelői engedéllyel, egyszerűsített adóraktári nyilvántartás mellett készíthessenek mézbort, amelyet – a jövedéki adó megfizetését követően (10.900 Ft/hl) értékesíthetnek. A jogalkotói munka elkezdéséhez Egyesületünk hivatalos levelet írt az illetékes főosztályvezetőnek, valamint megkérte Agrárminiszter Urat, hogy a Jövedéki Törvény módosítása érdekében szíveskedjen felvenni a kapcsolatot a Pénzügyminisztériummal.

Találkozó a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara elnökével

Május 31-én, az OMME irodájában szakmai megbeszélést folytattunk Hunyadi Istvánnal, a Kamara új elnökével. A közel három óra hosszú találkozó konstruktívan zajlott le. A felek egyeztettek a két szervezet által képviselt tagok közötti konfliktusos helyzetek feloldása, a méhészek és a gazdák közötti kapcsolatok javítása érdekében. Ennek egyik első állomása lesz, hogy elkészítésre került egy ún. probléma-térkép mindkét fél részéről. Ez azt jelenti, hogy az Egyesület egy levélben leírja, hogy a méhészeti ágazat szempontjából milyen problémákkal szembesülnek a méhészek a növényvédelmet illetően, valamint kiemeljük a jó gyakorlatokat folytató gazdák protokollját is.

Tájékoztató a kiadás az ágazati helyzetéről

Háború Európában, évtizedek óta nem tapasztalt infláció, sorban állás üzemanyagért, cukorhiány, 2022 nyarán az évszázad aszálya, a nagybani mézfelvásárlás összeomlása – csak néhány, életünkre, méhészeti tevékenységünkre kedvezőtlenül ható vagy átélt eseményt soroltunk fel az elmúlt egy-másfél évből. Alapjaiban más ma értékelni a magyar méhészeti ágazatot, mint akár két-három évvel ezelőtt. A gyors és hátrányos változásokról tájékoztatta egyesületünk az Agrárminisztériumot.

Mielőtt az ágazat gondjaival foglalkoznánk, azok jobb megértéséhez néhány fontos termékpályaadattal szolgálunk. Az elmúlt tíz évben a hazai méhészetek és méhcsaládok száma jelentős mértékben nem változott. Ma Magyarországon 21-22 ezer méhészetben összesen kb. 1,2 millió méhcsaládot tartanak. Ezek a számok az őszi méhegészségügyi monitoring során felmért adatokból állnak össze. A méhcsaládok száma nem állandó szám, aminek több oka van: évről évre növekszik a téli méhcsaládveszteség, amelynek mértéke 20–25 százalék között van, ez 250- 300 ezer méhcsaládot jelent. Az elpusztult méhcsaládokat a méhészek május-június hónapokban pótolják, de akik nem szenvedtek téli veszteséget, azok is szaporítanak. Azaz június végére, július elejére akár 1,6 millió méhcsalád is van az országban. Majd a nyári időszakban (július–augusztusban) végzett, a beporzókra, így a méhekre is kedvezőtlen hatással bíró nagyüzemi növényvédelmi beavatkozások nyomán nyár végére ismét méhcsaládveszteségek tapasztalhatók, szeptember környékére visszaáll a 1,2 millió körüli családszám. Ez a méhcsaládszám-ingadozás komoly anyagi terheket ró a hazai méhésztársadalomra! Miért írtuk ezt le? Mert a kor méhészenek egyik legnagyobb kiadása az adott nagyságú méhészeti vállalkozás működtetéséhez szükséges méhcsaládszám (mint az első számú termelési eszköz) fenntartása. A 2022-ben tapasztalt aszály súlyosbította a helyzetet. Különösen az ország keleti felében, egész nyáron elégtelen volt a természetes nektár- (szénhidrátforrás) és virágpór- (fehérje- és zsírforrás) kínálat, amit a méhészek mesterségesen, méhtakarmány formájában igyekeztek pótolni. A szénhidrátot répacukor formájában lehet pótolni, de annak beszerzési ára egy év alatt majdnem megháromszorozódott (2022. év elején 220 forint körüli kilós ár volt, 2022 decemberében közel 600 forint lett az ára).

A répacukor árának jelentős emelkedése az aszály méhcsaládokra gyakorolt ártalmas hatása miatt fokozottan hátrányosan érintette a méhészeti vállalkozásokat. Mint idén februárban, eddig évek óta mindig próbál a magyar Kormány segíteni a termelők egyre rosszabb helyzetén, így az úgynevezett „1000 forintos” támogatás is ezt a célt szolgálja. De amíg a támogatásból két éve még méhcsaládonként közel 5 kilogramm cukrot tudtak vásárolni a méhészek, addig idén még két kilót sem. Óriási gondot okoz a méhészeti ágazatban a cukorpiacon jelenleg tapasztalt kedvezőtlen helyzet: répacukorból komoly ellátási nehézségeket emlegetnek a gyártók, forgalmazók. A méheknek a cukor olyan, mint más állattenyésztési ágazatokban a takarmánygabona, a szója, a széna, azaz nélkülözhetetlen (és sajnos egyre inkább nélkülözhetetlen) kiadás, amelynek minősége és árszintje nagyban befolyásolja az egész ágazat jelenét és közeljövőjét.

Tisztában vagyunk az Európai Unió szinte sérthetetlen cukorpolitikájával, de legyenek tisztában a közösségi politikusok azzal is, hogy az uniós méhészek állataik takarmányozása szempontjából is óriási gazdasági hátrányban vannak a harmadik országok méhészeivel szemben. Ennek oka, hogy az azonos mézpiacon versenyző országok méhészei harmadannyiért tudják beszerezni a cukrot, mint mi. Kijelenthető, hogy gazdasági szempontból egyértelműen versenyhátrányt jelent az uniós méhészeknek a Közösség cukorral kapcsolatos politikája, amit jelenleg semmilyen szinten sem kompenzál Brüsszel a méhészeknek. Jelentősen csökkenne az uniós méhészek termelési költsége, ha az unió megkülönböztetné a méhek takarmányozására szánt répacukor importjának vámterheit a lakossági fogyasztásra importálttól, illetve a uniós répacukor-előállítás során is tenne a gyártóknak olyan támogatási javaslatot, amely kizárólag a méhtakarmány céljából gyártott répacukorra vonatkozna. A „cukor” ügyét lezárva, fontos megemlíteni, hogy az unión belül hazánk méhészei további hátrányban vannak a magas hazai áfa miatt. Bármelyik szomszédos tagországban 15-20 százalékkal olcsóbb a cukor az ottani alacsonyabb áfa miatt. További érzékeny, a méhészeti ágazat gazdaságosságát alapvetően meghatározó változásokra is fel kell hívni a figyelmet, amiről az irányító hatóságnak tudnia kell: Évente kb. 6 ezer tonna mézet a termelők értékesítenek közvetlenül a fogyasztóknak. Az elmúlt másfél évben a méz kicsomagolásához használt üveg ára 60 százalékkal emelkedett. A méhészek fogyóeszköze a keretléc. Évente a fészek lépállományának legalább harmadát, de inkább felét meg kell újítani, amihez új keretléceket kell vásárolni. Az elmúlt másfél évben 60 százalékkal emelkedett a keretlécek ára. Az új kaptárak ára 18 hónap alatt 70 százalékkal emelkedett. A méhészeti vállalkozás nagy kiadása az üzemanyag. Óriási tévedés, amikor azt halljuk laikusoktól, hogy csak a vándorméhészeknek vannak üzemanyag- kiadásai. Az állóméhészetek folyamatos látogatásához, a méhek ellátásához szintén sok üzemanyag szükséges, nem beszélve azokról a nagy méhészekről, akiknek több telephelyük van. A méhészeknek ez a kiadása több mint duplájára emelkedett az elmúlt másfél évben. Az energiaárak megemelkedése érzékenyen érinti a sok áram- és földgázfelhasználást igénylő tevékenységek képviselőit. Ilyen tevékenységek: mézkiszéreléshez a méz előkészítése (felmelegítése), a viasz kifőzése, a műlépgyártás, a virágpороk és lépek hűtése (vegyszermentes tárolásuk érdekében). Az előzőekben ismertettük a termelőket rövid időn belül érintő, óriási mértékű kiadásnövekedést. Mint látható, érezhető, stabil piaci helyzetet feltételezve is rendkívül hátrányosan érintette a magyar méhészek tevékenységének jövedelmezőségét az elmúlt 18–24 hónap. Csakhogy a piaci helyzetet nemhogy stabil állapot nem jellemezte az elmúlt időszakban, hanem az elmúlt fél évszázad legnagyobb összeomlását tapasztalhatjuk! Nézzük a mézpiacot kialakító és jellemző helyzetet. A hazai méhészek által megtermelt mézből (körülbelül évi 25 ezer tonna) mintegy 8500 tonna fogy el idehaza (további 1500 tonna importméz is elfogy). Körülbelül 15 ezer tonna mézet exportálunk, fő célországaink: Olaszország, Németország, Franciaország és Ausztria. Az unión belüli kereskedelemben részt vevő mézeink főleg a harmadik országokból bejövő mézekkel versenyeznek. Az Európai Unió félig önálló mézből, a hiány következtében a világ második legnagyobb mézfelvásárlója.

Ezt a mondatot szajkózza évek óta mindenki, aki a méztermékpályáról beszél, azt elemzi. De nem ez az igazság! Az unió félig önellátó mézből, hiszen a saját elhibázott gazdasági, politikai intézkedései által rosszul szabályozott mézpiac következtében a világ második legnagyobb mézfelvásárlója lett. Ez az állítás már közelebb áll a valósághoz. Miért? Az unióban, így hazánkban is, azok a méhészek, akik nem tudják hazájukban közvetlenül értékesíteni a mézüket, kénytelenek az unió nagybani mézpiacán megjelenni termékükkel. Ez a piac azonban nem részesíti előnyben az unióban termelt mézeket. Ennek oka, hogy a nagy mézcsomagoló üzemek legálisan elrejtetik a fogyasztók elől a feldolgozott (megvásárolt és üvegbe tett) mézük eredetét. Így, értelemszerűen, a piacon éppen fellelhető legolcsóbb mézet vásárolják fel és teszik üvegbe. Ezek a mézek az uniós méhész termelési költség szintjénél alacsonyabb árszinten érkeznek be az unióba, azaz ma a mézet olcsóbb importálni az Európai Unióba, mint megtermelni. A kínai méz 1,5 dollár kilós áron érhető el, ami megegyezik az uniós méhész méhtakarmányának, a répacukornak az árával. Az unió éves mézimportja 170 ezer tonna körül alakul, aminek közel egyharmada Kínából származik. 2022 első hat hónapjában (eddig az időpontig vannak adataink) 75 százalékkal több (!) kínai mézet importált az unió, mint az azt megelőző év hasonló időszakában, ami 41,5 ezer tonna mézet jelent. A másik ország, ahonnan szintén óriási mennyiségű méz érkezik, Ukrajna. 2021-ben közel 54 ezer tonna méz érkezett Ukrajnából. A háború kitörése előtt – 5 ezer tonna kvóta kivételével – 17,3 százalék vámot kellett fizetni az ukrán méz behozatalakor. Az unió idevonatkozó döntése értelmében ma vám nélkül érkezik az ukrán méz az Európai Unióba. Ebből a két országból származik az összes uniós mézimport közel kétharmada. Mindenki tudja, hogy mesterséges, az unió által kreált okokból fennálló piactorzító lépések miatt nyert teret e két ország mézimportja, amely napjainkra elérte azt a pontot, hogy az uniós mézcsomagolók szinte teljes mértékben elvesztették érdeklődésüket az unióban termelt, nagybani mézpiacon jelen lévő, uniós méhészek által termelt mézek iránt. A mézkiszerezők a közösségi mézek helyett a kínai és ukrán mézeket dolgozzák fel, csomagolják és értékesítik az unión belüli piacon, teljesen ellehetetlenítve ezzel az uniós, így a magyar méztermelőket. Összefoglalva: A jelenleg termelő méhészek szerint, amíg vissza tudnak emlékezni, ilyen mértékű válságban még soha sem volt az ágazat, mint napjainkban! A kiadások hirtelen és nagymértékben megnöttek, az értékesítés pedig összeomlott!

Megoldási javaslatok: Mivel az Európai Közösség tagja Magyarország, ezért – különösen az értékesítési gondokra – csak közösségi megoldás lehetséges.

- A 2001/110/EK Tanácsi Irányelv módosítása.
- A harmadik országokból érkező mézek jelenleginél nagyobb arányú vizsgálata.
- A méz nyomon követésének szigorítása.
- Az Amerikai Egyesült Államokhoz hasonlóan, antidömping-eljárás megindítása a kínai méz ellen.
- Kiemelt, méhcsaládonkénti támogatás bevezetése a méhészeket károsan ért politikai döntések miatt (cukorpolitika, ukrán vámentesség, gyenge 2001/110/EK irányelv stb.).
- A Méhészeti Nemzeti Program forrásának megnövelése.

- A méhcsaládok beporzási tevékenységének támogatását stratégiai céllal tárgyalja mielőbb a Bizottság – olcsó mézet igen, de megporzást nem lehet importálni. Idehaza:
- Indítson a Kormány kampányt, hogy a hazai üzletláncok csak magyar mézet forgalmazzanak.
- Indítson a Kormány kampányt, hogy a hazai üzletláncok csökkentsék a jelenleg alkalmazott kereskedelmi haszonkulcsot a méz esetében.
- Legyen lehetséges, hogy a méhészek egyszerűsített szabályozási körülmények és eljárás alapján, legálisan mézbort és mézsört készíthessenek és értékesíthessenek korlátozott mennyiségben (ez csökkentené a kínálatot a mézpiacon).

Válságtanácskozás az Agrárminisztériumban

Augusztus 7-én került sor az Agrárminisztérium miniszteri tárgyalójában a magyar méhészeti ágazat szereplőivel – termelőktől a kiserelőkig, exportőrökig – folytatott tanácskozásra a méhészetek rendkívül súlyos helyzetéről, és az ennek háttérében álló általános mézpiaci gondokról.

Szerettük volna, ha minél több szemszögből, minél szélesebb körűen sikerülne a minisztériummal ismertetni és képviselni a válság okait, valamint a lehetséges megoldásokat, ezért meghívtuk a legnagyobb szervezeteink képviselőit, a Magyar Mézkiszerelők Egyesületének tagjait, a Magyar Mézkereskedők és Mézcsomagolók Egyesületének képviselőit, az OMME-val szemben a közösségi oldalakon bírálatokat megfogalmazó méhészeket, és természetesen az elnökségből, valamint az alkalmazottak közül is többen részt vettek a találkozón. Összesen 17 fő, név szerint: Bross Péter, Brunner Ferenc, Diósi László, Hajdú Tibor, Horváth Gábor, Fazekas Gyula, Fekete Sándor, Hok József, Lászka István, Nagy Zoltán, Obráz Zsolt, Petneházy Antal, dr. Pungor Adrián, Simonné Venter Éva, dr. Szemenyei Zoltán, Varga Károly, Városi István. A minisztérium részéről az agrárminiszter és az államtitkárok, valamint a Nébih képviselői voltak jelen. A tanácskozást dr. Nagy István agrárminiszter nyitotta meg, aki köszöntötte a jelenlévőket, majd rendkívül őszinte és közvetlen stílusban vázolta az ismert gondokat. Szavaival élve, „azért vagyunk itt, hogy megoldjuk a megoldhatatlan helyzetet”. A találkozón mindenki szót kapott, nagyon részletes képet vázoltak a résztvevők a minisztériumnak a helyzet súlyosságáról, illetve mindenki ismertethette az illetékesek előtt az általa javasolt megoldásokat, megtehető intézkedéseket. A teljesség igénye nélkül, valamint a méhészek helyzetét vélhetőleg könnyítő javaslatokat megtevő személyek megnevezését mellőzve, a résztvevők az alábbi ötleteket adták az agrárminiszternek:

- mézek keverésének a tiltása, amivel külön lehetne választani a hamis és a természetes mézeket;
- európai szintű együttműködés a tagállamok minisztériumaival, közös fellépés a hamis méz behozatala ellen;
- pályázati lehetőség biztosítása olyan hűtőházakra, ahol nagy mennyiségű méz raktározható, így a beraktározott mennyiségből állandó minőségű kínálatot lehet biztosítani a külföldi piacokra;
- mézbor kistermelői előállításának és értékesítésének engedélyezése, egyszerűsített eljárás mellett;

- bizonyos mennyiségig a gázolaj jövedéki adójának visszatérítése; • etetésre – takarmányként – vásárolt cukor áfájának visszatérítése;
- mézfogyasztás növelésére belföldi és uniós kampány indítása; • normatív támogatás biztosítása a hazai méhészeteknek;
- a közétkeztetésben alkalmazzanak mézet, mézpótlók helyett természetes mézet adjanak az iskolákban, kórházakban;
- demonstráció Brüsszelben;
- a hatóságok fokozottan ellenőrizzék az importmézeket;
- kisüzemi pályázatoknál a feltételek könnyítése a méhészetek számára;
- a kiszerező méhészek mentesüljenek az EPR-regisztrációs és –díjfizetési kötelezettség alól;
- a repcemézek tekintetében megoldást találni a szennyezett mézekre, illetve megoldás a jövőbeni károk elkerülésére;
- beporzási támogatás biztosítása.

Az egyes témákról több mint 3 és fél órán keresztül tartott a beszélgetés, a résztvevőknek ezúton is nagyon köszönjük, hogy megjelentek, és javaslataikkal támogatták a munkánkat! A méhész joggal kérdezheti, hogy mire jutottak. Mitől fog megoldódni a helyzet, mikor lehet végre normális áron értékesíteni a mézet? Lehet-e továbbra is a méhészetből élni? Mindenki számára tisztán látszik, hogy a fő probléma az importált, méznek mondott kínai szirup, amely korlátlanul áramlik be Európába, és büntetlenül meg lehet etetni az átvett fogyasztókkal. Nehéz helyzetbe kerültek Románia, Bulgária, Magyarország és Spanyolország méhészei is. Tudjuk, hogy nem belföldön, és nem is a nemzeti kormányok fogják tudni megoldani ezt a gondot. Mint megtudtuk, az is tisztán látszik, hogy az uniós döntéshozóknak sem pénzügyileg, sem gazdaságilag, sem politikailag nem áll érdekében, hogy ennek gátat szabjanak a piacokon. (Az élelmiszerek hamisítása napjainkra jövedelmezőbb, mint a kábítószer előállítás.) Példaként gondolhatunk a „Kaptárakból” elnevezésű, összehangolt vizsgálati akcióra, amelynek a mai napig semmilyen következménye nem lett. Letörtén csak annyit mondhatunk, hogy a szekér megy tovább. Ágazatunk kicsi, szinte már már elhanyagolható a többi mezőgazdasági ágazat mellett, adott ország GDP-jében észrevehetően, ha kiesik a méhészeti ágazat, lobbijereje nincsen. Azt is hallottuk, hogy az unióban szinte örülnek a kínai méz importjának, mert végre van egy olyan „élelmiszer”, amely kedvező hatással van az euró inflációjára, az ára állandó és garantáltan, tartósan alacsony, valamint vélhetőleg nem káros az egészségre. Mondhatnánk, hogy Nyugaton tudatosabbak a fogyasztók, biztosan a minőséget választják, még ha az drágább is... Tévedünk, a világ nagyot fordult, s ma az egyik legjobban fizető piacon is válság van. Európa lakossága a háborúval elszabadult infláció és a vásárlóerő csökkenése miatt már nézi az árakat, és bizony a méz – mint marginális termék – esetében az alacsonyabb árkatagóriát választja. Ugyanez igaz a biotermékek piacára is, iszonyatos a visszaesés.

Magyarország felvetéseire – főleg politikai okokból – egyébként sem reagálnak pozitívan a tagállamok és az unió szervei, vagy pedig statisztikai adatok alapján nem látják okát intézkedésnek. Mint megtudtuk, szinte biztos, hogy Ukrajna a közeljövőben uniós tagállam lesz. Ez pedig gyökeres változásokat fog elindítani a mezőgazdaságban, akár csak a 2004- es bővítéskor. Ágazatok fognak teljesen tönkremenni, hiába költöttek a támogatásukra eurómilliárdokat az évek alatt. Ilyen lesz nagy valószínűséggel a tojás-, gabona és csirkeágazat is. Számunkra is beláthatatlan következményekkel fog járni, ha egy ekkora agrárország, ahol nagy területeken, hosszú virágzási idővel van napraforgó, csatlakozik az unióhoz. Egy biztos: kizárólag magunkra számíthatunk! Az Agrárminisztérium segíteni fog nekünk mindenben, amiben csak tud, amire hatással lehet. Ez miből állhat?

- A felvetéseinket további egyeztetéseken vigyük tovább és dolgozzuk ki.
- Megvizsgálják a bolthálózatokban alkalmazott árreéseket, hiszen itt is áll az értékesítés, ilyen magas áron nem vásárolnak az emberek mézet.
- A címkézéssel fel kell építeni egy marketingtervet a kínai mézek ellen, a természetes mézek mellett.
- Magyar élelmiszerfeldolgozással foglalkozó cégek megkeresése a méz alapanyagként való felhasználása érdekében.
- Az agrárattasék megbízása azzal, hogy keressenek külföldi piacokat a kiszerelt és hordós magyar méznek.
- Kapcsolat felvétele más, méztermelő uniós tagállamok minisztériumaival.

Az is biztos, hogy ameddig nem csökken a beporzást biztosító szint alá a méhcsaládok száma, semmilyen uniós beavatkozásra nem számíthatunk. Ez optimális eloszlás mellett 200 ezer méhcsaládot jelent az ország területén! Egyesületünk ettől függetlenül mindent meg fog tenni, teljes erővel dolgozunk az antidömping-eljáráson, bár dr. Feldman Zsolt tájékoztatása alapján sikeres eljárásra eddig még nem volt példa. Itt sem számíthatunk túl sok szövetségesre, hiszen alig néhány ország jár hasonló cipőben, mint mi, és igen nehéz felvenni velük a kapcsolatot. Az is meglepetésként ért minket, hogy hiába a sok méhész, a nagy mennyiségű méztermelés, jól szervezett képviselete alig néhány tagállamnak van csak. A megbeszélés rendkívül tanulságos és előrevivő volt, belföldi intézkedésekben partnerünk lesz az Agrárminisztérium. A legnagyobb gond azonban a globális mézpiaccal van, amire nincsen ráhatásunk. Mondhatom, hogy bár nem bízunk abban, hogy ez a megbeszélés egyszerre meg fogja oldani a bajokat, de mi az OMME-ből nagyon elkeseredve hagytuk el a minisztérium épületét. Javaslatunkat írásban is eljuttattuk, ahogyan ígéretet kaptunk az EPR és az acetamiprid ügyében külön tárgyalásra is. Mik lehetnek a megoldások? A résztvevők nem hozták magukkal a bölcsek kövét, és nem tudjuk, hogy mit tartogat a jövő. Ágazatunk át fog alakulni, talán nagyobb mértékben, mint bármikor az elmúlt 50 év folyamán. Egészen biztosan változni fognak az átlagos méhcsaládszámok, nagyon sok fog múlni a használt méhészeti technológián és költséghatékonyságon. Új termékek és méhészettel összefüggő szolgáltatások kifejlesztésére lesz szükség a túléléshez, kihangsúlyozva a méhészeti termékek egészségre gyakorolt hatását.

Repcemézek problémája

Írásban (és augusztus 7-én szóban is) tájékoztattuk agrárminiszter urat, hogy az idei évi repceméz termékek értékesítésének kezdetén jelzést kaptunk, hogy néhány esetben a mézfelvásárlók visszautasítják az eladásra felkínált repceméz tételket, ugyanis azokban magas idegenanyag szennyezést (repce növényvédelme során alkalmazott növényvédőszer hatóanyagát) mértek a mézvizsgálataik során. Egyesületünk igyekezett minél több információt gyűjteni, hiszen a problémás esetek száma egyre inkább nőtt. Elhatároztuk, hogy saját mintavételt és laborvizsgálatokat kezdeményezünk melynek során az ország egész területéről összesen 103 mézmintát gyűjtöttünk be további elemzésre. A vizsgálatok eredménye a mézfelvásárlók jelzéseit igazolták. A kereskedelmi gyakorlat szerint a határérték alatti mézek még eladhatók, az a felettiék még a mérési bizonytalanság figyelembe vétele mellett sem. Ez azt jelenti, hogy a megtermelt mézeink jelentős része nem piacképes. A mézpiaci nehézségeket nem részletezve, az ügy rendkívüli komolyságára tekintettel kértük, hogy az Agrárminisztérium kezdeményezzen egy többoldalú megbeszélést, ahol a szakminisztérium és az OMME szakemberein kívül a NÉBIH, a NAK, és a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara szakemberei is részt vesznek. Levelünket ezekkel a szavakkal zártuk: „Szeretnénk felhívni figyelmét - mint nyilván Ön is érzékeli -, nagyon problémás ügyről van szó, azaz minden érintett részvevőtől maximálisan korrekt, higgadt hozzáállást szeretnénk kérni a konstruktív együttműködés érdekében, ugyanis az ügy alapjaiban rengetheti meg a magyar méz hírnevét, ugyanakkor a növénytermesztőknek is érdekében áll az ésszerű növényvédőszer felhasználás.”

Egyeztetés a SPAR-al

Július 26-án online megbeszélésen vettünk részt a SPAR képviselőivel. Az üzletlánc szeretné az Egyesület szakmai segítségét kérni egy méhlegelő kialakítása céljából. A megbeszélésen az OMME kezdeményezte, hogy kerüljön sor egy együttműködésre az OMME és az üzletlánc között annak érdekében, hogy csak hazai eredetű mézek lehessenek az üzletek polcain.

AM rendelettel kapcsolatos egyeztető ülés

Egyesületünkhöz júliusban megérkezett a kis mennyiségű, valamint a helyi és marginális élelmiszer-előállítás és -értékesítés higiéniai feltételeiről szóló AM rendelet tervezete véleményezés céljából, mellyel kapcsolatban Egyesületünk javaslatokat tett a minisztérium felé, hogy kerüljön bele a rendeletbe a mézbor, valamint emelkedjen az I. és II. kategóriába tartozó kistermelő által értékesíthető méz mennyisége. Az egyeztető ülésen az OMME álláspontját Petneházy Antal elnökségi tag, és Márkosy Gábor szaktanácsadó képviselte.

Egyeztetés a kártalanítási rendeletről

Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet módosítás átdolgozott tervezetével összefüggésben beérkezett észrevételek megvitatására az Agrárminisztérium Élelmiszerlánc- felügyeleti Főosztálya egyeztető megbeszélést tartott 2023.08.29-én az Agrárminisztériumban, ahol az

Országos Magyar Méhészeti Egyesület mellett a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Magyarországi Sertésenyésztők és Sertéstartók Országos Szövetsége, Baromfi Termék Tanács is részt vett az egyeztetésen.

Az Egyesület több szakmai javaslatát is elfogadta a minisztérium, többek között a kártalanításnál beépítésre kerül külön mellékleti pontban a méhegészségügyi felelős által elvégzett egészségügyi vizsgálat megléte esetén a kárbecslési jegyzőkönyvben szereplő kárösszegnél pozitív eltérítés állapítható meg, továbbá ígéretet kaptunk egy egységes eljárásrend összeállítására amely a kártalanításnál eljáró hatósági állatorvosoknak adhat segítséget.

Repcemézek problémája - folytatás

Újságunk nyomdába kerülése után, szeptember 18-án kerül sor egyeztető ülésre az Agrárminisztériumban a szakminisztérium, a NÉBIH, valamint a növényvédelmi kamara, illetve a növénytermesztők érdekvédelmi szervezeteivel. Az ülésről részletesen honlapunkon, valamint novemberi újságunkban tájékoztattuk a méhésztársakat.

Megbeszélés a Magyar Mézkereskedők és Mézcsomagolók Egyesületével

November 29-én meghívásra részt vettünk a Magyar Mézkereskedők és Mézcsomagolók Egyesületének ülésén. Meghallgattuk a mézeinket felvásárló és értékesítő vállalkozások tulajdonosainak szakmai álláspontját a jelenlegi mézpiaci helyzettel kapcsolatban. Nagyon rossz a helyzet, az olcsó ukrán mézimport alapvetően beárazza a magyar mézet. Véleményük szerint, csak jelentősebb állami támogatással lehet átvészelni ezt az értékesítési hullámvölgyet, hiszen értékesíteni csak ezeken a nyomott áron lehet, de tisztában van mindenki, hogy ez az árszint nem elegendő hazánkban a méhészeti vállalkozások finanszírozására. További lehetőséget látnak abban, hogy a helyzet jobbá tétele érdekében a jelenlegi 7%-os kompenzációs felárat 12%-ra emelje az állam.

Új rendelet szabályozza és segíti a kistermelők tevékenységét 2023 november 24-től

Ezen a napon lépett hatályba ugyanis a kis mennyiségű, helyi és marginális élelmiszerelőállítás és értékesítés higiéniai feltételeiről szóló 60/2023. (XI. 15.) AM-rendelet, ezzel egy időben több, kis mennyiségben előállított élelmiszerrel kapcsolatos jogszabály, többek között a méhészek által ismert, a kistermelői élelmiszer-előállítás és forgalomba hozatal szabályairól szóló 52/2010. FVM-rendelet is hatályát veszítette.

Az új jogszabályban a korábbi kistermelői rendeletben biztosított lehetőségek – a már meglévő kedvezmények megmaradása mellett – tovább bővültek. Az újonnan megkezdett vagy módosított tevékenységet továbbra is az élelmiszer-előállító tevékenység helye szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatalnál kell bejelenteni. A továbbiakban két mennyiségi kategóriát különböztet meg a rendelet: az I. kategóriában megmaradt az évente 5000 kilogramm méz, méhészeti termék előállításának és forgalomba hozatalának felső mennyiségi korlátja, ahogyan korábban is, viszont a rendelet szerinti II. kategóriában a kistermelő évente 15 000 kilogramm mézet és méhészeti terméket állíthat elő és hozhat forgalomba. Az I. kategória szerinti kis mennyiségű, saját maga által megtermelt alaptermék, illetve összegyűjtött vadon termő alaptermék értékesítését a megtermelt alaptermékből, illetve összegyűjtött vadon termő alaptermékből, valamint az adott élelmiszer előállításához szükséges egyéb olyan vásárolt összetevőből, amelynek kistermelő általi megtermelése észszerűen nem elvárható, élelmiszer előállítását és értékesítését, továbbá a II. kategória szerinti, kis mennyiségben saját maga által megtermelt alaptermékből vagy saját maga által megtermelt alaptermékből és hazai előállítású, vásárolt alaptermékből, valamint egyéb vásárolt összetevőből élelmiszer előállítását és értékesítését végezheti, tehát a II. kategória esetében lehetőség van vásárolt alapterméket, alapanyagot is felhasználni a kistermelő által előállított termékben. Állati eredetű alap-, feldolgozatlan és feldolgozott termék (a méz is ilyen) forgalomba hozatala esetén továbbra is előírja a szabályozás a hatósági állatorvosi bizonyítvány beszerzésének kötelezettségét, amely bizonyítvány a kiállításától számított 1 évig hatályos. A már meglévő kistermelői regisztrációval rendelkező méhészeknek nem szükséges az új rendelet szerinti bejelentést megtenniük, továbbra is folytathatják tevékenységüket. Természetesen ez csak az I. kategória szerinti mennyiség előállítására vonatkozik; ha II. kategória szerinti mennyiséget szeretne előállítani egy már meglévő regisztrációval rendelkező kistermelő, akkor azt már be kell jelentenie a járási hivatalnál. Amennyiben a korábban hatályos 52/2010. FVM-rendelet 5. § (4)–(6) bekezdései szerinti hatósági állatorvosi bizonyítvány érvényessége a 60/2023. AM-rendelet hatályba lépését követően jár le, akkor azt a kistermelőnek a bizonyítvány lejáratakor kell meghosszabbítania. Fontos változás, hogy a kistermelő az élelmiszer-előállítás során előállítási részfolyamatot más élelmiszer-vállalkozással is elvégeztethet, a nyomonkövethetőség biztosításával.

A kistermelő a kistermelői élelmiszert:

- a végső fogyasztónak,
- gazdasága helyén,
- Magyarország területén működő helyi termelői piacon, piacon, vásáron, alkalmi rendezvényen és engedélyezett ideiglenes árusítóhelyen,
- csomagküldő kereskedelem útján, a hűtést igénylő élelmiszerek kivételével,
- átadóponton és automatából, továbbá
- kiskereskedelmi és vendéglátóipari létesítménynek értékesítheti.

A rendelet szerinti fontos változás az átadóponton, automatából, valamint a csomagküldő kereskedelem útján történő értékesítés lehetősége a kistermelőknek. A II. kategória szerinti mennyiségben történő élelmiszer-előállítás esetén az élelmiszer- vállalkozás működéséhez szükséges szakképesítésekről szóló 34/2018. (XII. 3.) AM-rendelet szerint az adott tevékenységhez szükséges, a legalább a mikroállalkozás méretű élelmiszer-vállalkozásra az adott tevékenységhez előírt minimális élelmiszeripari szakképesítés, szakirányú továbbképzésben megszerezhető szakma, szakképzettség vagy rész-szakképesítés megszerzésére vonatkozó kötelezettség teljesítését köteles igazolni a kistermelő. A hivatkozott rendelet mézfeldolgozás tekintetében nem tartalmaz információkat a szükséges végzettségről, azonban végzettség hiányában 5 év releváns területen szerzett gyakorlati időt is megenged. Ha a kistermelő a II. kategória szerinti mennyiségben kíván alapterméket, illetve élelmiszert előállítani, és ezt a rendelet hatálybalépését követő 180 napon belül bejelenti a járási hivatalnak, a 34/2018. (XII. 3.) AM-rendeletben a legalább a mikroállalkozás méretű élelmiszer- vállalkozásra az adott tevékenységhez előírt minimális élelmiszeripari szakképesítés, szakirányú továbbképzésben megszerezhető szakma, szakképzettség vagy rész-szakképesítés megszerzésére vonatkozó kötelezettséget a bejelentést követő 1 éven belül kell teljesítenie. Annak tisztázására, hogy a jogalkotó szándéka szerint méz és méhészeti termék II. kategória szerinti feldolgozása esetén mi az irányadó a méhészeknek, írásban megkérdeztük az Agrárminisztériumot, de lapzártáig nem érkezett válasz. A méhésztársakat a következő lapszámomban fogjuk tájékoztatni. Változás annak a körében és szabályozásában, hogy ki árulhat a kistermelővel, ez a továbbiakban az alábbiak szerint alakul: Ha a kistermelő természetes személy, kistermelői élelmiszer termelését, előállítását és értékesítését

- a kistermelő,
- a kistermelő hozzátartozója,
- a kistermelővel egy háztartásban élő személy, továbbá
- a kistermelő alkalmazottja végezheti.

Ha a kistermelő az általa előállított élelmiszert előre csomagoltan értékesíti, be kell tartania – a tápértékjelölés kivételével – az élelmiszerek tájékoztatásáról szóló európai uniós jogi aktusokban és az Élelmiszertörvény (2008. évi XLVI. törvény) végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározott jelölési követelményeket. A csomagoláson továbbra is fel kell tüntetni továbbá az élelmiszer megnevezése előtt a „kistermelői” vagy méz és egyéb méhészeti termék esetében a „termelői” jelzöt.

A kistermelői élelmiszer termelésére, előállítására és értékesítésére vonatkozó követelmények az I. kategóriánál nem változtak, azonban a II. kategória esetében az alábbi kiegészítő higiéniai követelményeknek kell eleget tennie a kistermelőnek:

- Az élelmiszer-előállításához legalább egy helyiséget – amely célra felhasználható elsődlegesen magánlakóház részét képező, de forgalomba hozatal céljából élelmiszerek rendszeres kezelésére, tárolására használt helyiség is, időbeni elkülönítés mellett –, illetve a szükséges kiegészítő helyiségeket biztosítani kell.
- A termelés és feldolgozás során használt helyiségeket, berendezéseket, eszközöket, tárolókat, ládákat, járműveket tisztítani, szükség szerint fertőtleníteni kell. A berendezéseket, eszközöket, tárolókat kizárólag élelmiszer kezelésére, előállítására lehet használni.
- Élelmiszert csak tiszta, szükség szerint fertőtlenített, az adott élelmiszer csomagolására megfelelő csomagolóanyagban, edényzetben tartva, tárolva lehet árusítani. A feldolgozott élelmiszer csomagolására újrafelhasznált csomagolóanyag az értékesítés során nem alkalmazható.
- Az elsődleges termeléshez és az ehhez kapcsolódó műveletekhez ivóvíz minőségű vízzel történő kézmosási lehetőséget, a feldolgozáshoz, élelmiszer-előállításához ivóvíz minőségű hideg-meleg folyóvizet biztosítani kell.
- Az élelmiszereket védeni kell a szennyeződésekkel szemben. A kistermelőnek a vágásra, termelésre szánt állatokat és azok környezetét tisztán kell tartania.
- Az élelmiszer előállításával és forgalmazásával csak olyan személy foglalkozhat, aki rendelkezik a közfogyasztásra szánt élelmiszer előállításával, valamint forgalmazásával foglalkozó személy részére a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM-rendeletben előírt vizsgálatról érvényes igazolással.
- A tudottan vagy feltehetően élelmiszerral is átvihető betegségben szenvedő személyek, valamint azon személyek, akiknek elfertőződött sebeik, bőrfertőzésük, lázas megbetegedésük vagy lázzal járó torokfájásuk, hasmenésük van, illetve akik füléből, szeméből, orrából váladék ürül, nem dolgozhatnak olyan helyen, ahol élelmiszerekkel foglalkoznak, és ahol bármilyen kis esély is van arra, hogy az élelmiszerek közvetlenül vagy közvetetten kórokozó mikroorganizmusokkal szennyeződjenek.
- Az állati kártevők ellen hatékony módon védekezni kell.
- A hulladékot és a szennyvizet úgy kell tárolni és kezelni, hogy megakadályozzák az alaptermék, az élelmiszerek, valamint a környezet szennyeződését.

Kiegészítő higiéniai követelmények a 3. melléklet szerinti II. mennyiségi kategória esetén:

- Ha a kistermelő által az elsődleges termelés, az alaptermékek kezelése, valamint az élelmiszer előállítása során keletkezett termék mennyisége a 3. mellékletben meghatározott II. mennyiségi kategóriába esik, az általános higiéniai követelményeken túl a következő követelmények teljesítése szükséges:
 - Az élelmiszer-előállításhoz külön, kizárólag erre a célra használt helyiséget, valamint a szükséges kiegészítő helyiségeket biztosítani kell.
 - Az élelmiszer-előállításhoz használt helyiségek padozatát és falazatát mosható, fertőtleníthető burkolattal kell ellátni.
 - Minden élelmiszer kezelésére szolgáló helyiséget hideg-meleg, ivóvíz minőségű vízzel ellátott kézmosó-berendezéssel kell felszerelni.
 - Az élelmiszer-előállításra szolgáló helyiségben hideg-meleg, ivóvíz minőségű vízzel ellátott mosogatási lehetőséget kell biztosítani.
 - A mosogatóhoz fertőtlenítő hatású mosogatószert kell használni.
 - Az alap-, köztes- és késztermékeket megfelelő körülmények között kell tárolni, amely megakadályozza káros bomlásukat, keresztszennyeződésüket. A hűtést igénylő élelmiszerek tárolására megfelelő hűtőkapacitással kell rendelkezni. Adott esetben az előállításhoz használt helyiség megfelelő hűtéséről is gondoskodni kell.
 - Alkalmazott foglalkoztatása esetén öltöző és szociális helyiség biztosítása szükséges.
 - Az előállítás helye szerint illetékes járási hivatal által jóváhagyott mintavételi terv – mintaszám és mintavételi gyakoriság – szerint Salmonella jelenlétére, valamint Listeria monocitogenes jelenlétére és mennyiségére irányuló mikrobiológiai vizsgálatot kell végeztetni a közvetlen fogyasztásra szánt állati eredetű és a nem állati eredetű élelmiszerek esetében.
 - A kistermelő egyszerűsített HACCP dokumentációt vezet, amelyben a nem megfelelőségeket, valamint a helyesbítő intézkedéseket rögzíti.

Egyéb híreink

Változtak a 2023. évi OMME tagdíjak!

Felhívtuk tagszervezeteink vezetőinek és a tagságnak a figyelmét, hogy az őszi Küldöttgyűlésen elfogadott, méhészeti vagyonszolgáltatással az OMME 2023. évi tagdíja a biztosítás összegével, 30 forint/méhcsalád összeggel emelkedik. Így a 2023. évi tagdíj 5000 forint + 130 forint/méhcsalád összegre változott. Az önálló tagszervezeteink továbbra is 1350 Ft/fő tagdíjat megtarthatnak az 5000 forintból.

Felhívás közzététele a szerb mézek vizsgálatára

Egyesületünk felhívást tett közzé, mivel a beérkezett jelzések alapján alacsony áron kínált, szerb mézeket vásárolt, amelyeket aztán laboratóriumi vizsgálatra küldött. Az érkezett eredmények alapján ezek a mézek kivétel nélkül hamisnak bizonyultak.

Kértük a méhésztársak szíves segítségét, hogy amennyiben a helyi piacokon szerb címkés, méznek nevezett termékeket látnak, szíveskedjenek az omme@omme.hu e-mail címre elküldeni a piac pontos címét, valamint a piacnapok időpontját, hogy Egyesületünk a hatóságnak jelezhesse a problémát, és sikeresen tudjon a hatóság is fellépni az ilyen termékeket árusítókkal szemben.

A hazánkban egyre több helyen forgalmazott szerb mézekkel kapcsolatos felhívásunkra, sok méhésztárs jelentkezett. A méhészek által helyszíneket, ahol a mézek kaphatóak, bejelentettük a NÉBIH illetékes igazgatóságának.

Méhész vagyombiztosítás

Egyesületünk a november 6-án megtartott Küldöttgyűlésen elfogadott méhész vagyombiztosítás koncepcióján sokat dolgozott a biztosítási szakemberekkel az elmúlt időszakban. Legutóbb december 8-án egyeztettük a szerződésünk végleges feltételeit. Ennek eredményeként 2023. január 1-jétől hatályba lép biztosítási szerződésünk. A Küldöttgyűlésen elhangzottaknak megfelelően Egyesületünkre az általános feltételek mellett a szerződésben megfogalmazott egyedi feltételek vonatkoznak. A szerződés évfordulója december 31. lesz, így minden évben van lehetőségünk megvizsgálni, hogy milyen mértékben, és hatékonysággal szolgálta a tagok érdekeit.

Az egyes káreseményeknél a méhészet méhcsaládjainak számát a NÉBIH TIR ENAR rendszerében nyilvántartott adatok alapján kell igazolnia a méhészeknek.

A biztosított vagyontárgyak: a méhcsaládok, a kaptárak, valamint az egyes kaptárvédelmi rendszerek. A biztosítási összegek az alábbiak szerint alakulnak: A méhcsaládok értéke 40.000 Ft/db, a kaptáraké 10.000 Ft/db. A kaptárvédelmi rendszer esetében, számla bemutatása kötelező (biztosítási jogviszonynál szokásos módon történő elszámolás, avulás számítása, stb.) A biztosított kockázatok alapvetően az elemi károk, tűz, villámcsapás, vihar, árvíz, felhőszakadás. Továbbá rongálás, belföldi szállítás közben keletkezett károk, peszticidekkel és biocid termékekkel elkövetett méhmérgezések. Utóbbi egyes eseteit egyesével egyeztettük a biztosítóval. Természetesen mindig szükség lesz hatósági mintavételre és vizsgálatra, valamint vizsgálati jegyzőkönyvre az ilyen ügyekben.

Az egyes kockázatokhoz hamarosan elkészül egy vagyombiztosítási kisokos, amely tartalmazni fogja, hogy az egyes esetekben mit kell tenni, milyen dokumentumokat kell benyújtani. Rendkívül fontos, hogy minden esetben a méhész készítsen minél több fotót a káreseményről! A részletes útmutatót és bejelentési űrlapokat hamarosan feltöltjük honlapunkra.

Méhész vagyombiztosítás

Egyesületünk megkötötte az Aegon Magyarország Biztosító Zrt.-vel vagyombiztosításról szóló szerződést, amely a korábban közölt feltételeket tartalmazta. A szerződés értelmében januárban 31 millió forintot utalt el egyesületünk, a szerződés hatálya 2023. december 31. napjáig tart.

Az egyes kockázatokhoz hamarosan feltöltünk honlapunkra egy vagyombiztosítási kisokost, amely tartalmazni fogja azt, hogy az egyes esetekben mit kell tenni, milyen dokumentumokat kell benyújtani, valamint feltöltésre kerülnek a káreseménykor kitöltendő dokumentumok is. Rendkívül fontos, hogy minden esetben a méhész készítsen minél több fotót a káreseményről!

Figyelem! A vagyombiztosítási szerződés megkötése nem érinti a korábbi felelősségbiztosításunkat, az továbbra is változatlan feltételekkel fennáll.

Van biztosításunk!

Sajnos az elmúlt időszakban, ha méhészetéről volt szó, kevés jó hírt hallottunk. Ebben a cikkben olyan érdekképviselői, szakmai sikerről szeretnénk beszámolni, amelyet az OMME-nak sikerült megvalósítania a méhészekért: a tagsági jogviszonnyal járó méhészbiztosításokról.

A biztosítások ötletéről még az OMME-hoz érkezésemkor, 2018-ban hallottam először, és közösen kezdtük meg a munkát és a tárgyalásokat Fekete Józseffel, az OMME egykori alelnökével, Nógrád vármegyei szaktanácsadóval. A kapcsolatfelvételben, a biztosítási program kialakításában és a kedvező díjak elérésében nagy segítséget nyújtott a GrECo Hungary Biztosítási Alkusz Kft. Nem volt könnyű dolgunk hiszen a legtöbb biztosítási társaságnak ismeretlen fogalom volt a méhcsalád, nem igazán tudtak mihez kezdeni a méhészet sajátosságaival, sok kérdést kellett tisztázni. A sok közös munka és egyeztetés eredményeként létrejött a méhész felelősségbiztosítás, amely azóta országszerte több méhészen is tudott segíteni. Tudjuk, hogy a legnagyobb odafigyelés mellett is előfordulhatnak olyan váratlan balesetek, ahol megsérül valaki, esetleg egy vagy több állat elpusztul. Az ügyek különlegessége az volt, hogy a GrECo szakemberei nemcsak a biztosítási szerződés megkötése során, hanem az egyes káreseményekkel kapcsolatos eljárásban és ügyintézésben is kísérték a méhészt, illetve az egyesületet, egészen a sikeres kárrendezésig és az ügy lezárásáig. A következő lépcső a tagsági biztosítások területén a vagyombiztosítás volt. Az előző években nagyobb számmal fordultak elő a hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű csapadék miatt villámárvizek, aztán a nyári aszály miatt tüzek, illetve vándorláskor közlekedési balesetek, amelyek tönkretettek komplett méhészeteket, sokszor egy egész élet munkáját. Egyértelművé vált, hogy az OMME katasztrófaalapja által nyújtott kamatmentes kölcsön nem jelent megnyugtató megoldást, mert mégis egy hitelről van szó, amelynek díját – még ha kamatmentes is – évente törleszteni kell. Az elnökség számára egyértelmű volt, hogy folytatni kell a munkát ebben az irányban is, hogy az OMME egy újabb szolgáltatást tudjon nyújtani a tagoknak, megfizethető áron. A vagyombiztosítás szerződési feltételeinek kidolgozásában ismét partnerünkhöz, a GrECo-hoz fordultunk.

A korábbi munka alapján már tudtuk, hogy mely biztosítótársaságok vannak tisztában a méhcsalád fogalmával, annak pénzbeli értékével, így újra fel lehetett velük venni a kapcsolatot, és ki tudtuk alakítani a biztosítás koncepcióját. A 2022. november 6-án megtartott küldöttgyűlésen a hitetlenkedő hangok ellenére a küldöttek döntő többsége belátta, hogy az ágazatban dolgozóknak szükségük lenne egy ilyen programra, így az OMME megköthette a szerződést, amely 2023. január 1-től hatályba is lépett. A hatálybalépés napján már azonnal történt is valami... Rögtön az év elején, illetve még Szilveszter napján vandálok rongáltak meg egy méhészetet a mohácsi körzetben. Petárdákat, rakétákat dobáltak a kaptárakba – megtalálták a rendőrök az égési nyomokat és a maradványokat az elpusztult méhek között –, felborították és kövekkel tördelték be a kaptárakat. A bejelentést és a vizsgálatot követően a biztosító megtérítette a keletkezett kárt a méhésztársnak. A második baranyai esetről szeretnénk egy kicsit részletesebben is írni. Látjuk, tapasztaljuk, hogy időjárásunk teljesen kiszámíthatatlan. Idén több helyen okozott árvizeket és sárfolyamokat a néhány perc alatt lezúduló, akár több hónapnyi csapadékmennyiség. Ilyenkor a méhészetek is komoly bajba kerülhetnek, legyen szó akár vándor-, akár állandó telephelyről, szántóföld széléről vagy erdőről. Az eset Bánfa körzetében, Baranya vármegyében történt. 150 méhcsalád került veszélybe. A sorozatos májusi esőzések következtében megáradt patakok, vízelvezető árkok nem bírták a terhelést és kiöntöttek, több száz hektár került víz alá pillanatok alatt, és vele együtt az említett méhészet is. Azonnal, traktor segítségével megkezdtük a kárenyhítést, raklapokra helyeztük a családokat – ezúton is köszönjük a méhésztársak és a gazdálkodó segítségét –, de sajnos az alsó fiókok már víz alá kerültek, azok a méhek pedig, amelyek repülni tudtak, a vízbe hullottak, jelentős kár keletkezett a méhészetben. Az eset után a hiánytalanul kitöltött dokumentumokkal azonnal a GrECo szakembereihez fordultunk, akik továbbították a bejelentést a biztosítónak. Általánosságban elmondható, hogy a GrECo és a biztosító eljárása az ügyben gyors, szinte soron kívüli volt. Május 25-én rögzítette egyedi kárszámon az esetet a biztosítótársaság, és június 9. napjára lezárult az eljárás, kifizették a teljes kárértéket. Borzasztó dolog, amikor méhészetünket kár éri. Az ember sokszor tehetetlenül kell, hogy végignézze, amint elpusztulnak méhcsaládjai, vagy már csak a szörnyű látvánnyal szembesül, amikor a természet ereje ellen nem tud tenni semmit. Küzd, menti a méheket, ahogy és amivel tudja. Szeretnénk felhívni a méhésztársak figyelmét a fenti ügyre! Több szempontból is példaértékű, és több dolgot is igazol. Az egyik, hogy baj esetén fogjunk össze, ahogy itt is, segítsünk a méhésztársnak. A másik érdekesség a károsult méhész hozzáállása volt. Beszéltünk vele többször, helyben személyesen, a központtól telefonon. Bár több mint 140 családjában tett kárt az árvíz, nem az volt az első reakciója, hogy akkor kérem a 140 × 40 ezer forintos összeget, ide nekem azonnal! Méhészként tudta, hogy sok munkával, új anyák vásárlásával, a méhcsaládok egyesítésével meg lehet menteni a családok egy részét. Becsületes emberként pedig csak annyit szeretett volna, hogy a kártérítési összegből helyre tudja állítani a méhészetét, közel olyanra, amilyen volt. Nyugodtan kijelenthetjük, hogy szakmailag teljesen indokolt igény lett beküldve a kárbejelentő nyomtatvánnyal. Mi lett az eredmény? Egy reménysugár a katasztrófa árnyékában.

A bejelentő alapján a biztosító vizsgálata megalapozottnak találta a kárigényt, és június 12-én kifizette az összeget, közel 3 millió forintot. A méhésztárs elmondta, hogy amikor tavasszal hallott a biztosításról, voltak kételyei, mint sokunknak, nem voltak kedvező tapasztalatai a biztosítókkal. Most viszont nagyon kellemesen csalódott, és nagyon köszöni a segítséget. Bevallom, hogy büszke voltam, és boldog, amikor ezt mondta. Sikerült segítenünk, sikerült egy méhészet újraindítását támogatni, ezért éri meg dolgozni. Igazolja azt, hogy van létjogosultsága a közös biztosítási programnak, és a program hatékony és sikeres. Megjegyzem, hogy tudomásunk szerint már több európai ország méhészeti érdekképviselője érdeklődik hasonló biztosítási koncepció után, amelyben ismét úttörők vagyunk. Lesznek-e még ehhez hasonló katasztrófák, és el tudjuk-e érni, hogy a károkat enyhítsük? Egészen biztosan. Amikor e sorokat írom, éppen három árvíz sújtotta méhészet kárbejelentője érkezett meg. Ezekben az ügyekben is el kell még járni. A méhésztársak nevében szeretnénk megköszönni a GrECo szakembereinek és a biztosítótársaságnak a segítségét és a pozitív hozzáállását, és külön köszönjük a baranyai méhésztárs hozzáállását és becsületességét! Kitartást kívánunk neki az újrakezdéshez!

Elmaradt több méhésztalálkozó

Felhívtuk a méhésztársak figyelmét, hogy a tél folyamán három népszerű méhésztalálkozó is elmaradt, különböző okok miatt nem lettek megtartva. Ezek a következők:

- Dunántúli Regionális Méhésztalálkozó, Kaposvár
- Szekszárdi Tavaszváró Méhésztalálkozó
- Székesfehérvári Országos Méhésztalálkozó és Vásár

Meg lett tartva és szeretettel várta az érdeklődő méhésztársakat a következő két nagy rendezvény:

- Ipoly Menti Nemzetközi Méhésztalálkozó
- Az elmaradt Dunántúli méhésztalálkozók pótlására, március 11-én Sárváron került megrendezésre egy méhésztalálkozó rendezvény.
- Miskolci Regionális Méhésztalálkozó.

B-Thenet kérdőív

A B-Thenet egy olyan EU project elnevezése, mely 13 ország méhésztalálkozóját hasonlítja össze, kategorizálja és a legjobb gyakorlatokat megosztja mindenkivel. Célja, feltárni az egyes tagországok méhésztalálkozójának különbségeit, azonos beavatkozási célok eltérő megvalósításának okait.

Hazánkat a projectben az Állatorvostudományi Egyetem képviseli, mely így ún. „nemzeti központ” feladatot lát el – ezzel a státusszal feladatai közé tartozik az adott ország méhésztalálkozójának megfelelő méhésztalálkozók kiválasztása, és nyilvános platformokon történő megosztása. Ennek minél hatékonyabb megvalósítása érdekében, együttműködési megállapodást kötött az Állatorvostudományi Egyetem az OMME-val.

Az együttműködés első állomása, hogy minél szélesebb körben terjesszük a honlapunkon és facebook oldalunkon elérhető kérdőívet. A kérdőív kitöltésére biztattuk a méhésztársakat.

A méhészet fenntarthatósági értékelése Magyarországon- kérdőív

Az OMME és a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar együttműködésének eredményeként honlapunkra feltöltöttük - az Egyetem kutatását segítő - a hazai méhészet ökológiai és gazdasági fenntarthatóságának vizsgálatára irányuló kérdőívet. Minél több méhészt szerettünk volna elérni, hogy megismerjük helyzetüket, véleményüket és ezáltal a kutatás eredményei a méhészeti ágazat érdekeit szolgálhassák. A kérdőívek papír alapon is elérhetőek voltak a szaktanácsadóinknál is.

B-THENET project

A B-THENET európai uniós együttműködés keretében 13 tagország dolgozik azon, hogy összegyűjtse a legjobb méhészeti gyakorlatokat, és azokat méhészek, szaktanácsadók és egyéb méhészetben érdekeltek körében osszák és vitassák meg. A projekt létrehozott egy online felületet, amely ezt a folyamatot segíti elő: <https://www.bthenet.eu/platform/>

A B-THENET weboldalon minden évben adott témakörök szerint méhészeti gyakorlati leírások kerülnek közzétételre, legyenek ezek egyszerű eljárások, vagy akár a manapság egyre nagyobb problémát okozó járványügyi fertőzések megelőzését célzó intézkedések. Ebben az évben Magyarországon 13 db, méhészet létesítésére és fenntartására vonatkozó gyakorlati leírás, valamint 9 db biobiztonsági intézkedés került összegyűjtésre.

A honlapon lehetőség van az egyes gyakorlatokhoz megjegyzéseket, tippeket, vagy kérdéseket hozzáfűzni. Bátorítunk minden méhésztársunkat, hogy regisztráljon a honlapon és ossza meg véleményét az egyes gyakorlati leírásokkal kapcsolatban. Ennek lényege, hogy képet kapjunk arról, hogy a hazai méhészközösség által alkalmazott gyakorlatok megfelelnek-e ezeknek a leírásoknak.

Köszönjük szépen, annak, aki segítette az európai B-THENET hálózat munkáját!

Tájékoztatás méhmérgezés esetére

A NÉBIH illetékes igazgatóságával folytatott személyes megbeszélés eredményeként, a következőkre szeretnénk felhívni a méhészek figyelmét:

Minden olyan rendellenes állapotot (mint például: méhmérgezés gyanúja, egyéb okból történő méhelhullás), jelentsék a hatóság felé a következő módon:

- haladéktalanul értesítsék a területileg illetékes méhegészségügyi felelőst és hatósági állatorvost, akik a hatósági eljárási rend szerint kötelesek értesíteni az Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóságot, a Növényvédelmi és Talajvédelmi Igazgatóságot. Ők 24 órán belül kötelesek vizsgálóbizottságot létrehozni, és a vizsgálatot elkezdeni.

- a méhészek haladéktalanul jelentsék az eseteket a Nébih Zöld Számán is (06-80/263-244) – a bejelentés időpontját jegyezzék fel

Ajánlás: a mintavétel során jó ha kéznél van a „Teendők méhmérgezés esetén” c. tájékoztató (amely honlapunkról is letölthető), ez a hatóságnak is segítséget nyújthat az eljárás során, ha bármilyen problémával találja szemben magát a méhész, például: az állatorvos megtagadja a mintavételt, 24 órán belül nem történik mintavétel, a hatósági állatorvos a költségeket a méhészre akarja terhelni vagy bármi egyéb olyan esemény, ami nem a vonatkozó jogszabályok és eljárásrend alapján történik, panaszait nevekkal, rövid esetleírással és címadatokkal továbbítsák az OMME területileg illetékes szaktanácsadója felé.

Az OMME 2022. évi tevékenységéről szóló beszámoló

Tájékoztatottuk a tisztelt méhésztársakat, hogy Egyesületünk Küldöttgyűlése március 26-án jóváhagyta az OMME 2022. évi tevékenységéről szóló szöveges beszámolót, az OMME 2022. évi egyszerűsített éves pénzügyi beszámolóját és közhasznúsági jelentését, az OMME 2023. évi pénzügyi tervét, az OMME 2023. évi munkatervét, az OMME Ellenőrző Bizottságának 2022. évről szóló beszámolóját, valamint az OMME Etikai és Fegyelmi Bizottság 2022-ről szóló beszámolóját. A beszámoló teljes anyaga elérhető honlapunkon.

Ismét elérhetőek voltak a méhlegelő magos tasakok!

Az OMME irodájától 2023-ban is volt lehetőség vásárolni facélia-magos tasakokat, amelyek célja, hogy minél több emberhez eljusson az un. „méhbarát” gondolkodásmód. A méhlegelő-magos tasak kedves ajándék azoknak, akik Öntől mézet vásárolnak, de tagszervezetek –a Mézes Reggeli programunkhoz hasonlóan – is ajándékozhatnak óvodáknak, általános- vagy akár középiskoláknak azzal acéllal, hogy felhívjuk magunkra, méheinkre, a beporzókra a figyelmet.

OMME mézeshordók

Tájékoztatottuk a méhésztársakat, hogy május 4-én „célba értek” az utolsó mézeshordó szállítmányok is. Mindenhol rendben lezajlott az átadás-átvétel. Gyakorlatilag másfél hónap telt el az árajánlat beérkezése, és az utolsó szállítmány kiszállítása között.

Az OMME vezetősége köszönetét fejezi ki a munka „oroszlánrészét” elvégző Botos Péternek, az OMME Magyarország Kft. ügyvezetőjének, a megyei méhészeti szaktanácsadó hálózat tagjainak és természetesen a vásárlásban résztvevő méhészeknek a korrekt hozzáállásukért. Mindenki végezte a dolgát, igaz nem a legfelemelkedettebb hangulatban, hiszen az OMME mézeshordók gyártásának és közös, összehangolt beszerzésének elsősorban a nagybani mézpiac összeomlása volt az oka.

A méhészek kénytelenek voltak 1000 tonna mennyiségű méz tárolására alkalmas hordót vásárolni, mivel még sajnos megvan a tavalyi termésük.

Szeretnénk köszönetünket kifejezni a hordókat legyártó Paccor Hungary Kft-nek is, hiszen a megbeszélteknek megfelelően, határidőre teljesítették a vállaltakat. Folyamatos kommunikáció, együttműködés, azonnali válaszok és megoldások jellemezték a közös munkát.

Az OMME elnöksége április 27-én levélben tájékoztatta mindkét hazai, mézfelvásárlással foglalkozó egyesület elnökét az OMME mézeshordók beszerzésének lehetőségéről. Reméljük, lesznek cégek, vállalkozások, akik élnek a hazai méz-göngyöleg minőség javításának lehetőségével. Jó lenne legalább azt elérni, hogy az a méhész, aki OMME mézeshordóban adja el mézét, ugyanolyan hordót kapjon vissza. Lapunk megjelenéséig válasz még nem érkezett a kereskedőktől.

Számokban a „hordó-projekt”:

- 5597 db hordó
- 619 méhész vásárló
- 16 kamion szállítmány
- 25 lerakóhely

Pályázati siker

Tájékoztattuk a méhésztársakat, hogy az OMME ismét sikeresen pályázott működési költségeinek mérséklésére, amelynek során 12 millió forintot nyert. Az összeget a Központi Iroda 6 havi működési költségeinek fedezésére lehetett fordítani.

Mézes hordók jelölése

Felhívtuk a méhésztársak figyelmét, hogy a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) szakembereivel történt egyeztetés, valamint a NÉBIH korábbi állásfoglalása szerint, kötelező a kipergetett mézeket tároló edények (hordók) jelölése! A méhész szabadon választja meg azt a rendszert/módszert, amely a termékek nyomonkövethetőségét biztosítja, de ezt következetesen kell alkalmazni a teljes folyamatban. Ezen dokumentációnak zárt láncolatot kell képeznie az előállítás, feldolgozás és forgalmazás teljes folyamatában. A hordókon szükséges jelölni a méhész nevét és a pergetés idejét, valamint a méhész köteles a feltüntetett adattartalmat alátámasztó dokumentáció (pl. pergetési napló) vezetésére. Értékesítés esetén a termék azonosítása céljából a felvásárlási jegyeken szükséges azonosító adat feltüntetése, így pl. a pergetés ideje alkalmazható.

Abban az esetben, ha egy címen több őstermelő is működik, úgy azok termékeinek elkülönítése alapvető fontosságú, így a név, vagy egyéb, a termelőt beazonosító adat szükséges.

A fentiek betartásának elősegítése érdekében az OMME 2023-ban kiadott egy egységes hordójelölő címkét, amelynek segítségével – valamint pergetési napló szabályos vezetésével – minden méhész meg tud felelni a hatóság által támasztott követelményeknek. A címkékkal kapcsolatos információkról honlapunkon tájékozódhatnak.

Újra elérhetőek lettek a bemutató keretek

Tájékoztatottuk tagszervezeteink vezetőit, illetve az érdeklődőket, hogy az OMME központi irodájában újra megvásárolható lett a 10 db-os bemutató keretkészlet. A keretek képanyaga teljesen megújult, a fotókat Poroszka Magyar Zsolt készítette. A készlet segítségével minden apró részletében bemutatható egy méhcsalád felépítése és működése, így a megújult „lépeken” látható lesz a méhanya vagy anyabölcső is (ezek korábban hiányoztak).

Újabb, méhekre káros „atkairtó”

Ügyeskedők újabb EU-n kívülről származó – vélhetően Törökországban gyártott - varroa atka elleni „biosodaszert” hirdetnek Magyarországon. Tekintettel, hogy az OMME az elmúlt évek során több hasonló, EU-n kívüli terméket is megvizsgált, és ezek 100%-a méhekre kifejezetten káros anyagokat tartalmazott (rovarölő szereket, antibiotikumot, stb.), ismét éltünk a gyanúval, hogy ez sem lesz kivétel.

A laborba küldött mintát, több száz hatóanyagra bevizsgálva rögtön kiderült, hogy a csomagoláson feltüntetett illóolajokon kívül többféle rovarölő szert – többek között méhekre kifejezetten veszélyeset is! – tartalmazott a termék. A rovarölő szerek mellett további oda nem illő, méhekre káros anyagokat is detektált a labor.

A konkrét terméket nem kívánjuk megismertetni a tagsággal – felelős méhész ismert, bevált és engedélyezett készítményeket használ.

NAV Ellenőrzés

Egyesületünket idén is ellenőrzés alá vonta a Nemzeti Adó- és Vámhivatal. Ezúttal a szervezet belső könyvelését, szerződéseit vizsgálta. Irodánk benyújtotta a hatóság által ellenőrzés alá vont szerződéseket, valamint Egyesületünk könyvelését. A benyújtott iratok alapján a NAV lezárta a vizsgálatot, szabálytalanságot nem állapítottak meg.

SZMSZ módosítás

Az OMME Elnöksége módosította a Szervezeti és Működési Szabályzatot, amelynek alapján a természetes és jogi személyek tagsági jogviszonyt október 31. napjáig létesíthetnek az OMME-val. Október 31. napját követően pedig kizárólag a következő évre létesíthető tagsági jogviszony. Ehhez kapcsolódóan az egyesületek kötelesek a tárgyévi tagdíjakkal legkésőbb november 30. napjáig elszámolni.

November 30. napját követően, a tárgyévre vonatkozó tagdíjbefizetést az OMME nem fogad el. A fentiekről külön levelet küldött Központi Irodánk a tagszervezetek vezetőinek. Az intézkedésre gyakorlati praktikus okokból volt szükség, mint pl. Egyesületünk adott évi mérlegének időben elkészítése, a tagszervezetek tag- és tagdíj elszámolása éves zárásának időbeni ésszerűsítése, tagsági igazolások hitelessége.

Új Nógrád vármegyei szaktanácsadó

Közel két évtized után, Fekete Józsefet követően, 2023. szeptember 1-től az OMME Nógrád vármegyei méhészeti szaktanácsadói feladatokat Nagy Boldizsár látta el.

EPR

A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer (EPR) működésének részletes szabályairól szóló 80/2023. (III. 14.) Korm. rendeletben foglaltak tovább súlyosították a hazai méhészek egyébként is fennálló kritikus helyzetét, hiszen egyrészt jelentős adminisztrációs terheket jelentenek a méhészeteknek, másrészt pedig a megemelkedett csomagolóanyagok árát (mézesüveg, lapka, címke, stb.) további díjfizetési kötelezettséggel sújtják. Az OMME levélben (és augusztus 7-én szóban is) kérte Dr. Nagy István miniszter urat, hogy szíveskedjen segíteni a szektor szereplőinek azzal, hogy a Kormány mentesítse a kiserelő méhészeket az EPR regisztrációs és díjfizetési kötelezettség alól.

Összefoglaló a kiterjesztett gyártói felelősségről

Az OMME Magyarország Kft. az OMMEval együttműködve felkért egy tanácsadó céget, hogy segítsen eligazodni a méhészeket is érintő EPR-szabályozás útvesztőjében. Ennek eredményeképpen október 15-én az OMME honlapjára felkerült egy részletes tájékoztató, illetve annak egy melléklete, amely összefoglalja az EPR-rendszerrel kapcsolatos tudnivalókat.

Az EPR-szabályozás a környezetvédelmi termékdíj szabályozáshoz nagyon hasonló, azonban fontos különbség, hogy az új rendelet a hulladékgazdálkodást hivatott segíteni, illetve az sokkal szélesebb termékkategóriát ölel fel. Fontos megjegyezni, hogy maga a jogszabályi elnevezés, a „kiterjesztett gyártói felelősség” megtévesztő lehet, tekintve, hogy a jogszabály által érintett gazdálkodók nem minden esetben végeznek gyártói tevékenységet, azonban a jogszabály minden kötelezettet egységesen „gyártónak” definiál, függetlenül attól, hogy az adott kötelezett saját célú felhasználóként, első belföldi forgalomba hozóként vagy éppen gyártóként válik az EPR alanyává. Az új hazai hulladékgazdálkodási rendszer célja:

- Az országos hulladékfeldolgozási teljesítmény fokozása. Körforgásos gazdaság felé történő elmozdulás.
- Koncessziós rendszer létrehozása. A hulladékgazdálkodási kötelezettségeket a gyártók által fizetendő kiterjesztett gyártói felelősségi díjből (EPR-díj) kollektív teljesítés keretében a koncessziós társaság, jelen esetben a MOL (MOHU Zrt.) teljesíti.

A rendelkezésre álló adatok alapján a méhészek alapvetően a csomagolás vonatkozásában érintettek, ugyanakkor amennyiben valamely érintett személy a fentiekben említett körforgásos terméket értékesít vagy saját célra felhasznál, akkor a csomagoláson túl is érintett lehet a kötelezettségekkel. A körforgásos termékek teljes listáját az EPR-rendelet 1. melléklete tartalmazza. EPR-fizetési kötelezettség terheli a termék első belföldi forgalomba hozatala során a termék csomagolását létrehozót.

AZ EPR-REL KAPCSOLATOS FŐBBKÖTELEZETTSÉGEK:

1. Regisztráció a MOHU MOL Hulladékgyűjtési Zrt.-nél (MOHU)
2. Nyilvántartásba vétel az Országos Hulladékgyűjtési Hatóságnál
3. Nyilvántartás-vezetés
4. Adatszolgáltatás
5. Díjfizetés
6. Feltüntetési kötelezettség
7. Változásbejelentés

A méhészek által a méz értékesítéséhez használt speciális üveg, mint csomagolóeszköz, illetve az annak alkotóelemeit képező, illetve az azon található különböző további csomagolási segédanyagok (kupak, adagoló, címke stb.), továbbá az esetlegesen használt további szállítói vagy gyűjtőcsomagolások az EPR-rendelet hatálya alá tartoznak. A jogszabály rendelkezései szerint EPR-kötelezettség keletkezik, amikor a csomagolószerből a gazdálkodó, jelen esetben a méhész csomagolást hoz létre. A méhészek esetében csomagolás létrehozásának minősül a méz üvegbe történő betöltése, az üvegre a címke, kupak, illetve további csomagolási segédanyag felhelyezése, valamint a mézzel töltött üveg további csomagolószerbe (például kartondobozba) történő elhelyezése. A csomagolás létrehozásával a méhész EPR-szempontról kötelezetté válik, azonban az EPR-díj fizetési kötelezettség akkor keletkezik, amikor a becsomagolt, üvegbe helyezett mézet a méhész belföldi forgalomba hozza. A fentiek értelmében a méhészek által a méz értékesítéséhez használt speciális üveg, mint csomagolóeszköz, illetve az annak alkotóelemeit képező, illetve az azon található különböző további csomagolási segédanyagok (kupak, adagoló, címke stb.), továbbá az esetlegesen használt további szállítói vagy gyűjtőcsomagolások az EPR-rendelet hatálya alá tartoznak. A méhész általa válik EPR-kötelezetté, hogy a méz vagy általa termelt hasonló termék első belföldi forgalomba hozatala során a terméket csomagolásban értékesíti, amelyet ő hoz létre vagy esetleg külföldről behoz. A méhész a fenti tevékenységével gazdasági tevékenységet végez, függetlenül attól, hogy a tevékenységet természetes személyként, a kistermelői szabályok alapján valósítja meg, vagy valamilyen a tevékenység végzésére feljogosított jogi személyiségű gazdálkodóként. A jogszabály rendelkezéseiből az a következtetés vonható le, hogy a méz csomagolt formában történő értékesítése az értékesítő személyétől függetlenül megalapozza az EPR-kötelezettséggel érintettséget, ugyanis az értékesítés önmagában gazdasági tevékenység, ebből adódóan mind a természetes személy, mind a jogi személy kötelezetté válik.

Azáltal, hogy a méz értékesítése után a méhész EPR-kötelezetté válik, szükséges részéről teljesíteni minden, az EPR-jogszabály által előírt kötelezettséget.

REGISZTRÁCIÓ ÉS NYILVÁNTARTÁSBA VÉTEL

A mézet értékesítő méhészt azáltal, hogy csomagolást hoz létre, terheli a regisztrációs kötelezettség a MOHU Zrt. fele, és nyilvántartásba vételi kötelezettség az Országos Hulladékgazdálkodási Hatóság (a továbbiakban: OHH) felé. Az EPR-kötelezettséggel érintettek • egyrészt a MOHU Zrt. által üzemeltetett Partnerportalon kell regisztrálnia, mint EPR gyártó, • majd ezt követően az Országos Hulladékgazdálkodási Hatóságnál nyilvántartásba vételét kell kérnie. A MOHU- és OHH-regisztrációt 2023. május 31-ig kellett volna megtennie az érintetteknek. Figyelemmel arra, hogy a regisztráció nem történt meg határidőre, így javasoljuk, hogy aki érintett, az lehetőségeihez képest mielőbb végezze el a regisztrációt. A regisztrációs felület folyamatosan elérhető. A jogszabályi előírásoknak megfelelően elsőként a MOHU-regisztrációt kell elvégezni, majd azt követően lehet az OHH-nál történő nyilvántartásba vételt kérni. Az OHH-regisztráció az OKIRkapun tehető meg (<https://kapu.okir.hu/okirkapuugyfel/>). Fontos, hogy az OHH-nyilvántartásba vételhez a gazdálkodóknak az OKIRkapuhoz hozzáféréssel, illetve Környezetvédelmi Ügyfél-jellel (KUJ-szám) kell rendelkezniük. Amennyiben nem rendelkeznek hozzáféréssel és KUJ-számmal, úgy elsőként a meghatalmazási eljárást, illetve a KUJszám- igénylést kell elvégezniük. E két folyamat külön-külön, illetve egy ügyintézés keretében is elvégezhető. A MOHU-regisztráció és az OHH-nyilvántartásba vétel lépéseit, valamint a meghatalmazási eljárást és a KUJ-számgénylést a tanácsunk mellékletet képező útmutató részletesen tartalmazza. Nyilvántartás-vezetési kötelezettség: Az EPR-kötelezettséggel érintett körforgásos termékről (jelen esetben a csomagolások) a kötelezett meghatározott adattartalommal nyilvántartást köteles vezetni. Az EPR-nyilvántartás kötelező adatartalma: Magyarországon az általa forgalomba hozott, az 1. mellékletben felsorolt körforgásos termékek • megnevezése, • mennyisége, • eredete (belföldi gyártású, külföldről behozott), • azonosító kódszáma (KF-kód) • a kiterjesztett gyártói felelősségi díj meg nem fizetésével történő forgalomba hozatal esetén a nyilatkozó neve, adószáma. Fontos megjegyeznünk, hogy a nyilvántartásban a körforgásos termékeket azok KF-kódjai szerint szükséges feltüntetni. A KF-kódokat a körforgásos termék jellemzői alapján szükséges megállapítani. A nyolcjegyű KF kód felépítése a következő:

- 1–2. karakter: Termékáramot és az abból képződött hulladékot jelölő kód.
- 3–4. karakter: Anyagáramkód.
- 5–6. karakter: Csoportkód.
- 7. karakter: Kötelezettséget jelölő kód.
- 8. karakter: Származáskód.

A nyilvántartást legalább 5 évig meg kell őrizni.

A jogszabály nem tartalmaz a nyilvántartási kötelezettség vonatkozásában egyszerűsítéseket olyan esetekre, amikor az érintett termékáram csekély mennyiségben fordul elő, valamint olyan esetekre sem, ahol az értékesítést végző nem gazdasági társasági formában végzi tevékenységét. Alapvetően a nyilvántartás tekintetében minden kötelezettre azonos szabályok vonatkoznak, ugyanakkor az életszerűség figyelembevételével kell a nyilvántartást kialakítani. A nyilvántartással szemben támasztott alapvető kritérium – a kötelező adattartalom mellett –, hogy a kötelezett egy hatósági ellenőrzés során a nyilvántartás adataiból alá tudja támasztani a negyedéves adatszolgáltatás során általa szolgáltatott adatok jogszerűségét. Fontos kritérium a nyilvántartás kialakítása során, hogy az EPR-kötelezettség megállapításához az érintett termék nettó súlyát és mennyiségét is meg kell határozni. A méz értékesítése során a csomagolás súlyáról, jellegéről, fajtájáról pontos adatokkal kell rendelkezni, ugyanis csak ennek ismeretében lehet a jogszerű adatszolgáltatást teljesíteni. Nem lehet a csomagolás során annak súlya vonatkozásában becslést alkalmazni, valamint a mézesüveg-csomagolás esetében a jogszabály nem teszi lehetővé az általánydíj alkalmazását, azaz az üvegcsomagolás mellett annak fedelét vagy az alkalmazott címkét is nyilván kell tartani anyagának és súlyának megfelelően. A tanácsunk mellékletet képező útmutató tartalmaz egy mintanyilvántartást, amelyben meghatározásra kerültek a méz értékesítése során alapvetően alkalmazott csomagolások szükséges kódjai és díjtételei. Ez a nyilvántartás egy minta, azt a gazdálkodók tetszésük szerint kiegészíthetik, átszerkeszthetik, azonban annak adattartalmát nem javasoljuk csökkenteni. Adatszolgáltatási kötelezettség: A nyilvántartás adatairól negyedévente, a tárgynegyedévet követő hónap 20. napjáig az OHH részére adatot kell szolgáltatni az OKIRkapun keresztül. Az adatszolgáltatás menetének lépéseit a tanácsunk mellékletet képező útmutató részletesen tartalmazza. Az OHH a gyártó nyilvántartásának adatait a MOHU részére átadja a tárgynegyedévet követő hónap 25. napjáig. Az első adatszolgáltatásra a harmadik negyedévet követően (2023. október 20-ig) kerül sor.

DÍJFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG

A MOHU Zrt. az OHH-tól kapott adatok alapján elkészíti és megküldi a gyártó részére a fizetendő EPR-díjról kiállított számlát, amelynek alapján a gyártónak az EPR-díjat meg kell fizetnie a számla kézhezvételétől számított 15 napon belül. Amennyiben bármilyen okból téves adatok alapján került a számla kiállításra, úgy a számla kézhezvételétől számított 15 napon belül a helyes adatoknak a MOHU Zrt. és egyidejűleg az OHH részére történő megküldésével kezdeményezheti a gazdálkodó a javítást/helyesbítést. Az első adatszolgáltatáshoz igazodva, az első EPR-díj fizetésre is a harmadik negyedévet követő hónapban kerül sor.

ÖSSZEGZÉS

A fentiek alapján álláspontunk és a Minisztérium eltérő állásfoglalásának/tájékoztatásának hiányában, a méhészek az általuk belföldről megvásárolt csomagolószerek (OMME üveg, papírcímke, kupak, lezáró és minden egyéb, amit a méz csomagolásához használnak) tekintetében, amikor abból csomagolást hoznak létre, azaz abba beletöltik a mézet, az üvegre felragasztják a címkét, ráhelyezik a kupakot, illetve a kész mézzel töltött üveget behelyezik egy szállítói csomagolásba (például kartondoboz), EPR-szempontról kötelezetté válnak. Az EPR-díj fizetési kötelezettség pedig akkor keletkezik, amikor a becsomagolt mézet belföldi forgalomba hozzák. A fentiek értelmében a méhészeknek az EPR-rendeletben meghatározott kötelezettségeket teljesíteniük kell. • regisztrálniuk kell a MOHU-nál; • nyilvántartásba kell vetetni magukat az OHH-nál; • a beszerzett csomagolószerek, a létrehozott és belföldre értékesített csomagolások tekintetében EPR-nyilvántartást kell vezetniük; • negyedévente adatot kell szolgáltatniuk, illetve • meg kell fizetni az EPR-díjat. Fontos, hogy a jövőben a méhészek július 1-jét követően a csomagolószereket termékdíj nélkül kell, hogy beszerezzék, azaz az eladó partnerük azokra termékdíjat nem terhelhet rá. Valószínűleg a méhészeknek nyilatkozniuk kell a csomagolószeregyártója vagy közvetett kereskedője (OMME) részére, hogy a megvásárolt csomagolószereket csomagolás létrehozására fogják felhasználni, ezzel mentesítve a gyártót, illetve a köztes kereskedőt az EPR-díj megfizetésétől. A fentiekben túl javasoljuk, hogy a méhészek az általa értékesített mézről szóló számlán, illetve számla hiányában egyéb, az értékesítésről szóló bizonylaton a csomagolás tekintetében az alábbi, az EPR-rendeletben meghatározott záradékszöveget fel kell tüntetnie: „A csomagolás tekintetében az EPR-díj fizetési kötelezettség az eladót terheli.” Amennyiben az üvegcsomagolás többször kerül csomagolásként felhasználásra, akkor az első értékesítés során kell az EPR-díjat megfizetni, a további felhasználások alkalmával nem kell díjat fizetni.

EPR – Méz és méhészeti termékek vonatkozásában

A méz és méhészeti készítmények értékesítése során felmerülő, a méhészek esetében azonosítható EPR kötelezettségek vonatkozásában, az alábbiakról tájékoztatjuk a méhésztársakat.

Miután megjelent a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól (EPR-rendelet) szóló 80/2023. (III. 14.) Kormányrendelet, egyesületünk – szakemberek bevonásával – tájékozódott az új jogszabály ágazatunk termelői oldalára vonatkozó kötelezettségeiről.

Ezt alaposan átolvasva hamar kiderült, hogy gyakorlatilag olyan mértékű adminisztratív, vagy anyagi terhet (aki nem akarja, tudja maga csinálni, és megbízhat erre a feladatra szakosodott céget) ró e rendelet a méhészekre (és természetesen másokra is), melyet nehezen, vagy sehogy sem tudnak teljesíteni a termelők. Ezért, szakminisztériumunkat írásban megkértük, hogy, „... a rendelet mentesítse a kiszerelő méhészeket – kimondottan az OMME termelői mézesüveg esetében – az EPR-regisztrációs és díjfizetési kötelezettség alól.” Elutasító választ kaptunk.

Ezután, gyakorlati érveket felsorakoztatva kértük, hogy „...kapjanak regisztráció mentességet az 52/2010. (IV.30.) FVM rendelet szerint működő TERMÉSZETES SZEMÉLYEK!” Elutasító választ kaptunk.

Kik is az 52/2010. (IV.30.) FVM rendelet szerint működő természetes személyek? Ők hazánk kb. 400 ezer őstermelője közül azok, akik a maguk által megtermelt termékeiket feldolgozva, közvetlenül a fogyasztóknak hozzák forgalomba. Egyesületünk nem hagyja abba a lobbizást a tekintetben, hogy gondolja át a jogszabályalkotó racionálisan, józanul gondolkodva, hogy a gyakorlatban hogyan alkalmazható e rendelet azon termelők szempontjából, akik jogszabálytisztelők és szeretnék betartani a kötelezettségeiket. A válasz egyszerű: sehogya! Aki nem hiszi, honlapunkon megbizonyosodhat róla – készítettünk egy EPR adminisztrációs kötelezettségekről szóló segédanyagot.

Megjegyezzük: az a méhésztárs, akinek nincs otthon az internet hozzáféréssel rendelkező számítógépe mellett szkennelője és nyomtatója, valamint nem rendelkezik informatikai ismeretekkel, ne is kezdjen bele a regisztráció „kalandos” útvesztőjébe.

Mint törvénytisztelő egyesület, egyelőre e két ismertetővel tudunk segíteni a törvénytisztelő tagtársaknak az EPR-el kapcsolatos jogszabályi kötelezettségek megismerésében.

Annak reményében írtuk e tájékoztatót, hogy egy racionálisan, ésszerűen gondolkodó jogalkotó is olvassa sorainkat.

Megjelent az ázsiai lódarázs!

Nem meglepő módon – de a vártnál kicsit hamarabb – Magyarországon is megjelent az ázsiai lódarázs (*Vespa velutina*).

A kollégák számára nem ismeretlen a probléma, ugyanis az elmúlt években több cikk is foglalkozott a témával. 2004-ben Kínából hurcolták be Európába az ázsiai lódarazsat (*Vespa velutina*). Először Délnyugat-Franciaországban ismerték fel a jelenlétét, azóta Franciaországban elterjedt, majd Németországon és Olaszországon keresztül közelített felénk – ezeken felül több európai országban is jelen van. Megjelenése nem volt kérdés senki számára, azonban mivel ausztriai jelenlétéről nem volt hivatalos információ, a szakma a megjelenésére később számított.

A hazai első észlelés híre augusztus 22-én érkezett az OMME-hoz Győr-Moson-Sopron megyéből. Azonnal felvettük a kapcsolatot az érintett méhésszel, továbbá egy rovaratani szakértővel, aki a fotók, valamint a beszállított mintapéldányok alapján megerősítette a gyanút. Az említett faj elterjedésének felméréséhez kérjük, fokozottan figyeljenek méhesükben az ázsiai lódarázs esetleges megjelenésére, észlelés esetén fotóval, videóval dokumentálják azt, és jelezzék a megyei szaktanácsadójuk felé. Tekintettel arra, hogy az első észlelés Győr-Moson-Sopron megyében, a Szigetközben történt, ezért főleg az ország nyugati felében érdemes figyelni.

Ázsiai lódarázs Magyarországon

A Méhészüjság októberi számában, az ázsiai lódarázs hazai megjelenése kapcsán részletes tájékoztatást adtunk a kártevő elterjedéséről, biológiájáról, veszélyességéről és a ma ismert védekezési megoldásokról. Szót ejtettünk kiemelkedő méhészeti kártételéről, szokásairól és arról is, hogy a mi méhfajtánk (a többi európai méhhez hasonlóan) sajnos semmilyen védekezési mechanizmussal nem rendelkezik az ázsiai lódarázs ellen

Az augusztusban befogott egyedek azonosítása után a méhészeti szakma teljes mértékben felbolydult, mindenki az ázsiai lódarázsról beszélt, záporoztak a rossz és jó ötletek annak kapcsán, hogy miként lehetne e történet végére pontot tenni vagy valamilyen megoldást találni. Az OMME vezetősége azt a döntést hozta, hogy egy professzionális holland–belga felderítő– befogó szakembercsoport profizmusára bízva a lódarázfészkek felderítését és begyűjtését. Az eredmények önmagukért beszélnek, de nézzük, hogyan is történtek az események valójában. Az OMME munkatársai (Bross Péter OMME-elnök, Botos Péter, a Méhészüjság főszerkesztője, Varga Tamás Győr-Moson-Sopron vármegyei szaktanácsadó és e sorok írója, Lászlóffy Zsolt) október 5-én a délelőtti órákban találkozott a holland és belga szakemberekkel, Márta Tamás kimlei méhésztársunk portáján, aki először észlelte a darazsak jelenlétét. Rövid bemutatkozás és ismerkedés után elkezdődött a munka. A szakemberek röviden vázolták az elképzelésüket és a munkameneteket a lódarazsak fészkelőhelyének megtalálása kapcsán. Elsőként olyan darázssegédre volt szükség, amelyik feltehetőleg elég fejlett és erős lesz ahhoz, hogy egy piciny rádiójeladót elbírjon (bár ez arányaiban egészen mást jelent: mintha egy 80 kilogrammos ember egy 25 kilós hátizsákkal futna...), azzal el tudjon repülni a fészkekhez. Ennek érdekében egy speciális csalit helyeztek ki, amely odacsalogatja az ázsiai lódarazsat. Néhány perces várakozás után Márta Tamás elkapta az első darazsat, amely cserébe rögtön meg is szúrta. (Történelmi pillanat: megtörtént az első lódarázsszűrés is Magyarországon!) A darázs a befogását követően egy üvegcsőbe került, majd néhány perc pihentetés után megmérték a súlyát. Szerencsénkre egy jól fejlett, erős példány akadt a hálóba, amely a mérlegelést követően alkalmasnak találtatott a feladat elvégzésére. Ezek után egy tüllanyagból készült sátorba került, ahol repülhetett, megnyugodhatott. A jeladó felrakásához a darazsat egy kis műanyag felületen rögzítik, majd a hasoldalára kötik a készüléket, amelyhez egy körülbelül 10 centiméter hosszúságú antenna kapcsolódik. Az antenna behangolását követően a darazsat ismét pihenni hagyják a sátorban, azzal a különbséggel, hogy egy kis útravalót is kap, amely ez esetben édes szirup volt. Így megfelelő energiához jut, és biztosan haza tud repülni. Eljött aztán a pillanat, amikor a darazsat szabadon engedték! Rövid repülés után néhány percre leszállt az első fára, tisztogató mozdulatokat tett, majd újabb rövid repülés után a telephely legnagyobb diófáját szemelte ki magának pihenésre. Ekkor már nem láttuk, de tudtuk, hogy ott van, hiszen a hollandok jeladója ezt igazolta. Ők elméselték, hogy számtalan viselkedési formát láttak már ilyenkor. Volt már olyan is, hogy ilyenkor a darázs akár 1-1,5 órán át nem mozdult tovább, igyekezett leszedni magáról a jeladót.

A kimlei példány csak 15-20 percet várt, majd tovarepült, amit onnan vettünk észre, hogy a rádiós készülék jelzőhangja hirtelen elhallgatott. Ekkor az előzetesen megbeszélt forgatókönyv szerint két csapatra oszlott a társaság. Az egyik motorcsónakból, a Mosoni-Duna vizén követte a jelet, a másik pedig terepjáróval indult keresésnek. Öt perc sem telt el, és a motorcsónakos csapat jelezte: megtalálták a fészket. Mindenki legnagyobb meglepetésére a fészkek a főutca mellett, a vízparttól 20 méterre, egy szép akácfa legtetijén, körülbelül 20 méter magasan, a lomboktól takarva rejtőzött. Nem hittünk a szemünknek! A lódarazsak nem az ártér áthatolhatatlan mocsarában, hanem egy lakott település közepén építettek fészket maguknak, a méhészettől 300-400 méterre. Ez különben megfelel a szakirodalmi adatoknak is, hiszen például Franciaországban is szívesen építenek fészket méhészetek közvetlen közelében. Kimle településen összesen két méhészetben észlelték a lódarazsak jelenlétét. Meg akarván győződni arról, hogy a másik méhészetet látogató lódarazsak is ebből a fészkekből valók, a csapat áttelepült a másik méhészetbe, amely légvonalban 600-700 méterre helyezkedett el a fészektől. Itt is hasonló művelet vette kezdetét, azzal a különbséggel, hogy a befogott lódarázsra nem helyeztek jeladót, hanem megették egy speciális anyaggal, elengedték, majd figyeltek a röpirányt, és mérték azt az időt, amíg a lódarázs visszajött. Mindenki legnagyobb meglepetésére tényleg visszajött, és ugyanoda szállt le, ahonnan elengedték. A lódarazsak repülési sebessége ismert, így az eltelt idő alapján könnyen ki lehetett számolni a fészkek és a telephely közötti távolságot. A kapott adat megegyezett a GPS-koordinátákkal, tehát beigazolódott, hogy egyetlen fészkek darázsegyedeiről van szó. Az események innentől kezdve felgyorsultak. Helyi szaktanácsadó kollégám riasztotta a Katasztrófavédelem munkatársait, akik rövid időn belül megjelentek a helyszínen, és megbeszélték a cselekvési tervet. Azt már előzetesen eldöntöttük, hogy a fészkek kiirtása önmagában nem szolgál elegendő adattal a lódarázscsalád fejlettsége és összetétele szempontjából, ezért a fészkek egészben való lehozatala és másnapi megvizsgálása lesz a cél. Ezért a fészkek méreggel való kiirtása szoba sem kerülhetett. A holland szakemberek védőruhát vettek magukra, és ugyanilyen védőruhával látták el azt a tűzoltót is, aki az emelőkosár irányítását végezte. A fa megközelítése sem volt egyszerű, végül a tűzoltóautó a vízparton tudott letalpalni, majd onnan a felemelt emelőkosárral tudta megközelíteni a csapat a fészket. A zavarásra a lódarazsak egyből támadással válaszoltak. Félelmetes látvány volt még messziről is, ahogy a magasban lévő szakemberek igyekeznek a fészkek népességét egy porszívó eszközzel befogni. Az akció végül sikeresen zárult, a fészkekben lévő darazsak nagy részét befogták, majd a fészket eltávolították és egészben lehozták. Annak érdekében, hogy a szabadban maradt néhány lódarázs ne okozzon gondot, három csapdát is felrögzítettek a fészkek helyére. Ezek a kint maradt egyedeket biztonsággal befogják majd. A fészkek és a darazsak -18 fokra, fagyasztóba kerültek a másnapi feltárásig, vizsgálatig. Rendkívül fontos volt tudni ugyanis, hogy a család összetétele pontosan milyen, hiszen abból következtetni lehet arra, hogy a jövőbeli peterakó nőstények kirepültek-e már, időben történt-e a család kiirtása. A lódarazsak fejlődési görbéje szeptemberre éri el a csúcst, ekkor kelnek ki a termékeny nőstények és a hímek. Az őszi időszak számukra a szaporodásról szól, egy fészkek akár 500 nőstény kibocsátására is képes lehet.

Másnap eljött a történelmi pillanat, amikor a fészek alapos megtekintésére, vizsgálatára és népességének megszámlálására is sor került. A vizsgálat megállapította, hogy egy anya, körülbelül 500 dolgozó, 30 hím és 10-15 nőstény volt a fészekben. A számok és a fészek mérete is arra enged következtetni (és a holland szakemberek véleménye is ez volt), hogy a Kimlén talált fészek még nem volt abban a fázisban, hogy a szaporodóképes egyedek kirajzottak volna belőle; tehát a fészek eltávolítása időben történt. Természetesen teljes garanciát senki sem tud nyújtani arra vonatkozóan, hogy jövő év tavaszán-nyarán esetleg ne bukkanna fel a lódarázs újra a környéken, de a talált fészek mérete és népességének összetétele nem erre enged következtetni. Jó érzés volt látni másnap délelőtt, hogy a méhesben már egyetlen darázs sem jelent meg, a méhek biztonságban röpködtek ki-be a meglehetősen meleg, nyárias őszben. Összességében mindenki megnyugodott, hogy a veszélyforrás megszűnt, az akció hihetetlenül sikeresen zárult; óriási élmény volt mindezt kézzelfoghatóan megélni és részese lenni. Reméljük, hogy a lódarázs természetes terjedése még egy ideig nem éri el hazánkat, de sajnos az ilyen lokális megjelenések nem zárhatók ki. Fel kell készülnünk lelkiükben arra, hogy előbb-utóbb együtt kell élnünk vele. Használjuk ki a nyert időt, tájékozódjunk, tanuljunk, készüljünk, hogy amikor végleg megtelepszik Magyarországon, fel tudjuk venni vele a harcot.

Elhunyt Éger György

Elhunyt Éger György. Egyesületünk lapja, a Méhészújság 2013-as indulásánál grafikusként dolgozott, majd 2016 és 2021 között az újság főszerkesztője volt, számos munkakört (grafikus, tördelő, szerkesztő) egyesítve. Célja egy magas színvonalú lap fenntartása volt, s e cél megvalósulását méltán mutatja, hogy az újságot főszerkesztősége alatt az Apimondia díjazásban is részesítette. Nemcsak főszerkesztője volt a lapnak, de a fényképek nagy része is a nevéhez köthető. 2019-ben megalakult Gödöllőn az Erzsébet Királyné Mézlovagrend, amelynek alapító tagja volt. 2021 óta a Gödöllői Méhészegyesület elnöke. Munkáját idén a Jászberényi Mézvásáron a Zsidei Barnabás-díjjal ismerték el. Egyesületünk őszinte részvétét fejezi ki családjának. Emlékét megőrizzük!

Új Somogy vármegyei szaktanácsadó

Közel két évtized után, Nagy Csaba Zoltánt követően, 2023. október 1-től az OMME Somogy vármegyei méhészeti szaktanácsadói feladatokat Juhász Zsolt látja el.

Az új szaktanácsadó elérhetőségei: 30/635-1268, e-mail.: juhasz.zsolt@omme.hu

Nagy Csaba Zoltánnak köszönjük a szaktanácsadói hálózat indulásának kezdete óta tartó áldozatos munkáját!

Változtak a 2024. évi OMME tagdíjak!

Az őszi Küldöttgyűlésen jóváhagyásra került a 2024. évi OMME tagdíj, amelynek éves összege 10 forint/méhcshalád összeggel emelkedett.

Az emelésből 5 Ft/méhcsalád összeg a vagyonbiztosítási szerződés díjának emelésére, további 5 Ft/méhcsalád összeg pedig az OMME Marketing alapjának emelésére lesz fordítva. Így a 2024. évi tagdíj 5000 forint + 140 forint/méhcsalád összegre változik. Az önálló tagszervezeteink továbbra is 1350 Ft/fő tagdíjat megtarthatnak az 5000 forintból.

Szakmaköziség felülvizsgálata

December 6-án központi irodánkban zajlott le az Agrárminisztérium képviselői részéről egy helyszíni ellenőrzés egyesületünk szakmaközi státuszával kapcsolatban. A 4 órán át tartó ellenőrzés során tagjaink személyes adatainak tárolásával kapcsolatban nyertek betekintést a szakemberek, valamint az Alapszabályunk szerinti működésünket igazoló dokumentumokat ellenőriztek.

Marketing hírek

Méz zárszalag

Értesítettük a méhészeket, hogy az OMME méz-zárszalaga a kimerülését követően megújul. Az utóbbi időben több jelzés érkezett a Központi Irodához, hogy a zárszalag ívek riccelésével probléma van. Ezekben az esetekben a postaköltséget átvállalva, mindig küldtünk új zárszalagokat a méhészeknek.

Megújult az OMME-zárszalag!

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület 2007-ben vezette be a magyar termelői mézek minőségének biztosításáért és a vásárlói bizalom erősítéséért az OMME-zárszalagot.

Mi volt az akkori cél? Az, hogy tudatosítsa a méhészekben, hogy a méz bizalmi termék! Ez mit jelent? Amikor helyi méhésztől vásárolnak az emberek akár a piacon, akár háznál, közvetlenül kapcsolatba kerül a termelő a vásárlóval, megismerheti a méhek gondozóját, ki és hol termelte a mézet, azaz tud egy arcot párosítani egy termékhez. A zárszalag pedig emellett segítséget adott a mézkedvelőknek, hiszen a mézek közötti tájékozódásukat támogatta azzal, hogy a zárszalaggal ellátott mézeknél garantálta a termelő ellenőrzöttségét, így a védjegy egyfajta iránytűként szolgált ahhoz, hogy a vásárlók megbízható, garantált minőségű, valódi magyar termelői mézhez jussanak. Az évek során egyre több méhész csatlakozott a programhoz, így 2022-ben már 1437 méhésztársunk rendelkezett érvényes zárszalagszerződéssel. Mit jelent ez a szerződés, milyen kötelező elemei vannak? A szerződés az OMME és a méhész között jön létre. A zárszalagot felhasználó méhész vállalja, hogy a zárszalagot kizárólag természetes magyar mézet tartalmazó termék jelölésére használja, valamint köteles laboratóriumi vizsgálatra mézmintát szolgáltatni egy-egy ellenőrzés keretén belül. Az OMME a mézmintákat saját költségén megvizsgálhatja, az eredményeket pedig honlapján, illetve a Méhészüjságban közli.

Amennyiben a laboratóriumi vizsgálat alapján a méz nem felel meg a szerződésben foglaltaknak, úgy a méhész köteles az OMME-nak a fel nem használt zárszalagokat térítés nélkül haladéktalanul visszaszolgáltatni, valamint a már felhasznált, de még nem értékesített termék zárszalagjának az eltávolításáról gondoskodni. Az eladott mézzárszalagok száma évente változik, 400-450 ezer darabot értékesít az iroda belőlük. Természetesen rendelés esetén a kiküldendő borítékokba mindig kerülnek mézes prospektusok, ismeretterjesztő anyagok, illetve az utóbbi időben az „Akácméz Hungarikum”, illetve az „Ellenőrzött Termelő” matricák is. Sokan kifejezetten igénylik ezeket a kiegészítő füzeteket és csomagolóanyagokat, és továbbadják őket vásárlóiknak. A 2007. évi indulástól számítva, eddig összesen 6 876 577 darab zárszalagot értékesítettünk. A sikeres évek ellenére azonban a zárszalagok külleme megérett már egy alapos átdolgozásra, valamint az elmúlt évben többször előfordult sajnos, hogy gondok voltak a ricceléssel is. A szalagok nyomtatási technológiája is bonyolult volt, hiszen a mérsékelt vízállóság miatt műanyagpapír- alapú zárszalagokat gyártattunk, amely az egyedi azonosító lézeres nyomtatásánál meghajlott, sokszor elakadtak az ívek a nyomtatóban. A munka 2022-ben kezdődött meg. Korábban már beszéltünk a méhészigazolványok érvényesítő matricáinak gyártójával, és elkezdtünk ötletelni egy hologramos szalagon. A tervezés során megállapodtunk, hogy a zárszalagoknak a magyar méz termelői vonalát, illetve a méz színvilágát kell tükrözniük, továbbá mindenképpen fenntartjuk a nyomtatható mezőt a zárszalagot használó méhész egyedi OMME-azonosítójának, amelyet az irodában nyomtatunk rá az ívekre a megrendeléskor. Az új zárszalag egy általam rajzolt vektoros, méhészeket és kaptárakat ábrázoló képet, az OMME logóját, a korábbi „Magyar Méz” felirat helyett a „Magyar Termelői Méz” feliratot, valamint a hologram részen sejtmintát kapott. Az elnökség 2022. szeptemberi ülésén fogadta el a zárszalagok prototípusát, az ívek gyártása pedig év elején kezdődhetett meg. Az iroda megvárta, amíg a korábbi szalagok elfogynak, és csak ezután kezdte el forgalmazni az új zárszalagokat, amelyekből egy A4-es méretű íven már 40 darab van. Természetesen a felhasznált alapanyag, valamint a ragasztó próbája csak most, az igazi felhasználáskor veszi majd kezdetét, és a bejövő visszajelzéseknek megfelelően alakíthatunk rajta. A méhésztársak a zárszalag szerződését, valamint megrendelőlapját megtalálhatják az OMME weboldalon.

Új könyveink

A Tehetsz méh többet kampány keretében, újabb könyvek jelentek meg.

Szabó Zsófi-Vida József: Zümmögés a tányér körül – Bolyhos kedvenc mézes receptjei

Várszegi Adél: Zümmögés erdön-mezőn – Bolyhos és Samu kalandjai

Rúzsza Magdi-Vida József: Zümmögés a konyhában 3.

Zümmögés erdön-mezőn – játékos fejtörők ovisoknak

Különdíjat nyert az Akác és méze, a “legmagyarabb” fa története c. filmünk!

Az akác és méze, a “legmagyarabb” fa története című ismeretterjesztő filmünk, elnyerte a zsűri különdíját a X. Celldömölki Totál Plán Független Filmfesztiválon. Az elért eredményhez gratulálunk Poroszka Magyar Zsoltnak!

Beporzók napja: Március 10.

Hazánkban március 10-e a Beporzók napja. 2018 óta, ezen a napon nemcsak a háziméhekre és a méhalkatúakra hívják fel a figyelmet, hanem minden olyan élőlényre is, amelyeknek szerepük van a növények megporzásában. Megérdemlik az „egy napos” figyelmet, hiszen a termesztett növényeink 2/3-át, az élelmiszereinknek pedig 1/3-át köszönhetjük nekik.

Az országban több helyen tartottak óvodákban, iskolákban méhésztársaik előadásokat, bemutatókat – a magyar méhésztársadalom közössége nevében köszönjük áldozatos munkájukat!

Beporzók napja a Magyar Természettudományi Múzeumban

Március 11-én, egy nappal a Beporzók napja után (a hétvégre való tekintettel), ismeretterjesztő előadásokkal, interaktív programokkal, koncerttel, kézműves-foglalkozásokkal és a Tehetsz Méh Többet – Zümmögés a múzeumban című kiállítással várták az érdeklődőket.

Nagy István agrárminiszter nyitotta meg a rendezvényt. Beszédében a beporzóról szólva kiemelte: az agrárium legkisebb ágazatáról van szó, alig egy százalékát teszi ki az a gazdasági eredmény, amely a méheknek köszönhető. Ha azonban a közvetett hasznot tekintjük, akkor látjuk, hogy az egész mezőgazdaság, az egész élelmiszeriparunk és az egész jövőnk a méhek tevékenységén múlik – mondta. Kiemelte: végtelenül fontos mindaz a munka, amelyet a méhek végeznek. “Ha nem végeznék el, pillanatok alatt minden hatodik élelmiszer eltűnne a boltok polcairól – mondta, hozzátéve: ha ez fokozódna, akkor üresek lennének a polcok.

Szinte észre sem vesszük őket, láthatatlanul tevékenykednek, de a munkájuk nélkülözhetetlen – hangsúlyozta. Elmondta: Magyarország kivételesen jó helyzetben van, hiszen 13 méhcsalád esik egy négyzetkilométerre, és a vad beporzók száma is megfelelő. “Ha van a természetnek csodája, akkor az a mézben sűrűsödik össze” – fogalmazott, kiemelve: ha támogatni akarjuk a méhek és a méheket tartók életét, egészségesek szeretnénk lenni, fogyasszunk mézet. A virágporra és a propoliszra is kitérve hangsúlyozta, hogy meg kell tanulnunk a méhekkel együtt élni, és használni mindazon anyagokat, amelyeket termelnek. A méhek munkája és ez mind hozzájárul ahhoz, hogy a bolygó élhetőbb, fenntarthatóbb legyen – tette hozzá.

Bernert Zsolt, a múzeum főigazgatója kiemelte: fontos, hogy lássuk a környezeti problémákat és azt is, hogy ezekre milyen megoldások vannak. “Minden döntésünkkel tehetünk a környezetváltozás ellen” – emelte ki. Bízom benne, hogy sikerül jobbat tennünk a világunkat, meg tudjuk mutatni, hogy milyen módon lehet tenni azért, hogy fenntartható legyen, és jól lehessen élni benne – mondta.

A Beporzók Napja (március 10.) rendezvénysorozat 2018-ban szakértők és civil szervezetek által is támogatott kezdeményezésként jött létre. Mára országos eseménnyé nőtte ki magát, melyen többek között múzeumok, könyvtárak, óvodák, iskolák, felsőoktatási intézmények, önkormányzatok és nemzeti parkok is rendeznek eseményeket, amelyek vagy a beporzó rovarok életlehetőségeit javítják, vagy a róluk való ismeretek terjedését, az irántuk érzett empátiát segítik elő.

A Magyar Természettudományi Múzeum a Beporzók napján színes természettudományos ismeretterjesztő előadásokkal, interaktív programokkal, gyermekkoncerttel, kézműves foglalkozásokkal, mesesarokkal, élőállat-bemutatóval és Európa legnagyobb beporzótárlata, a Tehetsz Méh Többet – Zümmögés a múzeumban című kiállítással várja az érdeklődőket.

Ismét díjnyertes lett “Az akác és méze, a “legmagyarabb” fa története” c. filmünk!

Tájékoztatjuk a méhésztársakat, hogy “Az akác és méze, a “legmagyarabb” fa története” című filmünk, elnyerte a legjobb természetfilmnek járó díjat, a 19.Vas-Film – Vas megyei Függetlenfilm Fesztiválon. Gratulálunk a film készítőjének, Poroszka Magyar Zsoltnak! A film megtekinthető az OMME hivatalos Youtube csatornáján.

Méhek napja

1994-ben az Országos Magyar Méhészeti Egyesület első alkalommal tartotta meg április 30-án a Méhek Napja rendezvényt, aminek célja: tavasszal, amikor zsongnak a méhek a gyümölcsfákon, a virágokon, az emberek elkezdik munkájukat a kertekben – hívjuk fel a figyelmet a szorgos kis rovarokra, a méhekre. Nap, mint nap találkozunk velük az emberek, de a természetben betöltött szerepükre, védelmükre kevesen gondolnak.

Büszkeséggel tölti el a magyar méhészeket az a tény, hogy a világon elsőként hívták fel a beporzók, azon belül a mézelő méhek védelmére a figyelmet egy róluk szóló nap létrehozásával. Azóta, a világ minden országában elterjedt a beporzók védelmének hangsúlyozása, sőt, az Egyesült Nemzetek Szövetsége (ENSZ) május 20-át a Méhek Világnapjának nyilvánította 2017-ben!

Az első hazai Méhek napja óta, azaz a 29 évvel ezelőtti környezeti állapothoz képest alaposan romlott a helyzet a méhek és minden, beporzást végző rovar számára. Életterük hanyatlott, a táplálékukként szolgáló virágzó növények sokszínűsége csökkent. Nem csak hazánkban, hanem Európa és világszerte tapasztalható tendencia a vadonélő hártvásszárnyúak számának csökkenése. Pedig jelenlétük a természetben nélkülözhetetlen!

A globális élelmiszertermelés 76%-a, az Európában vadon élő növényfajok 84%-a függ a házi- és vadméh fajok beporzásától! A világ szántóföldjeinek 1/3-án termesztett növények beporzásfüggők. Közvetlenül a méhek 150 milliárd eurós hasznot hajtanak a globális élelmiszerpiacon, de közvetve ennek többszörösét. Kevesen tudják, hogy a kávé, a kakaó, a vanília, de a legtöbb, napi étkezésünket adó állatfajok takarmányozására szánt növény (lucerna, bükköny, csillagfürt, somkóró, here-félék, stb.) megporzása méhek nélkül nem jönne létre. Hiányuk már kézzel fogható jelenség egyes területeken: az USA mezőgazdasága évente 2 milliárd eurót költ a mesterséges megporzás támogatására! Minden harmadik falat étel napi étkezésünkben a méhek munkájának köszönhető!

Álljon itt, a teljesség igénye nélkül néhány, hazánkban termelt zöldség és gyümölcs, mely termése vagy magja nem jönne létre a természetes beporzók, elsősorban a mézelő méhek nélkül: kivi; paradicsom; hagyma; répa, mustár, repce, brokkoli, káposzta, paprika, szelídgesztenye, dinnye, uborka, tök, bab, pohánka, napraforgó, eper, alma, barack, sárgabarack, mandula, szilva, meggy, cseresznye, áfonya, padlizsán, ribizli.

Álljon itt, a teljesség igénye nélkül néhány, hazánkban nem tenyésző, de ismert gyümölcs, majd minden nap fogyasztott élelmiszer, melyek alapanyagául szolgáló növények terméseinek létrejöttéhez méhek szükségesek: kesudió, papaja, mandarin, grapefruit, citrom, narancs, gyapot, makadamiadió, mangó, avokádó, kávé, kakaó, vanília, kókusz.

Hazánk méhészete számokban

Néhány adat hazánk méhészeti ágazatáról: kb. 20 ezren foglalkoznak méhtartással, akiknek összesen 1,2 millió méhcsaládjuk van. Az Európai Unióban hazánkban a legmagasabb az un. méhsűrűség: 12 méhcsalád jut egy négyzetkilométerre. Átlagos évben 25-28 ezer tonna mézet termelünk, amely 10%-a az EU méztermésének. E termés nagy része (kb. 2/3-a) a világ minden részére kerül exportálásra, fő felvevő piacaink: Olaszország, Németország, Franciaország. A hazai mézfogyasztás az uniós átlag alatti, évente fejenként kb. 1 kg. Fő mézfajtáink: akácméz, vegyes virágméz. De kisebb mennyiségben számos mézfajta megtalálható a termelők standjain, mint pl. a repceméz, napraforgóméz, hársmez, selyemkóróméz, gesztenyeméz vagy a mézharmat. Hazánkban az őshonos Pannon méh van jelen, amely szelídségéről és szorgalmáról híres!

A mézelő méh (*Apis mellifera*)

Ma a méh jelképe a fenntartható mezőgazdaságnak. Kulcsszereplővé lépett elő, hiszen az elmúlt 50 évben megháromszorozódott azon termések, élelmiszerek mennyisége, amelyek méhes megporzást igényelnek. Ezek összértéke a világon 200 milliárd dollár körül van. Hazánkban a méhészeti ágazat éves árbevétele 25 milliárd forint körül alakul, de ennek többszöröse a méhek beporzó munkájából származó haszon. A hazai gazdák árbevétele, a hazai lakosság élelmiszer-ellátása egyértelműen függ a méhészeti ágazattól. Erős méhészeti ágazat nélkül nincs erős mezőgazdaság. Ennek oka, hogy a méhészek által tartott mézelő méhek vannak ma már a legtöbben, legnagyobb számban a természetes beporzó rovarok közül.

Sajnos, az ún. magányos méhek és poszméhek száma megtizedelődött. A Földön 50 millió méhcsalád van, ezekből összesen kb. 1-2 billió méhegyed végzi naponta a megporzást. Ennek eredménye: a világ legnagyobb mennyiségben fogyasztott élelmiszereinek 90%-a függ a méhektől. Óvjuk, védjük a méheket!

Marketing egyeztetések

Egyesületünk 2023-ban is folytatta együttműködését a Sióval, valamint tárgyalások kezdődtek a Mondelez által megbízott marketing ügynökséggel a méheket, mint beporzókat ismertető, elsősorban méhlegelőket létesítésére irányuló kampányról. Közösen, egyesületünk szakmai közreműködése mellett online edukációs anyagok kerültek kidolgozásra. A Sió 2023-ban is közreműködött a Mézes Reggeli Programban, valamint megkezdődtek az egyeztetések Siófok városával egy mintaméhlegelő kialakításával kapcsolatban, továbbá elhelyezésre került a Sió Natura termékein méhekkal kapcsolatos figyelemfelhívó szöveg is. Az együttműködés részeként a beporzás fontosságáról egy reklámfilmot forgatott a Sió, amelyben egyik méhésztársunk volt a riportalany.

Újabb díjat kapott "Az akác és méze, a "legmagyarabb" fa története" c. film!

Az akác és méze, a "legmagyarabb" fa története című filmünk, díjat kapott Gödöllőn, a IX. Nemzetközi Természet- és Környezetvédelmi Filmfesztiválon. Gratulálunk a film készítőjének, Poroszka Magyar Zsoltnak!

Közös kampány a méhek megmentéséért budapesti irodaházakkal

A Save The Bees kampány 2020-ban indult több budapesti irodaház részvételével. A helyszíni kitelepülésekkel több ezer irodabérlő figyelmét sikerült már felhívniuk a szervezőknek a méhekre, illetve a méhek védelmére. Az idei évben az Országos Magyar Méhészeti Egyesület is csatlakozott a projekthez. A programban résztvevő irodaházi dolgozók gyermekeinek méhecskebarát edukációs kifestőket küldtek, és termelői mézzel ajándékozták meg, valamint egy nyereményjátékra is invitálták a résztvevőket egy virágültetési akcióval. Szabadtéren kellett elültetniük méhbarát virágmag csomagot, majd június 30-ig fotót küldeniük az eredményről.

Május 16-án került megrendezésre az egyik kiállítás az Átrium Irodaházban, ahol az OMME bemutató eszközei is kihelyezésre kerültek, valamint az érdeklődőket Dr. Pungor Adrián, az OMME hivatalvezetője fogadta, és válaszolt méhekkal, mézzel és méhészkedéssel kapcsolatos kérdéseikre. A kiállítás keretén belül egy riport is készült, amelyet feltöltöttek a facebook-ra. A riportban a hivatalvezető elmondta, milyen lehetőségei vannak egy irodaépületnek a méhek megsegítésére. Az épületek tetején méhcsaládok telepítése, vásárlása nem segít a problémák megoldásában, hiszen a méhészet speciális szakértelmet és odafigyelést igényel.

Az irodaházban dolgozók kétféle módon segíthetnek a méheknek: 1. telepítsenek otthon kiskertjeikben, erkélyeiken méhlegelőt, amely táplálékot tud nyújtani a méheknek és más beporzóknak, 2. vásároljanak magyar termelői mézet, hiszen ezzel segítik a hazai méhészetek fennmaradását. A riport teljes anyaga megtekinthető volt a facebook-on.

Országjáró körúton a mézkirálynő

Amikor 2022 augusztusában megválasztottak Jászberényben Magyarország mézkirálynőjének, elhatároztam, hogy igyekszem úgy használni ezt a megtisztelő címet, hogy maradandót alkothassak vele, amellyel a magyar méhésztársadalmat szolgálhatom.

Méhészként nyitott szemmel járok a világban, és azt tapasztalom, hogy sokan nem rendelkeznek kellő ismerettel rólunk. Napjainkban a méhészek és méheik lakóterületen kívülre szorulnak, tehát az emberek nem találkoznak velük a mindennapokban, így egyre kevesebb hír jut el hozzájuk a szakmánkról. Innen eredt az az ötletem, hogy az óvodákba kell eljutnom, hogy a gyerekek már kiskorukban megismerkedhessenek a méhekkel és a méhészettel, és úgy nőjenek fel, hogy tudják, milyen fontos a munkánk, és milyen nélkülözhetetlen az emberiség számára a méhek létezése. Megfogalmazódott bennem a gondolat, hogy ha mézkirálynőként óvodákba látogatok, az lenne a legjobb, ha játékkaptárakat ajándékoznék a gyerekeknek. Így az élmény mellett valami maradandót is hagyhatok nekik, amivel aztán sokáig tudnak még játszani, ezáltal hasznosítva mindazt, amiről a látogatásaim alkalmával mesélek nekik. Azért tartottam fontosnak, hogy ezt a korosztályt célozzam meg, mert az ő kezükben van a jövő – és méhek nélkül nincs jövő! Terveimben nagy segítségemre volt Almáskamarás Önkormányzata, ahol a polgármester úr azonnal partnerként állt mellém, és az önkormányzat asztalosműhelyében szakszerűen megtervezték és elkészítették a játékkaptárakat. További támogatót leltem a Magyar Professzionális Méhészek Egyesületében. Bezzeg László elnök nagyon jó ötletnek tartotta az elképzelésemet. Az egyesület fizette az első 12 kaptárt, amellyel útnak indulhattam. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület is nagy segítségemre volt azzal, hogy átvállalták az országjáró körút szállás- és útiköltségét. További játékkaptárakat készíttethettem az ő támogatásukkal, valamint felajánlottak zacskós virágmagokat és tasakos mézet is – ezekből minden kisgyermeknek jutott az utam során. Ahhoz, hogy minél nagyobb szabású legyen a tervem, úgy döntöttem, bejárom az egész országot. Felkerestem a vármegyeszékhelyek önkormányzatait, és kértem őket, ajánljanak nekem olyan „zöld” óvodákat, ahol nagy hangsúlyt helyeznek a környezettudatos nevelésre. Ők ebben partnerek voltak, így felvehettem a kapcsolatot a megfelelő intézményekkel – sőt, szinte minden vármegyeszékhelyen értesítették a helyi médiát is, így számos tévés anyag és újságcikk készült látogatásaimról. Emellett minden vármegyében felvettem a kapcsolatot a szaktanácsadókkal és a mézlovagrendekkel. Tőlük is jelentős támogatást kaptam, hiszen segítettek az események lebonyolításában, mézet ajánlottak fel a kóstoltatásokhoz, illetve látványkaptárakkal tették színesebbé és szemléletesebbé az alkalmakat.

Mivel a méhészethez hozzátartozik a megfelelő öltözet is, Nyári Piroskáék készítettek a gyerekek számára méhészkalapot és kesztyűt, amit minden óvodában megkaptak a kicsik a kaptár mellé. A projekt legnagyobb támogatója a beszédtanárom volt. Tavaly ősszel kezdtem el járni hozzá, hogy minél felkészültebben jelenhessek meg azokon az alkalmakon, amelyeken a mézkirálynőnek feladatai vannak. Sokat tanakodtunk, míg végül megszületett egy kis mese Sáriról, a méhecskéről – így a gyermekek kimondottan nekik szóló szövegen keresztül ismerkedhetnek meg a méhészettel és a méhek világával. Lassan kialakult az egész program menete: a mese, a beszélgetés, a kérdések, a mézkóstoltatás forgatókönyve; így már konkrét tervvel tudtam felkeresni az óvodavezetőket. Szüleim segítségével nélkülözhetetlen volt, az ő támogatásuk még több erőt adott a vállalkozásomhoz. Édesapa felkészítette az autót és az utánfutót, Édesanya elhozta a játékkaptárakat, elemózsiát csomagolt az útra – mindenben számíthattam rájuk. Utam során azt tapasztaltam, hogy sok helyen meglepődve fogadják a mézkirálynő és a mézlovagok létezését – úgy gondolom, mindenképpen erősebb marketingre van szüksége ezeknek a tisztségeknek, hiszen sokan nem tudnak a méhésztársadalomban betöltött szerepünkről. A kisgyermekek mellett a többi korosztályt is megcéloztam: TikTok-videókat készítettem, amellyel a kamaszokhoz próbáltam szólni, illetve a fiataloknak és idősebbeknek nyereményjátékot hirdettem a „Magyarország Mézkirálynője és Udvarhölgyei” Facebook-oldalon – a kérdések az országjáró körút városaihoz kapcsolódtak. Közel egy hónap alatt több mint 25 óvodába jutottam el. Több mint 3000 gyerekkel találkoztam. Körülbelül 500 fő segítette a munkámat: óvónők, mézlovagok, szaktanácsadók, újságírók, önkormányzati dolgozók, a családom – nem lehetek elég hálás nekik, hogy támogattak ebben a nagy vállalkozásban. Május 23-án keltem útra egy utánfutóval, közel 2000 kilométert tettem meg. Bevallom, nem volt könnyű mindent egy kézben tartani: intézni a szervezést, az egyeztetéseket, lekötni a gyerekek figyelmét – de mindenhol voltak támogató társak, akik megkönnyítették a munkámat. Minden óvoda nagyon hálás volt, hogy részt vehettek a programban. Szeretettel és érdeklődéssel fogadtak. Volt, ahol a gyerekek kis műsort adtak elő, rajzokat készítettek nekem, vagy ajándécsomaggal kedveskedtek. A kislányok mindenhol rajongással néztek a királynői ruhámra és koronámra. Én pedig rengeteget töltekezhettem a mosolyukból, az energiájukból. A veszprémi óvodában interjút készítettek a gyerekekkel a program után – amikor visszahallgattam a válaszaikat, bearanyozta a napom, milyen értelmesen, ügyesen beszéltek a közösen megtanult dolgokról. A legfontosabbnak azt tartottam, hogy megragadjon bennük az, hogy a méz nektárból készül, nem pedig virágporból – erre néha nem csak a gyerekeket kellett megtanítani... Megismertettem velük a méhcsalád felépítését, a méhek és a méhészek munkáját. Felhívtam a figyelmet arra, hogy vessenek virágokat, óvják a méheket, és mindennap egyenek egy kanál mézet – hiszen ezzel jót tesznek a Földnek. Ha a gyerekeknek akár csak a fele elmesélte otthon az egyik szülőjének, már az is 1500 felnőtt, akihez eljutott az üzenet. Bízom benne, hogy ez a szám azért lényegesen nagyobb! De ha már egy gyerekkel több vigyáz majd ezután a méhekre – megérte elindulnom.

Reklámfilmek forgatása

A tavaszi Küldöttgyűlésen elhangzottaknak megfelelően, Egyesületünk megbízásából folyamatban van egy hársmézről, és készült egy napraforgómézzel szülő, rövid reklámfilm. A cél az volt, hogy a reklámfilmekkel – kiemelve ezen mézek jótékony hatásait – ösztönözzük a fajtamézek belföldi fogyasztását.

Mézes tasakok

Egyesületünk már kora ősszel megkezdte a Mézes Reggelihez legyártatni a mézes tasakokat, Először Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Pest, Somogy, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Veszprém és Zala vármegye kapta meg a 10 gramm magyar származású virágmézet tartalmazó tasakokat.

Elkészült legújabb filmünk: A méhészet négy évszaka – Nyár

Az OMME megbízásából elkészült egy újabb film, amelynek címe: A méhészet négy évszaka – Nyár. Poroszka Magyar Zsolt filmje immár a harmadik abból a négyrészes sorozatból, amely évszakonként mutatja be a méhek életét, a fontosabb méhlegelőket és a méhészek munkáját. Ezúton is nagyon köszönjük Poroszka Magyar Zsolt munkáját!

Minden évszakban más tájakkal, más méhészekkel és méhészeti technológiával lehet majd megismerkedni. A film megtekinthető az OMME Youtube csatornáján.

Kellemes időtöltést kívánunk, reméljük elnyeri új kisfilmünk a méhésztársak tetszését!

Terjesszék szabadon, mutassák meg ismerőseinek, iskolákban, idősök otthonában, minél többen lássák szakmánk, munkánk nehézségeit – hátha így jobban értékelik a termelői méz nagyszerűségét!

A sorozat korábbi részei is megtekinthetőek Youtube csatornánkon!

A méhészet négy évszaka – Tavasz c. film a Food Film Festival döntőjében

A méhészet négy évszaka – TAVASZ c. ismeretterjesztő filmünket a Food Film Festival döntőjében vetítették, olasz közönség előtt, Bergamo-ban.

80 országból, 500 jelölt film közül, 32 versenyfilm jutott be a döntőbe. Gratulálunk a film készítőjének, Poroszka Magyar Zsoltnak!

Mézkóstoló a debreceni repülőtéren

Szeptember 23-án, szombaton, immár 6. alkalommal rendezte meg a Debrecen Nemzetközi Repülőtér a Wizz Air Debrecen Airport Run névre keresztelt futóversenyt. Az elmúlt években dinamikusan fejlődő repülőtéren a résztvevők ott versenyeztek, ahol máskor a repülőek felszállnak – a kifutópályán. A 3000 (!) induló 6 különböző távon mérte meg magát. Valamennyi nevező rajtsomagot kapott a rendezőktől, melyben, idén második alkalommal, 10 grammos tasakos virágméz is volt. Így, az OMME által legyártott mézes-tasakokból idén 6000 darab került kiosztásra a versenyen résztvevők között.

A szervezésben aktívan részt vállalt Girhiny Alexandra, a 2023. évi mézkirálynő I. udvarhölgye. Első alkalommal az OMME is önálló standot kapott a kiállítók között, melyen Alexandra és a vármegyei szaktanácsadó, Barkó Árpád fajtamézeket kóstoltatott az érdeklődőkkel. Az egész napos program során sokan érdeklődtek a méhek élete és a méhészeti termékek iránt. A helyszíni visszajelzések alapján egyértelmű volt, hogy érdemes a termelői magyar mézet népszerűsíteni és az ebbe fektetett munka közvetve vagy közvetlenül, de megtérül! Köszönjük Girhiny Alexandra munkáját!

OMÉK

Valódi vidéki kavalkáddal, izgalmas gyermekprogramokkal, zenés és táncos fellépőkkel, állatbemutatókkal, hazai kézműves termékekkel, feledhetetlen gasztróélményekkel várta a látgókat október 20-22. között a 81. OMÉK. A rendezvényt a fővárosi HUNGEXPON két évente rendezi meg az Agrármarketing Centrum (AMC) az Agrárminisztérium égisze alatt, célja pedig nem más, mint egy színes, családi program keretében bemutatni a hazai agrárium és élelmiszergazdaság teljes spektrumát, így nem hiányozhatott a kiállítók sorából a méhészeti ágazat sem.

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület standján bemutattuk a méz pergetésének a folyamatát: a gyerekek fedelezhettek valódi mézes lépeket, kereteket, melyeket átlátszó falú pergetőben kipergethettek – aki ügyes volt és végigcsinálta a procedúrát, üvegbe töltött saját pergetésű mézet vihetett haza, melyet a pergető csapján engedtek ki neki a standon serénykedő vármegyei szaktanácsadóink. 120 db negyedkilós OMME mézesüveget töltöttünk meg és osztottunk ki a pergetés során. Közel 10 féle fajtamézből kóstolhattak az érdeklődők.

A vásár pénteki, nyitó napján Nagy István agrárminiszter meglátogatta a méhészek standját, ahol aznap Borszéki Eszter Viktória mézkirálynő fogadta a gyermek-hadat. A három nap során 2500 darab 10 grammos tasakos mézet osztottunk szét. Kiállításunk egyik állomása volt az AMC által szervezett játéknak, mely keretében a gyerekek 5 állomáson, 5 pecsétet gyűjthettek össze egy színes gyűjtőlapra – cserébe ajándékot kaptak. Standunknál csak az kapott pecsétet, aki tudott válaszolni a méhekkal, mézzel kapcsolatos kérdéseinkre.

Hamar eltelt a három nap, hiszen rengeteg érdeklődő volt standunknál minden nap. Reméljük, ha csak egy picit is, de ismét tettünk valamit a hazai mézfogyasztás növelése és méheink védelme érdekében.

Kiemelkedő Nemzeti Érték a zselici hársméz!

Bekerült a Magyar Értéktárba Kiemelkedő Nemzeti Értékként a zselici hársméz, amely egy olyan különleges fajtaméz, amelyet évszázadok óta termelnek a Somogy vármegyei őshonos hárserdőkben. Több ezer méhcsalád szorgoskodik a Zselicben, ahova az ország minden részéből vándorolnak a méhészek a hársfa virágzása idején. Köszönetet szeretnénk mondani Mészáros Jánosnak, Zselici Méhész Egyesület elnökének a projektben kifejtett munkájáért!

Díjat nyert a „Tehetsz méh többet!” kampány

Az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) Globális Fenntarthatósági Nagydíját nyerte el a „Tehetsz méh többet!” kampány! Először nyerte el magyar program ezt a díjat és lett 2023-ban az ENSZ fenntartható fejlődési céljait legjobban támogató edukációs kampány a világon.

Kiemelték, a „Tehetsz méh többet!” kezdeményezés Magyarország legnagyobb beporzóvédő programja. Célja, hogy ráirányítsa a figyelmet a méhek és más beporzók tömeges pusztulására, egyben javítsa a húszezer magyar család megélhetését biztosító méhészeti ágazat helyzetét, és ösztönözze a hazai mézfogyasztást.

A Nemzetközi PR Szövetség szakmai zsűrije több száz pályázat közül a magyar programnak ítélte oda a Globális Fenntarthatósági Nagydíjat. Ezt az egyik legnagyobb presztízsű szakmai elismerést az a pályázat kaphatja, amely a leginkább elősegíti az ENSZ fenntartható fejlődési céljait. Az indoklás szerint a „Tehetsz méh többet!” két globális célkitűzés megvalósítását is elősegíti: az éhezés megszüntetését és a szárazföldi ökoszisztémák védelmét.

A „Tehetsz méh többet!” kampány korábban díjat kapott az IPRA 2021-es regionális Golden World Awards versenyén, és beválasztották az év négy legjobb kelet-európai programja közé. Egyik eleme a Zümmögés a múzeumban elnevezésű kiállítás, amely 2022-ben nyílt meg a Magyar Természettudományi Múzeumban. A programot a Pressinform a Pannon Értéktár, az Országos Magyar Méhészeti Egyesület és a Magyar Természettudományi Múzeum megbízásából szervezi.

Elindult az OMME „Védd a méheket!” adománygyűjtő programja!

Emlékszem, amikor elkezdtem dolgozni az egyesületnél, első feladataim egyike volt, hogy megismerjük, hogyan működnek, hogyan épülnek fel más nagy, országos hatáskörű civil szervezetek, lássuk az ottani jó gyakorlatokat és nehézségeket. Ekkor jártunk a Magyar Horgász Szövetségnél és a Magyar Madártani Egyesületnél is.

Talán sokan ismerik a méhészek közül is – akik szeretik a természetet, és sokat kirándulnak – a turisták által látogatott boltokban, nemzeti parkoknál kihelyezett adománygyűjtő dobozokat, amelyeknél bizonyos összeg adományozása után egy kitűzöt kap az ember. Sokféle létezik, rengeteg madárfaj, rovar, halféle, emlősök. Innen jött először az ötlet, hogy miért ne lehetne a méheknek saját adománygyűjtő programja, hogy a befolyó összegekből az OMME edukációs kampányokat, kiadványokat tudjon finanszírozni, amelyek a méhekről, méhészkedésről, mézről szólnának, valamint a későbbiekben, önfinanszírozó módon, fejleszthetők lennének a kitűzők is. Nem volt egyszerű az elindulás, hiszen a semmiből kellett egy speciális, figyelemfelhívó dobozt, illetve egy méhecskés kitűzöt készíttetni, a lehető legalacsonyabb költségekkel. A kitűzőknél így alakult ki egy külföldön legyártatott, mégis egyedi forma, amelynek a költsége sokkal alacsonyabb, mint tűzzománcos társaié.

A dobozzal kapcsolatban felvettük a kapcsolatos egy tervezőcéggel, és velük lépésről lépésre haladva, kialakítottuk a praktikus formát, ehhez különböző maketteket használtunk. Aztán jöhetett az egyedi grafika megtervezése, amelynél igyekeztünk tekintettel lenni a kialakuló „OMME-arculatra”, valamint a felhasznált színekre. Hosszú folyamat volt, ameddig a prototípustól elértünk a dobozok gyártásáig, de a kész termék látványa kárpótolt minket. A kitűzőket kártyákon helyeztük el, amelyekből 10-féle létezik, mindegyiken más-más információt olvashat az adományozó, például: „A méz természetes összetevői az emberi szervezet számára létfontosságúak, 11-féle vitamint, rengetegféle ásványi anyagot, aminosavakat és enzimeket tartalmaz.” A kitűzők kimondottan jól indultak, hiszen csak a nagyobb rendezvényeinken helyeztük ki őket, és sokan vásároltak belőlük. Előfordult, hogy egy támogató egyszerre 1000 darabnak megfelelő adományt fizetett. Aztán jött egy nem várt akadály: a Covid-járvány. Bezártak a turistacsalogatóhelyek, minden hírforrásból a járványról lehetett hallani, ilyen körülmények között pedig nem lehetett elindítani a programot, így aztán vártuk az alkalmas pillanatot, amely most, 2023 nyarán jött el. Mi az adománygyűjtő program lényege? Adománygyűjtő dobozokat helyezünk ki a megyei szaktanácsadók segítségével és felügyeletével, vármegyénként szerződött partnereknél, amelyek jellemzően turisztikai szempontból nagy látogatottságú helyek. A kitűzőnként adományozható összeg minimum 500 forint, amelyért cserébe egy méhecskés kitűzőt kap a kedves adományozó. A programba belépő üzletekről, amelyek ezzel segítik egyesületünket, adománypontként listát fogunk összeállítani, amelyet közzéteszünk honlapunkon is. Reméljük, hogy programunk sikeres lesz, és minél több emberhez eljut üzenetünk: „Védd a méheket!”

Előadások a méhek védelméért, és a termelői mézek népszerűsítéséért

Egyesületünk a 2023-as évben együttműködik a Mondelez Hungária Kft.-vel, a Harmony program részeként. Célunk közös edukációs programok indítása volt, valamint méhlegelő telepítése. Ennek keretében az üzletláncokban a Mondelez a vásárlóknak méhlegelő magkeveréket ajándékozott.

Az együttműködés során két előadás tartott Bross Péter és dr. Pungor Adrián, egyiket Székesfehérváron november 08-án, a Mondelez gyárában, a másikat pedig a budapesti irodájukban október 26-án. Az előadások tartalmazták a beporzókról való legfontosabb tudnivalókat, a méhek jellemzőit és munkájának fontosságát, az egyes méhészeti termékekről és fajtamézekről a tudnivalókat, valamint, hogy lakikusként mit lehet tenni a méhek védelmében.

„Ismerje meg a napraforgó ezer titkát – egy csepp mézben” – Kampány a napraforgóméz népszerűsítéséért

Az Agrárminisztérium, az Agrármarketing Centrum és az Országos Magyar Méhészeti Egyesület 2023. november 9-én sajtótájékoztatót tartott az „Ismerje meg a napraforgó ezer titkát – egy csepp mézben” szlogennel futó kampány részeként.

A kampány célja, hogy tájékoztassa a fogyasztókat, bővítse a fajtamézek ismeretét, azon belül kiemelt hangsúlyt fektet a napraforgóméz és annak jótékony hatásainak megismertetésére.

Elsőként Feldman Zsolt, az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára hangsúlyozta, hogy akkor tudnak leginkább segíteni, ha piacot, értékesítési csatornát teremtenek a magyar méznek. Kiemelte, hogy a méhészek, méhek tevékenysége a beporzás révén a mezőgazdaságnak alapvető fontosságú. Az exportpiaci nehézségek miatt fontos feladattá vált, hogy a hazai piacon felhívják a magyar fogyasztók figyelmét a jó minőségű magyar mézre. Idén augusztustól elindult egy olyan szabályozás, amelynek lényege, hogy idehaza egy 6 hónapos átmeneti időszak után valamennyi származási országot fel kell majd tüntetni a kiüvegezett mézek címkéjén. Ezenfelül az Agrárminisztérium támogatásokkal igyekszik segíteni a méhészek munkáját, köztük a beporzási támogatással, illetve Európában egyedülként méh állattjóléti támogatással, amelynek esetében dolgoznak azon, hogy a méhészek számára az első rész kifizetésére idén sor kerüljön. Ezt követően Ondré Péter, az AMC ügyvezetője beszélt arról, hogy már hagyománnyá vált ebben az időszakban az AMC és az OMME együttműködésében a fogyasztásösztönző kampány. Külön felhívta a figyelmet arra, hogy akkor vannak méhek, ha van méhész, aki gondoskodik róluk. Méhész szakma pedig akkor lesz, ha a mézet el lehet adni, és a fogyasztók keresik. Ezért amikor jön a rossz idő, a betegségek, megfázások felütik a fejüket, legyen olyan kiemelt értékesítési időszak, amikor a magyar méz áll a középpontban, ezért van ekkor létjogosultsága a fogyasztásösztönző kampánynak. Ezenfelül ebben az időszakban a magyar méhészeknek köszönhetően több százezer magyar iskolás szokott mézet kóstolni a Mézes reggeli keretein belül. A kampány november elsejével vette kezdetét, egy hónapig tart. Rádió- és tévéhirdetéseken, közösségimédia-megjelenéseken keresztül népszerűsítik a magyar mézet. Megemlítette, hogy ez a haszonnövény a legnagyobb magyarországi méhlegelő-terület, ösztermesztésben nagyjából 6-700 ezer hektáron termelnek a magyar gazdák napraforgót. Felhívta a fogyasztók figyelmét, hogy tudatosan keressék a magyarországi fajtamézeket. A magyar méhészek legbiztosabb pontja a magyar fogyasztó, hiszen annak ellenére, hogy a magyar mézpiac exportorientált, az ilyen nehéz időszakban, amikor az exportpiacokon küzdeni kell az értékesítésért, jó lenne, ha több méz fogyna Magyarországon. Ennek pedig legjobb eszköze a fogyasztók tájékoztatása. A magyar méz fogyasztásával nemcsak a fogyasztók járnak jól, hanem a teljes magyar méhész szakma, és ezáltal a teljes magyar élelmiszergazdaság. Ezt követően Bross Péter, az OMME elnöke megköszönte az Agrárminisztérium és az Agrármarketing Centrum munkáját. Felhívta a sajtó figyelmét arra, hogy a sajtótájékoztató közben is lehet látni azt a félperces reklámfilmét, amely bemutatja, hogy a napraforgóméz hogyan, milyen körülmények között készül, és elmond róla néhány gondolatot. Ez a reklám a tévébe, rádióba is bekerült. Kiemelte, hogy méhészeti történelmünk során ez az első alkalom, hogy méhészeti reklámfilm megjelenhet tévében, rádióban, ezzel kapcsolatban pedig sok nagyon jó visszajelzés érkezett az OMME központi irodájába is.

Több üzenete van a kampánynak, hiszen nemcsak a napraforgóméz előnyös tulajdonságaira hívja fel a figyelmet, hanem arra is, hogy az a méz, amelyik bekristályosodik, valódi méz, sőt csak az a méz, hiszen idővel minden méz kristályosodik. A kampány ezenfelül a fajtamézek megismerését hivatott elősegíteni. Az országban körülbelül 40 növényről tudnak a méhészek fajtaméz pergetni, és mégsem ismerik ezeket az emberek. Egy átlagos magyar mézfogyasztó három mézfajtát ismer, az akácot, a vegyes virágmézet és a hársmézet. Ezen kell változtatni. Zárásként felhívta a sajtó figyelmét a Mézes reggeli eseményeire. Egyértelmű üzenete az ágazatnak, hogy a jövő méhészenek megélhetése attól függ, hogy a ma 10-15 éves gyermekek mit gondolnak a méhről, a mézről, a szakmánkról. Cél, hogy a fiatal korosztály már úgy nőjön fel, hogy tisztában van a méhek jelentőségével és a mézfogyasztás jótékony hatásaival, elősegítve, hogy a ma óvodásainak, iskolásainak majdani anyaként és apaként ott legyen a magyar méz a családjuk asztalán. A beszédek követően a sajtó munkatársainak lehetősége volt interjúkat készíteni, miközben különleges, napraforgóméz felhasználásával készült ételeket kóstolhattak.

Mézes Reggeli

November 17-én sok magyar méhész tett egy lépést afelé, hogy a keserves jelenünk után szebb jövőnk legyen. Szakmánk, szeretett hobbink, a méhészkedés jövőjéért november harmadik péntekén, több, mint 1000 tanintézményben, több mint 200 000 gyermeknek kínáltunk mézes reggelit. Köszönetünket fejezzük ki azon méhésztársaknak, akik felismerve a hazai mézfogyasztás népszerűsítésének eme kiemelkedő lehetőségét, részt vettek a rendezvényeken ország szerte.

Mint minden évben, idén is volt központi, sajtó-nyilvános Mézes Reggeli. Ezúttal Székesfehérváron, a Kodály Zoltán Általános Iskola, Gimnázium és AMI tanintézmény látta vendégül a sajtót és a vendégeket. Az egy órás megnyitón felszólalt: Dr. Nagy István agrárminiszter, Dr. Marjan Cencen szlovén nagykövet, Dr. Cser-Palkovics András polgármester, Freschné Váradi Tímea intézmény igazgató, Mészáros Dezső SIÓ Eckes ügyvezető igazgató és Borszéki Eszter Viktória mézkirálynő.

Az iskola rajzpályázatot hirdetett a tanulóknak, gyönyörű festmények, rajzok születtek, melyek közül több, mint 100 művet az iskola folyosóján kiállítottak. A helyi méhész egyesület és a Szent István Mézlovagrend tagjai mézkóstoltatással, méhészeti eszközök bemutatójával és üvegfalú kaptárban élő méh bemutatóval várták a gyerekeket nem csak a reggeli időpontjában, hanem egész nap. Köszönjük munkájukat! Ne feledjük: amit ma a gyerekek gondolnak, tudnak a mézről és a méhekről, az lesz a mi jövőnk!

Nemzetközi hírek

Demonstráltak a spanyol méhészek

A spanyol méhészek a madridi Mezőgazdasági Minisztérium előtt tiltakoztak. A Spanyol Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szövetkezetek (COAG) által összehívott méhészek egész Spanyolországból összegyűltek és tiltakoztak március 9-én Madridban, a Mezőgazdasági, Halászati és Élelmezési Minisztérium előtt, hogy felhívják a figyelmet a spanyol méztermelés- és értékesítés problémáira. Egy intézkedéscsomag bevezetését kérik a méhészet súlyos gazdasági és strukturális válságának kezelésére, amely több mint 36 000 méhészcsaládot érint az országban.

A tiltakozó demonstrációt szervezők teljesen felelőtlennek nevezték a spanyol csomagolók és forgalmazók magatartását, akik diszkriminálják a spanyol mézet, és importmézrel helyettesítik azt, jóval a spanyol méhészek termelési költségei alatti áron. Így az üzletek polcain többnyire több országból származású mézeket találnak a vásárlók, amelyekben a spanyol méz aránya teljesen elhanyagolható, vagy egyáltalán nincs jelen.

Ezzel a helyzettel szembeesülve a minisztériumnak cselekednie kell, és meg kell védenie a méhészeket – követelik a tiltakozók.

A méhészek részben a címkézési szabályokat teszik felelőssé ezért a helyzetért, amelyek megváltoztatását évek óta követelik: jelenleg címkéről nem derül ki a fogyasztók számára, honnan származik a vásárolt méz. Ráadásul, a piaci problémákon túl más problémák is vannak: a 2022-es termés mintegy 50%-al kevesebb lett, mint átlagos évben, amelyet esőhiány és a rendkívüli nyári hőség okozott. Továbbá egyes területeken a méhcsaládok egyharmada elpusztult egészségügyi problémák miatt. Emellett a termelési költségek, például a takarmánykiegészítők vagy a vándorláshoz szükséges üzemanyag drasztikus emelkedése is nehezíti a helyzetüket.

A méhészek nehezményezik, hogy nem részesültek az ukrajnai háborúval összefüggésben nyújtott különleges támogatásból, amely a mezőgazdaság és az állattenyésztés között oszlott meg. Az ágazat diszkriminációnak tartja, hogy nem részesültek az üzemanyagra vonatkozó 20 centes kedvezmény visszatérítésből, ami jár a többi termelőnek.

Röviden, mindezek a problémák arra késztették az agrár-élelmiszeripari szövetkezeteket, hogy tiltakozó gyűlést hívjanak össze a Mezőgazdasági Minisztérium elé, hogy igényeikre és aggodalmaikra felhívják a figyelmet, és változásokat követelnek, annak érdekében, hogy biztosítsák a méhészet és az abból élő több ezer család fennmaradását.

Uniós mézvizsgálat

A tegnapi napon hozta nyilvánosságra az Európai Bizottság a „Kaptárakból” elnevezésű, másfél éve elkezdett összehangolt mézvizsgálatának eredményét. Mindenki számára meglepő eredménnyel zárult a vizsgálat. A projectet elindító szakembereknek és politikusoknak azért, mert ők nem hittek a szakma termelői oldala évek óta tartó figyelmeztetésének, véleményének, miszerint egyre nagyobb mértékben, sőt, napjainkra túlnyomórészt hamis mézekkel van teli a piac (ezért nincs kereslet a mi mézünkre). De meglepő a termelői oldal számára is, hiszen szerintünk még súlyosabb a helyzet, még mindig nem alaposak, nem „mélyre-hatóak” a labor-vizsgálatok ahhoz, hogy teljes képet kapjunk. Nézzük röviden a történéseket.

2021. októberében indult el az „akció”, az Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatóság (DG SANCO) kezdeményezésében. A „Kaptárakból” elnevezésű akció céljával azt tűzték ki, hogy a „harmadik országokból” származó mézekből, az EU határain mintát vesznek, melyeket az EU Közös Kutatóintézetének (JRC) Geel-ben (Belgium) található mézlaborjába küldenek vizsgálatokra. Kimondottan idegen cukrokat (nem nektár-eredetű cukrokat) kerestek a mézekben. A minták összegyűjtésébe az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) munkatársait vonták be, ami precedens értékű, hiszen nem a tagországok illetékes hatóságainak szakemberei végezték a mintagyűjtést, mint tették azt 2015-2017-ben. 2021. novemberében a DG SANCO és a JRC szakemberei megállapodtak a mézminták vizsgálati módszereiben (többek között: NMR, LC-IRMS és HPAEC-PAD, megjegyezzük, ezek közül több vizsgálat nem akkreditált, erre hivatkozva az Európai Mézkereskedők és Mézkeszerelők Egyesülete, a FEEDEM, máris jelezte, hogy nem tartják relevánsnak, mérvadónak az eredményt).

2022. február végéig be is gyűjtötték a mintákat: 15 tagországban (köztük hazánkban is), összesen 320 mintát gyűjtöttek, melyek 20 országból származtak. Az érintett vállalkozások száma, melyek működését, áruit ellenőrizték, 133 volt, ebből 70 importőr, 63 pedig exportőr. Egy évig tartott a mézek vizsgálata (?), az eredményt pedig, mint írtuk, a tegnapi napon hozták nyilvánosságra.

Az eredmény röviden: a 320 mintából 147 (46%) hamisnak bizonyult! A legtöbb hamis szállítmány Kínából származott, a legtöbb minta is kínai méz volt (logikus, hiszen a legtöbb import is onnan származik), a minták 74%-a hamis volt. Az egyik legmagasabb százalékban hamisnak bizonyult mézek aránya Törökországból származott, a török mézek 93%-a (!) hamisnak bizonyult. Az Egyesült Királyságból importált méz esetében még magasabb volt a rossz mézek aránya (100%), ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy minden minta hamis volt, de ezek valószínűleg más országokban termelt mézek voltak, amelyet az Egyesült Királyságban az EU-ba történő újrakivitel előtt, tovább keverték. A vizsgált cégek több mint 60%-a hamis mézet forgalmazott. A második legtöbb mintát ukrán mézből vették (74), melynek 17%-a volt hamis.

Eddig 44 gazdasági szereplőt vizsgáltak meg részletesebben, hetet pedig már szankcionáltak is. Az OLAF által elvégzett helyszíni ellenőrzések, mintavételek, valamint a számítógépek és telefon-nyilvántartások alapos vizsgálata alapján végzett igazságügyi szakértői vizsgálatok, az exportőrök és importőrök közötti bűnrészességet és számos jogellenes gyakorlatot állapítottak meg.

Honlapunkon elérhető a projectről feltöltött videó és a sajtóközlemények.

Leleplezett mézpiac

Sokan nem gondoltuk volna, hogy ezt sikerül megérni: az unió illetékes Bizottsága végre elszánta magát, és megtette az első – igaz, az egész folyamatban a legkisebb – lépést: ellenőrizte a világ második legnagyobb mézfelvevő piacára (Európai Unió) érkező mézek minőségét.

Tette mindezt azért, mert ez a piac a „hazai”, azaz uniós méhészek szemszögéből összeomlott. Az összeomlás jelei már évekkel ezelőtt láthatók voltak, de ezt az uniós átlagnál jóval alacsonyabb életszínvonalú közép-európai tagországok termelői még nem tapasztalták, nem érezték olyan mértékben, mint nyugat-európai kollégáik. Azonban a piac, minden uniós méhész szemszögéből, a vártnál gyorsabban, 2022 őszétől gyakorlatilag összeomlott. Térjünk vissza írásom első mondatára: mit lépett a Bizottság? Március 24-én hozta nyilvánosságra a „Kaptárakból” elnevezésű, másfél éve elkezdett, összehangolt mézvizsgálatának az eredményét. 2021 októberében indult el az akció, az Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatóság (DG SANCO) kezdeményezésével. 133 mézkereskedelemmel foglalkozó vállalkozást ellenőriztek, ezektől összesen 320 mintát vettek, 50 darabot a vállalkozás telephelyén, 270 mintát pedig a határállomásokon, a beléptetésre váró, feltartóztatott konténerekből. A 15 tagországban (köztük hazánkban is, nálunk öt mintát vettek összesen) történt mintavételezést nem a helyi illetékes hatóságok szakemberei végezték, a Bizottság az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) munkatársait kérte fel a feladat elvégzésére. A minták 20 országból származtak. A mintákat az Európai Unió Közös Kutatóintézetének (JRC) Geelben (Belgium) található mézlaboratóriumába küldték vizsgálatokra. Kimondottan idegen (nem nektáreredetű) cukrokat kerestek a mézekben, többek között NMR, LC-IRMS és HPAEC-PAD módszereket alkalmazva. Az eredmény röviden: a 320 mintából 147 (46 százalék) hamisnak bizonyult! A legtöbb hamis szállítmány Kínából származott, igaz, a legtöbb minta is kínai méz volt (logikus, hiszen a legtöbb import is onnan származik), a minták 74 százaléka hamis volt. Mit jelent ez a gyakorlatban? Azt, hogy 2022-ben az átlagos magyar méztermés kétszerese érkezett Kínából, mint hamis méz (50 500 tonna). Török méz. Egyre nagyobb teret nyer az unióba irányuló török mézimport. Sajnos, hiszen a szakma tudja, hogy a török méz mindig akkor jelenik meg az unióban, ha „törökmézről” van szó, azaz amikor hamis. Így volt ez 2004-ben is, amikor az unió a legtöbbet importált Törökországból, hiszen abban az időszakban a kínai mézimport tiltva volt. Kína helyett Törökország lett a mûmész szállítási útvonala.

Köztudott a szakmában, hogy a közelmúltban minden jelentős uniós mézkiszerezőt körbejártak olyan török „üzletemberek”, akik total-proof honeyt, azaz olyan szirupot kínáltak, amely minden ismert vizsgálatnak megfelel, átmegy minden teszten. Voltak, akik éltek is e lehetőséggel – hiszen a vizsgált minták 5 százaléka származott Törökországból, és 93 százaléka hamisnak bizonyult. Miért írtam ennyi körítést a török méz mellé? Mert fontos arra a tényre is kitérni, hogy a „Kaptárakból” vizsgálat nemcsak a hamis mézeket leplezte le, hanem olyan összefüggés-elméleteket is megcáfolt – vagy éppen ellenkezőleg, megerősített –, amely elméletek, tényként kezelt feltételezések szóbeszéd formájában keringenek az uniós méztermékpálya tagjai között, így a hazai méhésztársadalomban is. A török példánál maradva, az OMME a tavalyi Apimondia után levelet írt a Nébihnek, jelezve a török mézzel kapcsolatos problémát. Idézek a levélből: „...Nemrég ért véget Isztambulban a 47. Apimondia nemzetközi méhészeti kongresszus, ahol megtudtuk, hogy jelenleg Törökországban 4 euro feletti (4-4,2 euro/kg) áron értékesítik a méhészek a mézüket a mézfelvásárlóknak. Ezt azért tartom fontosnak leírni, mert a szakmának tudomása van róla hogy Törökország egyre több mézet exportál az EU-ba, ráadásul 3 euro alatti áron. Tisztelettel felhívom figyelmet erre a jelenségre, hiszen vizsgálatok nélkül könnyen kijelenthető: a török importméz ezen az árszinten nem származhat a török méhészekről, így nagy valószínűséggel nem természetes mézről van szó. Kérjük, amennyiben hazánkba is érkezett török eredetű méz, az adott mézfeldolgozó üzemekben fokozott figyelemmel járjon el a hatóság...” Ugyan mire jó egy Apimondia, mi haszna van részt venni rajta? – sokan szokták megkérdezni. Például erre is alkalmas, szemtől szemben lehet tájékozódni az árakról, a piacról. Az már egy másik kérdés, hogy vajon amit mi, méhészek megtudunk (mert meg akartuk tudni), azt azok az üzletemberek, akik olcsón törökmézet vásárolnak, miért nem tudják (mert nem akarják) megtudni... Brexit. Tipikus példája annak, hogy a szakma évek óta bizonyosan tud valamit, de semmi sem történik az adott országban a százszor leírt, elmondott tények megváltoztatásával kapcsolatban. Melyek ezek a „bizonyos” tények?

1. Nagy-Britannia a világ legnagyobb kínaiméz-importőrévé vált az elmúlt években. A Brexit évében (2020) több mint felére esett vissza az unió Kínából származó mézimportja.
2. Évek óta tart az a méhészek és a fogyasztóvédelmi szervezetek által szervezett kampány, amelyben szinte félévi rendszerességgel nyilvánosságra hozzák a nagy-britanniai üzletláncokban vásárolható mézek minőségi vizsgálatának eredményét. Lesújtó eredmények születtek, hiszen minden alkalommal a minták több mint 90 százaléka volt hamis. Érdekes, hogy soha sem a hagyományos mézvizsgálati módszereket alkalmazzák a vizsgálatkor, hanem egyszerű, szakmailag indokolt, észszerű összefüggéseket keresnek, mint például a virágporn mennyisége. Nincs rá jogilag alátámasztott követelmény, hogy minimálisan mennyi virágpornnak kell lennie a mézben, de viszonylag egyszerű és egyértelmű belátni azt, hogy ha egy adott virágmézben nincs virágporn, akkor az nem méz. Ezért lehetséges, hogy a civil szervezetek által elvégzett vizsgálatokban 90 százaléknál több a rossz méz az arányban.

Az uniós „Kaptárakból” vizsgálat „rátett még egy lapáttal” erre az eredményre, ugyanis az összes, Nagy-Britanniából mint harmadik országból származó mézminta hamisnak bizonyult. Igen, 100 százalékban rossz lett a vizsgálat összes mintaszámának az a 3 százaléka, amely az Egyesült Királyságból származott.

3. Akármilyen hihetetlen, de a nagybritanniai bolti mézek 95–99 százaléka Kínából származik. Azaz nem a „szigetek” méhészei tehetnek az elképesztően rossz eredményről, hanem a „szigetek” mézimportőrei, mézcsomagolói, akik nem elég, hogy saját nemzetükkel etetik meg a műmézet, hanem az Európai Unióba is exportálják.

4. Még egy érdekes adalék a „brit” helyzethez: köztudott, hogy amikor bármely európai mézlaboratórium kifejleszt egy új mézvizsgálati módszert, a legvehemensebben, legelsőnek a Brit Mézimportőrök és Mézcsomagolók Egyesülete lép fel ellene minden szinten, közösen a legnagyobb méztermékpálya-szereplővel, a Rowse Honey céggel, szó szerint perekkel fenyegetve meg az adott mézlabort. Vajon miért? Korábban írtam, hogy a kínai minták 74 százaléka rossz volt. Miután kiderült, hogy a Nagy-Britanniából származó minták mindegyike hamis, és mindegyik minta reexport volt, azaz Kínából importált méz exportálásáról beszélünk, így 3 százalékkal romlott a kínai mézek helyzete, hiszen így már elmondható, hogy az ázsiai országból származó minták (99 darab) 77 százaléka hamisnak bizonyult. Sokan gondolhatják, hogy ez játék a számokkal. De mégsem. Azért tartom fontosnak ezt leírni, mert meggyőződésem, hogy a Kínából származó maradék 23 százalék mézminta sem természetes méz. Feltételezésem oka egyszerű: az uniós mézcsomagoló üzemek nem azért vásárolnak Kínából mézet, mert természetes mézet szeretnék az üvegbe tenni, hanem azért, mert olcsó, és ami fontos, eladható. A világon a legolcsóbb. Ez alól az üzleti gondolkodás alól senki sem kivétel, aki kínai mézet vásárol. Ezért jelenthető ki nyugodtan, hogy minden Kínából importált méz egyforma, igaz, most csak a 77 százaléka bukott le. Említettem korábban, hogy ez a vizsgálat arra is jó, hogy egyes téves elméleteket, feltételezéseket megdöntsön vagy éppen valódiakat megerősítsen. Emlékszem, évekig hallhattuk hazai prominens szakemberektől azt a véleményt, hogy „...a kínai mézzel nincs semmi baj, az is méz...”. Hát igen, a kínai méz, az méz, de amit kínai mézként exportálnak, az nem méz. Ismét egy megdőlt állítás, de tudom, hogy ez a tény a megmondóembereket nemigen zavarja, nem változtatja meg véleményüket. Miért? Mert ők nem a mézpiaci problémák tényszerű feltárásában érdekeltek, hanem annak kiszolgálásában, fenntartásában. Mit értek ez alatt? 1. Az adott vállalkozás is használ kínai mézet, közvetlenül vagy közvetetten jutva hozzá. 2. Az adott vállalkozás olyan, főleg nyugat-európai mézfeldolgozó üzemeknek a beszállítója – és ebből természetesen éveken át szépen megél –, amelyek fő tevékenysége az, hogy kínai mézet vásárolnak, és azt a jobb íz elérése érdekében, a „biztosabb” fogyaszthatóság miatt üvegbe töltés előtt például magyar mézzel keverik össze. A beszállítói jó kapcsolat egyik alapfeltétele, hogy minden piaci szereplőnek – így a magyarnak is – el kell fogadnia azt, hogy a kínai méznek helye van itt az unióban, a világ második legnagyobb felvevő piacán.

Minden nagy nyugat-európai mézüzem tudatosan terjesztette a beszállítói között ezt a „kínaiméz-barát” álláspontot, nyilván kimondottan csak a saját vállalkozásának biztonsága, működőképessége, extra nyereségessége érdekében, és elvárta, hogy az a beszállító – főleg közép-európai mézhomogenizálók, mézösszegyűjtők –, aki szeretne egy szeletet ebből a bizniszből, védje a kínai méz hírnevét. Védtek is rendszeresen, félrevezetve sok-sok magyar, román, bolgár stb. méhészt. De nem csak a kínai méz úgynevezett „védelme, szükségszerűsége” volt az egyetlen félrevezetés az uniós mézpiac szereplői között. A másik az ukrán mézzel kapcsolatos. Már-már hisztéria alakult ki idehaza is az ukrán mézdömpinggel kapcsolatban. A hisztéria jogossága nézőpont kérdése. Mire is gondolok? Fontos rögzíteni az eseményeket, mielőtt továbblépünk a gondolkodásban. Nagy változás történt az unió mézpiacán, amikor megjelent az ukrán méz. Különösen számunkra, magyar méhészek számára fontos – kedvezőtlen – változás volt ez, hiszen a folyamatosan növekvő kínai mézimport mellett (2020-ban 37 ezer tonna mézet importált az unió Kínából, ez a mennyiség 2022-ben 68 200 tonna lett, ami 84 százalékos emelkedést jelent!), sajnos jelentőségét veszítette a magyar (és román, bolgár és egyéb uniós) virágméz abban a szerepben, hogy eladható legyen a kínai méz. Mert jött helyette az ukrán. A sokkal olcsóbb és ugyanolyan jó minőségű ukrán virágméz hamar megtalálta a helyét az unió mézpiacán, kiszorítva minket. Az ukrán mézzel kapcsolatos hisztéria jogossága nézőpont kérdése – írtam korábban. Most dönthet erről az olvasó: jogos vagy nem jogos? 1. Jogos, mert kiszorította a magyar és egyéb uniós mézeket a piacról.

2. Nem jogos, mert a piacot alapvetően a mézhamisítás teszi tönkre, nem az ukrán méz! Ha nem lenne mézhamisítás, akkor egyszerre lenne helye a piacon minden megtermelt ukrán és uniós méznek. Én a második válaszra szavazok. Ukrán méz. Senki sem örül neki, aki érdekelt az unióban termelt méz eladásában. Sokan örülnek neki, akik érdekeltek természetes és olcsó méz eladásában. Természetes? Hát igen, ismét lelepleződött egy téves összefüggés-elmélet. Az ukrán méz természetes, nem gyártott – mint ahogy sokan hitték, és ami még rosszabb, terjesztették. A „Kaptárakból” elnevezésű vizsgálatban ukrán mézből származott a második legtöbb minta (74 darab), de százalékosan a legkisebb mennyiségű hamis méz (17 százalék). Minden más ország mézei százalékosan rosszabbul teljesítettek, mint az ukrán. Tudom, akik e sorokat olvassák, és nem értenek egyet velem a korábban leírt piaci elemzésben, főleg annak ukrán–kínai összefüggésével, most harapdálják az ajkukat, csikorogtatják a fogukat, egyetlen okból: hittek valamiben, amire könnyen rá lehetett fogni a jelenlegi mézpiaci összeomlást, könnyen – és nem messze tőlünk – lehetett bűnbakot találni és szidni sok mindenkit, így engem is a helyzet megoldatlanságáért. Nekik azt üzenem: az élet bármely területén csak úgy lehet megoldani egy adott problémát, ha pontosan ismerjük, tudjuk a probléma okát. Az „ismerjük, tudjuk” igék nem egyeznek meg a „gondoljuk” igével vagy az érzelmi alapon kialakított – általában valaki/k vagy valami/k elleni gyűlöletből fakadó – állásponttal. Ukrajna. Hírek, tények röviden: területe több mint hatszorosa hazánknak, lakossága több mint négyszerese volt, de az elmúlt egy év szomorú eseményeinek hatására ma már csak alig több mint kétszerese, mint hazánknak.

Békeidőben közel 600 ezren méhészkedtek (ez megegyezik az unió méhészeinek a számával!), és mintegy 100 ezer tonna mézet termeltek évente (az unió több mint kétszer ennyi mézet termel hasonló méhészszámmal). A méztermelés mennyisége, a méhészek száma folyamatosan nőtt az orosz invázióig. Főleg állóméhészetek vannak, a megtermelt méz 90 százaléka napraforgóméz. Európában az egyik legalacsonyabb életszínvonal mellett megéri a méhészkedés, még úgy is, hogy a kilós felvásárlási ár napjainkban 500 forint körül van. Európa legjobb minőségű, nagy területű szántóin elnyújtva, hetekig virágzik a napraforgó, a gyenge években is 20–40 kilót pergetnek családonként, de a jó években 100 kilogramm felett van az átlag. A méhészeti ágazat színvonala ma Ukrajnában hasonló, mint a hazai színvonal volt a hatvanas, hetvenes években. Ötven év lemaradásban vannak, de már ezen az alacsony technológiai színvonalon is érzékeny veszteséget okoznak a mézpiacon az uniós méhészeknek. Elsődleges mézminőségi problémájuk az antibiotikum használata és annak jelenléte a mézben. Az egyik nagy nyugat-európai mézlaboratórium munkatársának elmondása alapján az elmúlt tíz év folyamán egyszer sem találtak idegen cukrot a termelői ukrán mézben, de antibiotikummaradványt igen, sokszor. Az ukrán kitérő után – amely remélem, nem volt haszontalan – nézzünk más érdekes adatokat a „Kaptárakból” elnevezésű vizsgálatot elemezve. Új-Zéland. Mindenkinek rögtön a manukaméz jut eszébe. A leghíresebb, legjobban „marketingelt”, legdrágább méz a nemzetközi mézpiacon. Óriási az árkülönbség a nagybani piacon a manukaméz javára. 2020-ban például az Európai Unió importméz-átlagárához képest 16-szoros (!) áron érkezett be a manukaméz, közel 30 eurót fizettek kilójáért. Egy baj van vele: kevés terem belőle. Rendkívül korlátozott területen tenyészik a manukacserje olyan nagy összefüggő területen, ahonnan fajtamézként tudják a méhészek termelni. Megbízható információ alapján évente legfeljebb 4 ezer tonna manukaméz terem. A kereslet iránta évről évre nő, a világon szinte mindenhol beszerezhető – így nálunk is –, csakhogy az áruházláncok polcain lévő manukaméz minősége egyre távolodik az eredeti, a pergetőből kifolyó méz minőségétől. A leírtakat támasztja alá a „Kaptárakból” vizsgálat eredménye is: az Új-Zélandból importált mézek 60 százaléka hamis volt. A piac is reagált a manukaméz minőségének bizonytalanságára, hiszen 2022-ben közel 40 százalékkal csökkent az előző évihez képest a manukaméz ára, így már csak kilencszer drágább, mint az átlagos importár. Leleplezett mézpiac: végre megtette a Bizottság az első, de sajnos egyelőre a legkisebb lépést – ezzel kezdtem írásomat. Hét évvel ezelőtt már volt egy vizsgálat mézügyben. Tudatosan nem írtam, hogy hasonló, mert szinte csak a vizsgálat tárgya, a méz egyezik meg a két vizsgálatban, más nem. A mintavételek száma, azok helyszínei, a vizsgált mézek eredete, a vizsgálati módszerek, a mintavevő személyek és intézmények, mind-mind teljesen más. A jelenleg nyilvánosságra hozott vizsgálat sokkal inkább elnyerte a szakma azon résztvevőinek a tetszését, akiket tönkretesz a feltárt helyzet (hamisítás). Nyilván nem nyerte el azok tetszését, akik eurómilliókat nyerészkedve, biztonságban érezve magukat és vállalkozásaik jövőjét, saját életterük, az Európai Unió méhészeinek jövőjét tönkretéve üzték évek óta a mézkereskedelemnek álcázott cukorszirup-kicsomagolást – ők most tiltakoznak.

Érdekvédelmi szervezetük, az úgynevezett FEEDEM hevesen támadja a Bizottságot, ezért a „Kaptárakból” elnevezésű vizsgálat szinte minden részletébe igyekeznek belekötni. Jogosan, hiszen a létük függ az ügy további kimenetelétől. Éppen ezért jogos az uniós méhésztársadalom fellépése is, hiszen a mi létünk is e vizsgálat folytatásától függ. Ezért igyekszünk nemzeti szinten is megtenni mindent, hogy legyen folytatása az ügynek. A példa előttünk áll: a 2015–2017-es uniós mézvizsgálat eredménye nem lett kiértékelve, a felelősök nem lettek megnevezve, minden ment tovább – sőt, mint látjuk, még durvábban folytatódott a hamis mézek behozatala az unióba. Éppen azért, mert akkor nem lett folytatása az ügynek, felbátorodtak a vizsgált méztermékpálya-szereplők, és teljes gőzzel hajtottak profitjuk maximalizálása irányába. Viszont az ő munkatempójuk, kereskedésük sebességével egyenes arányban megyünk tönkre mi, termelők. Ha most nem lép tovább a Bizottság, mi lesz a vége a „sztorinak”? Az egyik tagállam (nem titok: a lengyel) méhészeti érdekképviselője mondta az egyik online megbeszélésen, hogy már az ukrán mézet importáló lengyel cégek is panaszkodnak, hogy a kínai méz miatt már ők sem tudnak kereskedni az ukrán mézzel. Nincs kereslet az ukrán mézre! Akkor mi lehet a helyzet a magyarral? A hazai exportadatok is mutatják már a szomorú helyzetet. A KSH adatai alapján a magyar mézexport 2022-ben mindössze 15 918 tonna volt. Ez az elmúlt tíz év legalacsonyabb mennyisége, és ez különösen akkor számít alacsonynak, ha belegondolunk, hogy ennek egy része – és az évek múlásával egyre nagyobb része – ukrán importméz, azaz nem magyar méz! Pontosan nem lehet tudni, mennyi ukrán méz érkezett 2022-ben hazánkba, hiszen nemcsak a magyar–ukrán határon keresztül érkezik, hanem például Románia vagy Szlovákia felől is. Egyébként még egy elképesztő adatot adok közre: a 2017-es magyar mézexporthoz képest közel fele (44 százalékkal kevesebb) méz hagyta el országunkat 2022-ben. Hogyan tovább? Van-e esély bármit is elérni? Igen, van! Maga a „Kaptárakból” vizsgálat mutatta meg – céljaival, módszereivel –, hogy a Bizottság kezdi komolyan gondolni azt, hogy ha így megy tovább minden a mézpiacon, akkor rövidesen néhány száz irtalmatlanul gazdag üzletember mellett több százezer tönkrement méhész lesz a termékpálya összetétele. És persze ekkor jön képbe a beporzás. Vajon képes lesz-e az uniós gazda elviselni azt a költségterhet, amely az USA farmereit már évek óta sújtja? Ők évente több százmillió dollárt fizetnek a méhészeknek a beporzásért. Ma már olvasható olyan közgazdasági elemzés, amely az USA-ban vizsgálta az élelmiszerek áremelkedésének okait, és külön kiemelte közülük a beporzási díjat. Megjelent a beporzási díj, mint olyan jelentős növénytermesztési költségtényező, amely drágítja egyes élelmiszerek árát. A legjobban a mandulából készült termékek árában mutatkozik ez meg: van olyan termék, ahol az eladási ár (forgalmi adó nélkül, mert az USA-ról beszélünk) 10 százaléka a beporzási díj. De nemcsak az „Olcsó, méznek tűnő édességet lehet importálni, de beporzást nem!” mondás miatt fog lépni a Bizottság, hanem az unió állampolgárainak egészség- és fogyasztóvédelme okán is. Az uniós méhésztársadalom nem volt még ennyire egységes. Nyilván, hiszen a baj óriási, és itt van a nyakunkon. A mézhamisítás „rákszerű” terjedése minden méhészt, kicsit és nagyot is hátrányosan érint.

Elkezdődött egy közös munka a tagországok méhészek aktivistái, képviselői között, amelyben, nyilván, nemhogy részt veszünk mi, magyar méhészek, hanem élharcosai is vagyunk. Szerencsére a Bizottság által elismert COPA-COGECA mezőgazdasági érdekképviseleti szervezet azonnal nemzetközi sajtótájékoztatót tartott a témában (háttéranyagunkat felhasználva), ülést hívott össze, és az Európai Parlamentbe is szervezett találkozót a témában, befolyásos képviselőkkel. A méhészek mindenféleképpen szeretnének szervezni egy összuniós méhészeti demonstrációt Brüsszelbe. Kérdéseket írtunk össze a DG SANCO részére, és összeállítás alatt áll petíciánk is, a „Kaptárakból” vizsgálat folytatásával kapcsolatban. A kínai méz elleni antidömping-eljárást pedig több tagország fogja kezdeményezni, köztük hazánkból az OMME is elkezdte a munkát ezzel kapcsolatban. A „Kaptárakból” vizsgálat felmelegítette a kaptárvasat, amelyet most kell ütnünk, amíg forró!

Copa-Cogeca értekezlet

Ilyen még sosem volt: kétnapos értekezletet tartott a Copa-Cogeca mezőgazdasági érdekvédelmi szervezet méz-munkacsoportja. Általában egy délelőtt alatt szokott lezajlani a tanácskozás, de most, a mézpiacon tapasztalt rendkívül kedvezőtlen fejlemények miatt, kétnaposra nyúlt az esemény. Erről számolunk be az alábbiakban.

Május 22–23-án találkoztunk a méhészekkel Brüsszelben. Éppen akkor, amikor hat uniós tagország növénytermesztő gazdái – köztük a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara képviselőivel – demonstráltak a város politikailag talán legfontosabb terén, a Bizottság és a Tanács székházai által övezett Schuman téren. Üzenetük fő célja: az Európai Bizottságnak lépnie kell a magyar és más európai gazdák védelmében. Ez igaz a mi esetünkben, a méhészeti ágazat esetében is. A hétfő délelőtti ülés két napirendi pontból állt: 1. A Bizottság „Kaptárakból” elnevezésű projektjének ismertetése. 2. A 110/2001-es Mézdirektíva módosítása. Az első témában a projektben részt vevő mindhárom uniós szervezet (Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatóság, az Európai Unió Közös Kutatóintézete és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság) képviselője ismertette a projekt szükségszerűségét, eredményét és következményeit. A végtelenül cselekvőképtelennek tűnő – ezt 2004 óta tartó tapasztalatunk mondatja velünk – brüsszeli „apparátus” 2021. év végén döntötte el végre, hogy a méhészek folyamatos jelzése alapján szükségszerűvé vált az unióba érkező importmézek vizsgálata. Az eredmény ismert: másfél év vizsgálódása kellett ahhoz, hogy meggyőződjenek arról, hogy a harmadik országokból importált mézek közel fele (46 százaléka) hamis. Másfél év kellett ahhoz, hogy megtudják: a Kínából importált mézek 74 százaléka hamis. A vizsgálat következményeiről hallhattuk legkevesebbet, hiszen még folynak az eljárások, sok mézimportőrt vizsgálnak még – de a cégek megnevezése, az eljárások tartalma egyelőre nem nyilvános. Nem rejtették véka alá, hogy a Bizottságot meglepte a vizsgálat eredménye, nem gondolták, hogy ekkora a baj. Nyilván viszont az, hogy az ellenőrzött mézpiaci szereplők igen elszántan, erőszakosan támadják a Bizottság vizsgálatának eredményeit, és összességében az egész eljárás szabályszerűségét.

[Miközben a szakértők erről beszéltek, emlékeimben felvillantak a 2005–2010 közötti évek, amikor is elkezdődtek az OMME mézvizsgálatai, amikor „önkéntesen” vettünk mintákat az üzletek polcairól, és kiderült, hogy a mézek 60-70 százaléka hamis. Jártam perekre, kaptam fenyegetést, ökölrel lökdöstek a bíróság folyosóján, voltam csaló gazember stb. Ami itt, hazánkban akkor lejátszódott, az nagyban most zajlik az unióban. A szereposztás: hazai kiszerelők = uniós importőrök, OMME = Bizottság. Nálunk, egy-két szereplőtől eltekintve, a piac megtisztult. Hogy uniós szinten mi fog történni, vajon megtisztul-e a piac, az sok mindentől függ. Például attól, hogy az unió folytatja-e a vizsgálatokat, hoz-e szankciókat a törvénysértő szereplők ellen, azaz mennyire veszi komolyan a méhészeti ágazat jövőjét – mert ettől fog függni a jövőnk! – brass –] Fontos információ: az unió Közös Kutatóintézetének (JRC) Geelben (Belgium) található mézlaboratóriumának jelen lévő vezető kutatója hosszasan taglalta, hogy milyen újszerű módszerekkel vizsgálták a mézeket – van közöttük olyan is, amelyeket lyeket még a kereskedelmi laboratóriumok sem alkalmaznak. [Még nem alkalmaznak? – tettem fel magamban a kérdést. Inkább már nem alkalmaznak! Hiszen a piacból megélő kereskedelmi laboratóriumok sokkal-sokkal előrébb tartanak a vizsgálati módszerekben, mint az „államiak”. De a piaci szereplők körében köztudott, hogy azok az új módszerek, amelyeket az egyes laboratóriumok szakma iránt elkötelezett kutatói kifejlesztettek, néha igen nagy galibát okoznak a piaci szereplők között, hiszen az új módszerrel kiderülhet, hogy az addig vizsgált és megfelelőnek mondott mézek zöme hamis. Egy új vizsgálati módszer összedöntheti a piacot – azt a piacot, amelynek szereplői tartják életben (pénzelik) a laborokat. Néhányan tudjuk, hogy vannak olyan vizsgálatok, léteznek olyan módszerek, keresendő mézparaméterek, amelyek lezárhatnak – egy időre – a hamis mézek előtt az utat. De sajnos ez nem érdeke a piaci szereplők nagy részének – kissé sarkítva: ez nem érdeke senkinek sem a termelői oldal, a méhészek kivételével. Gondoljunk bele: több tízezer tonnás raktári készletekről derülhet ki egy „okos” fejlesztőmérnök buzgalma folytán, hogy „megy a kukába”. – brass –] A JRC szakembere elmondta, hogy kiemelt ügyként kezelik a „Kaptárakból” projektet: folytatják, és igyekeznek felgyorsítani az új mézvizsgálati módszereket. Rossz hír, hogy mindez időbe, hosszú időbe telik. Tökéletesen érződött az előadásából, hogy mindenről nagyon óvatosan fogalmazott, kissé visszafogottan beszélt az új módszerekről, és kiemelte azok akkreditációjának fontosságát – nyilván azért, mert a mézkereskedői oldal agresszív bírálata már hatott... A Copa-Cogeca ülése előtti héten az OMME elnöksége megfogalmazott és elküldött egy levelet (lásd Méhészújság 2023/6., 5. oldal), amelyben kérdéseket tettünk fel, és kértük, hogy nevesítsék és vizsgálják tovább az érintett cégeket, importőröket, továbbá kövessék nyomon a hamisnak bizonyult méztételek útját, illetve szigorítsák meg a Kínából, Nagy-Britanniából és Törökországból származó további méztételek vizsgálatát. Kaptunk választ a levelünkre. A pereket elkerülendő, a Bizottság nem fogja nyilvánosságra hozni a „Kaptárakból” projektben vizsgált cégek listáját, sem a „megbukott” cégek nevét. Meg fogják nevezni azonban azokat a cégeket, amelyeket vizsgáltak, és az általuk forgalmazott méz megfelelt a feltételeknek – azaz egy úgynevezett „jó listát” fognak készíteni.

Kérésünkkel, amely szerint fel kell hívni az illetékes bizottságok figyelmét a projekt folytatására, egyetértenek, és el is küldött egy levelet a Copa-Cogeca főtitkára, Pekka Pesonen az ügyben illetékes bizottságok első embereinek. Ebben elsősorban azt kérte, hogy az eredmények ismeretében nemcsak hogy tartsák fenn, hanem fokozzák a harmadik országokból származó mézek ellenőrzését. Továbbá elmondták, hogy mindent megtesznek azért, hogy a „Kaptárból” elnevezésű projekt eredményeiből a lehető legtöbbet „hozzák ki”, hiszen tudják, hogy az ágazat válságban van: túl a legnagyobb nehézségen, a piaci visszasságokon, az idén eddig tapasztalt gyenge méztermés és a méhcsaládok évek óta érzékelhető egészségügyi problémái is ismertek a Bizottság előtt. Mi, magyar képviselők felszólalásunkban elmondtuk, hogy a „24. órán” túl vagyunk, több tízezer uniós méhészt tevékenységét lehetetleníteni el a jelenlegi mézpiaci helyzet, amelyet nem mi, méhészek, hanem a Bizottság emberei tudnak csak megoldani. Bejelentettük, hogy dolgozunk a Kínából származó mézek antidömping-eljárásán. Felhívtuk a tagországok résztvevőinek figyelmét arra, hogy a magyar méhészek kezdeményezése mögött sok munka áll, nagy anyagi terhet is jelent a beadvány szakszerű elkészítése, de az ő segítségük nélkül nem fog sikerülni (ugyanis bizonyos mennyiségű támogatói okiratot is be kell szereznünk a tagországok méhésszervezeteitől). Bejelentésünket szinte minden további hozzászóló üdvözölte. A délelőtt másik témája a Mézdirektíva módosítása volt. A Mezőgazdasági Bizottság illetékese adta elő a témát, elmondva, hogy minden akadály elhárult, mindenki egyetért mindennel, és már csak néhány hónap hiányzik, hogy „írásba adják”: kötelező lesz feltüntetni a mézesüveg címkéjén azt, hogy mely országban/országokban termelték a mézet. Nem kell olyan sorrendben tenni mindezt, hogy a vásárló láthassa, az adott üvegben mely országból származik a legtöbb, illetve a legkevesebb méz. A százalékos arány feltüntetése már szóba sem került. Kérdésünkre, hogy miért nem, azt a választ kaptuk, hogy azért, mert nem ellenőrizhető, ez a feladatot elvégezni illetékes hatóság számára „lehetetlen küldetés” lenne. Elszomorító volt látni, hallani az előadó elégedettségét, hogy húsz évvel azután, hogy mi, magyarok elindítottuk ezt a témát, milyen öntelten adta elő a számára láthatóan óriási horderejű dolgot. Húsz év elteltével tudjuk, hogy ez a címkézési módosítás nem fogja alapvetően (sőt inkább sehogy) megváltoztatni a jelenlegi mézpiaci helyzetet. Miért? Mert azóta „professzionális” szintre emelkedett a méz eredetének hamisítása. Ma már a kínai méz – nyilván illegálisan – gond nélkül alakul át papíron bármely tagország mézévé. Uniószerre nagyon sok áruházlánc még mindig fenntartja azt az üzletpolitikáját, hogy a beszállítóitól elvárja: ne szállítsanak kínai mézet. Mégis, hogy lehet akkor az, hogy ezt a nagy kiszerezők úgy teljesítik, hogy az alapanyaguk beszerzésének több mint egyharmada (egész pontosan 35,9 százaléka) az Eurostat- adatok alapján Kínából származik? Egy szó, mint száz: eső után köpönyeg a húsz évvel ezelőtti magyar kérés teljesítése, ráadásul a vicces (igazából inkább siralmas) az, hogy az új címkézési szabály bevezetésének időpontját még megsaccolni sem tudta a Bizottság képviselője. Ez az egész ügy tökéletes példája a korábban említett brüsszeli cselekvőképtelenségnek. Annak a számunkra, érdekvédők számára mindennap megtapasztalható magatartásformának, amelynek alapvető mozgatórugója az, hogy ne csináljunk semmit, mert abból baj nem lehet.

Az első nap délutánján átsétáltunk a Copa-Cogeca épületétől 10 percre lévő Parlamenthez. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság plenáris ülésén vehettünk részt. Látogatásunk apropója az volt, hogy az ülés – egyebek mellett – foglalkozott a Mézdirektíva módosításával. A képviselők meghallgatták a Mezőgazdasági Főigazgatóság egyik vezetőjének ezzel kapcsolatos beszámolóját. Kivétel nélkül minden hozzászóló képviselő egyetértett a tervezett módosítással. Halkan nem lehet írni, csak mondani, de próbáljuk óvatosan lenyomni a klaviatúra billentyűit, remélve, nem lesz bajunk abból, ha személyes tapasztalatainkat is megosztjuk, hiszen nagyon ritkán jut el ilyen helyre az átlagember. Telt ház volt a plenáris ülésen, köszönhetően annak, hogy megjelent és felszólalt Frans Timmermans holland politikus, az Európai Bizottság alelnöke. Értelemszerűen a Közös Agrárpolitikáról beszélt, amelyet a parlamenti pártok felszólalásra előre kijelölt képviselői élesen bíráltak. Frakcióként mindössze 2 percük volt erre. A Zöldek kivételével mindenki éles, sokszor megdöbbenően kemény hangon „szólt be” a Bizottság alelnökének. Szinte a legfinomabbak közé tartozott az, hogy „mondjon le”. Az alelnök rezzenéstelen arccal fogadta a bírálatokat (például hogy a Bizottság semmibe vette a Parlament véleményét, saját maguk, sok-sok hozzá nem értő ember alkotta meg a jövő mezőgazdaságát meghatározó politikát, ami betarthatatlan a gazdák szempontjából, és versenyképtelenné teszi őket), majd amikor mindenki befejezte a „fejmosást” – felállt, és mosolyogva elment. Mintha egy színházban lettünk volna. Mindenkinek megvolt a szerepe, a beszédeket, felszólalásokat előre megírták, azok terjedelme másodpercre pontosan kielégítette a „színdarab” szabályozott időkeretét. Egyetlen különbséget vettünk észre: a valódi színháztól eltérően nem tapsolt a közönség. Pozitívum: aznap legalább volt közönség, mert mi, méhészek ott voltunk. Általában közönség nélkül zajlanak ezek a színdarabok. Másnap reggel folytatódott a Copa-Cogeca értekezlete. Az érintett témák, amelyek említést érdemelnek: az ázsiai lódarázs terjedése, az importmézek nyomon követésének fontossága, a gyantaszűrés tiltásának megoldása, a méz feldolgozásának folyamatában a kiszerezők által használt hőfok mértékének maximalizálása, a 20 százalékos feletti víztartalmú pergetett mézek sűrítésének betiltása. Mind szép, és jó, és helyénvaló, de vajon kinek van újabb húsz éve ebben a szakmában arra, hogy ezeknek az ágazat termelői oldalától származó kéréseknek a megoldását megvárja? Közülünk, magyar méhészek közül senkinek. Kit érdekel ez Brüsszelben? Nem tudjuk, de emlékszünk, amikor maga Frans Timmermans mondta előző nap a Parlamentben: „... ismerjük a nehézségeket, hiszen tény, hogy az elmúlt 15 évben 15 millió gazda hagyott fel a gazdálkodással”. Mondta, de nem láttuk, hogy érdekelte volna...

Koreai méhészek között

Július 24-én, a Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ Haszonállat-génmegőrzési Intézetének Méhészeti és Méhbiológiai Osztályán, Gödöllőn, Koreából érkezett méhészcsoportot fogadott Dr. Zajác Edit osztályvezető asszony és Bross Péter egyesületünk elnöke. A csoport élénk érdeklődést fejtett ki a hazai méhészeti ágazat, a méhtenyésztés és a fajtamézeink iránt.

Elmondásuk alapján, a hazánkétől 10%-al nagyobb országban közel 52 millió ember él, ami előny és hátrány is egyben. Hátrány, mert nehéz méhlegelőt találni, nehéz elhelyezni a méheket, de előny, mert hiába csak 0,5 kg a fejenkénti éves mézfogyasztás, így is 26 ezer tonna méz fogy el, amit nem is tudnak előállítani.

Apimondia Chile 2023

2023. szeptember 4–8. között került megrendezésre a 48. Apimondia, Santiago de Chilében. A török rendező cég, az Apimondia szervezőbizottsága, valamint a helyi méhészegyesület tagjai rengeteget dolgoztak és sok nehézséggel kellett szembenézzenek, hogy mindennel elkészüljenek a konferencia nyitónapjára.

A kiállítást eredetileg a városközpontban szeretnék volna megrendezni, de a helyszín bérleti díja oly mértékben megnövekedett, hogy az egyedüli megfizethető helyszín a város szélén található konferenciaközpont lett. Ennek tagadhatatlan előnye volt az autópálya közelsége, valamint a tágas parkoló az autók és buszok számára. Ez a döntés egyben azt is jelentette, hogy minden látogatónak és kiállítóknak utaznia kellett naponta, adott esetben több órát is, mivel közeli szállodai férőhely nem volt elegendő ilyen sok résztvevő számára. Folyamatosan szállították az embereket az autóbuszok, a szállodák és utazási irodák mikrobuszai, valamint a taxitársaságok autói. A rendezvényt a chilei agrárminisztérium és a ProChile nevezetű külügyi szervezet, valamint helyi és nemzetközi cégek támogatták. A konferencia programfüzete angol és spanyol nyelven egyaránt tartalmazta a tudnivalókat. A rendezvény főbb eseményeihez fülhallgatót lehetett kölcsönözni. A szinkrontolmácsolás angol, spanyol és portugál nyelven történt. A megnyitó ceremónia rövid köszöntők után helyi népzenevel és néptáncal folytatódott. Az öt pár külön-külön, egymás után táncolt a színpadon, régióként eltérő népviseletben. Mindenki az adott tájegység jellegzetes táncát mutatta be párjával. Az előadás következő részében a párok röviden táncoltak a színpadon, majd mozdulatlanokba dermedtek, és megvárták az újabb és újabb párok táncát. Az inka táncos pár varázslatára mindenki együtt kezdett el táncolni, mindenki a saját táncát járta, de a zene már azonos volt. Ezt követően megfogták egymás kezét és körben táncoltak, forogtak azonos ritmusban. Ebben az esetben a zene volt a közös nyelv a táncosok számára. A chilei Apimondia jelmondata: „Fenntartható méhészkedés a Föld déli részéről”. Ez volt a nyitóbeszéd központi gondolata is. Az Apimondia elnöke, dr. Jeff Pettis arról beszélt, hogy egy nagy családot alkotnak a méhészek a világ minden részén – akárcsak a táncosok a színpadon. Mégis egy nyelvet beszélünk, mivel közös nyelvünk a méheink szeretete. Vannak gondjai az ágazatnak, amelyekről beszélnünk kell itt, a nemzetközi konferencia keretei között, és amennyiben lehetséges, találjunk rájuk megoldásokat is. Az Apimondia alelnöke, dr. Peter Kozmus említett néhány szám adatot a konferenciával kapcsolatban. Az ApiExpón 160 kiállító képviselte magát vagy mutatta be cége termékeit. A bizottságok tudományos szekciói 220 szóbeli előadás megtartását és 340 poszter kiállítását tették lehetővé. Aki felkeresi a www.apimondia2023.com oldalt, egyből le tudja tölteni minden előadás és poszter kivonatát angol nyelven.

Az Apimondia titkára, Riccardo Jannoni- Sebastianini az idei év időszerű témái között kiemelte, hogy a jövő helyes útja csak az lehet, ha kiváló minőségű mézzel látjuk el fogyasztóinkat. Misael Cuevas Bravo, az Apimondia chilei szervezőbizottságának elnöke beszélt a klímaváltozás kihívásairól, az agráripari modellek fejlesztéséről, amelyek hatnak a beporzó fajokra, befolyásolják a biológiai sokféleséget, valamint eltolhatják az ökológiai rendszerek egyensúlyát. Jeff és Misael elnök urak beszédében szintén elhangzott, hogy a méhészet fenntarthatósága azon is múlik, hogy fiatal méhészeket is képezzünk minél nagyobb számban. Különben nincs kinek átadni a megszerzett tudást, és a fiataloknak egy idő után nem lesz kitől tanulni. Az Apimondia tizenkét bizottságának (Apiterápiás, Méhbiológiai, Méhegészségügyi, Ökonómiai, Megporzás és Méhlegelő, Vidékfejlesztési, Technológia és Minőség, Afrika, Amerika, Ázsia, Európa, Óceánia Bizottság) elnökei szintén köszöntötték a résztvevőket, és hívták őket az előadásokra és a kerekasztal-beszélgetésekre. Az Apimondia küldöttgyűlésén elfogadták a szervezet múlt éves gazdasági beszámolóját és a következő évre vonatkozó pénzügyi tervezetét. A tisztségek megújítása is időszerűvé vált, aminek magyar vonatkozása is volt. Az Apiterápiás Bizottság elnöke, dr. Cristina Mateescu nem jelöltette magát újra a tisztségre. A tisztségről tudni kell, hogy a világ minden részéről lehetett pályázatot beadni, azonban nézik a pályázó életútját, munkásságát, nemzetközi kapcsolatait, tudományos érdeklődési körét és publikációit is. A pozíció betöltésére két pályázat érkezett. A küldöttek szavazata alapján dr. Körmendy-Rác Jánost választották meg az Apiterápiás Bizottság elnökének. A magyar stand kialakítása egyszerű volt. A háttérben egy nagy poszteren akácerdő melletti réten, rakodókaptárakkal dolgozó méhészek voltak láthatók. Az asztalon képeslapokat és egyéb ajándéktárgyakat helyeztünk el. A felirat mindkét esetben: „Szavazz Magyarországra 2025-ben a 2029- es Apimondia megtartására”. Sokan már a helyszínen szavaztak volna, miután megkóstolták a magyar akácmézet, mivel ízlett mindenkinek. Az összes dekorációt, amit az asztalra fel tudtunk tenni, a bőröndjeinkbe csomagolva vittünk magunkkal Magyarországról. A kiállításon rengeteg dél-amerikai méhész és méhészeti cég képviselője vett részt. Ennek ellenére a nemzetközi mézversenyre viszonylag kevés mézet neveztek. Sajnos, még ezek között is talált a bizottság olyat mézet, amelyik valamely paraméterében nem felelt meg a zsűri elvárásainak. Ezenkívül mézalapú italok bírálatát is elvégezték. A kiállításról elmondható, hogy a múlt évben rendezett török Apimondián több kiállító képviseltette magát, és a kiállítótér is nagyobb alapterületű volt. Santiagóban sok kínai és dél-koreai cég bérelt standot, amelyek nem szerepeltek Isztambulban. Érdekes volt látni, hogy a kínai standok egy részén ott volt a fagyasztva szárított méhpempő. Körülbelül 3 kilogramm tömegű nyers méhpempőnek felel meg 1 kilogramm poralakú pempő. Ennek azért van jelentősége, mert megkönnyíti és olcsóbbá teszi a szállítást, és a felhasználás helyén csak vizet kell hozzáadni. Az instant pempőpor hozzáadott víz nélkül is fogyasztható, habár mézhez, joghurthoz vagy valamilyen italhoz keverve biztosan finomabb. Egyre több standon voltak láthatók propoliszos és méhpempőt tartalmazó krémek. Némely készítmény illata kifejezetten kellemes, másoké furcsa, esetenként kellemetlen szagú volt. Sok kiállító kóstoltatta az országára jellemző mézeket.

Ezeknél a standoknál szívesen kóstolgattak, időztek el és beszélgettek a méhészek. A kínai standokon minden méhészeti felszerelés megtalálható volt, az álcázótűtől a pörgetőig. A kínai standok szinte mindegyikén volt többféle darázscsapda is. Úgy tűnik nekem, hogy nem olyan egyszerű szelektíven csapdába csalni az ázsiai lódarazsat. A csapdákhhoz külön árulják a csalétket, amelynek illatanyaga főként a Vespa velutinát vonzza. Az ázsiai lódarázs ellen darázsszúrásnak ellenálló ruhákat árultak. Sajnos, közeljövőben szükségünk lehet ilyen felszerelésekre is, ha elterjed hazánkban ez az invazív méhkártevő faj. Kompakt méhméregszedő berendezést is lehetett vásárolni az egyik koreai standon. Egy kis bőröndben elfér az egész. Csupán egy 12 voltos áramforrásra van szükség az üzemeltetéséhez. A kaptárkijáró előtt elhelyezett méregszedő lapra rászáll a méh, és a lábai zárják az áramkört. A minimális áramütés hatására a méhméreg egy üveglapra kerül, ahonnan beszáradás után lekaparható. A méreggyűjtéshez védőszemüveget és maszkot kell használni, mert súlyos bőrtüneteket okoz, izgatja a nyálkahártyákat, irritálja a szemet, belélegezve akár halált is okozhat. Kérdeztem a cég képviselőjét, hogy ha mindezek ellenére vásárlók egy ilyen készüléket és sok méhmérget gyűjtök, akkor megveszik-e tőlem. Azt válaszolta, hogy Koreában csak koreai méhészekről vásárolnak méhmérget, és a teljes felvásárolt mennyiséget felhasználják a szépség- és gyógyszeriparban. Tehát, jelen állás szerint irányukba nincs lehetőség méhméreg-értékesítésre. Egyre több gyártó készít távmérleget. Egyre nő a mért paraméterek és a rögzített adatok száma. A telefonra küldött információk feldolgozásához mind több program áll rendelkezésre. A programok egy része már képes elemezni a kapott adatokat, és ennek alapján a méhesaládban történt változásokat. Ezek az egyre okosabb eszközök megkönnyítik a méhész döntéseit a méhek kezelési időpontjainak tervezésekor, valamint a mézelvételek optimális időpontjának meghatározásakor. A szakvásárra egy magyar csoport látogatott el. Kíváncsian sétáltak körül a standok között, de gyakorlott méhészek lévén, egy-két érdekes műszaki megoldáson kívül nem sok új dolgot láttak. Magyarországon ismerjük az európai kiállítót, és termékeiket rendszeresen vásároljuk is. Ezek közül a Lyson cég standja volt a kiállításon a legnagyobb, összesen három nagyméretű kiállító térrészt foglalt el. A szakvásár területén, több kiállítónál láthatók voltak üvegekaptárba, valamint rajládába zárt méhek. Ezeket szívesen nézték főként azok a látogatók, akik nem voltak méhészek. Vonzotta a tekinteteket az egyik kiállítónál egy modern szobor is. Egy ember nagyságú méhtest volt összehegesztve, -forrasztva és -drótozva méhészeti felszerelések alkatrészeiből. Érdekes volt kitalálni, melyik alkatrész milyen felszerelésnek volt része hajdanán. Idén Tanzánia és Dubai versenyzett a 2027-es Apimondia megrendezésének jogáért. Érdekesség, hogy Tanzánia úgy pályázott, hogy a rendezvényközpont épülete még nem lett felépítve, csak megígérték, hogy megcsinálják, ha nyernek! Dubaiban az infrastruktúra adott, de nem kifejezetten méhészsország. Az Expo területén a tanzán pavilon nagyméretű volt, és a küldöttség szívélyesen fogadta az érdeklődők kérdéseit az országukkal, méhészetükkel kapcsolatban. Minden kérdésre válaszoltak, rövidfilmeket vetítettek a projektorokon, mézet kóstoltattak és szórólapokat osztogattak. Összességében látszott, hogy nagyon felkészültek.

A Tanzán Est is jól sikerült. Ezzel szemben a dubai stand kisméretű volt, és a küldöttség tagjai is inkább csak az üzleti lehetőségekről kívántak beszélgetni a standjukon és a Dubai Est során is. Szakmai kiránduláson is részt lehetett venni a konferenciát követő napon. A látogatható méhészetek között voltak olyanok, amelyeket érdemes, míg másokat kár volt meglátogatni. Sajnos, előre kellett jelentkezni, és nem lehetett tudni előre, mit fognak bemutatni az adott helyszínen. A szerencsésebbek jól felszerelt, kifogástalan, precíz méhészetbe látogathattak el, amelynek saját viaszfeldolgozója és mézletöltő üzeme volt. A kevésbé szerencsés csoportok által meglátogatott méhészetekben ugyan szívesen fogadták a látogatókat, de hanyag méhész munkájáról árulkodó jeleket láthattak: a méhészet területén széthagyott, kivágásra váró keretek, lépek tárolására nem alkalmas kaptárfiókok, fűben mászkáló méhek... stb. Tény, hogy a chilei vidék méhészetét kendőzetlenül bemutatták. Azonban az Apimondia küldöttei az esemény előtt meglátogathatták volna a helyszíneket, és a rossz gyakorlatot folytató méhészeteket kihagyhatták volna a programok közül. A standunknál, illetve a kiállítás területén számtalan méhésszel beszélgettünk, és szinte mindegyikük panaszkodott a mézpiacon kialakult szörnyű állapotokról. Az utóbbi másfél-két évben szinte mindenhol bezuhant a mézek felvásárlási ára, ami komoly, már-már elviselhetetlen kihívások elé állítja a világ méhészeinek jelentős részét. Úgy tűnik, a világon mindenki látja a méhészeti ágazatot sújtó nehézségeket. Sajnos, a konferencia ideje alatt nem hangzott el konkrét javaslat a mézhamisítás megszüntetésével kapcsolatban. Világszinten konkrét szándékot, cselekvési tervet nem fogalmaztak meg a résztvevők. Az Apimondia Konferencia záróeseményén a küldöttek többsége Tanzánia pályázatát támogatta. Tehát négy év múlva az afrikai méhészkedést és annak fejlődését ismerhetik majd meg az odalátogatók.

Magyar az Apimondia legfelső vezetésében

Az Apimondia 48. Kongresszusát Santiagóban, Chilében tartották. Az eseményről a Méhészüjság októberi számában számolunk be. A méhészeti világszervezet minden második kongresszusán választja meg az un. Állandó-bizottságai elnökeit. A hét Bizottsági elnök, az Apimondia elnöke és annak helyettese, valamint a főtitkára alkotja a 10 fős elnökséget. Örömmel tájékoztatjuk a méhésztársakat, hogy az Apimondia történetében első alkalommal, magyar szakember is bekerült az elnökségbe. Az Apiterápia Tudományos Állandó-bizottságának elnöki tisztét ellátó Dr. Cristina Mateescu nem jelöltette magát újra.

A bizottság élére két jelölés érkezett: Dr. Stefan Stangaciu sokak által ismert román oktató, kutató szakember és Dr. Körmendy-Rácz János a Magyar Apiterápiás társaság elnöke személyében. A Közgyűlés a magyar szakembert választotta meg. Az Apimondia ünnepélyes záró-rendezvényén hirdették ki a nagyközönség részére a Közgyűlés első napján meghozott döntéseket.

Ukrán mézimport STOP!

A MAGOSZ és a NAK – több szakmai szervezet, köztük az OMME támogatásával – nyílt levélben fordult Ursula von der Leyenhez, az Európai Bizottság elnökéhez, amelyben megfogalmaztuk követeléseinket az ukrán gabona- és egyéb mezőgazdasági termék, így a mézimport tilalmának feloldása kapcsán. A nyílt levelet angol nyelven küldtük el, magyar nyelvű változatát honlapunkon olvashatják el.

Méhészeti kiállítás Strasbourg-ban

2023. október 16–18. között Hidvéghi Balázs európai parlamenti képviselő meghívására az OMME kiállítást szervezett Strasbourgban, az Európai Parlament épületében.

Az Európai Parlament havonta csak három napot tölt Strasbourgban, ilyenkor az összes képviselő átköltözik Brüsszelből, és megtartják a végső plenáris szavazásokat. A több mint hétszáz EP-képviselő ilyenkor megtölti étellel a parlament épületét: bizottsági ülések, megbeszélések, interjúk. Tehát nem véletlen volt az időpontválasztás: ebben az időszakban számíthattunk a legtöbb érdeklődőre. Továbbá az esemény házigazdája, Hidvéghi Balázs gondoskodott a figyelemfelhívásról is, az egész épületben folyamatosan hirdetések futottak a központi kijelzőkön, mézkóstolóra invitálva az érdeklődőket. A megnyitóra október 16-án este 6 órakor került sor, amit jelentős médiafigyelem övezett. Megjelent dr. Nagy István agrárminiszter is, aki beszédében elmondta, hogy jelenleg a közös uniós mezőgazdasági politika költségvetéséből mindössze egy ezrelek jut a méhészeti szektor támogatására, és hangsúlyozta: minél előbb be kell vezetni a méhcsaládalapú közvetlen támogatást. A miniszter beszédében rámutatott arra, hogy a magyar méz a harmadik országokban termelt mézekkel versenyez. Mint mondta, uniós vizsgálatok is kimutatták, hogy a hamisított méz leggyakrabban Kínából származik. Hidvéghi Balázs is felszólalt a rendezvényen. Felhívta a jelenlevők figyelmét arra, hogy az Európai Unió piacait elöntötte az olcsó kínai szirupos méz. Ebből a vegyi úton előállított hamis mézből tavaly 67 ezer tonna érkezett az unióba, ahol az európai termelői ár feléért értékesítették, ami csődközeli helyzetbe sodorta a gazdákat. A képviselő szerint olyan jogszabályi háttérrel kell teremteni, amely figyelembe veszi a magyar és az európai méhészek érdekeit és védi a fogyasztókat. Hozzátette: az uniós polgárokat arra kell ösztönözni, hogy ne az olcsó, silány minőségű mézet vásárolják, hanem a hazait, azt is lehetőleg kistermelőktől. Mindehhez elengedhetetlen a megfelelő mézcímkézés; fontos, hogy a túlságosan általános jelölés helyett a címkéken feltüntessék: a méz pontosan melyik országból származik és milyen összetételű. Hidvéghi Balázs felhívta a figyelmet arra, hogy Magyarország Európa egyik vezető méztermelő országa. A kiállítóteret a berendezéskor három részre osztottuk: eszközbemutató, mézkóstoltatás és plakátkampány. Ezekkel az eszközökkel hívtuk fel a figyelmet a méhészek munkájának fontosságára. Bemutattuk, hogyan készítik a mézet a méhek, és hagyományos magyar méhészeti eszközöket állítottunk ki, így NB és . NB kaptárakat is. Sok érdeklődőt vonzott a melegkéses fedelezőgép, valamint az elektromos pörgető bemutatása is. Ezután mézkóstolóra invitáltuk a képviselőket, a legkiválóbb magyar mézekkel kínálva meg őket.

Mivel Franciaországnak ezen a részén főleg sötét erdei mézek kaphatók, ezért a folyékony magyar akácméz, a fűszeres selyemfümez és a krémesített hófehér repceméz igazi különlegesség volt számukra. Volt olyan érdeklődő, aki mindhárom napon visszatért hozzánk egy kanál krémmézért. A kiállítás leglényegesebb része a nyolc elemből álló plakátkampány volt, amely kiemelten a Kínából származó mézimport piacromboló hatásairól szólt. Hidvéghi Balázs közvetlen munkatársai, Hegedűs Csaba és Tóth Péter parlamenti titkárok szervezték a mézpiaci megbeszéléseket. Alkalmunk nyílt tárgyalni több magyar, valamint egy romániai és egy francia képviselővel is. Első tárgyalásunk alkalmával Hidvéghi Balázs EP-képviselő úrral beszélhettünk. Szívesen fogadott bennünket, pontosan ismerte kiállításunkat, annak háttérét és időszerűségét. A magyar méhészek helyzetéről, a jelenlegi mézfelvásárlási árakról és az eladatlan mézkészletek nagyságrendjéről kérdezt minket. Érdeklődött a kínai mézdömping elleni, általunk szorgalmazott eljárásról. Támogatásáról biztosított minket és hangsúlyozta, hogy folytatja azt a munkát, amelyet Erdős Norbert EP-képviselő kezdeményezett még 2018-ban. A Győri Enikő EP-képviselővel folytatott egyeztetés során tájékoztatást nyújtottunk a jelenlegi magyar és nemzetközi mézpiaci helyzetről. A képviselőasszony a Gazdasági és Monetáris Bizottság tagja, közgazdászként főként a gazdasági mutatók és az árak érdekelték. A méhészeti ágazat nehéz gazdasági helyzetét figyelembe véve, kérte az antidömping-eljárási kezdeményezésünket támogató országok listáját. Ezzel kapcsolatban – az OLAF-jelentéssel összefüggésben – a Bizottsághoz benyújtandó írásbeli kérdés megfogalmazásához kért további adatokat. Harmadik megbeszélésünk alkalmával Tóth Edina EP-képviselőasszonnyal tárgyalhattunk, aki a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság tagja. A vele folytatott egyeztetés során érintettük a fent említett témákat, valamint részletesen beszéltünk a kiszerelt mézek címkézéséről, az eredetmegjelölés fontosságáról és a százalékos összetétel feltüntetéséről. Az új címkézési szabályok bevezetése a legjobb esetben is legalább egy évet vesz igénybe. Buda Dániel romániai EP-képviselő a vele folytatott tárgyalás során elmondta, hogy nem tartja jó ötletnek a kínai mézdömping elleni intézkedések megindítását, mivel az Európai Unió országai mézimportra szorulnak. Érdekes volt ezt hallani tőle, hiszen ő maga is meglátogatta kiállításunkat a megbeszélésünk előtti napon. A képviselő úr a méhészeti ágazatot érintő válság megoldását a mézvizsgálatok gyakoribbá tételében, valamint egy kiterjedt laborhálózat felállításában és üzemeltetésében látja. Anne Sander EP-képviselőasszonynak az Európai Néppárttól az a véleménye, hogy a méhészeti ágazat problémáit meg tudják oldani az új címkézési szabályok bevezetésével. Elmondtuk neki, hogy az eredetmegjelölést és a százalékos összetétel feltüntetését 18 éve folyamatosan kérjük, és örülünk annak, ha jövőre – a hosszú előkészítés után – végre jogerőre emelkedik és kötelezővé válik. Összességében elmondható, hogy az OMME méhészeti kiállítása sikeres volt Strasbourgban. A kiállítás fő üzeneteit szívesen fogadták az EP-képviselők, és többségében egyetértettek vele. A kínai mézdömping elleni eljárást támogatni fogják.

Copa Cogeca

November 21-én részt vettünk a Copa-Cogeca Mézmunkacsoport brüsszeli ülésén. Stanislav Jas finn elnök nyitotta meg az ülést, ebben a tisztségében utolsó alkalommal, mivel mandátuma lejárt, ugyanis véget ért egy választási ciklus a szervezet életében. Gyorsan lezajlott az új elnök megválasztása, hiszen csak Ivon Hagnion francia méhészt indult az elnöki tisztségért. A két alelnök az olasz Riccardo Babini és a német Ellmann Torsten lett. Az alelnökök beszédükben kiemelték, hogy fontosnak tartják a hamis mézek elleni fellépést, a laborhálózatok és azok vizsgálati körének szélesítését, valamint teljes odaadással támogatják a magyarok antidömping-eljárásának megindítását.

A munkacsoport új titkára az olasz Riccardo Pelani lett, aki első alkalommal vett részt az ülésen. Ő a Copa-Cogeca főállású alkalmazottja. Az Európai Unió tagországainak mézpiaci helyzetéről számolt be. Elmondta – amit saját bőrünkön tapasztalunk –, hogy a méhészetek üzemeltetési és szállítási költségei minden országban növekedtek. A kínai és ukrán mézek ára tartósan alacsony. A mézfelvásárlási árak az elmúlt évekhez képest csökkentek, ráadásul az infláció növekedett. Ennek következtében gyakoriak az integritási problémák. A méhészeti vállalkozások igyekeznek áthidalni a gazdasági nehézségeket. Ezeken túlmenően, tavaly és idén a méztermés átlagos mennyisége jónak mondható az Európai Unió országaiban. Néhány országot kiemelünk: Svédországban teljesen áll a hordós méz piaca, a svéd méhészek nem hajlandók 3,3 euró alatt eladni a mézüket, a kiserelők viszont, az olcsó importmézre hivatkozva, nem akarnak annyit fizetni a méhészeknek. Dániában hasonló a helyzet: miközben a közvetlenül értékesítő méhészek például a hangaméz 18–20 euróért értékesítik, nagyban mindössze 5,5 eurót akarnak fizetni a kiserelők ezért a fajtamézért. Virágméz esetében 2,5 eurót sem akarnak adni hordóban, így áll a piac. Spanyolországban mindösszesen fele méztermés lett 2023-ban, mint egy átlagos évben. Ennek sok oka van, mint például szárazság, erdőtüzek, forróság, de a Varroa és az ázsiai lódarázs károkozása is szerepet játszott ebben. Ennek ellenkezője történt Olaszországban, ahol kimagaslóan jól sikerült a két fő mézfajta, az akác- és a citrusmézek termésmennyisége. Franciaországban körülbelül 31 ezer tonna méz termett tavaly, viszont van még a 2022-es termésből is közel 14 ezer tonna eladatlan készlet. A sok olcsó importméz piaci túlsúlya miatt nagyon nehezen tudják az országban értékesíteni a francia mézet, amely helyzetnek főleg a főállású méhészek „isszák meg a levét”. Németországban a közvetlen értékesítés jól megy, nincs visszaesés, azonban a bolti, kiskereskedelmi mézértékesítés alaposan visszaesett. Elhangzott, hogy az Európában megtermelt biológiai mézet nem tisztességes versenyeztetni az unión kívüli országokból származó, esetlegesen nem biológiai értelemben vett mézekkel, készítményekkel. Étienne Bruneau felidézte a „Kaptárakból” jelentés néhány eredményét. Az unió piacaira kerülő mézek 40 százalékát Kínából importálják. A polcokra került mézek 70 százaléka keverék méz, ezek tartalmazznak kínai mézet, de jogilag nem nevezhetőek hamisnak, csak gyanúsak. Torsten alelnök úr szerint a kereskedőknek tisztességes áron kellene a méhészektől mézet vásárolniuk. Hiszen ha a méhészek tönkremennek, nem lesz kitől jó minőségű mézet vásárolni a szükséges keverésekhez.

Ivon alelnök úr elmondta, hogy óriási probléma manapság Franciaországban, hogy a vásárló megkérdezi a termelői piacon a méhésztől: „A méz, amit árul, igazi méz?” A fogyasztók bizalmát visszaszerezni sokkal nehezebb lesz, mint amilyen megtartani lett volna. Étienne beszélt arról, hogy az egyes laboratóriumok által végzett, hatékony vizsgálatok nemzetközileg nem akkreditáltak. Más labor ugyanarról a mintáról eltérő eredményt közöl. Szükséges a nemzeti laborhálózat kiépítése és a laborok vizsgálatainak folyamatos összemérése. Ezt a folyamatot validációnak nevezik. A laborok megkezdtek a több évig tartó munkát. A Bizottság támogatja az együttműködő nemzeti és nemzetközi laborhálózati rendszer kiépítésére való törekvést. A következő témát Stanislav Jas vezette fel. Az ázsiai lódarázs jelenléte hatalmas gazdasági kiesést okoz az érintett méhészeknek. Több mint 20 százalékkal csökkent a spanyol méhészetek éves eredményessége. Franciaországban egy számítás szerint több mint 100 euró kiesést okoz kaptáranként, ha ázsiai lódarázs fészkel a méhes közelében. Úgy tűnik, hogy az ázsiai lódarázs kiirtása Európából lehetetlen. Ezzel kapcsolatban két jó hírt is említettek. Mallorca szigetéről sikerült kiirtani, az angliai Cornwallban is, ahol csak két fészket találtak. Torsten alelnök úr felvetette, hogy a méheink mellett a vadméhek állományait is csak az ázsiai lódarázs elleni folyamatos védekezéssel lehet megvédeni. Sebastian Spiwow a Német Méhész Szövetségből megemlítette, hogy a kertészeknek is veszteségeket fog okozni az ázsiai lódarázs. Tehát más munkacsoportok is dolgozni fognak a problémakezelés lehetőségein, velük is érdemes lesz egyeztetni. A portugál Joao Casaca beszámolt róla, hogy náluk évi 50–80 kilométer volt az ázsiai lódarázs terjedésének sebessége, és megállíthatatlannak bizonyult. A következő napirendi ponthoz kapcsolódva a dán Rune elmondta, hogy egyre szélesebb körben tesztelik az organikus megoldásokat a Varroa atka elleni küzdelemben. Atkakártételnek ellenálló méhcsaládokat szelektálnak. Céljuk, hogy a szintetikus hatóanyagok felhasználását visszaszorítsák. Torsten elmondta, hogy Németországban sok területen találtak különböző vegyszerekkel szemben ellenálló atkákat. A német méhészek egyesülete a szakmai továbbképzések szervezését és a méhészek oktatását helyezi előtérbe. Az elnök úr kitért arra is, hogy Franciaországban a méhészek kevesebb gyógyszert vásároltak a méheik számára idén. Inkább a költséghatékonyabb mechanikai módszereket részesítették előnyben. A Mézmunkacsoport megbeszéléséről készült összefoglalót eljuttatják a Mezőgazdasági Bizottsághoz.

Környezetterhelési monitoring vizsgálat 2023

A Környezetterhelési monitoring vizsgálat 2023 évi összefoglalója a szokásoknak megfelelően a Méhészüjság decemberi számának mellékleteként minden egyesületi taghoz eljutott és az OMME honlapjáról is letölthető az alábbi linken:

<http://www.omme.hu/category/nemzeti-program/monitoringvizsgalatok/>

Munkánk során foglalkoztunk az időjárási feltételek alakulásával és az említett két esztendőben tapasztalt különbségekkel. Az említett két esztendőben a tél viszonylag enyhe volt, ami korai kitavasodást eredményezett, ugyanakkor a 2023 márciusában és áprilisában betörő sarkvidéki hideg nemcsak az akác hajtásokat hanem a virágzó gyümölcsök jelentős részét is tönkretette az országban.

A repce virágzásának idején lehullott eső nehezítette a méhek munkáját és ez sajnos a hozamokban is meglátszott. Az akác virágzása a korábbi években megszokottnál későbbre tolódott és a fagyott területeken alig biztosított némi nektárt a méhcsaládoknak. A legjobb pergetési eredményeket Szabolcsban és Somogy vármegyében a Balatonhoz viszonylag közeli területeken tapasztaltuk.

A júniusi csapadék adatok ismeretében mindenki úgy gondolta, hogy a facélia és a vaddohány területek jól fognak mézelní, ugyanakkor a szomorú tapasztalat ezt megcáfolta. Egyedül a napraforgó mézélése váltotta be a hozzá fűzött reményeket, de természetesen ez a megállapítás csak a hagyományosan jól mézelő területeken igazolódott be.

Az őszi hónapok enyhék voltak és a csapadék is megérkezett időben. A családoknál a fiasítás csak igen nehezen állt le, nagyon nehéz volt eltalálni a záró kezelés optimális idejét...

A hazai méhészetek száma 20.945db volt. A családok száma 1.191.508 db volt 2022 őszén (ez a méhegészségügyi felelősök őszi vizsgálata szerinti adat). A mézpiaci helyzet alakulásának következtében sajnos a hazai méhállomány és a méhészetek számának csökkenése várható a közeljövőben.

A tavasszal tapasztalt elhullás mértéke az álló méhészetek esetében 23%, a vándoroknál 15%, átlagosan 17%. Az elhullások háttérében többnyire kórtani problémák álltak, de előfordult az alkalmazott atkaölő szerek helytelen adagolása, rossz minőségű élelmen történő teelés stb.

Az ázsiai lódaráznak (*Vespa velutina*) hazai megjelenése indokoltá tette, hogy a kiadványunkban helyet kapjon a kártevő életmódjának, biológiájának, valamint az ellene való védekezés lehetőségeinek ismertetése. Sajnos az elkövetkezendő esztendőben mindent el kell követni annak érdekében, hogy lassítsuk a kártevő terjedését, továbbá hosszú távon meg kell tanulnunk az együttélést vele. A darázs elterjedésének nyomon követése a közeljövő feladata lesz.

Idén is folytattuk a lépek, mülépek, virágpor és az esetlegesen begyűjtött méhhullák kémiai analízisét, valamint ebben az évben is foglalkoztunk a viasztermékekben található szennyező anyagoknak a feldolgozás folyamán mérhető koncentrációjának változásával.

Külön fejezetben foglalkoztunk a méhpempő szennyezettségének alakulásával az év folyamán. Rávilágítottunk arra is, hogy az alkalmazott atkaölő szerek közül a kumafosz megjelenhet a termékben.

A növényvédelmi szempontból forró pontnak számító területeken tovább folytattuk a hatósággal és a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamarával közös mintavételeinket, melynek eredményeként 102 db begyűjtött minta 10%-a tartalmazott a vizsgált kultúrában nem engedélyezett hatóanyagot. Ezen területek tulajdonosainál a hatóság további ellenőrzéseket végzett, és, ha szükséges volt, bírságot szabott ki.

A több éves hagyományoknak megfelelően ismertettük a hatóságnak bejelentett méhmérgezési esetek során gyűjtött méh és növényminták vizsgálati eredményeit. Ezek között az esetek között kettő méhésztársunk számára a vagyombiztosítás keretén belül kártérítést fizetett ki a biztosító.

A mérgezési esetek kapcsán kiadott ökotoxikológiai szakvélemények hibáira és véleményünk szerint téves megállapításaira is rávilágítottunk. Ezzel együtt kiderült az a tény is, hogy az elektronikus permetezési naplók adatainak ismerete nélkül zajlik a felderítés és az analitikai adatok értékelése is. Ennek ismeretében kimondható, hogy az e-naplók jelenleg nem töltik be azt a funkciót, amit eredetileg szántak neki.

2023-ban a méhészeti ágazatot újabb kihívás elé állította az a probléma, miszerint a repcemézek jelentős mértékben szennyeződtek acetapiriddel. Ennek a növényvédő szer hatóanyagának az előtérbe kerülését a korábbi szer kivonások eredményezték, ugyanis a repcékben károsító rovarok egy része már teljesen ellenálló az egyéb rovarölőszerekkel szemben. Ráadásul a virágzás időszakában az acetamiprid hatóanyag tartalmú szerek fényes nappal is alkalmazhatók, ami nemcsak a nektár, hanem a méhek szennyeződését is eredményezi a permetezések alkalmával. Kézenfekvőnek látszana, tehát a nappali védekezések betiltása és a méhkímélő szabályok mentén végrehajtott védekezések előírása. A probléma megoldásával foglalkozó szakmai egyeztetések kapcsán sajnos olyan megállapodás született, ami nem biztos, hogy elegendő lesz arra, hogy a termelt repceméz szennyeződését ki tudjuk védeni, vagy legalább is csökkentjük. Véleményem szerint január-februárban vissza kell térni a tárgyalóasztalhoz a helyzet megnyugtató rendezése érdekében.

Végeztünk méréseket az városokban található vadgesztenyefák kártevők elleni injektálásos növényvédelmi technológia esetleges káros mellékhatásaival. Szerencsére úgy tűnik, hogy az alkalmazott növényvédő szer nem jutott el a növények generatív részeibe.

A kiadványunk végén foglalkoztunk az alkalmazott atkaölő szerek mellékhatásaival és a túlzott használat káros következményeivel.

Természetesen kiadványunk végén ismételten közzé tettük az alma, repce, napraforgó és a kukorica kultúrákban engedélyezett rovarölő szerek listáját és természetesen a méhek számára engedélyezett gyógyszerek és gyógyhatású készítmények felsorolását is. Kiadványunk végén ismertettük az atkák ellen hatékony technológiai megoldásokat és a felhasználható hatóanyagok folyamatábráját is.

Tóth Péter

Monitoring vizsgálatok irányításával megbízott szaktanácsadó

II.

AZ OMME GAZDÁLKODÁSA AZ OMME HIVATAL MŰKÖDÉSE

OMME Katasztrófa Alap

2022. december 31-én az OMME Katasztrófa Alapjában 22.495.961 Ft volt, amelyhez 2023. évben új tőkeösszeg nem került elkülönítésre.

2023. évben kamatmentes, visszatérítendő támogatásból 600.000 Ft-ot fizettek vissza.

Bankköltségünk 17.655 Ft volt, így 2023. december 31-én az alapon, az OMME pénzforgalmi bankszámláján 23.078.306 Ft állt rendelkezésre.

OMME Marketing Alap

2023. december 31-ig lejelentett 1.007.794 méhcsalád alapján 23.172.362 Ft került a marketing alapba az év folyamán elkülönítésre. A biztosított keretösszezből az év folyamán maradt 903.108 Ft. Megjegyzendő, hogy a marketing alaptól történő kiadásokat jelentősen csökkentette a Nemzeti Program mézes reggeli mézes tasak, 3.841.115 Ft összegű támogatása. A projekt támogatása nélkül a marketing alap keretösszegén felül, az Egyesület központi költségvetéséből került volna kipótlásra az alapon rendelkezésre álló keretösszeg. Az ehhez szükséges fedezet rendelkezésre állt.

OMME Termelői Zárszalag

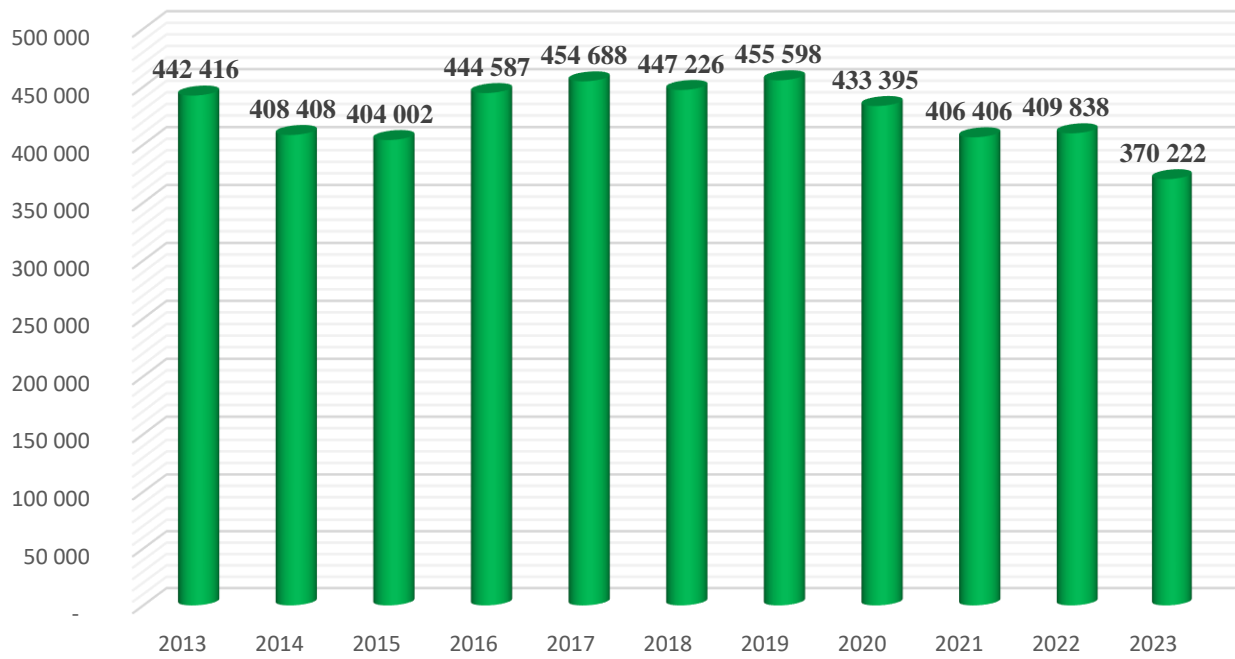
Nyilvántartásunk alapján 1479 méhésztársunk rendelkezik OMME zárszalag szerződéssel. A felhasználók köre a 2023. év folyamán 42 új taggal bővült. 2023. évben az OMME tagsággal rendelkező méhészek összesen 370 222 db zárszalagot vásároltak. A 2007. évi indulástól számítva eddig összesen 7 246 799 db került értékesítésre.

OMME Taglétszám és Méhcsaládszám

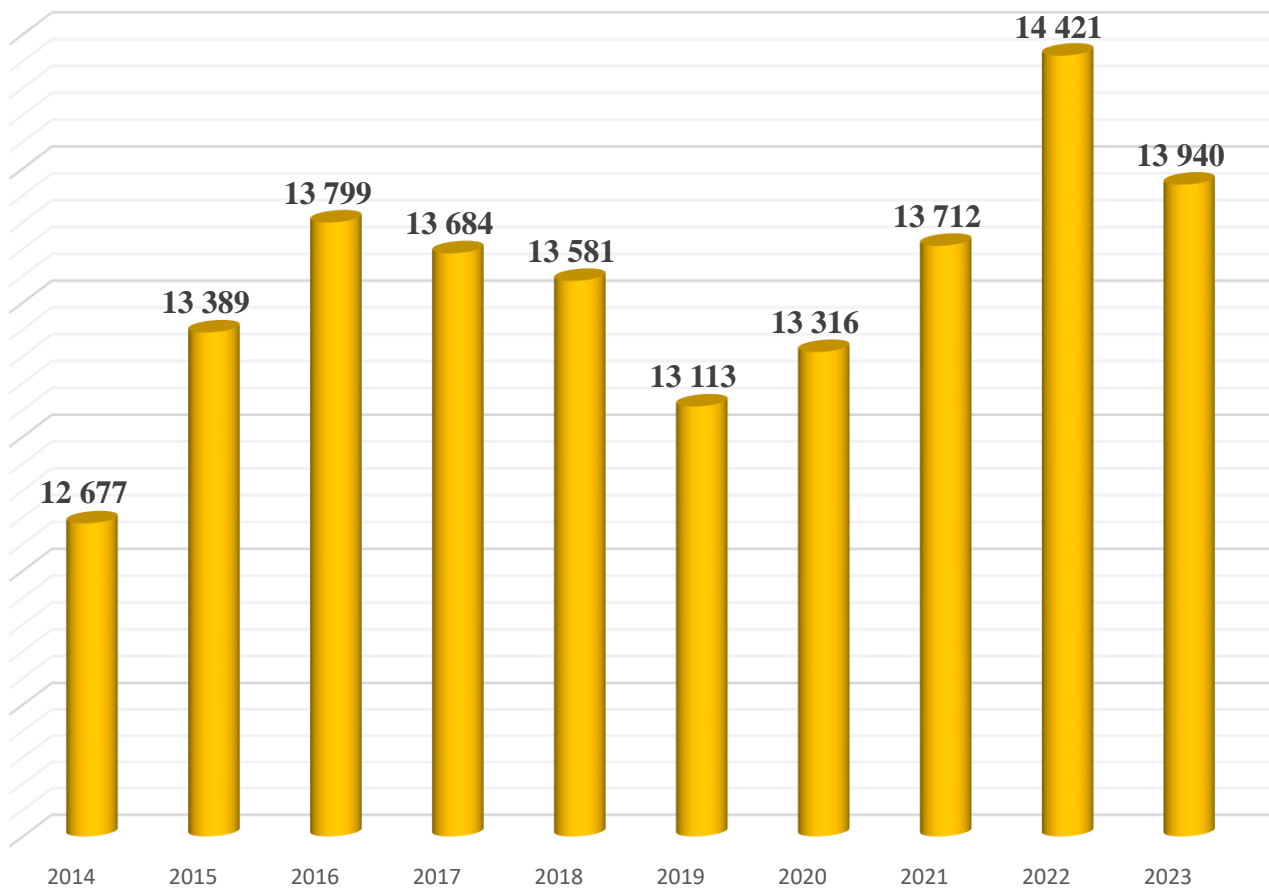
2023-ban a tagszervezetek által történt lejelentés alapján 13.940 fő OMME tagot tartunk nyilván, amely tagság 1.007.794 db méhcsaláddal gazdálkodik. Az OMME 2023. évi tagdíjbevétele 187.978.720 Ft volt.

A tárgyévi adatok, valamint az előző évek adatait tartalmazó diagramok a következő oldalakon megtekinthetők:

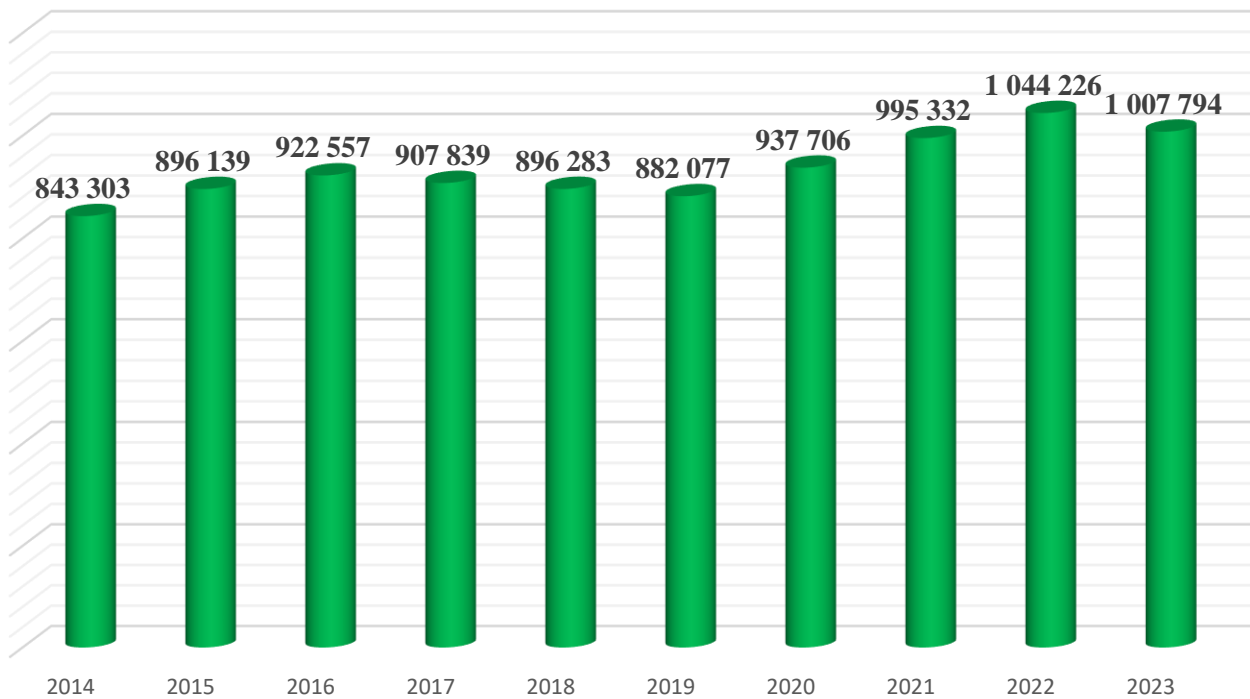
OMME Zárszalag értékesítés

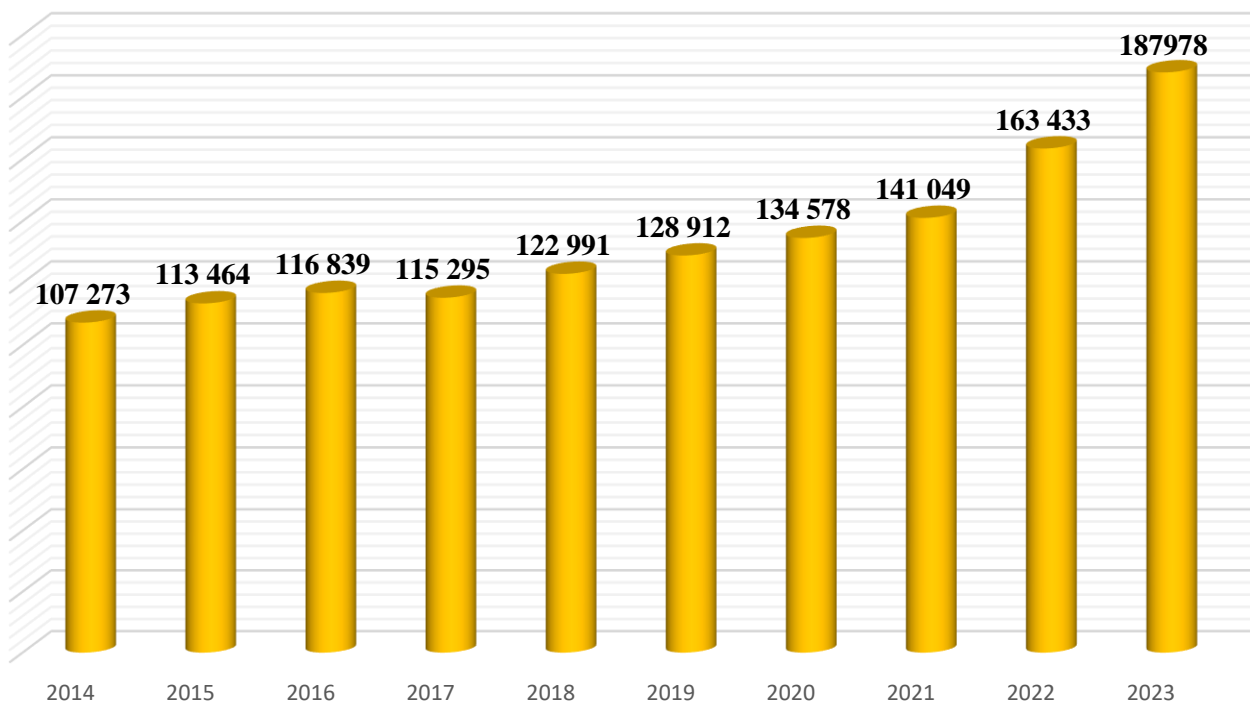
OMME taglétszám alakulása

OMME tagság méhcsaládjainak száma

OMME tagdíjak alakulása eFt-ban

MAGYAR MÉHÉSZETI NEMZETI PROGRAM

Méhészeti Ágazat támogatása

2023-ban a 25/2023. (VI. 26.) AM rendelet szabályozta a méhészeti ágazat támogatásait. A rendelet rendkívül későn, június 26-án jelent meg a Magyar Közlönyben. A nagy késés miatt a méhészeknek csak néhány hétük maradt arra, hogy beadják támogatási kérelmeiket. Ennek köszönhetően az eddigi legalacsonyabb kihasználtsági mutatót értük el. A rendelkezésre álló 7,4 millió euró 68%-a került felhasználásra. Az új rendeletben az alábbiak szerint alakultak az egyes beavatkozások és jogcímek:

Tanácsadási szolgáltatások, technikai segítségnyújtás, képzés, tájékoztatás és a legjobb gyakorlatok cseréje a méhészek és a méhészek szervezetei részére

A beavatkozásba az alábbi jogcímek tartoznak:

- A méhészeti képzés országos koordinálása, valamint méhészeti ismeretek gyűjtésének és terjesztésének támogatása:
 - méhészeti képzés koordinálása
 - méhészeti ismeretek gyűjtése
 - Méhésztűjság elkészítése

A jogcímekben összesen **18 db** beadott kérelem volt, **149.847 euró** forrás igényel.

- Regionális rendezvény, szervezeti ülés szervezése, kongresszus, nemzetközi rendezvény, konferencia, kiállítás, szakmai tanulmányút szervezése és az azokon való részvétel, méhbetegségek felismeréséhez és a védekezéshez szükséges ismeretek átadása érdekében megtartott képzések, valamint elméleti ismeretterjesztés támogatása

A jogcímekben összesen **172 db** beadott kérelem volt, **59.230 euró** forrás igényel.

- Bemutató méhészet látogatás támogatása
A jogcímekben összesen **4 db** beadott kérelem volt, **5.013 euró** forrás igényel.
- Belső szaktanácsadó- hálózat tevékenységének támogatása
- Fenológiai és meteorológiai méhészeti megfigyelő hálózat kialakításának támogatása
A jogcímekben összesen **1 db** beadott kérelem volt, **3.043 euró** forrás igényel.

- Méhegészségügyi és környezetterhelési monitoring vizsgálat
A jogcímekben összesen **5 db** beadott kérelem volt, **30.585 euró** forrás igényel.

A beavatkozás teljes rendelkezésre álló keretösszege **1.135.000 euró** volt, amely 40%-a került felhasználásra. A beadott **207 db** kérelem teljes forrásigénye **464.344 euró** volt.

Tárgyi eszközökre és immateriális javakra irányuló beruházások

A beavatkozásba az alábbi jogcímek tartoznak:

- Méhész szervezetek tevékenységét és kohézióját elősegítő eszközök beszerzésének támogatása
A jogcímekben összesen **5 db** beadott kérelem volt, **2.111 euró** forrás igényel.
- Méhészeti tevékenység folytatásához szükséges új eszköz beszerzésének támogatása
A jogcímekben összesen **1176 db** beadott kérelem volt, **329.368 euró** forrás igényel.
- Vándoroltatáshoz szükséges új eszközök beszerzésének támogatása
A jogcímekben összesen **1990 db** beadott kérelem volt, **389.166 euró** forrás igényel.
- Méhbetegségek és kártevők elleni gyógyszeres, alternatív és preventív védekezés támogatása
A jogcímekben összesen **3318 db** beadott kérelem volt, **3.256.672 euró** forrás igényel.
- Petéző méhanya, párzatlan méhanya és anyabölcső vásárlásának támogatása
A jogcímekben összesen **2909 db** beadott kérelem volt, **30453.536 euró** forrás igényel.

A beavatkozás teljes rendelkezésre álló keretösszege **6.188.454 euró** amely 71%-a került felhasználásra. A beadott **16.035 db** kérelem teljes forrásigénye **4.430.855 euró** volt.

Promóció, kommunikáció és marketing, piacmonitoring

A beavatkozásba az alábbi jogcímek tartoznak:

- Méhészeti marketing- és piacmonitoring tevékenység országos koordinálása
- Méhészeti promóció, kommunikáció és marketing támogatása
- Piacmonitoring támogatása

A beavatkozás teljes rendelkezésre álló keretösszege 2.450.000 euró. Mivel a rendelet rendkívül későn jelent meg, ezért ebbe a jogcímekben mindösszesen 245.312 forint került felhasználásra.

IV.**AZ ETIKAI ÉS FEGYELMI BIZOTTSÁG BESZÁMOLÓJA**

Az Etikai- és Fegyelmi Bizottság az Alapszabályba rögzített kötelezettségét teljesítve, ezen kötelezettségének eleget téve, annak megfelelően az alábbi beszámolót terjeszti a Tisztelt Küldöttgyűlés elé.

2023. évben írásos panaszbeadvány nem érkezett. Bizottságunkhoz az előző évek tapasztalataihoz hasonlóan, több telefonos megkeresés érkezett vélt, vagy valós sérelmek tisztázása érdekében, melyek közül néhányat már a megkeresést követően sikerült tisztázni, vagyis a valós körülmények ismeretében megnyugtató megoldást sikerült a problémákra találni, amit az érintettek el is fogadtak, így ezen kérdésekben, etikai és fegyelmi vizsgálat lefolytatására nem került sor. Az egyesületünk belső szabályzatai meghatározzák az etikai és fegyelmi bizottság mozgásterét, lehetőségeit és eljárásrendjét, nincs nyomozati hatáskörünk, korlátlan időkeretünk, és különleges szakértőink. Az etikai és fegyelmi vizsgálat elindításának alapja, hogy a panaszolt tagja az egyesületünknek és cselekedete az etikai és fegyelmi szabályzat valamelyik pontjába ütközik. Tehát az ott felsorolt szabálysértések valamelyikét nyilvánvalóan elkövette, ezt a panaszosnak a beadványának elküldése előtt mérlegelnie kell ahhoz, hogy az Etikai és fegyelmi bizottság az ügyet kivizsgálhassa és határozatot hozhasson. Tehát a bizottság nem általában jogosult vizsgálni az OMME. tagok etikai és fegyelmi magatartását, hanem konkrét eseteket kell kivizsgálnia, azokban határozatokat hozni. Bizottságunk éves rendes ülését 2023.10.14.-én tartottuk meg ahol tagjaink beszámoltak azokról az eseményekről amelyekben segíteni tudtak a keletkezett problémák megoldásában. Érdekes és szokatlan megkeresés is volt. Egy méhésztársunk Békés megyébe szeretett volna napraforgóra vándorolni, megkereste a neki tetsző területet, és az ígéretesnek talált napraforgótáblák között talált a méheknek helyet. Megkereste vándortanya területének tulajdonosát akitől kapott engedélyt, és oda telepítette a méheit. Néhány nap múlva megjelent a környező napraforgótábla tulajdonosa, a kollegánkat feljelentéssel fenyegette meg, amennyiben nem költözteti el méhcsaládjait birtokháborítást követ el mert Ő nem engedi meg hogy a méhek az ő napraforgójáról gyűjtsenek. Ez számunkra rendkívül érdekes, és eddig példanélküli eset volt, szinte hihetetlen. Mivel méhésztársunk minden szabályt betartott, bejelentkezése is rendben volt, nem hagyta el a területet, de gondosan odafigyelt a környékbéli mozgásra, nem volt nyugodt az elvándorlásig.

A ránk ruházott feladatokat tisztességesen elvégeztük, és reméljük hogy fizikai erőszak, és hirtelen felindulásból elkövetett önbíráskodás helyett az elkövetkező időszakban is inkább a bizottságunkhoz fordulnak vitás esetekben méhésztársaink, mert van aki foglalkozik a panaszukkal, és azt biztosan és alaposan kivizsgálja, a szabálysértő elnyeri büntetését. Nem vagyunk jogosultak önhatalmúan ügyeket indítani, megvonni a demokratikus jogokat, alaptalan, nem bizonyítható vádak alapján elítélni, megbélyegezni embereket.

Budapest 2024.02.07

Rádi Tibor
Et.b. elnöke

AZ ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG BESZÁMOLÓJA

ÉVES BIZOTTSÁGI BESZÁMOLÓ

a 2023. évről

1. Az Ellenőrző Bizottság 2023. évben 4 alkalommal ülésezett, ebből 3 alkalommal, személyes részvétellel, 1 alkalommal online értekezletet tartott. Az EB elnöke állandó meghívottként részt vett az elnökségi üléseken.
2. A bizottsági munkaterv alapján 2023-ban is (az elektronikusan megküldött főkönyvi kimutatások alapján) **negyedévente vizsgáltuk az egyesület vagyoni helyzetét, időszaki eredményét**, a kiadások-bevételek főkönyvi adatait, azt szükség esetén észrevételeztük. A negyedéves mérlegek, eredmény-kimutatások az előző évekhez hasonlóan **stabil pénzügyi gazdálkodást** mutattak.
Az elmúlt év 17,6 %-os átlagos inflációs rátája mellett a 2022-es évhez viszonyítva a **kiadásaink nem nőttek (-11%)**, és a bevételek – azonos bázishoz viszonyított – 9 %-os csökkenése ellenére az adózás előtti eredményünk közel 3 MFt-al nőtt.

Az **anyagköltségek 17 MFt-os növekedése** mellett az **egyéb kiadások és a pénzügyi műveletek ráfordításai** jelentős mértékben **csökkentek**. A **személyi kiadások (90,4 MFt)** és az **elszámolt értéksökkenés (6,0 MFt)** az **előző gazdasági évvel szinte megegyező nagyságúak**.

Az **egyesület vagyona** 2023 év végére közel **80 MFt-al nőtt** az előző évhez képest. A saját tőkén belül az **eredménytartalékunk** növekedett számottevően.

Főbb eredmény és mérleg adatok 2020-2023

s.	Tétel	2020.	2021.	2022.	2023.	
		millió Ft				változás az előző év %-ban
1.	BEVÉTEL	438,2	594,4	622,3,3	566,7	- 9%
2.	KIADÁS	400,2	511,9	539,9	481,6	- 11%
3.	EREDMÉNY	38,0	82,5	82,5	85,2	+ 3%
4.	OMME VAGYONA	383,5	569,3	575,3	654,2	+ 14%
5.	<i>ebből:</i>					
	<i>-pénzeszköz</i>	193,6	390,1	362,5	445,0	+ 23%
6.	<i>-követelések</i>	1,3	2,6	3,7	4,2	+ 14%

3. A tárgyévi **reprezentációs költségek** (13,4 MFt) valamivel több mint **1/4-ét**, (26,5%-át) **26 helyi szervezet használta** fel. Ezen kiadásokra (3,6 MFt) az általuk beszedett, un. „**helyi tagdíj**” 9,0 MFt-os forrása **nyújtott fedezetet**.

A tétel teljes OMME nagyságrendje az **előző évihez** (14,1 MFt) viszonyítva **5%-kal csökkent**.

4. Az EB megvizsgálta a 2023. évi **méhész biztosítások rentabilitását**, az alábbi eredménnyel.

s.	Megnevezés	M.e.	Biztosítás típusa		Összesen
			felelősség	vagyon	
1	egység díj	Ft/mcs.	6,-	30,-	36,-
2	éves díjfizetés	Ft	5 953 740,-	31 254 840,-	37 208 580,-
3	káresetek száma	db	1	49	50
4	kifizetések száma	db	1	39	40
5	kifizetések összesen	Ft	402 550,-	24 513 000,-	24 915 550,-
6	kárfizetés/ díjfizetés	%	6,8	78,4	67,0

5. Az OMME **tagdíjbefizetésének határidejét vizsgálva** megállapítottuk:

Az előző évekhez hasonlóan a jelentések és a befizetések határidejét néhány egyesület lazán kezeli és késéssel küldik be az adatokat. Ez az újságok pontos kiküldésénél jelent gondot.

Az OMME Iroda tájékoztatása szerint 2023. június 30-ig minden OMME szervezet eleget tett a tagdíjfizetési kötelezettségének.

2022. évben az OMME tagok száma 14.421 fő, a bejelentett méhcsaládok száma 1.043.457 db és ennek függvényében 174.957.475,-*(főkönyv szerint)* Ft tagdíjbevétel érkezett be.

6. A bizottság 2023. évi munkatervének alapján **megvizsgálta** az OMME vezető testületei (KGY, OV, Elnökség) által az egyesület zavartalan működéséhez szükséges operatív és hosszabb távú döntésekről vezetett nyilvántartását (**Határozatok Tára**), és a határozatok végrehajtását.

7. A tagsági igazolványok folyamatosan a szaktanácsadókon keresztül jutottak és jutnak el a méhészekhez.

8. Marketing Alap felhasználásának ellenőrzése:

Marketing alap felhasználás – 2023.

Megnevezés, esemény	Forint	
2023. évi marketing alap tagdíjból <i>(1 007 494 mcs. x 23 Ft/mcs)</i>	23 172 362,-	
<i>ebből:</i>		
Mézkirálynői költségek	626 000,-	
	Mézlovagok	Egyéb
Regionális rendezvények	2 540 228,-	1 755 948,-
Kaposvár	300 000,-	500 000,-
Jászberény	650 000,-	141 348,-
Berettyóújfalu	430 000,-	70 000,-
Sárvár	500 000,-	0,-
Palóctáj	0,-	400 000,-
Székesfehérvár	160 228,-	44 600,-
Gyula	500 000,-	500 000,-
Fertőmenti	0,-	100 000,-
Egyéb Marketing	0 Ft	17 347 078,-
Hordócímke	-	567 957,-
Asztalszoknyák készítése	-	568 868,-
Mézes Reggeli (központ program)	-	200 000,-
Bemutató keret	-	1 270 000,-
Mézes tasak	-	2 146 935,-
Antidömping eljárás jogi képviselete	-	10 667 808,-
Egyéb költségek	-	1 925 510,-
ÖSSZESEN:	2 540 228,-	19 729 026,-
FELHASZNÁLÁS MINDÖSSZESEN:	22 269 254,-	

9. Leltározások, selejtezések

- A tárgyévben nem történt selejtezés.
- A Gödöllőn tárolt eszközöket javasolja az EB egy tételben kedvezményesen értékesíteni!

10. Az EB az Országos Magyar Méhészeti Egyesület 2023. évi pénzügyi beszámolóját elfogadásra javasolja.

Budapest, 2024. március 19.

Mészáros János

EB elnök

VI.

MEGYEI MÉHÉSZETI ÉVÉRTÉKELŐ

BARANYA VÁRMEGYE

A 2023-as méhészeti év termelés szempontjából nehezebb volt, mint az azt megelőző. Az értékesítési nehézségek, amik a 2022-es évben kezdődtek, tovább folytatódtak. Az akácméz, virágméz hordós felvásárlási ára tovább csökkent, az év végére az akác elérte a történelmi negatív rekordot jelentő 2013 – as, a virágméz a 2009-es felvásárlási árat! Hihetetlen! Az értékesítési nehézségek miatt, egyre több méhész próbálkozott üveges értékesítéssel, ami azt jelentette - szintén érthetetlen módon -, hogy az üveges méz ára is elindult lefelé. A termelési feltételek az év elején nem indultak rosszul, csapadék ebben az évben bőven volt, a meleg rekordok pedig ismét folyamatosan dőltek az év elején. A méhcsaládok jól teleltek, nem érkezett panasz a tél folyamán családok nagyobb arányú elhullásáról. A tél végére 4-5 kiterjed NB kereten volt a fiasítás mennyisége. Összeségében a kitelelt méhcsaládok erőssége sokkal jobb volt, mint a 2022-es évben. Tavasz változékony időt hozott sok csapadékkal, gyengébb-erősebb fagyokkal. Az időjárás változékonyasága továbbra is megmaradt, március végén pattant meg az akác. Április kora tavaszias időjárást hozott, további fagyokkal -1- - 2 fok, a fagyzugos helyeken mértünk -4 C is, fagy érte az akácot, de a 2021 –es évhez mérhető kár nem, dió is megmarad! A megyében a repcétáblák területe folyamatosan csökken, április közepén virágzásnak indult táblák nagyon szépek voltak, 1 méteres magasságot is elérték a virágzás kezdetén. Voltak méhésztársak, akik úgy nyilatkoztak, hogy a soha ilyen jó repcéje nem volt mások azt mondták, hogy nagyon gyenge eredményeik születtek. A méhcsaládok jók voltak, bőven elérték, sőt egyesek meg is haladták az akác érettséget. A repce az akác virágzásának a kezdetére már lemenőben volt. Az akác előtt 4-5 napos eső volt a megyében, ami a repcét teljesen levitte, a jó méhcsaládok teljesen kiették a maradék mézet a keretekből! Már majdnem etetni kellett a családokat, amikor elindult a virág. Ebben az évben jó közepesen mézelt a növény ott, ahol a virágzás előtt kapott csapadékot és nem érte fagy. Sajnos a síkvidéki akácon nem ez volt a jellemző, valahol teljesen elfagyott. Repcén is és akácon is a pergetési eredmények gyengébbek lettek, mint 2022-ben. A termelési év második fele is változékonyan alakult. Igaz mindig volt egy kiadós eső, aminek következtében mindig volt virágpór és nektár is július közepéig. A köztes méhlegelő nálunk a szelídgesztenye (minimális) és a gyalog akác, mind a kettő ebben az évben kevés nektárt adott, de volt valami róluk. Atka elleni védekezést megkezdték a méhészek akác után, legtöbben glicerox csíkot, oxálsavat használnak már. A hárs virágzása megszokott időben indult, változékony időjárás miatt gyengébb eredmény született, de lehetett pergetni a virágról. Napraforgó mézélése a vármegyében rapszodikus, az alacsonyabban fekvő, jó minőségű talajokon szokott kedvezőbben alakulni, és kicsit a megyei átlag felett hozni. 2023-ban azonban nagyon jó eredmények születtek, nem volt ritka a 40 kg feletti gyarapodás sem, ez nálunk ritkán fordul elő, igaz a repce vetésterületének csökkenésével a napraforgó folyamatosan növekszik. A nyarat a továbbiakban a hóhullámok és az extrém viharok, méhészeti károkkal jellemezték és a méhekkal ismét nagyon nehéz volt dolgozni a kutatás miatt. A lehülés nem akart jönni, sőt kifejezetten enyhe tél volt. A telelési feltételek nem kedveztek a 2023-as évben, nagyon meleg hosszú ősz jellemezte az év végét, a családok végig fiasították a telet és nagyon sok mézet fogyasztottak már a tél korai szakaszában.

Az év végén, karácsony napjaiban ismét melegebb volt, 15-18 fok körüli hőmérséklet, ezért a méhcsaládok ismét tudtak repülni. Ha valaki nem zárkázott, akkor igazi záró kezelésre nem volt lehetőség!

Összeségében a 2023-as évben a méhcsaládok életben tartásához egyre több takarmányra volt szükség, az április – májusi esőzések miatt árvizek jellemezték a vármegyét, méhészetek is veszélybe kerültek. A nyári időszakban viharkárok, hóhullámok jellemezték az időjárási körülmények alakulását. A piaci körülmények egész évben szinte kilátástalanul alakultak, a méhészek körében egyre nagyobb az elégedetlenség, hiszen több munkával lényegesebben kevesebb nyereséget lehetett termelni.

May Gábor

OMME Baranya vármegyei méhészeti szaktanácsadó

BÁCS-KISKUN VÁRMEGYE

Vármegyénk a méhészei közepes inkább a gyenge méh méhállományokkal indultak telelőbe.

A 2022 év betelepítés szempontjából a felső Kis-kunságban, homokhátságon nem volt túl kedvező. Csapadék hiány rendkívüli virágpórhányt okozott méhes gazdák virágpórhány pótló szerekekkel fehérje tartalmú cukor lepényekkel próbálták át hidalni az ínséges időket. Megyénket határoló két nagy folyó a Duna, valamint a Tisza völgyében kicsivel jobb volt a virágpórhány ellátottság beszámolóink szerint a várt őszi nektár hordás elmaradt vagy csekély mennyiségű volt. A viszonylagos jólét itt is gyorsan véget ért kiszáradt altalaj magával vonta az ártéri virágpórhányt adó növények sárgulását szinte zöldre száradását.

Atka elleni védekezés méhcsaládok tekintetében egész évben vizsgálni figyelni kell. A természetes lehullás eredményét figyelembe véve a kezeléseket el kell végezni Nincs ez másképp a késő őszi, illetve téli záró kezeléseknél sem. Évről-évre gondot okoz a vissza fertőződés, valamint az év folyamán helytelenül elvégzett atkairtás esetén legyengült méh családok átteleltetése. Gondos méhes gazdák erőteljes szűkítés mellett többlet munkával meg tudták védeni az tenyészeteket jelentősebb pusztulásoktól.

2022. december, és január első heteiben tapasztalt felmelegedés „mely már az elmúlt évekre is jellemző volt” méh anyák elkezdik a petést részlegesen kiterjesztik a fiasítást majd a felmelegedés után vissza hűl a levegő méh családnál meg növekszik az élelem fogyasztása. Nyugtalan telelés következtében az amúgy is két-három kerettel kevesebb egyeddel telelő családoknál további csökkenést tapasztaltunk ekkora a gyenge családok egy része elköszönt e világi létől. Ez a ciklikusság folytatódott egészen márciusig, amikor is tavaszunk első hónapjában beköszöntött a hűvös idő száraz páramentes napok köszöntöttek méh családjainkra. Gyümölcs fáink gondolok itt a kajszibarackra szilvákra sorra ki nyíltak melyeket rendre látogattak méheink akác rügy is meg pattant a hónap közepén. Április hónapunk gyorsan be is bizonyította szeszélyességét Húsvét vasárnapján, valamint, másnapján hétfő hajnalára kemény fagyokkal érkező hideg betöréssel lepve meg a méhészeket, és a locsolkodni indulókat. Be következett minden méhész rém álma az addig szépen fejlődő akác rügyek elfagytak 6-8 méter magasságig, de fagyugos mélyebben fekvő erdő részekben ez elérte a 10 méteres magasságot is.

2022 kora őszen elvetett káposzta repce a némi csapadék hatására viszonylagosan megfelelő tőszámmal kelt ki. Így a csökkenő vetésterületek mely az elmúlt években jellemzővé vált megyénkben nem kellett jelentős számítani a területek kitércsázásra. Az aszályos tavasz hatására vontatott fejlődésnek induló repce áprilisi csapadék és meleg hatására lendületes fejlődésnek indult ki hajtottak az oldal ágak. Ennek ellenére a repcére vándorolt méhészek pergetett mennyisége 4-10 körül alakult. Itt jegyezném meg egyre magasabb azon méhészek száma aki nem keres magának méh legelőt repcén a ki alakult terület csökkenés, valamint a fent álló növény védelmi anomáliák miatt.

Természetes méh legelőink mint füzek, mirabolán szilva, kökény, galagonya szépen és jól hordási lehetőséget biztosítottak a galagonya némi elvehető mézet is adott az erős családoknál. Május első napjaiban megjelentek reményt adó akác rügyek a virágok hónap harmadik hetében 10 méter feletti magasságban bontakoztak ki némi hordást biztosítva méheinknek akác nektár vízben bővelkedő evezhető mennyiséget nem adott.

Kaland vágyó méhészek „igen nevezhetjük a 2023 év felső vagy északi akácát” el indultak jobb hordási eredményekért. Ma már tudjuk a fenti fagyott, fázott virág sem hozta az elvárt kg-okat. Június hónapot írunk mikor a vándor tanyákat Nógrád vármegyében özönvíz szerű felhőszakadás vetett véget a 2-3 napos hordásnak.

Napraforgó fejlődésének a felszíni talajrétegek csapadékkal való feltöltődése jót tett. Június hónap utolsó hetében megjelentek az első virág kezdemények Jó termő képességű talajok dandár hordás el indulása július 5-8 magasságában mérhető napi 3-6 kg-os gyarapodással. Napi hőmérséklet is igen kedvező volt éjszakánként nem volt ritka a hőmérő szála nem ment 20 celsius fok alá nappal igen melegen tartotta a 34-38 celsius fok a napraforgó fejeket melyek így ontották a nektárt. Pergetett mennyiségek nem igazán tükrözték ezen hordási eredményeket. Nagybani hordós értékesítési piacon tapasztalható nyomott ár, valamint a csekély érdeklődés méhészek nem vették ki a mézterekből a mézet ott hagyták telelő élelemként a méheknél.

Betelelés 2023 évben napraforgó hordás után el indult méhcsaládok felkészítése két irányba haladt méhészek egy része nem serkentett mondván ott hagytam a napraforgó mézet, és egyébként is drága a kristály cukor. Másik fele a megszokott technológiát folytatta. Méh családok az augusztusi rekkenő hőség után szeptemberben terjesztették ki a fiasítást október az évszázad legmelegebb hónapja volt a méhek ahogy mondani szokták elrepülték az élelmet aki nem gondoskodott jókora telelő élelemről.

December végén panaszkodott kevés az méz a méhek telelő fűrtje felett Jellemzően az ősz első vele csapadékban hiányos nagyon nehezen jutottak virágorhoz mely rányomta bélyegét a télnek induló méhcsaládok egyedszámára és egészségére. Méhészetekben meg jelentek a törpe méhek mint tudjuk ezen egyedek át telelésre képtelenek. November hozta meg a le hűlést és csapadékod az átlagosnál több hullott mely elősegítette a víz hiányost talajok feltöltődését. Kialakultak a fias mentes állapotok a családokban el lehetett végezni a zárókezeléseket. Beszámolóik szerint aki egész évbe ellenőrizte és kezelte a méhcsaládokat záró kezelések folyamán csekély számú atka hullott. Viszont az egy-két év közti és záró kezelésekre hagyatkozó méhészeknél már december folyamán üres kaptárakat találtak szűrő próba ellenőrzések idején.

Összegzés: Méhegészségügy Közép Bács-Kiskunban homok hátságon nyúlós költésrothadásos betegségben zárlati lánculatok alakultak ki több zárlati kör átfedésben volt. Közös egyezés a megbetegedésekben méhész nem vándorolt helyben tartotta méhcsaládjait. Az elmúlt év tizedekhez képest a méhek egészségügyi kondíciói, méhlegelő minősége és mennyisége csökken egyre nehezebb körülmények között kell fen tartani a méhállományokat.

Növény védelmi mérgezés megyénkben egy esetben történt hatósági minta vételezés mely repce virágzást vizsgálta. Eredmény egy táblában forgalomból kivont ható anyagot találtak.

Egyesületi élet vissza állt a Covid-19 előtti időszakra 11 méhész egyesület tart rendszeresen méhész gyűléseket, ismeret terjesztő szakmai előadásokat.

Laczi János

OMME Bács-Kiskun vármegyei szaktanácsadó

BÉKÉS VÁRMEGYE

Békés vármegyében 2022 őszén 1177 méhészet, 65.040 méhcsaláddal telelt be.

Az év első napján ragyogó napsütés és közel 18 fok volt, amit a méhek kihasználtak, tisztultak és a környezetből virágpport hordtak. A mogyoró korai fajai már le barkáztak, ez az időjárás egyáltalán nem kedvezett a méhcsaládok telelésének. A nappali hőmérséklet a hónap folyamán sokszor emelkedett plusz 10 fok fölé, a melegebb napokon intenzív volt a méhcsaládok mozgása. Az éjszakák sem voltak igazán hidegek, a hónap utolsó napjaiban esett csak fagypontra alá a hőmérséklet. Közel 70 mm csapadék is lehullott januárban, ami legalább pótolta valamelyest a talaj nedvességét. A családoknál eléggé kiterjedt a fiasítás 3-4 keretben, tenyérnyi nagyságban és az élelem fogyása is tapasztalható volt.

Sokan lepényezték a családokat, félve attól, hogy elfogy az élelem. Február első dekádjában megérkeztek a kemény éjszakai fagyok.

A nappali hőmérséklet is csak néhány fokkal emelkedett nulla fok fölé. Szerencsére ez az állapot csak néhány napig tartott, majd fokozatosan emelkedni kezdett, amit a hónap közepétől enyhe időjárás követett. A mogyoró már korábban elvirágzott, kismértékben megindult a virágporhordás az árvacsalánról és az égerről. A március, hasonlóan a februárhoz eléggé szeszélyes időjárást hozott, csak a hónap második felében emelkedett 20 fok fölé a hőmérséklet, ami nem tartott sokáig, mert ismét drasztikus lehülés következett a hónap végén. A változékony időjárás mellé szeles idő is társult, ami nem kedvezett a kijáró méheknek. Annak ellenére, hogy viszonylag jól teleltek a vármegyében a méhcsaládok, és jelentősebb pusztulások nem voltak a méhészetekben - néhány esetet kivéve -, a változékony időjárás miatt nem volt dinamikus a méhcsaládok fejlődése. A lehülések miatt megtorpant az anya petézése, a méhek nem tudtak kijárni, hiába kezdett éledni a természet nem volt ideális az időjárás a kirepülésekhez. Eléggé vegyesek voltak az állományok sok volt a gyenge 4-6 léputcás család, ez a jó teleléshez képest nem jó arány. A hónap végére a nemzedékváltás is megtörtént a családoknál, ami tovább fokozta az állapotromlást a gyenge családoknál. A virágpor hordás beindulásával a méhészek elkezdték a szirupos serkentő etetéseket. Az akác megpattant március 20-át követően, aminek a hónap végi -4, -5, fokos fagy nem tett jót, és az áprilisi fagyok ezt csak tetézték, április hatodikára virradóra ismét -3, -4 fokra csökkent a hajnali hőmérséklet, 6-8 méterig elfagytak az akácok vármegye szerte. A családok fejlődése eléggé vontatott volt, fészket bővíteni a hónap közepéig nem igazán lehetett a változékony idő miatt, csak az erős családoknál. A gyengébb családok alig, alig fejlődtek, folyamatosan serkenteni kellett az állományokat, hogy normálisan kiterjedjen a fiasítás. A hűvös változékony idő késleltette valamelyest a repce fejlődését is. A vetésterület elérte a 7500 hektárt, azonban vármegyei szinten nem egyenletes a megoszlása. Az időjárás április 20 körül fordul jobbra, ekkor volt 3-4 nap, amikor már értékelhetően beindult a hordás, de ezt lehülés követte és csak a hónap utolsó napjaiban lett ismét hordásra alkalmas időjárás. A napi gyarapodások 1kg és 3kg között mozognak, időjárástól és növényzettől függően. A jó családoknál a hónap végére fellépett a rajzási láz, folyamatosan bőlesőzni és műlépezni kellett az állományokat. Az akác virágzás késése miatt a méhészek kivárták a virágzás végét a repcén. Vármegyei szinten gyenge közepes termésről beszélhetünk, ami átlagosan 5-15 kg közötti pergetési eredményeket takar. A méhcsaládok szépen fejlődtek a repce ideje alatt, illetve sok esetben a rajzás is gondot okozott a méhészetek egy részében. A tavaszi fagyok miatt sok kétség volt az akác virágzását illetően, a repce végén még alig-alig mutatkoztak babos fürtök az akácokban, majd május 15-t követően megkezdődött a virágzás, a hordás 18-a környékén indult meg, de a virágok nagy része sarjú volt. A napi hordások 1-2 kg körül mozogtak, azonban több ízben is esőt kapott a virág és az éjszakai hőmérséklet is lehült ezeken a csapadékos napokon. Az esőt követően hirtelen felmelegedés következett, aminek hatására a virágzás ideje lerövidült. Összesen egy bő hét volt a virágzás, ez idő alatt nem születtek jó eredmények. A vármegye egyes területei között nagy különbségek voltak, volt ahol semmit sem pergettek a méhészek és voltak szerencsésebbek ahol max 8-10 kg körüli pergetési átlagok is születtek. Tiszta akácmézzről az idén nem igazán beszélhetünk, ugyanis sok helyen megjelent az édesharmat, valamint már az ámor is megnyílt a virágzás alatt, így azokból is ráhordtak a méhek az akácmézre. Az akácot követő vegetációs időszakban az olajretek, mustár esetében inkább csak a virágporból tudtak gyűjteni a méhek, az ámorakácról kisebb méz készletet is fel tudtak halmozni, azonban ezt sok esetben bent hagyták a méhészek a családoknál, és a napraforgó virágzásáig serkentő etetéseket kellett a méhészetek nagy részében végezni, hogy az állományokban a családok népessége fennmaradjon. A vármegyében a napraforgó vetésterülete 85 000 hektár volt. A májusi és júniusi csapadék jótékony hatással volt a növényzet fejlődésére, egyenletesek, jól fejlettek voltak a napraforgótáblák.

A korábbi vetésidejű napraforgók június 23. körül virágzásnak indultak, azonban ebben az időszakban lehűlt a nappali hőmérséklet és a hordás azonban majd csak 27-e körül indult meg, napi 1-1,5 kg-ot mértek a méhészek. Az idei napraforgó szezon annak ellenére, hogy az időjárás többször is változékonyra fordult a virágzás alatt, jó eredményeket hozott. Volt bőven csapadék, illetve a hőmérséklet is a virágzás nagy része alatt ideális volt. A kezdeti 1-1,5 kg-os napi gyarapodásokat 3-5 kg közötti hordás váltotta fel, július 20-a körül azonban már levirágzottak a táblák. A csapadékos időjárás miatt elég híg volt a begyűlő nektár és a méz érlelésére várni kellett a magas víztartalom miatt, átlagosan 25-35 kilogramm közötti pergetési eredmények születtek, ami az előző aszályos évhez képest nagyon jónak számít, azonban a mézértékesítési gondok és az alacsony méz ár miatt nem tudnak a méhészek örülni a jó termésnek. A napraforgó után, a lehullott csapadéknak köszönhetően a vármegye egy részén a lágyszárúak és a gyomnövények virágzásnak indultak, elősegítve a beteleléshez szükséges virágpor készlet begyűjtését. és mondhatni egész augusztusban volt folyamatos hordás, ami serkentőleg hatott az anyákra nem volt szükség serkentő vagy élelem pótló etetésekre. Ezek mellett megjelent az édesharmat is, ami további gyarapodásokat biztosított, azonban ennek a telelő élelemként történő meghagyása nem volt szerencsés. Átlagosan 5-10 kg közötti vegyes mézet tudtak elvenni a méhészek ezeken a területeken. A hordástalan területeken lévő állományok esetében, serkentő etetésekkel kellett a népességet fenntartani. Szeptember végéig feletetésre került a telelő élelem a méhészetekben. A virágpor készlet átlagosan családonként 2-3 keret volt. Erre az időszakra kiemelt figyelmet kellett fordítani a varroa atka elleni védekezésekre mert feldúsult a családoknál az atkaszám. Az enyhe ősz miatt elhúzódott a fiasítás, ezért a kezeléseket szükség szerint meg kellett ismételni és a záró kezeléseket a lehűlést követően december második dekádjában lehetett elvégezni.

Árgyelán János
OMME Békés vármegyei szaktanácsadó

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN VÁRMEGYE

Igen enyhe idővel indult a 2023. év januárjának időjárása, több nap is volt, amikor a nappali csúcshőmérséklet meghaladta a 10 C°-ot, melynek hatására a méhek szépen repültek, tisztultak. Sőt az enyhe időben megnyúlt mogyoró barkákról a virágporhordás is beindult. Az a jelenség Borsodban teljesen szokatlan, bár gyakran előfordul januárban egy-egy melegebb nap, amikor egy tisztulás, vagy egy részleges tisztulás megtörténik, de, hogy ilyen huzamos enyhe idő legyen ez teljesen szokatlan. Február eleje az ilyenkor szokásoshoz közeli időjárással indult, és nagyjából egy hét volt, ami az igazi telet idézte -10 C° – körüli minimumokkal. A hónap közepétől aztán szépen javult az időjárás, a reggeli fagyok ugyan sok esetben megmaradtak, de a nappali hőmérsékletek sok esetben a 15 C° –ot közelítették. A méhcsaládok a szép időt kihasználva intenzíven repültek, tisztultak és a virágpor is érkezett a kaptárba. Az egyik legkorábbi virágporforrásunk az ezüstjuharról érkezik, ami a legtöbb lakott területen, illetve az utak mentén megtalálható. Ez a faj is nagyobb figyelmet érdemelne tőlünk méhészekről, hiszen viszonylag gyorsan nő, gyorsan ad ezért árnyékot, és így kora tavasszal kiváló minőségű virágporával „beindítja” a méhcsaládot. Szintén kezdett nyiladozni a hónap végén a kecskefűz, amelynek szintén nagyon értékes a virágpora. Ezt a jó időt kihasználva sok méhészt adta be a különböző típusú cukorlepényeket a méhcsaládoknak, illetve néhány méhészetben már a folyékony serkentést is elkezdték. Sajnos már most is tapasztalható volt néhány méhészetben 50%-ot meghaladó pusztulás, és persze sok méhészetben ekkor még nem volt probléma. Március időjárására méhészeti szempontból nem lehet panaszunk, voltak ugyan hideg fagyos reggelek, de jó időben is bővelkedtünk, és csapadék is hullott. A napok nagy részében a hőmérséklet alkalmas volt a méhek repüléséhez, 26 napon volt 10 C° fölött a maximum hőmérséklet, és két napon a 20 C°-ot is meghaladta. A virágpor és a melegebb napokon némi nektár is szépen érkezett a kaptárakba, aminek hatására a családok szépen terjesztették ki a fiasítást. Sajnos több ekkorra több méhészetben is jelentős veszteségeket lehetett tapasztalni, a legsúlyosabb eseteknél 100 családot is meghaladta az elpusztult méhcsaládok száma.

Sajnos azért ezeknek az eseteknek a jórészében már az ősszel lehetett látni, hogy probléma van a családokkal, kisebb volt a népesség és az atkával is voltak problémák. A legtöbb esetben a családok át teleltek, január végén – februárban még a lepényt is megkapták, és csak ez után omlottak össze. A természetben – a növényzetben is meg lehetett látni a márciusi jó időt, egy jó héttel előrébb voltunk a virágzási időkben, fűzről, mirabolán szilváról gyönyörűen hordtak a méhek, illetve a korai virágzású lágyszárúak is bőségesen álltak a méhek rendelkezésére. Viszont a hónapban is volt három hideg hullám, ami már a megpattant akác rügyeket is károsíthatta. Áprilisban már az egyre melegedő időt várnánk, de az idei áprilisunk nem kényeztetett minket túl sok meleg idővel. Sajnos viszont keményebb fagyokat több hajnalban is hozott. A leghidegebb 6.-ára virradóra volt, $-4 - -6\text{ C}^\circ$ -ra hűlt vissza a hőmérséklet, ami sajnos a megpattant akác rügyeket és persze a virágzó gyümölcsfákat is károsította. Március végén még el lehetett mondani, hogy a természet nagyjából egy héttel járt előrébb a naptárhoz képest, áprilisban ez az előny kb. egy hetes lemaradássá alakult. A hideg éjszakák a hűvös nappalok megtorpantották a növények addig dinamikus fejlődését. A méhcsaládok fejlettségében nagy különbségek mutatkoztak, és ez az áprilisi hideg idő a gyenge, illetve közepes családokra nem volt jó hatással. Sajnos még a hónapban is kellett kaptárakat bezárni az összeomló családoknál. A megyében sajnos ismét óriási veszteségek voltak, melyek a becslések szerint a 30.000 méhcsaládot is elérték. BAZ vármegyében a repce vetésterülete 16.900 ha volt, ami jelentősnek mondható. A virágzás április 18. körül kezdődött, és a vándorméhészek is 20. körül elindultak. A hordásban jelentős különbségek mutatkoztak, amikor szép napos idő volt 20 C° -ot meghaladó hőmérséklettel és a mérleg is megfelelő erősségű méhcsalád alatt volt, 2 kg-ot is meghaladta a napi súlygyarapodás. Amikor lehűlt, felhős esős idő volt – semmit nem mozdult a mérleg. Vannak méhészek, akik félnek a repcétől és próbálják elkerülni, lehet, hogy nem is ok nélkül. A hónap végén a repce permetezések hatására megjelentek a mászkáló méhek, amelyek eltűnése miatt jelentősen csökkent a hordó méhek száma a kaptárakban. A pergetési eredmények elég vegyesek lettek, melyet nagymértékben befolyásolt a méhcsaládok állapota, és az, hogy a kiegyenlítéseket jó időben meg tudta csinálni a méhészt. Május a méhészeti munkák, méhészeti tevékenységek legkiemelkedőbb hónapja, a „reménység hava”. Legnagyobb értéket ebben a hónapban kellene megtermelni a méhészeteknek, de az idei évben nagyon vegyes lett a kép! A megye jelentős részén volt probléma az akác virágokkal, jelentős területek voltak, ahol csak egy-egy fán voltak virágok, a fák 70-80%-án semmi virág, csak a zöld hajtások, illetve rengeteg száraz és erősen fagykárosított ág. A megyéből nagyon sokan járnak évről évre a Nyírségbe vándorolni, ahol szintén a szokásosnál később indult az akác, és nagy volt a szórás a virágok minőségében. Az eredmények nagyon vegyesek lettek, voltak olyan méhészetek, ahol elfogadható eredmények születtek, de bizony voltak olyan helyek, ahol alig gyarapodott néhány kilóval a kaptár súlya. Akik helyben maradtak például a Bükk-hegység déli lábánál szintén semmit nem pergettek akáccon! Volt olyan méhészt, aki 1976 óta méri a hordási adatokat állandó telephelyén, és ilyen gyenge hordást mindez ideig nem mért! A megye északi akácsoi is vegyes képet mutattak, amihez nem csak a tavaszi fagyok járultak hozzá, hanem az előző évi aszályos időjárás is. Az aszály miatt nem csak a virágrügyek képződésével voltak gondok, hanem nagyon sok fa pusztulását – kiszáradását okozta. Bár az akácunk viszonylag jól bírja a szárazságot, de az előző nyár forróságát sok egyed nem bírta ki. Június első napjai a vándorméhészeknek még az északi akáccon teltek, de sajnos ezek a területek is alul múlták a várakozásokat. Az akác eredmények nagyon vegyesek lettek, sok méhésztben nem pergettek akácmézet, illetve vannak olyan méhésztben – ahol a repce is olyan gyengén sikerült – hogy június közepéig semmit nem pergettek. Akik a Nyírségben jó helyen voltak, ott egy közepes akác eredményt el tudtak érni, de ez a kisebb része a megye méhészeinek. A napraforgó a második legjelentősebb méhlegelő növényünk, melyből a megyében a vetésterület 30 eha körül szokott mozogni. Az eső, a meleg a napraforgó táblákra is jó hatással volt, a hideg május miatt egy kicsi lemaradás ugyan volt, csak a hónap végén kezdtek nyiladozni a legkorábbiak. Július időjárása a napraforgó mézelésére is jó hatással volt, a virágzás kezdetétől szépen hordták a méhek a nektárt, a legjobb napokon 3-4 kg-os gyarapodást produkálva. Szintén jó hatással volt a hordásra, hogy a táblák nem egyszerre voltak vetve, ezzel meghosszabbodott a hordásos időszak, voltak olyan területek, ahol közel egy hónapig tudtak gyűjteni a méhek. Az eredmények is szépen alakultak, azok a családok ahol rendben volt a népesség és az anya, 30 kg-ot meghaladó emelkedést produkáltak. A pergetéseknél viszont a legtöbben jelentős mennyiségű mézet hagytak a kaptárakban, ugyanis nem ésszerű az „olcsó” mézet kemény munkával elpergetni, majd utána drága cukorral pótolni a telelő élelmet!

A 2023.-as napraforgó szezonban nem volt panasz méhmérgezésre, vagy, hogy a családok elnéptelenedtek volna. Augusztus igazi meleg nyári időt hozott, amihez szerencsére csapadék is hullott, 50 – 100 mm között, ami a növényzetre jó hatással volt. Az idei nyáron nem sültek ki a gyepek, virágporforrás folyamatosan volt a méheknek. Augusztus elején még sok helyen volt virágzó napraforgó a megyében, főleg a megye északi részén, de a legtöbb méhészetben már ekkorra elpergették a napraforgómézet. A vármegye jelentős részén lehet szolidágós területeket találni, vannak helyek, ahol bőségesen van ebből a növényből. A hónap második felében szépen virágzott, és mivel csapadék is volt a nyáron, illetve a virágzására 30 C°-ot meghaladó hőmérsékletek voltak, adott némi nektárt is. A méhészek elégedetlensége, elkeseredettsége hónapról hónapra nőtt! Ezt a felvásárlási, mézkereskedelmi nehézségek okozták. A 2023.-as szeptember a nyarat idézte, a nappali maximum hőmérsékletek sok napon voltak 30 C° közelében és voltak olyan napok, amikor meg is haladták azt. Nem csak a nappalok voltak melegek, hanem sok esetben az éjszakai hőmérséklet is 20 C° körül alakult. Szeptember statisztikailag a leg szárazabb hónap, de 2023.-as évben is esett annyi eső, hogy a növényzet nem száradt ki, hanem szépen zöldellt, és a lágyszárú növények között volt bőven virágzó, ami adott még virágport bőségesen a méheknek, és némi friss nektár is csillogott a sejtekben. A méhcsaládok ekkor a legtöbb méhészetben szép képet mutatnak, népszerűség élelem rendben, és atkával sem fertőzöttek. Viszont most is voltak olyan méhészeteket, ahol az iménti hármassal komoly problémák mutatkoztak, ezeknek a súlyosan atkafertőzött családoknak a népszerűsége is nagyon gyenge volt. A méhészek jó része – mivel ekkor nagyon alacsonyak voltak a felvásárlási árak és nem is igazán keresték a felvásárlók a megtermelt mézet – jelentős részét hagyták benn a kaptárakban a napraforgóméznek, így nem vagy csak minimálismennyiséget kellett szirupból pótolni. A nyúlós költésrothadás is csúcsára ért ekkor, 67 település állt zárlat alatt megyében. A 2023.-as őszi átlaghőmérséklete sok év átlaga fölött alakult, és októberről is elmondható ez. A hónapban 17 nap maximum hőmérséklete haladta meg a 20 C° –ot, és mindössze egy nap volt, amikor a minimum hőmérséklet fagypontra süllyedt (a megye hidegebb vidékein 5 nap). A méhek még a legtöbb napon szépen repültek, és még virágpor is érkezett a kaptárakba. A fiasítás is a legtöbb családban csak a hónap második felében kelt ki, de volt néhány anya, ami nem állt le még ekkor sem. A családok a meleg időben még nem húzódtak össze, nem alakult ki a teletű fürt. Ezek a körülmények gyorsabban „használgják” el a méhegyedeket, és a család népszerűsége gyorsabban csökken, ellenálló képessége gyengül. November az őszi utolsó hónapja mostanában enyhe időket hozott, alkalmassá téve a méhészetekben a záró kezelés elvégzését. November viszonylag szép idővel indult, fagymentes éjszakákkal, napközben 10 – 15 C° körüli csúcshőmérsékletekkel. A hónap második fele viszont téliesre fordult, kemény mínuszokkal, havazással. A hónap első felében még sokan zárókezelték, szublimálással vagy csorgatással. A méhcsaládokra a legtöbb méhészetben nem volt panasz, de ugyanakkor hozzá kell tenni, hogy a kedvezőtlen mézpiaci helyzet miatt már ekkor néhányan feladták, nem vagy csak minimálisan foglalkoztak a méhészetükkel, aminek már lehet is látni a negatív következményeit. December eleje a régi teleket idézte, kemény hideggel, havazással érkezett a tél, de ez nem tartott sokáig, folyamatos melegedés után Karácsony első napján még itt a megyében is elérte a 13 C° –ot a hőmérséklet, repültek a méhek. Csapadékból sem volt hiány, a megye patakjain, folyóin kisebb-nagyobb árhullám vonult le. Az enyhe időt kihasználva még volt néhány méhész, aki a záró kezelést december közepén, vagy akár Karácsony környékén végezte el.

A 2023.-as méztermés nagyon nagy szórást mutatott a megyében, sokan voltak, akik nem pergették sem akác, sem repce mézet. A gyenge – közepes termés mellett szinte nem kellett hónapokig a megtermelt méz. A mézpiaci helyzet továbbra is a legnagyobb problémája az ágazatnak, szinte minden összejövetelel, illetve beszélgetésben előjön a kérdés, hogy mi lesz így velünk, mi lesz az ágazatunkkal? Bízunk benne, hogy a mézes hordók 2024.-ben is megtelnek, megoldódnak az értékesítési gondok és újra jó áron értékesíthetjük a kiváló minőségű MAGYAR MÉZET!

Farkas János

OMME Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei szaktanácsadó

CSONGRÁD VÁRMEGYE

Csongrád-Csanád vármegyében 2023-ban 681 méhészetben 42151 méhcsalád volt nyilvántartva. Január folyamán nem igazán jellemezte téli időjárás a megye időjárását. Inkább novemberre emlékeztetett mintsem a télre. Néhány fagyos éjszakától eltekintve, inkább az enyhébb napok domináltak. Január első napjaiban plusz 12 fok volt, a méhek aktívak voltak, léputcát váltottak, tisztultak. Január 18-án például szintén 12-13 fok volt jellemző, a méhek a mogyoró virágporát szépen ki tudták használni. Sok méhész megbontotta a méhcsaládokat, és számos olyan információt kaptam, miszerint főleg a gyengébb családoknál kiterjedt fiasítást találtak. Február eleje enyhe idővel indult, majd a hónap első harmadában erős hidegbetörés alakította a régió időjárását. Éjszaka mínusz 7-8 fokra hűlt le a levegő, majd napközben is csak nulla fok körüli hőmérsékletek voltak jellemzőek. Ezt követően a hónap második felétől kezdődően viszont melegedés vette kezdetét, és 8-10 fok körüli nappali hőmérsékletek és fagymentes éjszakák jellemezték egész februárt. Az időjárás túlnyomórészt száraz volt, most már újra szükség van a csapadékra, különben aszályosan fog a tavasz indulni. A hónap utolsó harmadában túlnyomórészt enyhe, inkább tavaszias időjárás volt jellemző. A méhek napi szinten repültek, beindult a természetes virágpor hordás is. Az itatókon tömegesen vannak jelen a méhek, ez egyértelmű jele a fiasítás terjedő beindulásának. Márciusban a megye időjárása igazi enyhe, tavaszi időjárás volt. A nappali hőmérsékletek a hónap második felében 20 fok fölé is emelkedtek. A növények virágzása elhúzódó és szakaszos volt, hidegfrontok és esős lehűlések a hónap végéig nem befolyásolták ezt a folyamatot. A méhcsaládok folyamatosan tudtak repülni, gyűjteni, kihasználni a virágpor dömpinget, amit a természet biztosított. A virágzást a mirabolán fajták kezdték, majd a sárgabarack, szomorú fűz, majd a szilva, és fehérfűz fajok folytatták. Állandó és folyamatos virágpor hordást biztosított a piros árvacsalád, a különböző kőrisek, égerek, kökénybokrok. A bőséges virágpor gyűjtési lehetőség már-már korlátozta a méhcsaládok fiasításának terjedését. Március végén erős hidegfront köszöntött be, március 29-re -4-5 fokokat mértek hajnalban, mely valószínűsíthetően károsította az akácállományokat. Áprilisban az időjárás a hónapnak megfelelő, kissé az elmúlt évekhez képest hűvösebb, csapadékosabb volt. A hónap második felétől volt naposabb, kellemesebb idő, mely a repce mézelésének is kedvezett. Csapadékban nem volt hiány, a repcék bőven kaptak nedveséget; meg is látszott a kultúrákon, nem volt ritka a 1,5 m vagy embermagasságú repce sem. A repce vetésterülete az elmúlt években egyre csökkent a megyében. Április első hetében sajnos egymást követő napokon többször is mínusz fokokat lehetett hajnalban mérni. Ez egyértelműen ártott az akácrügyeknek, így biztonsággal kijelenthető, hogy fagykárt szenvedtek az akácerdeink. Április végére már lehetett látni, hogy az erdők feketék voltak, gyakorlatilag 6-8 méter magasságig minden elfagyott. Ennek ellenére a méhcsaládok tavaszi fejlődése töretlen és dinamikus volt, ugyanúgy mint márciusban. Az időjárási feltételek kedveztek a méhcsaládok fejlődésének, a repcevirágzás kezdetével ez a jelenség fokozódott. Májusban az időjárás a hónap elején enyhe, az évszaknak megfelelő volt. A repcén meghordott mézet a méhészek május első napjaiban pergették ki a családoktól. Vegyes eredmények születtek. Ahol a családok jól fejlettek voltak, ott 20 kg körüli átlagokról hallottam, de átlagosan 10-15 kg közé tehető az átlagos repce méz termés, ott ahol a méhészek közelében volt vetve repce vagy vándoroltak rá.

A méhcsaládok akácérettek voltak, és bár áprilisban az akác többször is károsodott a fagy miatt, a méhészek reménykedve várták a virágzás kezdetét. Sajnos második hetének végétől május 20-a környékéig gyakorlatilag egy hetes esős időszak vette kezdetét, mely az akácvirágot és így a déli akácméz termést is elmosta. A fagyott területek fenológiája is érdekesen alakult, a legtöbb helyen 6-8 méterig teljes fagyás jelei mutatkoztak, viszont máshol a fagyás fent a fák magasságában igen, lent viszont a bokorszinten pedig helyenként nem voltak láthatóak. Sok helyen volt sarjú virágzás, melyet már nem igazán lehetett elkülöníteni az elsődleges virágoktól. Május 8-10 körül indult meg amúgy a nektártermelődések, de igazán nagy mérési eredmények nem születtek, a családok gyarapodása 1-2 kg között mozgott. Az esős időben pedig inkább apadt a családok mézkészlete mintsem gyarapodott volna. Az egy hetes eső, a bezártság, az erős akácérett családoknál meghozta a rajzási láz felébredését a méheknél, nagyon sokan tapasztalták, hogy az esős idő elmúltával elindultak a rajok a kaptárakból. Júniusban az időjárás az évszaknak megfelelően alakult. A hónap első két harmadában kellemes koranyári idő jellemezte a megye időjárását, viszont elég sok csapadékot kapott a régió, mely rendkívül fontos volt a hónap végén már virágzó napraforgó kultúrák szempontjából.

Június utolsó harmadában beköszöntött az első hőhullám, mely azt eredményezte, hogy a napi középhőmérséklet meghaladta a 26 fokot, éjszaka sem hűlt le a levegő 25 fok alá, reggel kilenckor pedig már 33 fokot lehetett mérni. Napközben 36-37 fokig melegedett fel a hőmérséklet. A megye egyes területein nagy kiterjedésen lehet selyemkóróval találkozni, mely egykoron közkedvelt méhlegelő volt. Mostanára a legtöbb méhészt már kerüli, hiszen megviseli a méheket. Ráadásul egyes vélemények szerint felélte a talajban lévő tápanyag készleteket, így a mézelése sem számottevő. Azok a méhészek akiknek röpkörzetében vannak ilyen területek számoltak be arról, hogy a nagy meleg és a csapadék ellenére a selyemkóró az idén nem mézelt, számottevő pergetések nem születtek róla. Júliusban beköszöntött az igazi nyár a Dél-Alföldre. Több szakaszban hőhullámok jelentek meg a megyében, néhány napig július közepén a hőmérséklet elérte a 39 fokot is. A korai napraforgó táblák már június végén elkezdtek virágozni, de a tömeges virágzás július első napjaiban indult meg igazán. Kezdetben még csak napi 2-3 kilogramm, majd később dandárvirágzásban nem volt ritka a napi 5-7 kilogrammos nektárhordás sem. A hőhullámok egyben azt is eredményezték, hogy a napraforgók viszonylag gyorsan, néhol 1 hét-10 nap alatt elvirágoztak. A megye minden pontján, fajtától függetlenül 20 kg feletti átlagok születtek. A méhészek július végére végeztek a nagy mennyiségű méz kipergetésével. Öröm az örömben, hogy ezt a jó minőségű mézet a kereskedők egyelőre nem veszik, még egyáltalán ára sincs. Éppen ezért nagyon nagy az elkeseredés és a csalódottság a méhészek között, melynek fatális következményei lesznek majd az ágazat fennmaradására. Augusztusban folytatódott az évszaknak megfelelő meleg, alapvetően száraz időjárás. Hullámzó frontok időnként hoztak csapadékot, így nem fordult elő az a virágporhiányos, aszályos időszak, mint a tavalyi évben. Afrikai eredetű hőhullámok is előfordultak; augusztus 28-át megelőzően egy héttig 35-37 fokot lehetett napközben mérni. Szeptember elején egy csapadékos front érte el térségünket, és ennek megfelelően alakította a megye időjárását. A hőmérséklet kissé visszaesett az augusztus végi kánikulához képest, és csapadékot is kaptak a földek. Ez utóbbi rendkívül fontos volt a jövő évi repce kultúrák szempontjából, hiszen így a gazdák el tudták vetni az őszi káposztarepcék nagyrészét. A csapadékosabb front elvonulása után viszont visszatért a szokatlan kánikula, nem voltak ritkák a 32 fokos napok még szeptember végén is. A méhek viselkedésére is hatással volt ez az időjárás, hiszen a nagy melegben a kutatás, rablás gyorsabban elindult vagy terjedt, mint hűvösebb időben. A méhek idegesebbek, nyugtalanabbak, hordás nem volt. A melegebb időjárásnak következménye az is, hogy az anyák tovább folytatják a petézést. Ennek eredményeként a fiasítás terjedelme nőtt a méhcsaládoknál. Októberben az időjárás messze átlag feletti hőmérsékletekkel kényeztette a méhészeket és méhcsaládjaikat. Az igazi ősz még váratott magára, nappal 20 fok feletti hőfokok jellemezték az időjárást, az éjszakai hőmérséklet ritkán esett 10 fok alá. Október első hetében 27-29 fokos nappalok követték egymást. Ilyen körülmények között a méhcsaládok fiasítása még nem szűnt meg: amíg virágport találnak, és a környezeti tényezők megfelelőek, az anyák nem fognak leállni a fiasítással. Pont e jelenség miatt a téli élelemkészletek is csökkentek ahhoz a mennyiséghez képest, amelyek bekerültek a kaptárba szeptember folyamán, ugyanis a fiasítás gondozásához energiára van szükség. Évek óta megfigyelhető jelenség, hogy az igazi ősz októberben egyáltalán nem köszönt be, rég nem volt tapasztalható már a megyében, hogy ilyenkor akár fagypontra lecsökkenjen a hőmérséklet és a méhcsaládok nyugalmi állapotba húzódnak. Novemberben összességében igen csapadékos, és az évszaknak megfelelő hűvös idő köszöntött be, de ez kifejezetten a hónap második felétől volt érvényes, hiszen november első felében időnként rendkívül enyhe napok is elfordultak. November 20 utáni napokban megérkeztek az első éjszakai fagyok. Az azért is jó hír, mert a hidegebb időjárás beköszöntésével a méhcsaládok fiasítása leáll, a maradék fedett fiasítás kiképzése után ideális körülmények fognak kialakulni a zárókezelések megkezdéséhez, hiszen az atkáknak nem lesz már lehetőségük a fiasításban elbújni. December első két harmadában az évszaknak megfelelő hideg idő jellemezte a megye időjárását. Éjszaka általában fagyok is előfordultak, hótakaró viszont nem alakult ki a megyében, azt a vidéket elkerülte a havazás. Ami csapadék előfordult, az eső formájában érkezett. Ezek következtében a talaj már kezdett feltöltődni, olyannyira, hogy most már a belvizes területek is kezdtek megjelenni.

A hónap végére aztán teljesen megváltozott az időjárás: nappal 10-12 fok, éjszaka 7-8 fokos hőmérséklettel találkozhattunk. A naps déli-délutáni órákban a méhek tömegesen tisztultak, és ez a jelenség több napig tartott. Kifejezetten tavaszi időjárás vette kezdetét, mely az év utolsó napjáig is kitartott.

Lászlóffy Zsolt
OMME Csongrád-Csanád vármegyei szaktanácsadó

FEJÉR VÁRMEGYE

Fejér megyében januárban is folytatódott a karácsony utáni felmelegedés. Január 18-ig a nappali felmelegedések a + 10-15 C fok közötti értéket mutattak. Az éjszakák is általában fagypont fölöttiek voltak, jellemzően +5 C fok volt az általános. A hónapban sokszor esett csapadék, ami a hónap végére 80-100 mm nagyságrendet ért el a megyében. A felmelegedés hatására a méhcsaládoknál beindult a fiasítás. Január közepén már két-három tenyérnyi fedett fiasításról is számoltak be a méhészek.

A február első fele hideg volt. A minimum hőmérsékletek a mínusz 10 C fokot is elérték, amíg a nappali felmelegedés alig emelkedett fagypont fölé. A hónap második felében a nappali hőmérséklet a 10-15 C fokot, míg az éjszakai hőmérsékletek a 0-5 C fokot érte el. A leest csapadék 10 mm körül volt, ami, eső formájában érkezett. A méhcsaládok január elején és február végén tudtak tisztulni. Fiasítás végig volt a családoknál, a hónap végére már 2-3 keretben is volt tenyérnyi fedett fiasítás. Február közepétől a napsütéses, déli órákban dőlt be a virágpor a kaptárba. Virágzott a mogyoró, a som, a hóvirág, a téltemető, amiről kielégíthették a családok a fiasítás fehérjeszükségletét.

A március hozott fagypont alatti reggeleket és 15 C fok fölötti nappalokat is, de általában a két érték közötti hőmérsékletek voltak a jellemzőek. A mérsékelt hőmérséklet hatására a növények csak lassan fejlődnek, fokozatosan virágzanak. A méhcsaládok a télből különböző erősséggel jöttek ki. A méhészekről kapott információk alapján, területenként nagy különbségek voltak a méhcsaládok állapotában. Voltak jól és rosszul kitelelt méhészetek. Voltak egy méhészetben belül is a két telephely között nagy különbséggel kitelelt állományok. A különbségek elsősorban a környezeti feltételekben keresendők egyforma kezelés mellett. A mérsékelt melegedés és a már begyűlő virágpor hatására a méhcsaládok fokozatosan tudnak fejlődni. A mérsékelt tavaszi hőmérséklettel időt nyernek a családok a felfejlődésre a népesség megnövelésére. A gondot csak a kirepülésre éppen alkalmas idő okozta a nagy széllel és gyors lehűlésekkel. A vízért és a virágporért kijáró méhek közül sok nem tér vissza a ledermedés miatt.

Fejér megyében az április mérsékelt meleg, a hónap elején fagyokat is hozó, mérsékelt csapadékos időjárással telt el. A nappali felmelegedések jellemzően 15 C fok közelében voltak. Ritkán haladta meg a 20 C fokot napi legmelegebb mért hőmérséklet. A hónap elején, április 4-5-6, fagypont alá csúszott a hajnali hőmérséklet. A három napi, hajnali szállított fagyos levegő nagy magasságig hatott a növényekre. A mínusz 3-5 C fokos fagy károsította a virágzó kajszi, meggy és egyéb gyümölcsfák mellett az akácrügyek nagy részét is. A hónapban leest csapadék 30-50 mm között volt.

A megyében jó ideje évről évre 20%-kal csökkent a repce vetésterülete. 2023-ban ez a csökkenés a duplájára nőtt. Rengeteg búzát vetettek a repce terhére. Azok a méhészek, akiknek jutott a megyében a repceből, már néhány helyen virágzás kezdetén lévő táblákat találnak. A repcetáblák az idén jól teleltek. Csapadékot is kaptak bőven, az idei évben 110-150 mm csapadék esett a megyében. Járták a méhek a virágzó táblákat, csorgott befelé a virágpor, a nektár. A mérsékelt melegeknek köszönhetően lassú, elhúzódó volt a hordás. Az erősebb családoknál a hónap végére már teli fiók repceméz volt. A virágpor és a nektárhordás jól tett a gyengébb családoknak is, akárcra termelő családok lettek a gyengébbekből is. A megyében az akácrügyek megpattanása után március 29-én és április 4-5-6-án volt fagypont alatt a hőmérséklet. Ez már okozott komolyabb kárt, az akácerdők jelentős része károsodott, látszott a zöld területek mellett fekete erdőrészek is a megye akácosaiban.

Fejér megyében a májusi hónap szélsőségektől mentesen, fagy és nagy meleg nélkül telt el. A nappali felmelegedés általában a 15-20 C fokos sávba esett. A hónap közepén volt egy hűvösebb időszak amikor 10 C fok körülire melegedett csak a koradélutáni hőmérséklet.

Fagy nem volt, a reggeli hőmérsékletek a 10 C fok alá csak néha süllyedt, a leghidegebb reggel is csak 5 C fok körül volt. A hónapban sokszor esett csapadék, a megyében voltak nagy helyi felhőszakadások is. A megyében májusban 60 és 100 mm közötti csapadék hullott. A repce elég hektikusan mézelt. A táblák leterheltségének, a helyben leesett csapadéknak és a terület felmelegedésének függvényében mértek gyarapodást a méhészek. Sok méhésznek a téli viszontagságok után még nem jöttek helyre a méhcsaládjai. Ők, a többség szinte semmit sem pergetett repcén. A szerencsésebbek pedig egy fiók mézet is el tudtak venni a méhcsaládoktól. Fejérben idén az akácok nagy része károsodott a korai fagyoktól. Talán nem is volt található olyan egybefüggő akác terület, ami időben és jól mézelt volna. A méhészek a másodrégyekből képződött virágokból az idén alig tudtak némi mézet pergetni. Sem a megye közép, sem a felsőakác vándortanyáin nem voltak jók a hordási eredmények. Az általam megkérdezett méhészek egy része nem is pergette ki az akácvirágzás alatt begyűjtött mézet. Azért, mert kevés volt, talán nem is volt tiszta akácméz és főleg azért, mert utána serkenteni kellett volna a még mindig 500 Ft feletti árú cukorral – mondták. Inkább bent hagyták a kaptárban, hogy napraforgóig legyen min elélni a méheknek. Az információim alapján a megyében sok méhész még semmit sem pergetett május végéig. A megyében alig van akác utáni méhlegelő, így sokan már csak a napraforgóban bízhatnak.

A június szélsőségektől mentesen, nagy melegek nélkül telt el. A nappali hőmérsékletek a kellemes 25-30 C fok közötti sávba emelkedtek. A legmelegebb pár nap 20-23 között volt, amikor a felmelegedés átlépte a 30 C fokot is. A csapadék jellemzően 35-40 mm esett. A Medárd környékén esett csapadék elosztása mutatott szélsőségeket. A pár négyzetkilométeren esett csapadék akár tízszerese is lehetett a körülötte lévő területekre hullathoz képest.

A méhcsaládok állapota elsősorban attól függött, hogy tudtak-e a méhészek az állományukkal virágzó méhlegelőt elérni. A virágorhoz és nektárhoz jutó méhcsaládok továbbra is intenzíven fiasítottak és bővítették a népességet. A megyei méhlegelők szűkösek akác után. A segítséget a kevés vetett facélia és a falvak közelében az utcai hársasok, valamint a Vértes és a Bakony szórvány hársasai jelentették. Az idén az ezeken legeltető méhészek rossz eredményekről számoltak be. A megye állóméhészei virágor és nektárhányról számoltak be. Tavaly a rekord szárazságban minden növény virágzott és mézelt amíg tudott, addig az idén a mérséklet melegben és a beázott földeken alig volt virágzó növény található.

Fejér megyében a júliusi hónap is szélsőségektől mentesen, nagy melegek nélkül telt el. Az idei júliusi nappali hőmérsékletek java része a 25 – 30 C fokos sáv közé esett. A hónap közepén volt egy hetes időszak amikor a felmelegedés átlépte a 30 fokot. A leesett csapadék széles határok között, 30 - 70 mm között változott a helyileg kialakult felhőszakadásoknak megfelelően. A különbségek nagyok voltak akár kis területen belül is, mert helyi viharcellákból nagy eltérésekkel hullott a csapadék és alakult ki néhol jégeső. A Dunántúlon belül a megye viszonylag kevés özvizet, jégesőt és vihart ért meg. A megyében a hónap közepén volt a legnagyobb vihar, ami több fát is kidöntött, több kaptárban is kárt okozott. Júliusban virágzott a napraforgó. Fejér megyében ez jelentős méhlegelőnek számít. A Mezőföld löszös, kötött talaján általában jól szokott mézteni ez a növény. A mézélést befolyásolja a fajta, a talaj vízellátottsága és a nappali felmelegedés. A fajták között nagy a szórás, a talaj többször megázott és a 30 C fok körüli nappali hőmérséklet is jót tett a mézelésnek. Sok méhész idén csak erről a kultúráról pergetett mézet, mert eddig az állóméhészeknek nem volt elvehető hordás sok területen. Sajnos az elfogadható terméshez siralmas felvásárlási árak alakultak ki. A méhészek ennek megfelelően a napraforgó méz egy részét bent hagyták a kaptárakban, ezzel is csökkentve, vagy kiváltva a cukoretetést. Július végén - augusztus elején a pergetés és fészekrendezés után atkát irtottak a méhészek. Sajnos egyre több elhanyagolt méhészet van, ahol a rend mellett az élelemhiánnyal és az atkairtással is gond van. Augusztusban a szolidágó bőséges virágorport szolgáltatott a beteleléshez. A méhészek nagy része nem etetett fel nagy mennyiségű cukrot téli élelemnek. Vagy bent hagyta a napraforgóméz nagy részét, vagy „vékonyra” sikerült bebetetni a téli élelmet.

Szeptember az átlagnál sokkal melegebb volt. Az idei szeptember volt a legmelegebb 1901 óta! A méhcsaládok kiterjedt fiasítással rendelkeztek, ömlött a kaptárba a virágor, fogyott a télire szánt élelem. Az október is meleg volt. Jelentős darázsinvázióval kellett megküzdeni a méhcsaládoknak.

Decemberben már hidegek is voltak. A fedett fiasítás a hónap közepére már elfogyott. A záró kezelést ezután lehetett elvégezni. Sok méhészetben az atkairtás is gyengébb volt a szükségesnél. A felvásárlási árak alacsonyok voltak, az önköltségi árat sem érték el és csak minimális mennyiséget vásároltak. Már második éve áll hordóban a megtermett méz sok méhésznél. A termelési költségek növekedése és a jövedelemtermelő képesség csökkenése, pontosabban megszűnése sok méhészt kényszerít a méhészetének felszámolására.

Nyerges József
Fejér vármegyei szaktanácsadó

GYŐR-MOSON-SOPRON VÁRMEGYE

A január rendkívül enyhe és sok tekintetben példa nélküli volt. A hónap első fele kimondottan tavaszias jellegűre sikeredett és a második fele is inkább csak nyomokban tartalmazott téli időt, csak a legutolsó napok hoztak némi télies jelleget. Január elején a méhcsaládok tisztultak és már virágport is hordtak, a mogyoró kezdett el virágozni. Ha az időjárás engedte a méhcsaládok röptültek intenzíven járták a kihelyezett itatókat jelezve, hogy már van náluk fiasítás. Jellemzően egy-két keretben tenyérnyi nagyságú. A méhcsaládok február hónap elején a hideg idő miatt megtorpantak és a hónap harmadik dekádjában tudtak újra intenzívé válni. Tisztultak és elkezdtek újra növelni a fiasítás nagyságát. Víz mellett virágpor hordás is volt, az éger adott tömegesen virágport. Virágzott a húsos som a tuja, valamint a hóvirág is. A méhcsaládok 1-3 keret körüli fiasítással rendelkeztek a hónap végén. Ennek a fiasításnak a nagyobbik része nyitott fiasítás volt. A fagyos napok jelentős károkat okoztak a gyümölcsösökben és az akácban is. Fagyos éjszakák voltak több napon keresztül is. Március 29-én -6,2 Celsius fok volt szél nélkül. Ekkor az alacsonyabb részek, mint egy medence elkezdnek feltelni hideg levegővel. Ez a kisugárzó fagy, amikor szép lassan rétegződik a hideg. Április 5-én reggel hét órakor -3,1 foknál 6,8-es erősségű szél volt. Ez az úgynevezett szállított hideg. Ez ellen nem lehet védekezni. Olyan mintha fagyos levegőt fújnának a fákra. Az akác ezt a hideget nem bírta ki, teljes volt a fagykár. Pár nap múlva minden zöldjüket elvesztették a fák és kopár feketén álltak. A repce vetésterülete a tavalyi évhez képest jelentősen visszaesett a tavalyi 23000 hektárral szemben idén csak 14350 hektáron termesztene a gazdák repcét. 150 hektárt kitarcsázásra került. A repcék szépen fejlődtek a tél folyamán, tavasszal aszály közeli állapotba kerültek, de aztán jelentős mennyiségű csapadékot kaptak. A repcetáblák zöme a negyedik hónap közepére kinyílt. Április hónap végére már nem volt a megyébe olyan repcetábla ami még nem lett volna virágban. A repcetáblák jelenős része levirágzott május első dekádjára, ezután 60-70 dkg mínuszok voltak nap mint nap. Repce végére több helyről is földön mászkáló méheket jelentettek. A repceméz pergetését a méhészek elvégezték egy gyenge fiók mézet tudtak elvenni családonként azok a méhészek, akik vándoroltak repcére és jók voltak a méheik, de a méhészek többsége nem pergetett idén repcemézet. Jellemző volt az is, hogy a méhészek elvették a repcemézes fiókot, nem pergették ki csak betárolták és majd akác után visszaadják a méhcsaládoknak. Két hét hordástalanság volt a repce és az akác között. A sarjú akác május 24. körül kezdett virágozni a vármegyében. Az egyenleg és a kilóztatás között volt a mérés megye szerte. Pár nap után vége lett az akácnak, rendkívül gyenge eredmény lett az idén. Sok méhész el sem ment akácra, vagy ha elmentek is az ott gyűjtött pár kilogrammal mentek tovább facéliára, pergetés nélkül. Győr-Moson-Sopron megyében akác után a fő vándorlási célpont a facélia táblák. Normál időben kinyíltak a facélia táblák, de az akác a fagyás miatt késett, így megint egyszerre virágzott a két növény. Ebből adódóan a tavalyi évhez hasonlóan érdemben az tudott facéliát pergetni, aki nem vándorolt akácra. A vándorméhészek jelentős része egy-két nap különbséggel érkeztek meg a facéliára és a hordásnak ezeken a napokon vége is lett, jelezve, hogy idén is túl lett terhelve a méhlegelő, ami a 2023-as évben fele volt csak a korábbi évek vetésterületének. A méhészek tájékozódás nélkül kikérték a korábbi évek vándorhelyeikre a letelepedési engedélyt, úgy, hogy körbe sem néztek, így alakultak ki olyan esetek amikor az éjjel lerakott méhcsaládok, nappal indultak, tájoltak csak nem találtak semmit. Július hónapban virágzott a fontossági sorrendben a második helyre sorolt mézelő kultúrnövényünk: a napraforgó. Győr-Moson-Sopron megyében a napraforgó vetésterület az elmúlt évhez képest növekedett, több mint 20000 hektáron termesztene napraforgót a gazdák a 2023-as évben. A megyében minden méhcsalád el tudott érni több-kevesebb napraforgót.

A vetéseket a gazdák időben el tudták végezni. A növény a fejlődése alatt többször kapott csapadékot, ez elég is volt ahhoz, hogy szépen növekedjen, két méteres magasságig meg sem álltak a növények. Július elején nyíltak ki az első táblák egy picit később, mint a korábbi években megszoktuk. Nagyon elhúzódó virágzás volt, július teljes hónapjában lehetett látni virágzó napraforgó táblákat a megyében. A megyében a méhcsaládokat a legtöbb helyen csupán eltartotta a napraforgó és pergetési eredmény sem adott. A szerencsésebbek pedig átlagosan egy fióknyi mézet tudtak elvenni. Sok méhész most pergetett először. Augusztusban a méhészeknek a Hanságban próbálkozhattak még egy utolsót, hogy mézelésben reménykedhessenek. A magas aranyvessző (*Solidago gigantea*) a fő vándorlási célpont ilyenkor, de a bodács és bíbor nebáncsvirág is egyre elterjedtebb a vizenyős részeken. A virágzás később kezdődött a megszokottnál. A sok csapadék hatására az átlagosnál jóval nagyobb, fejlettebb növényekkel találkozhattunk, ami reménykeltő volt. Ennek ellenére kevesebb méhészrel lehetett találkozni a Hanságban. Talán a korábbi évek negatív tapasztalatai miatt nem bíztak a mézelésben. Tévedtek. A Hanság a régi időket idézte a betelelés mellett elvehető mennyiségű mézet is gyűjtöttek a méhcsaládok. Kilós napok is voltak, az okát nehéz megérteni, az utóbbi években nem ez volt a jellemző. Szeptember hónap elejétől elkezdtek virágozni a zöldítésnek vetett táblák. Kinyíltak az árvakelés mustár és a facélia táblák is. A méhcsaládok nagy kedvvel látogatták ezen virágokat. Virágport bőségesen, nektárt viszont csak keveset tudtak gyűjteni róluk a méhcsaládok. A hónap végén már a koldus krizantém is virágba borult, de a hónap elején történt Dunai elárasztás hatására ennek a növénynek a mézelése is elmaradt. Atka ellen védekezések során azt tapasztalták a méhészek, hogy nagy különbség mutatkozik egyes méhcsaládok között, van ahol szinte minimális az atka de sok az olyan család is ahol rémisztően sok atka hullik, pusztul el a kezeléseik hatására. Októberben a vizenyős területeken virágzott a kolduskrizantém, és a megye szinte teljes területén sok helyütt a zöldítésnek vetett mustár, pohánka, olajretek és facélia. Ezek a növények a virágpor mellett a meleg napokon hordást is adtak, igaz csak nagyon keveset. Ezen külső körülmények miatt a méhanyák nem álltak le a petézéssel és még kiterjedt, vegyes korú fiasítással rendelkeztek a méhcsaládok a hónap végén is. A záró atka elleni kezeléseket nem lehetett október hónapban eredményesen elvégezni. Novemberben pár nap tudtak még repülni a méhek főként a hónap elején. A zöldítés táblák fokozatosan tűntek el a határból, elvirágoztak vagy beforgatták őket, a kolduskrizantém is elvirágozott. A méhcsaládok lassan megnyugodtak, lecsendesedtek és a hónap végére fiasmentesek lettek. December hónap elejére a méhcsaládok már nem rendelkeztek fiasítással, a hónap során több lehetőség is adódott, hogy a záró kezeléseket elvégezhessék a méhészek, jelentős részük élt is ezzel a lehetőséggel. Oxálsav csurgatás, valamint oxálsav szublimálás volt a fő zárókezelési mód. A méhcsaládok pincézésének is eljött az ideje. Az év végéhez közeledve komoly gondot nem lehetett látni a méhcsaládok telelésében.

Varga Tamás Imre
OMME Győr-Moson-Sopron vármegyei méhészeti szaktanácsadó

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYE

A megyében 1102 nyilvántartott méhészet, mintegy 67.000 méhcsalád található.

2023 első hónapjait enyhe idő jellemezte sok csapadékkal. Február folyamán már több napon is tavaszias volt az idő. Többször is enyhe mértékű virágporhordás volt tapasztalható. Komoly népességvesztésről számolt be több méhész is, elsősorban az őszi édesharmat hordás vagy az atka kártétele következtében. Március hónap változatos hőmérsékleti viszonyok között telt. A hónap közepén rendszeres volt a méhek számára alkalmas idő a kirepülésre. Ezekben a napokban bőségesen virágport tudtak gyűjteni a méhek. A hónap utolsó hetében ugyanakkor lehülés következett be, szinte téliesre fordult az időjárás. Március 29. és 30. hajnalán -5 C fok körül volt a hőmérséklet, ennek hatására a már megpattant akácrügyeket fagykár érte az erdőben. Általában csak a lombkoronaszint egy részén maradtak meg az eredeti rügyek. Áprilisban a sarjú rügyek fejlődésnek indultak.

Április nagy részét a szokásosnál hűvösebb időjárás jellemezte, ami tartósan bizonyult, és csak a hónap utolsó hetében lett megfelelő a nappali hőmérséklet. A megyében mindössze 2700 hektár vetésterületen lévő repce a tavaszi esők hatására jól fejlődött, április 20. körül kezdődött a virágzás. A hordási adatok a virágzás első hetében gyengén alakultak, a virágzás 2. felében a melegebb idő hatására a hordás is megindult. Május elején kedvező volt a repcéről a súlygyarapodás. A méhészek elmondása alapján gyenge mézterméstől a kiválóig szólnak a vélemények.

Az akácról történő gyűjtés hűvös, esős napok után május 19-én kezdődött. 8-10 nap lehetett mérni a gyűjtést. Ebben az időszakban az időjárás megfelelő volt a hordás kihasználására. Május 27-én erős északi széllel hidegfront érkezett, gyakorlatilag ez vetett véget a gyűjtésnek. A pergetési eredmények általában közepesek, 18-25 kg körüliek.

Június hónap az átlagtól hűvösebb, csapadékgazdag idő mellett telt. A sok csapadék kedvezően hatott a méhesekre, ugyanis virágporban gazdag volt a környezet mindenfelé. Július hónap a napraforgó virágzásról szólt. Az elmúlt évekhez hasonlóan, kedvezően alakult a vetésterület. A vetés időben talajba került, a júniusi esők hatására a táblák kellően fejlettek voltak virágzás előtt. A virágzás július első napjaiban kezdődött, a későbbi táblák 7-e környékén kezdtek el kinyílni. A meleg időben általában közepes hordási értékek mutatkoztak. A hónap utolsó dekádjára a táblák nagy része elnyílt. A pergetési eredmények erős közepesként jellemezhetőek, körülbelül 30 kg/méhcshalád. A méhcshaládok népsége valamelyest visszaesett a virágzás alatt. Mérgezési tünetekről nem számoltak be méhészek. Napraforgó virágzás után sem volt ebben az évben probléma a virágpor utánpótlással.

A késő nyári, kora őszi méhészeti viszonyokat alapjaiban határozta meg az édesharmat képződése a növényeken. Évek óta jelenség már az amerikai lepkebabóca okozta édesharmat képződése. Ebben az évben változó mértékben jelentett ez problémát méhészeti szempontból, sokfelé egyenleg körüli gyarapodást okozott augusztusban, de ettől komolyabb mértékű gyarapodást is érzekelték bizonyos területeken. Ezért a méhészek jelentős része pergetett, majd etetett szeptemberben a megfelelő telető élelem biztosítása végett. A nyár végi időszakban a fiasítás mértéke és a méhcshaládok népsége jónak volt mondható megyeszerte. Információk alapján bizonyos esetekben az atkafertőzöttség mértéke magas volt, és az atkakezelési technológiák nem mindig szakszerűek. A fiasítás a szeptember második felében a rövidebb nappaloknak és a hűvösebb hajnaloknak köszönhetően látványosan csökkent, novemberre a méhcshaládok zöménél megszűnt. A méhállományok általában kellően népesen indultak a télbe. December hónap 2. felében az enyhe idő következtében újra petéztek a méhanyák, a nyugalmi időszak ismét rövid volt.

Méztermelés szempontjából jónak mondható év volt a tavalyi, ezt sajnos az értékesítés problémái beárnyékolják.

Barkó Árpád

OMME Hajdú-Bihar vármegyei méhészeti szaktanácsadó

HEVES VÁRMEGYE

2022/2023 tele a megszokottnál jóval melegebb volt. Ennek megfelelően januárban is az átlagostól lényegesen enyhébb időjárás volt jellemző Heves megyében. A hónap elején, illetve közepén is voltak olyan időszakok, amikor repültek a méhcshaládok. A hosszan tartó enyhe idő azt eredményezte, hogy elindult a méhcshaládoknál a fiasítás gondozása. Csapadék sok volt a hónapban, és a talajba szivárgást se akadályozta semmi, mivel nem volt fagyott a föld és ez kedvező volt a növénykultúrák számára. Januárban a méhészek Heves megyében nem jeleztek nagyobb arányú méhcshalád pusztulást, azonban jellemző volt, hogy a méhcshaládok kb. 20 százalékkal kisebb népséggel rendelkeztek a megszokottnál. Ez valószínűleg az aszályos, és emiatt virágporhiányos nyár következménye volt. Február első két hetében hidegebb, száraz időjárás volt jellemző. A hónap második felében enyhébb lett a hőmérséklet, és ekkor a tisztuló kirepülés is megtörtént a méheknél. A méhészek beszámolója alapján a téli méhcshalád veszteségek átlagosak voltak, néhány méhészet azonban kifejezetten rosszul telet, gyakorlatilag elpusztult, ezekben az esetekben mintát is vettem az OMME monitoring vizsgálatainak keretében.

Márciusban, különösen a hónap vége felé nem volt kedvező az időjárás a méhészetekre. Erős hideghullámok követték egymást, és így csak a népes méhcshaládok tudtak fejlődni, a közepes, és az attól gyengébbek folyamatosan veszítették el a népségüket.

Így összességében a télen elpusztult méhcsaládokkal együtt Heves vármegyében jelentős lett a méhcsaládvesztés. Sajnos március 28-29-én -4 majd -7 °C volt, emiatt a síkvidéki akácerdőkben súlyos fagykár keletkezett. Áprilisban folytatódott a méhek számára kedvezőtlen hideg időjárás. a hidegrekord is több esetben megdőlt, és a hónap középhőmérséklete 2°C -al elmaradt a sokévi átlagtól. Ennek megfelelően csak a kifejezetten népes, táplálékkal jól ellátott méhcsaládoknál volt fejlődés, a többi méhcsalád állapota stagnált, vagy esetleg el is pusztult. A növényvilág számára is általában káros volt a hideg, a gyümölcsfák közül sok a hónap elején elfagyott, valamint a megporzásra is kedvezőtlen volt az idő. A méhészek számára ennél még nagyobb gondot okozott, hogy a megye teljes területén fagykárt szenvedett az akác, ez síkvidéken elérte a 80%-os mértéket is. A repcére azonban kedvező volt a hűvös, és csapadékos időszak, így az állományok szépek voltak. A repcevirágzás május elején ért véget, gyenge-közepes eredményeket értek el a méhészek. A virágzás nagy részében hűvös csapadékos időjárás volt, így részben ez volt az oka a vártnál gyengébb termésnek, emellett sok méhésznél a méhcsaládok is gyengék voltak. A fehér akác virágzása a megyében az átlagosnál később kezdődött, köszönhetően a hűvös tavasznak. A március végén és április elején bekövetkező fagyok miatt, a virágrügyek a megye teljes területén károkat szenvedtek, ezért nehéz volt megjósolni a virágzás menetét. Május 18. körül kezdtek nyílni a sík vidéki, és a dombvidéki erdők. A nyílás elején még csapadékos hűvös idő volt, azonban pár nap múlva már volt hordás akácról. Ez csak néhány napig tartott, így nagyon gyenge eredmények születtek a pergetéseknél. A megye északi hegyvidéki területein még kevesebb mézet tudtak a méhcsaládok gyűjteni, így összességben a 2023-as akácméz termés kifejezetten gyenge lett a megyében. A méhcsaládok állapota nem minden méhészetben volt jó, előfordult a gyűjtő korú népesség hirtelen elvesztése, amely főleg a repcevirágzás végén, illetve az akácvirágzás elején jelentkezett.

Június elején ismét csapadékosra fordult az időjárás. A méhcsaládok az árterek, legelők, füves puszták környezetében általában kellő mennyiségű táplálékot találtak, a megye további területein azonban pótolni kellett a méhészeknek az élelmet, bár volt olyan gazdálkodó is, aki az akácon gyűjtött minimális mézet ki sem pergette, mert az alacsony felvásárlási árak miatt nem érte volna meg. A hónap második felében szárazabb időjárás következett, bár így is rendszeresek voltak az esők. Ez kifejezetten jó volt a napraforgó fejlődésére, a megyében a vetésterület is nagy volt és a növényállományok is rendkívül fejlettek voltak. A hideg tavasz miatt a gazdák a megszokottnál kb. 10 nappal később vetették a napraforgót, így a nyílás is ennek megfelelően a szokásosnál kicsit később kezdődött. A méhészek nagyon várták a napraforgót, mivel sokan addig semmilyen mézet nem pörgettek a kedvezőtlen tavaszi időjárás miatt. Mivel a napraforgó állományok rendkívül fejlettek voltak a megyében a sok csapadéknak köszönhetően, így megvolt a remény a jó mézelésre. A nyílás július első dekádjában kezdődött. Az időjárás kedvezően alakult, kifejezetten meleg nyári idő volt néha csapadékkal. A hordás ennek megfelelően jól alakult, a termésmennyiség jobb lett a szokásosnál, különösen azokon a vidékeken, ahol több egymás után nyíló tábla volt a méhek röpkörzetében. A méhcsaládok a gazdálkodók beszámolóai alapján rendben voltak, a napraforgó virágzás előtt tapasztalt néhány méhész elnéptelenedést, de ez kevés méhészetet érintett.

Augusztusban a betelési folyamatot segítette a csapadékos nyár, mert a méhcsaládok virágpor ellátottsága megfelelő volt, és a megyében sok helyen még nektárt is találtak a méhek, ami a családok népességét szinten tudta tartani augusztusban is. A gazdálkodók beszámolóai alapján a varroa atka fertőzöttség is alacsonyabbnak tűnt az előző években tapasztaltaknál.

Szeptemberben az átlagoshoz képest jóval melegebb volt az időjárás Heves megyében. Ez a betelési munkákat segítette, azonban a méhcsaládoknál még a hónap végén is nagy kiterjedésű fiasítás volt, ez pedig kedvezőtlen lehet a teelés szempontjából. A méhcsaládok állapota a méhészek beszámolóai alapján jó volt, a varroa atka fertőzöttség továbbra is alacsonyabb volt a szokásosnál. A csapadékos nyárhoz képest szeptemberben már jóval kevesebb eső hullott, azonban ennek eloszlása jó volt, így az elvetett repcetáblákon a kelés rendben volt, és a növények fejlődése megindult. Az október, valamint a november már inkább átlagos hőmérsékleteket hozott a megyében, azonban csapadék kifejezetten sok volt, így megindult a talajok vízzel való feltöltődése és ez a tendencia decemberben is folytatódott. A hónap első két dekádjában az átlagoshoz közeli hőmérsékletek voltak jellemzőek, a hónap utolsó dekádja azonban kifejezetten enyhe volt. Összességében a hónap időjárása kedvező volt a méhek teelése szempontjából, ráadásul az utolsó napokban a varroa atka elleni zárókezeléseket is el lehetett végezni.

A növényvilág szempontjából is kedvezőek voltak a körülmények, a talajok vízzel való feltöltődése folyamatos volt, így várhatóan 2024 tavaszán nem fog az aszály problémát okozni. Sajnos az egész méhészeti évre rányomta a bélyegét a mézpiac fokozatos összeomlása, és emiatt a méhészek egyre borúlátóbbak lettek. Ez a folyamat azóta is tart és ebben semmilyen kedvező változás nem tapasztalható.

Bíró Péter
OMME Heves Vármegyei méhészeti szaktanácsadó

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYE

A 2023 őszén 59834 bevizsgált méhcsaláddal teltek be a megyei méhészek, ami 5184 méhcsaláddal több volt az előző évihez képest. Ez több mint 10% -os növekedést mutat. A méhészetek száma viszont 62 -vel csökkent, ami 6,5 % -os csökkenést mutat. A 2023 kitelelés eddig nem tapasztalt érdekességgel indult. A betelelt állomány vagy nagyon jól telet vagy nagyon rosszul. Átlagos telelési mutató, hogy az állomány 1/3 nagyon jól, 1/3 közepesen és 1/3 gyengén telet ki. Most a köztes állapot letűnt, nem, volt. Miért volt ez probléma? Repce végére a nagyon jól kitelelt állomány rajzási állapotba került, akiket a méhészek a közepesen telet állomány felerősítésére gyengítenek, így akár virágzásra a betelelt állomány 2/3 minimum termelő méhcsalád. A gyengék nem képesek gondozni az erősektől elvett fiasítást ezért nagyon korán kezdődött a rajzás. 2023 tavaszán már repce virágzásakor megtörténtek az első rajok kirepülései. Így akár virágzásra meggyengült nagyon sok méhcsalád, csökkentve az akár méztermést. A repce virágzásakor lehülés és a hideg időjárás eredménye, hogy a tömeges virágzás csak április 20.-ára volt tehető. A méhcsaládok egy része nem volt termelő ekkor még. A repce mézélése változó volt, amikor jobb idő volt 2 – 2,5 kg –os hordásos napok voltak, persze csak a népes, családoknál. Átlagban 5 - 15 kg repce méztermésről beszélhettünk. Nagyon szépen építettek a méhek és meg is erősödtek (néhány túl is) akár virágzásra. Március végi Áprilisi elei fagyos reggelek országosan az akár elfagyását eredményezte. Az álló méhészek a megyében 0 kg akár, mézet pergettek. A vándor méhészeink, 0 – 30 kg körüli minőségi akár mézet tudtak hazahozni. A jó eredmények a Nyírségben születtek, azon méhészeknek lett akár méze, akik bevállalták a több 100 km-es vándorlást. A hegyi akárkal egyidőben az Ámorakác a Tisza árterén is elkezdte a virágzást. Virágpórt bőven, nektárt kevésbé adott. Méz elvehető mennyiségben 4 - 8 kg volt, aki le nem késte a virágzást. A napraforgó közel 90 ezer, ha került elvetésre a megyében. A vetés viszonylag jól sikerült és a fejlődési szakaszban kellő időben kapta a csapadékot. A virágzás június hónap végén kezdődött, de a dandárvirágzás a július hónap volt tehető. A virágzás zöme 2 - 3 hét alatt lement. Ideális idő volt a virágzás alatt a méhek nagyon nyugodtak voltak. A napraforgó mézélése a sokévi átlaghoz viszonyítva erős közepes volt. Aki szerencsés volt és talált még kései vetésterületet, augusztusban néhány dekás napi hordás biztosította a család fejlődését. Igaz ezek a táblákat már túlterheltek méhcsaládokkal. Viszonylag magasabb víztartalommal fedték a méhek a megtöltött sejteket, mint a megszokott volt. A napraforgó méztermés a megyében 30 kg körüli átlag lett, ami az előző évihez képest nagyon jónak volt mondható. Napraforgó elvirágzásával véget is ért a termelési időszak a megyében. A 2023-es őszi vizsgálatok során egyes méhcsaládokat láttak a méhegészségügyi felelősök, gyenge, élelemben szegényes, felkészítetlen méhcsaládokkal ellentétben erős, bőséges élelemmel ellátottakat. Októberben többen jelezték, hogy folyamatos kiröpülés van és erős vízfordás, illetve virágpórhordás volt észlelhető a méhcsaládoknál. Ez a folyamatos fiasítás jelenlétére utal. Novemberben is folytatódik a jó idő a méhek nem állnak, nem vonulnak telető fűrtbe, félő, hogy elkopnak a tavaszra és nem lesz, aki felnevelje a következő nemzedéket. A zöldítési programnak „köszönhetően” bőséges virágpórhordás van a méhcsaládok számára. Ez nem természetes, biztos, hogy nem jó a méheink számára novemberben. Összegezve az éves átlag méztermés 10 – 60 kg / család, ami jobb az az előző évi termésátlaghoz képest, rossz hír, hogy akár mézből lényegesen kevesebb termelt, mint az elmúlt években.

A felvásárlási árak (akác 2400 Ft-ról 1200 Ft / kg a vegyesméz 1100 Ft / kg- ról 600 Ft / kg-ra csökkent. A felvásárlás jelenleg áll, nem, vagy csak ki mennyiségben vásárolnak. Mindennek emelkedik, az ára a méz majdnem a felére csökken, sőt nem is kell. Sokan már most árulják méhészetüket, bár kereslet egyelőre nincs rá. Több méhésznek elfogytak tartalékjai. Kristálycukor a méhélelem pótlásához nélkülözhetetlen, 1 kg vegyes méz árán kapható, sokan ki sem pergették a mézet! Több méhésznek a raktáraiban van az idei, tavalyi eladatlan méztermése. Nincs bevételük a főállású méhészeknek, tartalék elfogyott. Az üveges mézértékesítés is kezd összeomlani, mivel eddig hordóban értékesítők megjelentek a piacon és úgy próbálnak vevőket szerezni, hogy olcsóbban árulják az évek óta piacozó méhészekhez képest. Egymás alá mennek árban, aminek csak a vevő örül, a méhész az ágazat meg tönkre megy.

Molnár Ferenc

OMME JNK-Szolnok vármegyei méhészeti szaktanácsadó

KOMÁROM-ESZTERGOM VÁRMEGYE

Az év, és a január, sajnos, 2023-ban is tavasziasan kezdődött. A hónap első dekádjában fagymentes éjszakák és 7-11 C fokos nappali hőmérsékletek voltak. Ezt követően kissé lehűlt az idő, de a hónap utolsó hetéig még így is fagymentes volt. Egyszer esett hó, 5 cm, de az is szép lassan elolvadt. Februárban tél is volt, és tavasz is. A hónap első pár napja tél végi időt hozott, de 5-10-ig erős éjszakai fagyok mellett nap közben is fagy volt. Ezt követően enyhülni kezdett az idő, az éjszakai fagyok ellenére 15-én már 11 C fok volt, és az éjszakák is fagymentesek lettek. Nagyon kevés csapadék volt a hónapban, összesen 5,5 mm. A felmelegedő időben a méhek egyre inkább hordták a virágot és látogatták az itatókat és a szabad vízfelületeket. Mivel a hó végére, március első napjaira lehűlést jeleztek, ezért sokan lepényeztek és a beindult fiasítás miatt a belső takarást is elvégezték.

A március első napjaiban még fagyos reggelekre ébredtünk, de ezek a fagyok szépen elmaradtak. A hónap közepén még volt egy két enyhén fagyos reggel, de 29-én reggel -5 C fok volt. A nappali hőmérsékletek 4-18 C fok között váltakoztak, de 23-án és 24-én 22 C fok volt, 27-én 5, 30-án ismét 17 C fok. Ez a hónap kissé csapadékosabb volt, mint az előző, 31 mm csapadék esett. A sokszor napról napra változó hőmérséklet ellenére virágoztak a somok, az odvas keltike, a mirabolánok, és hó végén kezdett virágozni a kökény. És ahogy az lenni szokott, ezzel együtt a lehűlés is megjött. A méhek az enyhébb napokon rövid ideig tudtak repülni, de a jó időben viszont intenzíven gyűjtötték már a nektárt és a virágot, mivel már változó intenzitással beindult a családok fiasítása.

Április hónapban az időjárás kevésbé volt tavaszi, mint a március. Alacsony volt a hőmérséklet, többször voltak hajnali fagyok, még 27-én reggel is -1 C fok volt. Méhészkedéshez, kaptárbontáshoz hűvös volt az idő. Egész hónapban csak 15 napon volt legalább 15 C fok, vagy felette, és csak öt nap volt 20 C foknál melegebb. Ebben a hónapban mérsékelt mennyiségű csapadék volt, 33 mm eső esett. A méhek a hónap első dekádjában nem sokat tudtak repülni, ezt követően azonban már folyamatosan hordták a virágot és a nektárt, de a repülés intenzitását és napi idejét sokszor csökkentették a hűvös nappalok. Kaptárbontásra és a családok kezelésére általában csak a kora délutáni órák voltak alkalmasak a hűvös idő miatt. Nagyobb állományokat nehéz volt folyamatosan átnézni, mert a jobb idő is csak egy-két napig volt, aztán megint lehűlt az idő. A kezelésükre csak néhány nap volt optimális. A repcétáblák a hónap utolsó dekádjában kezdtek nyílani. Akik vándoroltak rá, a hűvös idő miatt mérsékelt hordást tapasztaltak. Az akácok ismét gyászosak, feketék, a tavalyinál lehangolóbb képet mutattak.

A május erősen ingadozó hőmérsékleteket produkált. Az első dekádban 7-14 C fok volt éjszakánként, 20-24 C fok nappal, de 12-től egy héten át a nappali hőmérséklet nem érte el a 20 C fokot, sőt többször a 15-öt sem! Ezt követően erőteljes melegedés jött, többször felhőszakadás szintű zivatarokkal. Az utolsó hétre kicsit visszaesett a hőmérséklet, állandósult a 24-26 C fok. Csapadék egész hónapban összesen 90 mm esett, 10 esős napon. A méhek a virágzó repcéken általában jól fejlődtek. A repcék virágzása a hónap közepéig kitartott, huszadika környékén kezdett inkább zöldbe váltani. A repce általában elvirágzott az akácig, nem virágoztak bele az akácba. A repce a méhészek szerint viszonylag jó lett, általában 10-15 kg családonként. A hónap utolsó hetében megindult az akácvirágzás. Az akácok nagyon eltérő képet mutattak. Voltak „klasszikusan” fehér erdőfoltok, tehát nem egész erdők, voltak erősen zöldben fehéredő erdők, és voltak szinte teljesen feketék is. A hónap utolsó hetében kezdődött az akác virágzása, akáchordás hó végéig volt megfigyelhető.

Június első néhány napja után a hó közepéig a napi legmagasabb hőmérsékletek nem érték el a 25 C fokot, az éjszakák hűvösek voltak, 10-16 C fokkal. A hó második fele már nyári meleget hozott, 30 C fok feletti hőmérsékletekkel. Medárd környékén megjött a csapadék is, 6-án 24 mm, 7-én 35 mm esett. Ezek az esők sok helyen felhőszakadás formájában, rövid idő alatt zúdultak le. Egész hónapban 80 mm eső esett. Az akác júniusra elvirágzott, a facélia is és a hárs is a nagy melegben hamar befejezte a nektártermelést. A korai napraforgó táblák a hónap utolsó hetében elkezdtek virágozni, így a napraforgóra való vándorlások is megkezdődtek. Június elején zajlott legtöbb méhésznél az akácméz pergetése. A méhek akácra általában jól fejlett állapotban voltak, ennek ellenére a pergetési eredmények nagyon gyengék lettek, egy számjegyű családonkénti átlaggal, de sokan nem is tudtak akácmézet pergetni. Aki volt facélián, azok a legtöbben csalódtak a remélt jó hordás elmaradása miatt. Már csak a napraforgóban reménykedtek, de a táblák zöme hó végén még éppen csak csillagbimbós állapotban voltak.

A júliusi hónap mérsékelt meleggel indult. Az első dekád 30 C fok alatti nappali hőmérsékleteket hozott, de a második dekád elején „berobbant” a kánikula. Két hétig 33-35 C fokos nappalok voltak. 25-én jött egy hidegfront csapadékkal, így a hónap 23-28 C fokos nappalokkal zárult. Ebben a hónapban 40 mm eső esett. A napraforgó a hónap első napjaiban kezdett virágozni, és viszonylag hosszú ideig virágzott, így a mézelvétel július második felére tevődött. A méhészek többsége elégedett volt a begyűlt mézzel, de a mézpiac pangása és a drága cukorár miatt sokan úgy döntöttek, hogy nem, vagy csak részben pergetik ki a napraforgó mézet.

Augusztus első hetét a sok csapadék és a lehülés jellemezte. Bár elsején még 29 C fok volt, 6-án és 7-én csak 16 C fok! Ebben az időszakban 60 mm eső esett, ebből 33 mm egy napon. Nyolcadikától ismét melegedett az idő, 14-től pedig két héten át tartósan 32-34 C fokos hőség volt. A hőség a hónap utolsó napjaiban csökkent egy újabb kiadós esővel párosulva (50 mm három nap alatt). A sok csapadék és a meleg segítette a természetes nektárforrásokról a nektár és virágpor gyűjtését.

Idén az aranyvessző is jobban virágzik, a többszöri eső segített rajta. A méhészek többsége jó erősségű családokról számolt be, nem tapasztaltak napraforgón komolyabb méhvesztést. Etetést inkább csak serkentési szándékkal végeztek, mert sokan az el nem vett napraforgómézet hagyták benn téli élelemnek. Atka fertőzöttségről eltérőek voltak a megfigyelések. Többségében viszonylag alacsonynak ítélték.

Szeptember nyári hónappá lépett elő. Az utolsó hétvégét leszámítva, amikor két napon csak 18 C fok volt a hőmérséklet, végig 20 C fok feletti nappali hőmérséklet volt. Sőt, a hónap első felében több napon is meghaladta a 30 C fokot. Az éjszakai hőmérsékletek is 10 C fok fölött alakultak. Ebben a hónapban háromszor volt csak eső, összesen 14 mm. Ez nem gátolta a méheket, hogy egész hónapban, bár egyre

kisebbségi mennyiségben, nektárt és virágpórt gyűjtsenek. A méhészek viszonylag jó erősségű családokról számoltak be. A fiasítás még sok helyen a hónap végére sem állt le, így az atka ellen fokozottan kellett védekezni.

Októberben szinte nyár végi időjárás volt. 14 napon volt legalább 20 C fok, vagy felette, sőt 20-21-én 26 C fok volt nap közben. Bár voltak pár napos lehűlések, de ezek után ismét az októberinél magasabb hőmérsékletű napok következtek. Az egész hónap fagymentesen telt. 73 mm eső esett, de ez négy napra oszlott el. A melegben a méhek sok helyen gyűjtöttek még nektárt és virágpórt is. A hó közepén a kissé lehűlő időben az anyák leálltak a petézéssel, de aztán sok helyen újra fiasítani kezdtek, sok esetben akár fél keretnyi új petével.

November első felében még viszonylag kellemes, 8-17 C-fok körüli nappali hőmérsékletek voltak, fagymentes éjszakákkal. A hónap második felében a nappali hőmérsékletek már meg sem közelítették a 10 C fokot, zömében 2-6 C fok volt. A fagyos éjszakák csak 23-tól kezdődtek. A leghidegebb nap a hónap utolsó két napja volt, amikor 1 C foknál nem volt melegebb nap közben sem. Az első hó 27-én esett, 2 cm, de nap közben el is olvadt. Ebben a hónapban több csapadékos nap is volt, összesen 54 mm esett. A méhek a hónap első felében még szórványosan repkedtek, a hó második felében egyre inkább összehúzódtak.

A december első dekádja inkább tél végi időjárást hozott -3- +3 C fokos nappalokkal és -10- 0 C fokos éjszakákkal. 7-én 14 cm hó esett, majd 10-én még 3 cm, de ezek a hónap közepére elolvadtak, mivel egy hétig fagymentes éjszakák és 3-7 C fokos nappalok következtek. 23-án reggelre ismét esett 8 cm hó, majd nap közben 13 cm. Ez a nagy mennyiségű hó azonban a fagymentes napoknak köszönhetően elolvadt. 26-án már 9 C fok, szilveszter napján pedig 10 C fok volt nap közben, bár az év utolsó napjaiban voltak gyenge éjszakai fagyok. Ezekben a napokban a déli órákban repkedtek a méhek. A hónap elég csapadékos volt, 26 mm eső és összesen 38 cm hó esett. A méhesekben nyugalom volt, a karácsonyi „melegben” kiröpültek a méhek, és az elmaradt záró kezelések pótlására is adódott lehetőség.

2023-ban a legnagyobb problémát a mézpiac összeomlása jelentette. Megállt a hordós felvásárlás, vagy nagyon nyomott árat kínáltak a kereskedők. Az üveges értékesítésnél pedig egyre inkább egymás alá vitték a méhészek az árakat.

Továbbra is visszatérő problémák:

1. Sok elhanyagolt, be nem jelentett, nem szakszerűen gondozott méhészet és zugméhészetek.
2. A repcére és a napraforgóra egyre kevesebben vándorolnak, mivel félnek a kijáró méhek elvesztéséből.

Brunner Sándor
OMME Komárom-Esztergom vármegyei szaktanácsadó

NÓGRÁD VÁRMEGYE

2022-ben Nógrád vármegyében 760 méhészetben 36.913 méhcsaládot teleltünk be. Majdnem ugyanannyit, mint az előző évben. 2023-ban a kitevelt méhcsaládszám átlagosan 14%-al csökkent a megkérdezettek körében. Az év során 8 település 14 méhészetében volt nyúlós költésrothadás miatt helyi zárlat. 102

méhcsalád került elégetésre. 2023-ban a vármegye méhészeinek a száma 12%-al 669 főre csökkent még a méhcsaládszám 17%-al 30802 méhcsaládra. Nógrád vármegye 2545 km²-es területén a méhsűrűség 12méhcsalád/km² volt, ami megegyezik az országos átlaggal. 47 fő méhegészségügyi felelős látta el a munkáját a megyénkben. A méhcsaládok 43%-a volt vándoroltatva az év során.

Január hónap az átlagosnál enyhébb időjárást hozott, de szerencsére itt északon még nem indította el a méhcsaládokat és a növényzetet. Február időjárása télies volt. A hónap elején nappal is +5 C fok alatt volt a hőmérséklet. A hónap második felében enyhülés hatására megtörténhetett a tisztuló kirepülés. A méhek fogyasztása a hónap folyamán megnőtt, a januári 1,5kg/hó-ról februárban 3kg/hó fölé emelkedett, ami a fiasítás mennyisége és a hideg kölcsönhatásának eredménye. Többen berakták a cukorlepényt. Csapadék kevés hullott, 5-20 mm között alakult. Márciusi időjárásban nagy szélsőségek mutatkoztak. Meleg és hideg hullámok váltogatták egymást.

Március 17.-én az ország leghidegebb pontja (-8,5 C) a megyében Mihálygergén volt. A méhcsaládok napi fogyasztása 10-20dkg-ra nőtt. Az április eleji hideg sok méhészetben nagy kárt okozott, jelentősen lelassította a méhcsaládok fejlődését. A havi csapadék 30-50mm körül alakult. A megyében lévő 4470 ha repce köszönhetően a bőséges csapadéknak szépen fejlődött. Virágzása a hónap közepén kezdődött. A csapadékos időjárás miatt a gazdák nem tudtak a földekre rámenni ezért a növényvédelmi munkákkal kissé megkéstek. Ennek ellenére méhpusztulásról méhmérgezésről nem érkezett panasz. A növényvédelmi mintavételezésre három helyszín lett kijelölve, Tar, Pásztó és Jobbágyi. Áprilisban a méhcsaládok napi fogyasztása elérte a 30-50 dkg körüli mennyiséget. A gyümölcs a szeszélyes időjárásban nem sokat adott, akik nem mentek repcére azoknak etetni kellett. A megye méhészei bízva az idei évben 314 hordót rendeltek. A repcén 5-10kg közötti mért eredmények voltak, virágzása az esőzések megkezdésére befejeződött, a méhek a begyűjtött mézet elfogyasztották. 0-5 kg pergetett eredmények lettek. A méhek fogyasztása hónap elejére megnőtt, akiknek nem volt a repcéről tartalékuk etetni kellett. A megye méhészeinek kevesebb, mint a fele vándorol déli akácra. Az elmúlt években a költségek növekedése végett jelentősen csökkent a vándorlási kedv. 2023-ban tovább rontotta a helyzetet a mézpiaci helyzet és az országosan jelentős fagykár. A déli erdők megtekintése után sokan úgy döntöttek nem mennek sehova. A méhészek nagy része május közepére tervezte a déli akác hordás kezdetét. A hordásra felkészített méhcsaládoknál az egyhetes lehűlés, tétlenség beindította a rajzási ösztönt, az állandósult rossz időjárás miatt lebölcsozni szinte lehetetlen volt. Néhányak szaporítottak, néhányan lebölcsoztek, sokan pedig a rajokat igyekeztek befogni. A déli akác virágzása az esőzés abbamaradásakor, május 19.-én indult, általában 1-1,5 kg körüli mérésel, majd napi 1-3 kg közötti eredmények születtek. 4kg vagy afölötti eredmények csak néhány helyről hallatszottak. A déli akác 27-re véget is ért. Jellemzően a virágok mennyisége igen kevés volt és a jellegzetes akác illat is elmaradt. A mért eredmények 5-18 kg között voltak. A méhek a mézet nehezen érlelték, a reggeli apadás nagy volt, a nyitott mézetek általában nem lehetett kipergetni. A délen csalódott méhészek egyre többen vándoroltak Nógrádba. A vándorlások ideje május 25-28. közé esett de még 30. után is jöttek. Az első mérések még bizakodásra adtak okot de sajnos néhány nap elteltével egyre többen érezték, hogy az idén nem kell pergetni. A legtöbb esetben a vándor és álló méhészek eredményei között nem volt nagy különbség, mert amit megnyertek délen, azt elveszítették északon. Nagyon sokan nem pergettek semennyit, a szerencsésebbek pedig 10-20kg közötti pergetett eredményt értek el. Összességében gyenge akácot zártunk.. Köszönhetően a csapadékos időjárásnak akác után napraforgó előtt a legtöbb helyen, szinten tartó hordás volt. A megyénk gazdái 8000 ha napraforgót vetettek, ami a bőséges eső hatására átlagosnál szebbnek ígérkezett szinte mindenhol. Elnyúló, kedvező virágzás volt, napi 1-4 kg súlygyarapodásokkal. A mért eredmények 10-40 kg között voltak. A pergetett mennyiségek ettől lényegesen alul maradtak, mivel sokan az alacsony mézáraknak és magas cukoráraknak következtében inkább bent hagyták a napraforgó méz nagy részét a méhcsaládoknál. Egész nyáron és kora ősszel volt megfelelő hordási lehetőség, így jó kondícióban tudtak a telelésre felkészülni a családok. A költségek növekedése illetve a felvásárlás megállása teljesen elkedvetlenítette a méhészeket. Sokan a háztól, piacokon történő közvetlen értékesítésben látták a megoldást, ez néhol komoly ár és helyháborúhoz vezetett. A megoldás nem látszik, többen is az állományuk jelentős csökkentésében gondolkodnak.

A megyében egyetlen méhész szervezet 492 taggal (2022-ben 542) a Palóctáj Méhész és Környezetvédő Egyesület, amely két klubbot is működtet. Márciusban Balassagyarmaton megrendeztük az Ipolymenti Nemzetközi Méhésztalálkozót a megye legnagyobb agrárrendezvényét, majd augusztusban a Hugyag

melletti Burjas pusztán a Méhész Családi Nap a keretében a második alkalommal az Innovációs kiállítást és versenyt. Ezen kívül Méhegészségügyi Tanácskozás illetve Salgótarjánban és Balassagyarmaton klub rendezvények is kerültek megtartásra. A megye méhészei 51 helyszínen 5820 gyermek részére tartottak Mézes Reggelit.

Nagy Boldizsár
OMME Nógrád vármegyei méhészeti szaktanácsadó

PEST VÁRMEGYE

A január 2023-ban is melegebb volt a sok évi átlagnál, úgyszintén a február. A méhek szinte folyamatosan röptek, lehetett méhészkedni. Februárban egy hét hideg idő mínusz 6-8 Celcius fokot hozott, majd ismét minden napos volt a kirepülés. Keresték a vizet és a virágport, ami ekkor még nem volt bőséggel. Viszont már ekkor jól látszott a téli veszteség, amit nevezhetnék őszi veszteségnek is, hiába csak télen pusztultak el a méhcsaládok, mert az előző évi aszály hatására teleltek be sokan gyenge és öreg méhekkel. Voltak nem kevesen, akiknél az 50%-ot meghalatta a pusztulás mértéke.

Február végén esett először komolyabb csapadék a megyében, ami már nagyon kellett a természetnek, hogy a kezdődő aszályt elkerüljük.

A március közepétől beindult virágporbőség hatására az anyák belelendültek a petezésbe és a hónap végére már 5-7 táblás Hunor fiasítással rendelkeztek a jó családok. Táblás virágporkészletet halmoztak eddig fel, amit egy esetleges hidegbetörés áthidalására tökéletes.

Sajnos az újabb fagyokat nem kerültük el és március közepén a megye számos pontján mínusz 4-6 fokig süllyedt a hőmérséklet, ami például Pusztavacs és térségében 6-8 méter magasságig károsította az akác rügyeket. A fagykár már ekkor biztos volt, de bízunk még a jó folytatásban. Ekkor már 2-3 milliméteres kis hajtásai voltak az akácnak, amik leszáradtak. A gyümölcsösök is jelentős fagykárokat szenvedtek, főleg a kajszi. Március, az egy hetes hideget leszámítva meleg hónap volt. A kecskefűz, a nyarasok, a zöld juhar és a fehér fűz is megnyílt, ahogy a mandula és a kajszi is. Virágporbőség jött el a méhek számára ezzel, amit jól ki is tudtak használni. A méhcsaládok állapota még mindig nagy különbségeket mutatott ekkor. Voltak erősek és gyengék, közepesek alig. Az erős családok fejlődése töretlen, a gyengék stagnálnak, vagy nagyon lassan fejlődnek. Sajnos a beinduló permetezések kapcsán szaporodtak a mászkáló méhek a kaptárak előtt, de nagyon sok haza se jön, már kint elveszett. Így sokan tapasztalták, hogy a jól betelelt és jól serkentett, erős méhcsaládok egyik napról a másikra visszaesnek, eltűnik a kijáró népük, így le is mondanak a rajzásról. A repce április közepétől kezdett nyílni, de eleinte a hűvös idő miatt nem tudták kihasználni a lehetőséget a méhek. Az Alföld nagy részén csupán pár hektáros területeken volt repce. Ennek hatására alig volt olyan méhcsalád, amelyik ne ért volna el repcét. Sajnos sokan, akik a vegyszerezés miatt és mert nincs elegendő vetésterület eleve nem akartak erre a növényre vándorolni, is kaptak a káros hatásokból amiatt, mert 5-6 kilométerre is elrepülnek a repce virágporáért a méhek. E hosszú út alatt pedig sok kis és nagy szántó felett repülnek át, amelyről újabb permetfelhőn keresztül vezet az út. Így talán még rosszabbul jártak, mintha közvetlenül a repce mellé települtek volna és csak a repce permetezését kellene elszedniük. Pergetési eredmények a 0-12 kilóig szóródtak. 2022-ben az akác sokszor elfagyott, újrafakadt, nyílása csúszott. Ez utóbbi a méheknek dolgozott, így a gyengébbek is esélyt kaptak a hordásra, még az erősek túlfelőlve a rajzásra. Már tavasszal láttuk, hogy az idei év rajzós lesz. Korán kezdték nevelni a heréket a családok, és az anyabölcsők is korán megjelentek. Ezt észelve a méhészek már áprilisban elkezdték kiegyenlíteni a méhcsaládokat, múltéppel munkát adtak nekik. A permetezésekkel a gazdák

“elintézték” a kijáró népességet, így ez tolódott és májusban, mire az akác végre elkezdett nyílni, újra felerősödött és megindult a rajzás az állományokban. Az öt napos akác előtti eső és bezártság ezt a folyamatot tovább erősítette. Sajnos a fagyás hatására az akác nagyon gyengén mézelt a megye legnagyobb részén, ami lassú, gyenge hordást eredményezett. Ez tovább erősítette a rajzási hajlandóságot a méhcsaládokban. Azonban az elhúzódó és kései akác ellenére még az erős családok se fejlődtek túl, bár a rajzási láz elérte őket, de a népességgel nagyon sok felé gond volt. Ilyenkor szaknyelven szólva “kifolynak a méhek a kaptárból”, amit idén sajnos nem tapasztaltunk. Talán ennek is köszönhető a gyenge akác eredmény. Utóbbi tíz év leggyengébb akáca lett a megyében, de szinte országosan is.

A Nyírség és a Hajdúság egy része volt a kivétel. Tavaly az utóbbi tíz év legjobbja volt, amiből jól látszik, mennyire nagy kilengéssel tudnak a méhészek mézet termelni, közben a költségeik megduplázódtak, a várható árbevételül pedig megfeleződött. A megyei átlag bőven a tíz kiló alatt maradt akácméz tekintetében. Sokan ki se vették a mézet, belekrült a nyári mézekbe. Ami még nagyon elgondolkodtató, hogy a méhcsaládok népessége akác után még jobban visszaesett. A lassú és elnyúló hordás a népesség feldúsulását szokta hozni, de idén a méhcsaládok elnéptelenedtek akác végére. Az okát nem tudjuk. Ez az állapot viszont a rajzási kedv megszűnését eredményezte. Idén viszonylag sok eső esett, így virágporbőség volt. A megyében kevés facéliát ültetnek, de akik akác helyett inkább erre a növényre vándorltek, jól döntöttek. Napi 2-3 kilós emelkedést mutatott a mérleg, pedig biztosan nagyon le volt terhelve a terület.

Júniusban gyorsan levirágzott a megyében csupán szórványosan előforduló gyalogakác, viszont nagyon sok virágport adott. A selyemkóró már nagyobb területen előfordul és a sok eső miatt mézélésében lehetett bízni, de talán mert nem volt elég meleg, vagy mert a földjét már “kiélte”, idén se adott sok mézet, viszont kártékony hatását tapasztalhattuk. Elnéptelenednek rajta a méhcsaládok.

A napraforgó a sok csapadék hatására úgy festett, hogy már június végén megnyílik, de a hűvösebb időjárás miatt ez átcúsúzott júliusra. A méhcsaládok állapota napraforgón változatos képet mutat. De ahogy tapasztalom, ez kezd rendszeressé, trendé válni. Régebben napraforgóra minden család termelővé vált, mára az állományok 65-70%-a hozza ezt a szintet, a többi szinte csak tartaléknak tekinthető.

A napraforgó megkapott mindent, hogy nagyon jó mézélést produkáljon. És így is lett. Pest megye Alföldi részén a szokásosnál is jobban, rekordszámba menően jól mézelt. A 30 kilót is meghaladta. Sokszor volt már, hogy a napraforgó mentette meg az évet és a méhészeket az éhenhalástól, idén is ez történt. Ugyan a méz felvásárlási ára megfeleződött, de mivel a mennyiség szinte megduplázódott, így az árbevétel nagyjából hozza az elvártakat. Az inflációs tényezőt most figyelmen kívül hagyom, ha azt is számolnánk, a méhészet az egyik legnagyobb vesztese az utóbbi két évnek.

A napraforgó vége felé sok méhész panaszkodott, hogy eltűntek a kaptárból a kijáró méhei.

Szerencsére a napraforgó elhúzódó virágzást produkált, így csak augusztus utolsó hetében állt le a hordás. Viszont az aszály jelei ismét megjelentek, így a virágpor utánpótlás megint bizonytalan. Az ősz hosszú és meleg volt, sokáig kitolva a fiasítást. Mégis a méhcsaládok állapota gyengébb a normálistól, az elvártól, és alig jobb, mint a tavalyi, amikor is az aszály miatti virágporhiány következtében rendkívül gyengén teleltek be a méhcsaládok a megyében.

A egyes felvásárlási ára 1200 Ft-ról 600 forintig zuhant, az akácé pedig a tavalyi 2400-ról 1200-ig. A méhészeknél mág három éves mézkészlet is van.

Jandácsik Attila

Pest vármegyei méhészeti szaktanácsadó

SOMOGY VÁRMEGYE

2023 január 4,7 C átlag hőmérséklettel melegebb volt mint 2022 decembere. A melegebb napokon 12-18 C hőmérséklet is volt. Csapadék 80-130 mm között volt. Több méhészmegindulás fiasításokról, és fogyatkozó élelem készletekről számolt be, ezért az élelem pótlás fontos volt. Az évelő gyomok közül a tyúkhúr, a pásztortáska, és a piros árvacsalán is elkezdett virágozni, a mogoró január végére elvirágozott. A csapadék nem tudott elszivárogni a földeken ezért többfelé belvizes foltok alakultak ki.

Február első 15 napja ismét 0 fok körüli átlaghőmérsékletet hozott, a hónap második felét enyhülést hozott. A legmelegebb napokon 18-19 C körüli hőmérsékletet is mérhettünk. A méhcsaládoknál a hónap második felében újraindultak a fiasítások. AZ állományok nem egységesek, az előző évekhez képest gyengébbek. Több méhészetben is jelentősebb elhullásokat tapasztaltak, a környező méhesekben is gyengébbek a méhcsaládok, ez a 2022-es év végi erős atkainvázio következménye lehet. A tavaszi első átvizsgálások lepénybeadás, szűkítés több méhészetben is megtörtént. Márciusban az átlaghőmérséklet 8-9 C, a legmelegebb napokon 19-20 C mértek. A hónap során többször is kirepültek a méhek, virágporgyűjtésre is volt alkalom, az itatókat is intenzíven látogatták. A hónap elején sokan elégedetlenek voltak a családok népességével, a hónap végére a nemzedék váltás megtörtént, a családok szépen erősödtek. Több állomány szintű elhullásról is beszámoltak a méhészek. A repcék szépen erősödtek, a hónap végén már virágzás is látható volt. Tömegesen nyílt az árvacsalán, a hónap közepén a nyílt a kajszi barack, és megpattantak az akácgyümölcsök is. A családok, kiegyenlítése, etetések és méhcsalád értékesítések zajlottak.

Április középhőmérséklete 9-11 C között alakult, a legmelegebb napokon 22-25 fok is volt. A hűvös hó eleje miatt méhek csak 20.-a után tudtak a repcére kirepülni, az akác fejlődése vontatott volt, a hó elején szinte megállt a fűtök fejlődése. Folyamatosan népesedtek a családok, sokan vándoroltak repcére. A repce vetésterülete a 2022-es évhez képest csökkent. Túlkínálat mutatkozott a méhcsaládok eladása terén, jelentős számú állománycsere történt, sokan a veszteségeiket pótolták, több kezdő méhészmegindulás is belefogott a méhészkedésbe néhány családdal.

Májusban a középhőmérséklet 15-17 C között volt, a legmelegebb napokon 27-29 C mérhettünk, a hónap első 10 napja melegebb, a második 10 nap hidegebb volt, majd 20.-ától kedvező időjárás volt a méhek számára az akác hordás ekkor kezdődött Somogy megyében. Akác virágzás a hűvös időben vontatottan indult, sok helyen virágmentesek maradtak a fák, a megfázott virágok leperegtek a fákról, a hordás dandárjában is napi 4-5 kg mutatott a mérleg. A vegyszerezési munkák kezdetéhez kapcsolódóan megjelentek több méhészetben a mászkáló méhek. Rajzás nem volt jellemző, a gyurgyalagok több méhészetben is jelentős károkat okoztak.

Júniusban a középhőmérséklet 19-22 C között alakult a legmelegebb napokon 30-36 C is mérhettünk. A hónap első felét csapadékosabb volt. Az akác pörgetésnél 10-20 kg/család átlagokat mérhettünk, sokan bent hagyták a családoknál a mézet. Facéliára és hársra vándoroltak a méhészek, mindkét növény gyengébben mézelt 2023-ban. Hárs 6-8 kg volt a jobb családoktól elvehető mennyiség. Anyapótlások anyacserék, kölyökcsaládok gondozása volt a munkák jellemző része, többen elkezdtek védekezni az atka ellen, oxálsavval, amitrázzal.

Júliusban a középhőmérséklet 22-24 C között alakult, a legmelegebb napokon 34-35 C mérhettünk. Somogy megye nyugati része több csapadékot kapott 50-140 mm közötti eső esett. A napraforgó mézélése nem volt kiemelkedő sokan a családoknál hagyták a mézet, ez gondot jelenthet az anyák petezésében. Az atka elleni védekezés volt a hónap legfontosabb méhészeti munkálata, félő, hogy sokan elhanyagolják ezt

a munkát a méz értékesítés nehézségei miatt, ez ősszel problémákat okozhat. Méz mintavételezések történtek, felvásárlás alig.

Augusztusban 21-24 C a középhőmérséklet, a legmelegebb napokon 35-38 C volt. A napraforgó után a másodvetések és a szolidágó adott hordási lehetőséget, kiterjedő fiasítások a telelő népesség kialakulását eredményezték. Az atka elleni védekezés volt a hónap fő méhészeti tevékenysége.

Szeptember hónapban 19-21 C körül alakult az átlaghőmérséklet, 28-34 C közötti legmelegebb napokkal. Az őszi csapadék a hónap második felében érkezett meg, a repce vetés területe várhatóan tovább csökken. A telelésre felkészülés feletteléssel (cukor), de egyre több méhésznél méz vissza hagyással történik. Az atka elleni védekezésnél egyre többen használnak oxálsavat szublimálva.

Októberben közép hőmérséklet 13,1 C° a legmelegebb napokon 20 C° körüli hőmérséklettel, a hónap során kétszer fagypont közelébe csökkent a hajnali hőmérséklet. 14-15 és 24-25 során jelentősebb csapadék hullott havi átlagban 34 mm. Az időjárás hosszan elnyúló szolidágó virágzást eredményezett amelyről a méhek bőven tudtak virágport hordani. Több helyen a zöldítések is virágzásba fordultak ezek is virágpor forrást jelentettek a méheknek, sajnos az esetleges behordott nektár érlelése gondot is okozhat a telelés során, de az enyhe idő talán még segíti a méheket az érlelésben. Több méhész jelentős atkahullásról számolt be folyamatos védekezés mellett, illetve többen jelezték az amitráz tartalmú szerek csökkenő hatékonyságát.

Novemberben családoknál összehúzódo fias található, nyílt fias és álca nélkül, az anyák petézése leállt. Az időjárás a hónap elején még magasabb 15 C° körüli hőmérséklet miatt a méhek még csak laza fűrtben helyezkedtek el, naposabb melegebb napokon repülés, virágpor hordás volt tapasztalható, a hőmérséklet november 10. után kisebb ingadozással 10 C° alatti átlag hőmérsékletre csökkent így családok téli fűrtbe rendeződtek. Jelentős mennyiségű 100 mm közeli csapadék hullott. Több méhész visszajelzése alapján a telelő élelem az enyhe időjárás miatt jelentősen megfogyatkozott.

2023 decemberének időjárása az első 10 napban 0 C° körüli átlaghőmérséklettel kezdődött, ami 12-vel kezdődően néhány napig 5 C° átlagig emelkedett 12.én és 13.án Kaposvár környékén napos időszakokban 10-12 C°-ig is felment a hőmérséklet, a méhek enyhe repüléssel reagáltak. Ezután ismét egy kisebb lehülés következett, majd 20.-ától a már évek óta megszokott karácsonyi enyhülés következett átlag hőmérséklet 10 C° körüli, a melegebb napokon 15 C° körüli maximumokkal. A méhek élénk repüléssel reagáltak, karácsony után néhány családnál fias volt található. A melegebb idő kiváló lehetőséget biztosított az esetleges elmaradt zárókezelések pótlására. A hónap eleje csapadékosabb volt a hideg időjárás havat is hozott ez gyorsan elolvadt.

Juhász Zsolt

Somogy vármegyei méhészeti szaktanácsadó

SZABOLCS VÁRMEGYE

A területi adottságok, különbségek miatt a méhcsaládok telelése nem volt egységes. Már az év elején helyenként több alkalommal tudtak tisztulni a méhcsaládok, mikor emelkedett a hőmérséklet, bár erre nem mindenhol volt lehetőségük. A hőmérsékleti értékekben nem voltak nagy kilengések, -1C és +10C között, alakult. A szokatlanul enyhe januárban többen jelezték, hogy a kirepülő méhek keresték a vizet, ami a fiasítás megindulását jelezte. A családok élelemfogyasztása magas volt, ami indokolta a készletek ellenőrzését. A méztaralékok fogytak, természetes külső virágpor kevés volt, a tavalyi készlettel kellett beérniük, viszont az aszály miatt abból kevés volt. Általánosan elmondható, hogy nagyon kevés csapadék hullott a tél folyamán, a szárazság kedvezőtlenül hatott a növények fejlődésére. Többen panaszkodtak téli veszteségekről, melynek mértéke helyenként akár 30% körüli.

Kitavasodott, márciusban intenzív felmelegedés kezdődött, a legmagasabb hőmérséklet 22C volt. Ahogy megérkezett a jó idő, a bokorfűz, árvacsalán virágzásnak indultak. Ezt követte a fehér fűz, mirabolán szilva, kökény. Sok friss virágport gyűjthettek a méhek, ezáltal kiterjedt a fiasítás. Azonban a hónap végén erős lehűlés volt a jellemző, néhány napra visszatértek az éjszakai fagyok, helyenként -4, -6°C minimum hőmérséklettel. Március utolsó harmadában kiterjedt esők érkeztek, a vármegye nagyobb részén átmedvesedett az ekkorra már kiszáradó felső talajréteg. A megszokottnál enyhébb tél és korai tavasz miatt a kultúrák a szokásosnál hamarabb fejlődésnek indultak. A repce vetésterülete évről- évre egyre kevesebb, a jobb minőségű talajokon előfordul nagyobb kiterjedésben.

Vármegyénkben a gyümölcstermesztés kiemelt jelentőségű, a kedvező területi adottságok miatt. Gyümölcstermesztésünk döntő hányadát az alma adja, ami a méhészeknek virágzáskor igen nagy fejtörést okoz. A helyes növényvédelmi gyakorlatot betartó gazdák ültetvényeibe szívesen járunk beporzó munkát végeztetni méheinkkel, cserébe a friss nektárért, virágporért. Évről-évre visszatérő problémát jelentenek, ezen időszak alatt a növényvédelmi mérgezések. Még a gyümölcsvirágzás előtt, az aljnövényzetről is komoly károkat szenvedhetünk. Az elmúlt két évben sokat javult a helyzet, kevesebb méhmérgezéses esetet jelentettek a méhészek. 2023-ban is készültünk az OMME monitoring vizsgálat keretein belül, virágzó gyümölcส์ültetvényekből történő mintavételekre. A Nyírségben április 6-án 5-10 cm-es hó is esett, ami szokatlan ebben az időszakban. A repce a hónap közepén kezdett virágozni, a vetésterület csökkent az előző évekhez képest, mindenhol magas volt a leterheltség. A gyümölcsfák is kezdték bontogatni a virágszirmokat 15-e körül, a meggy néhol már virágzott, a korai almafajták pirosbimbós állapotban voltak. Folyamatosan zajlottak a növényvédelmi kezelések, a hónap végére teljes virágzásban volt az alma, több helyen jelentős nektárgyűjtést tapasztalhattunk. 2023-ban is elvégeztük az OMME monitoring vizsgálat keretein belül, a virágzó gyümölcส์ültetvények mintavételeit. A kijelölt helyszínek: Fényeslitke, Buj, Újkenéz, Csengersima, Mátyus, Vásárosnamény, Tuzsér, Nyírmada, Vaja, Fehérgyarmat voltak, minden helyszínen almavirágzat került beküldésre. Ezek közül a vizsgálatok Tuzséron mutattak ki klórpírifoszt, amelynek rovarölő hatóanyagot tartalmazó készítmények forgalomba hozatali és felhasználási engedélyét 2020-ban visszavonták, így a hatóanyag jelenléte mindenképpen szabálytalan növényvédelmi tevékenységet jelzett. Azonban a kijuttatási időpont hiányában a klórpírifosz kimutatott koncentrációjának a beporzó szervezetekre gyakorolt tényleges kockázata nem volt értékelhető.

A repce virágzása befejeződött május közepére, de a mézelvelettel várniuk kellett a méhészeknek, ugyanis egy több napig tartó hűvös, csapadékos időszak vette kezdetét. Ez az akácvirágzás szempontjából kedvezőnek bizonyult, beázott az erdő, és lassan, fokozatosan indult meg a virágzás. Eközben a begyűjtött repceméz, vegyes virágméz mennyisége megcsappant a kaptárakban, ebben az időszakban jelentős volt a fogyasztás. Emiatt kevés elvehető vegyes méz maradt, a tisztító pergetések elkezdődtek, amint beindult az akác. Sajnos mindenhol kevés repceméz, vegyes méz került a hordókba. A méhcsaládok rajzásra készültek, nagyon lassan indult meg a hordás az akácról. Több helyről érkezett megkeresés, kéményekbe, csatornába, teraszokra telepedett méhrajokról. A helyi méhészek segítségével szinte mindenhol sikerült megoldani a problémát. Amint beindult a nektárképződés, a rajzási láz alább hagyott, valamint a méhészeknek volt alkalmuk beavatkozni, elvégezni a rajzágátllást.

Az akácosok körül nagy volt a zsúfoltság, már a virágzás elején, ugyanis sok erdőt kivágtak a tél folyamán. Az ország déli, korábbi részein nagyon kevés sikerrel jártak a méhésztársak, így egyre többen megyénk akácosai felé vették az irányt, a vándorlások folytatódottak, ami további zsúfoltságot okozott. Az akácosok két ütemben szenvedtek fagykárt, március végén, valamint április 6-a körül, ami a hóesésnek köszönhetően enyhébb volt, -1,-2°C. Március 29-30-án -4, -6°C volt, ami jelentős károkat okozott a rügyekben. Szemmel láthatóan kevesebb volt a virág, amit a tavalyi szárazság, valamint a tavaszi fagyok okoztak.

Mézelés tekintetében jelentős különbségek mutatkoztak, volt ahol szinte semennyi nektárt nem találtak a méhek. Lassan indult be a nektárképződés, eleinte fél, egy kilókat mérhettünk, majd fokozatosan emelkedett a mérleg. A napi maximum értékek alul maradtak a korábbi évekhez képest, majd hirtelen megállt a hordás. A pergetés megkezdésével várni kellett, mert lassan érlelték a méhek a bejövő híg nektárt. Szokatlanul elhúzódott a virágzás ideje, május végén kezdődtek el a pergetések. A termésátlagok nagyon különbözően alakultak, volt ahol kiemelkedő lett a termés, de olyan is ahol semmit nem tudtak pergetni a méhészek. Összességében egy közepes termésátlag sikerült idén az akácmezőből.

Kevés esélyt adtunk az elején az idei akácnak a fagyok nyomán, de a végére még a késői virágokban is találhattak nektárt a méheink. A virágzás elhúzódott, de hirtelen vége szakadt, ami a mézelvényt nagyban megnehezítette, a kutatás miatt. A selyemkóró mézelése kedvezően alakult, a sok csapadék valamint a magas hőmérséklet kedvezett a nektárképződésnek. Volt ahol pergethető mennyiséget gyűjtöttek a méhek, de legtöbb helyen felélték a családok.

Napraforgóvirágzással kapcsolatban reménykeltő volt a helyzet, hiszen a növényeket időben el tudták vetni a gazdák, a csapadék mennyisége megfelelően alakult. Jól fejlett, erős növények indultak virágzásba július elején, ami a megfelelő hőmérsékleti viszonyok mellett, jól mézelt, főként a jobb minőségű talajon. A nektárképződés gyorsan indult, magas napi gyarapodások mellett, a sok csapadék miatt eleinte híg volt a begyűlő nektár, várni kellett a pergetések megkezdésével. A méhcsaládok lassan érlelték a mézet a virágzás elején, de a meleg miatt később felgyorsult a folyamat. Az idei termés jól alakult, bár a homokosabb termőtalajokon a termésátlagok alulmaradtak a kötöttebb, jó minőségű termőhelyekhez képest. Idén a méhészek napraforgó virágzáskor nem jeleztek méhpusztulást. Elégedettek lehettünk volna a termésátlagokkal, bár többen ki sem pergették a nyárvégi, napraforgós vegyes mézeket, ugyanis a cukor ára majdnem elérte a vegyes méz árát. Számos helyről magas számú atkahullásról számoltak be a méhészek, volt ahol a teljes állomány tönkrement, vélhetően az atka kártétele miatt. Ez egyre több problémát okoz, főleg a magas méhsűrűségű területeken. A méhegészségügyi vizsgálatok időben megtörténtek, az őszi kötelező monitoring formájában. Sajnos vármegyénkben több településen áthúzódó zárlatok maradtak hatályban. Az értékesítési nehézségek végig kísérték az évet, a költségek folyamatosan emelkedtek, a méhészet jövedelmezősége jelentősen csökkent.

Kovács Csaba

OMME Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei méhészeti szaktanácsadó

TOLNA VÁRMEGYE

Kitelelés, tavasz: 2023 február hónapjának időjárási jelenségeire elmondható, hogy a 2022-es év februárjához képest pont fordítva volt a hónap első hetében (végre) igazi tél volt, valamint a második héten enyhe, szeles tél volt. A hónap második felében tavasz volt. Annyira tavasz volt, hogy február 21-én, a megyei Bátán 20,6 °C-al napi melegrekord született. A hónap harmadik negyedében 4 napon keresztül voltak hasonló nappali felmelegedések, mint az említett rekord. A hónap egészében minimális volt a csapadékmennyiség, illetve pár napot az erőteljes szél is uralt, tovább növelve a csapadékhányt. A hónap második felének időjárási paramétere kedvező volt mind a mandula és barka, valamint egyéb időszakbéli növények virágzására is. Egyes helyeken a barkáról is gyűjtöttek virágport a méhek. A természet éledezése folyamatos volt, egyes gyümölcsfákon (mint pl.: barack, csonthéjasok) duzzadt rügyek voltak láthatók már. Závodnál a korai barackosok már virágzásban voltak a hónap végére. A méhcsalád vizsgálatból láthatóan a méhcsaládon belüli „élet” is már megindult (fiasítás megléte). A fiasítás nagysága eltérő, jellemzően jó

tenyényi/kiterjedtebb nagyságú 2-3 keretben. Március során inkább hűvös tavaszias időjárás volt jellemző pár napos melegebb tavaszi időjárási kivétellel. 2022 márciusában tapasztalt aszályos időszakokkal ellentétben szerencsére 2023-ban inkább csapadékosabbnak volt mondható a március. Mind az őszi vetésű káposztarepce, gyümölcsösök jó állapotúnak mondható, habár március végén a gyümölcsösök enyhe fagykárt szenvedtek el. A már fejlődésnek indult akácban nem okozott kárt az enyhe fagy. A hónap során az időjárási paraméterek jók voltak mind a tavaszi időszaknak megfelelő növényzet fejlődéséhez, mind a méhészkedéshez. Virágzott az árvacsalán, fűz, korai gyümölcsök. Maga az őszi vetésű káposztarepce is március végére több helyszínen elérte a zöldbimbós állapotot, illetve lehetett már látni ugyancsak több helyütt kezdeti virágzást is. Fejlettsége jellemzően 30-50 cm nagyságú.

Termelési szezon: Április első két dekádjában hűvös tavaszias időjárás volt jellemző a megyében. A hónap második fele volt inkább mondható meleg tavasziasnak (méhek kirepülésére kedvezőbbnek). Azonban Április 6-ra virradólag fagy érte a már márciusban megpattant, enyhén fejlődésnek indult akácot. Sajnos ez a fagy mérték a hónap második felében jobban látszódott. Gyakorlatilag elmondható volt van olyan helyszín, amit teljes fagyás ért, illetve részleges fagy, vagy pedig megfázott hajtásokkal találkozhattunk. A fagyás „változatossága” volt jellemző a közvetlen egymás melletti helyszíneken. Mindenesetre a várható virágzás valahol május második felében volt datálható. Április időjárásban többször is hűvösnek, esősnek volt mondható. Így a méhek számára a már javában virágzó repce táblák kihasználási ideje kisebb mértékű volt. Gyakorlatilag, a repce hordási eredmények mind adott napi időjárástól, valamint a méhészetben belüli méhcsaláderősségtől erőteljesen függött. A méhek/méhcsaládok fejlődése tovább is töretlen volt az időnkénti időjárási „viszontagságok” ellenére is. Habár az árnykép, hogy jó pár helyről a méhcsaládok gyengébb állapotáról számoltak be a méhészek. Kevésbé jellemző a méhcsalád fejlődés, valamilyen oknál fogva. 2023-ban mind a repce és akác hordás nagysága méhcsaláderősségtől, de legfőképp: akác esetében az időjárás okozta károsodástól (áprilisi fagyás) függött egyrészt leginkább. Másrészt, az egyes virágzási időszakok alatt tapasztalt kedvezőtlen időjárás, ami a legfőbb meghatározója volt mind a repce és akác méztermés kaptárban tapasztalt mézhozamában. A repce virágzási időszakában majdnem végig hűvös, olykor nedves tavaszias volt az időjárás. Ezt a hűvös tavaszias időjárást kora nyári időjárás váltotta május első hetében, ami a repce elvirágzását hozta a megye legtöbb helyszínén. Gyakorlatilag május 2. dekádjának első felében a repce teljesen levirágzott a korai nyár hatására. Volt, aki már ekkor megkezdte a pergetést. Azonban május második hetének második felétől ismét kedvezőtlen időjárás alakult ki, ami még a május harmadik hetében is kitartott. Jellemzően hűvös, szeles, esős időjárás volt hétvégén kiadós esővel, amikor akácban már a „szerencsésebb helyszíneken” több helyütt is fehéredés volt tapasztalható. Harmadik héten ugyancsak hűvös, felhős, sok csapadékkal tarkított tétlen időszak volt a méhcsaládok számára. Ezek a tényezők kedvezőtlen irányban befolyásolták a repce pergetési eredményeket. Ezt követően lehetett látni virágzó akácfákat foltokban, vagy fák tetején levő virágzás volt tapasztalható. Tulajdonképpen „megtépzott” korábról sérült (fagy miatti) akác virágzás volt tapasztalható, párosulva a szeles változékony időjárással. Így elmondható az akác pergetési eredményekről is, hogy akárcsak a repcén, de gyenge eredmények születtek a szerencsésebb méhészetekben. 2022 júniusában megtapasztalt aszály, és forró nappalokhoz képest, a 2023-as év júniusára ez az előző évi tapasztalat kevésbé volt jellemző. Leginkább, a már májusban is tapasztalt csapadékos és normál (nem kánikulai) nyári hőmérséklet, ami megfigyelhető volt a hónap során. Gyakorlatilag június első felében (Medárdhoz mérten) záporos, zivataros (bőséges csapadék) időjárás volt tapasztalható normál nyári hőmérsékleti érték mellett. A méhészeti szezon ezen időszak béli növényi kultúrájának (hárs, napraforgó) fejlődését segítette ezzel időjárásilag. A már említett időjárási körülményekből adódóan megye szerte a napraforgó fejlődése, beázottsága elfogadhatónak volt mondható. Várható virágzási időszak kezdete június hónap vége, július eleje. Maga a megyei hársas területek a hónap második felében kezdtek virágozni. A hónap során a méhesek állapota jónak, kellő mértékben fejlettnak volt mondható. Az időszak béli munkálatok folyamatosak voltak. Úgy, mint varroa kezelés, méhanya csere, fejlesztés. A megelőző hónapokban tapasztalt időjárási körülményekből adódóan megye szerte a napraforgó fejlődése, beázottsága elfogadhatónak volt mondható júliusban. Július első hetében a korábbi vetésű napraforgó táblákról már lehetett hallani adott napi (indulási) mérési eredményt. Maga a megyei hársas területek gyakorlatilag ekkora elvirágoztak. A hallott információkból gyarapodással is kecsegtetett a 2023-as hárs legelő. Ha jellemezni szükséges július hónapot időjárásra vonatkozóan, akkor normál (nem kánikulai) napsütéses napok voltak jellemzőek adott napokon,

ami alól kivételt jelentett kisebb mértékben a kánikulai napok száma. A napraforgó hordás mindent összevetve folyamatos volt a hónap első hetétől egészen a harmadik hétig bezárólag. Mindez attól függően mikori vetésűek voltak a napraforgó táblák adott körzetben. Ennélfogva a pergetések a hónap második, utolsó hetében zajlottak főként. A 2023-as pergetések sajátossága volt még, hogy jellemzően csak annyi mézelvétel történt, ami a betelelési szükségleten felüli mennyiség. Augusztus is, akárcsak július időjárásra vonatkozóan, normál (nem kánikulai) napsütéses napok voltak jellemzőek adott napokon, ami alól kivételt jelentett kisebb mértékben a kánikulai napok száma. Augusztus hónapra a napraforgó táblák megye szerte teljesen elvirágoztak. Lezárultak a pergetések. Hol, milyen eredménnyel, attól függően ki hogyan tervezte meg a betelelési élelem készletet a mézpiaci anomália közepette.

Atka elleni védekezés, betelelés: A pergetések végeztével megkezdődött a betelelés időszaka. Maga az augusztusi időjárás kedvezőnek volt mondható méhészeti szempontból. Páran beszámoltak a szolidágó virágzásán kívül annak bizonyos mértékű és idejű mézeléséről is. Ezzel is biztosítva az adott méhészetek számára a természetes nektárforrást. Mindent összevetve az augusztusi időjárás kedvező volt továbbá más virágot adó növényzeteknek is. Így gyakorlatilag a fejlődést segítő „alapanyagban” nem mutatkozott hiány, a betelelésre készülődve augusztusban. A hónap folyamán, illetve a napraforgó elvirágzása után megkezdődtek a varroa atka elleni védekezések. Tapasztaltak szerint (méhegészségügyi felelősök, méhészek) a megkezdett folyamatos védekezések eredményeképpen egyes méhészetekben, mint más éveken is előfordult nagyszámú atkahullás. Elmondható, hogy a legtöbb esetben az atka mértéke, darabszámra vonatkoztatott nagysága kontrollálható nagyságban volt jelen. Összegezve a megyében a 2022-es évhez képest kisebb méhállomány (44.788) ment a télbe 2023-ban, 809 méhészetben.

Kersák Róbert

Tolna vármegyei méhészeti szaktanácsadó

VAS VÁRMEGYE

Betelelés: Vármegyénkben a 2022. évi beteleléskor az atka kártétele a méhészek beszámolója alapján változatos képet mutatott. Esetenként ugyan súlyos pusztulásról is beszámoltak a méhésztársak, de a többség nem szenvedett el jelentős kárt. A folyamat évről-évre hullámzó. Nem biztos, hogy helyes pillanatnyilag bármiféle tendenciát megállapítani. Általában a méhészek arról számoltak be, hogy a védekezést követően közepes mértékű volt az atkahullás. A méhészetek változatos erősséggel mentek bele a télbe. Több tényező is közrejátszhatott ebben. Az egyik oldalon. A korábbi években bekövetkezett pusztulások emléke kezd megkopni, emiatt a méhészek figyelme lankadni kezdett. Az atka irtási módszerek egyre inkább rutinszerűvé váltak. Elkezdett megszokássá válni a védekezés. „Az elmúlt néhány évben ezt használtam, az idén miért ne lenne jó” és a „régén gondom volt velem, miért próbálnám ki ennyi év után újra” stratégia kezdi megmutatni a hátrányait. A másik oldalon. Egyre több méhész tudatosan és a lehetőségekhez mérten állapotbarát módon, pillanatnyilag még hatékonyan működő védekezési stratégiát követ. Ők az átlagnál érezhetően jobb eredményeket értek el. Terjed körökben pl. az őszi anyazárkázás, majd ezt követően egy fiasításmentes állapotban alkalmazott kevés szert igénylő, de nagyon hatékony atka irtás. Az atka által terjesztett vírusokról szintén egyre több kutatási eredmény jelenik meg. Terjed az a nézet, hogy mostanában fele annyi atka is sokkal súlyosabb kárt okoz, mint régen. A támogatásra vásárolható irtószerek hatékonysága sem minden esetben kielégítő. A méhsűrűség nem csökkent érdemben. Sok a lehetséges ok. Ez jelentősen rontotta a túl korán elvégzett zárókezelések hatékonyságát. Ezekben a méhészetekben látszólag kevesnek tűnhetett az atkamennyiség. Nem volt egységes a helyzet. Több méhész szenvedett el jelentős atkakárt a vármegyében. Ők csak súlyos áldozat árán tudtak elfogadható erőnlétű családokat betelelni. Többüknek az állomány szinten tartásáról kellett lemondani. Szerencsére a többségre nem ez volt a jellemző. A nyár végi, kora őszi virágpor mennyisége a vármegye jelentős részén nem volt probléma. A családok begyűjthették a szükségletüket. Kitelelés: A méhészetek kitelelése vegyes képet mutatott. Az atkafertőzés és az általa terjesztett vírusok miatt legyengült családok fejlődése vontatott volt. Nehezen indultak el, gyakoribb volt a hasmenés és a tavaszi generációváltás is sokkal erőteljesebben jelentkezett náluk. Jellemzően repce végére érték csak el a termelő család méretet. Néhány méhész jelentős állomány gyengülésről, pusztulásról számolt be. A tavasz során az átlagosnál több csapadék hullott, a hőmérséklet pedig hűvösebb volt a szokásosnál. Az év első négy hónapjában egyszer sem érte el a 25 °C-ot a

hőmérséklet. Ennek ellenére a gyümölcsfák és más növények a szokásos időben virágoztak. A természet nem volt „lemaradásban”. A termelő erősségű családok a tavasz folyamán folyamatosan, de nem robbanásszerűen fejlődtek. Termelési szezon: A hűvös márciust egy csapadékos, szeszélyes, leginkább hideg április követték. Az első hét három fagyos reggelén súlyosan károsodtak a növények. Az akác ismét elfagyott, de teljesen. Májusban tovább folytatódott a hűvös, de csapadékos időjárás. Június közepén érkezett először meleghullám az évben. Már nagyon vártuk. Ezt követően egy szokásosan meleg nyár következett, változatos mennyiségű és területi eloszlású, de kevésnek nem mondható csapadékkal. Repce. A vármegyében jelentős volt a repce vetésterülete. A legtöbb esetben nem is volt szükség vándorlásra. A vármegye területén kb. 5 hétig virágzott. Jellemzően 8-12 kg körüli pergetési eredmények születtek. A fejlett családok a lassú hordás alatt egyre csak növekedtek. Egyenes következményként, a virágzás végére fellépett a rajzási láz. Akác. Az akác teljesen elfagyott a vármegyében. A sarjú akác virágzása és a repce között 7-10 nap hordástalan időszak volt. Ez tovább tetézte a bajt. Ahol végül lett egy kevés virág, ott jellemző volt, hogy elhúzódott a nyílási idő. Egy jó stratégia volt mindössze, hogy egy helyre nem szabadott nagy állományt lepakolni. Így a virágzás alatti kedvező időjárás hatására tudtak némi nektárt gyűjteni a méhek. Aki így tett, annak a pergetési eredménye akár meg is haladhatta a 10 kg-ot. Ez természetesen kevés, de az adott körülmények között mégiscsak szép eredmény. Napraforgó. Vas vármegyében a napraforgó tradicionálisan gyengén mézrel. A termelési eredmények ebben az évben is szokásosan alakultak. Voltak, akik több év után néhány kilogramm elvett mézről számoltak be. A többség viszont nem pergetett, de a fészkek azért náluk is megtelt mézzel, az anyák pedig kiszorultak a fészkekből. Nyári mézek. Az idei évben a méhészek alig számoltak be édesharmat mézről. A hárs, gesztenye, aranyvessző, illetve „fajta jellegű” mézekből elvétve lehetett pergetni néhány kilogrammot. Ezek nem jelentős mennyiségek, de bővítik a kereskedelmi választékot. Jónéhány méhész arról számolt be nyár közepén, hogy még nem pergetett és gondolkodik rajta, hogy a kereslethiány és a drága cukor miatt nem is biztos, hogy előveszi a pergetőjét. Zöldítések. Jelentősen csökkent a probléma. Atka elleni védekezés. A szokásosnak mondható nem túl hideg tél miatt a méhanyák korán kezdték el a petézést. Ez előrevetítette a nyár végén fellépő lokális problémákat. Az atkának esélye volt felszaporodni. A nem körültekintő méhészek jelentős kárt szenvedtek el miatta. Az atka elleni védekezések a „megszokott szerekekkel” szervezetség nélkül történtek meg. Sok esetben késve kezdődött a védekezés. A méhegészségügyi felelősök hiába próbáltak figyelmeztetni már jó előre. A késlekedés eredménye miatt sok méhész telelt be atka szívott állományt. Betelelés. A napraforgó virágzás alatt és azt követően az anyák csökkentették a lerakott peték számát. Október vége körül álltak le a jó vérvonalak. A megelőző évhez hasonló kitelelési veszteség várható. Az átlagos mennyiségű nyári és őszi csapadék miatt a növények közepes erőben várják a tavaszt. A megfelelő őszi időjárás miatt a repcék átlagosan fejlettek. A határt járva, a szokásosnál egyértelműen kevesebb a repcetába mennyisége. COVID-19: Azt hiszem annak ellenére, hogy túl vagyunk jó néhány hullámon, még az emberi kapcsolatok nem tértek vissza a normális kerékvágásba. A rendezvények látogatottság még mindig jelentősen elmaradt a szokásostól. A szomszédunkban dúló háború és az európai önkorlátozó intézkedések magas inflációt és a piaci viszonyok teljes felfordulását okozták. Összességében kártevőkkel közepesen terhelte, kirívóan alacsony eredményt hozó évet zártunk. Mindezek ellenére az értékesítés okozza a legnagyobb gondot.

Benedikti Árpád

OMME Vas vármegyei méhészeti szaktanácsadó

VESZPRÉM VÁRMEGYE

2023-ban a január az elmúlt évek átlagához képest is igen enyhén kezdődött. Az év első két hónapjában alig tapasztaltunk komolyabb lehülést, és ez a Magas-Bakony leghidegebb területeire is helytálló megállapítás volt. A január első dekádjában megvizsgált (inkább csak kikémlt) méhcsaládok némelyikénél tenyérnyi fedett fiasítást láttak méhésztársaink. Úgy tűnt, hogy az erre az időszakra tolódtól záró kezelések nem minden családnál érték el céljukat, bár úgy gondolom, hogy az elkésett záró kezelés még mindig jobb megoldásnak számít, mint az egyáltalán el nem végzett záró kezelés.

A telelési veszteségek felméréseim szerint a következőképpen alakultak: álló méhészetekben a veszteség 23% volt a vándoroknál 10%, az átlag pedig 14%.

Az enyhe tél egyébként meghozta a hatását, nemcsak a méhcsaládok, hanem a növények is töretlenül fejlődtek, de márciusban és áprilisban tapasztalt sarkvidéki hideg betörések minden elképzelést felülmúló fagykárokat okoztak mindenütt. Lefagytak a csonthéjasok, a dió, sokhelyütt a fagykár jeleit mutatta a repce is (a száron található hosszú repedések formájában), egyedül az almatermésűek esetében volt jobb a helyzet. Az említett időjárási viszonyosságoknak következtében a repcék virágzása a hónap utolsó dekádjában indult be. A virágzás idején tapasztalt viharos szél és csapadék sajnos rendkívül megnehezítette a méhek munkáját és ami igazán elkésztő volt az a gyurgyalagok támadásában nyilvánult meg az esős napokon.

A repcehozamok szórta alakultak, voltak területek, ahol 15-20 kg terméseredményeket pörgettek a méhészek, de nem volt ritka a 10 kg/méhcsalád alatti átlag sem a megyében.

Az akác virágzása is jelentősen késett a korábbi években tapasztaltakhoz képest, ugyanakkor a tavaszi fagykárok következtében igen vontatottan indult meg a virágzás. A hordási adatok is tükrözték a helyzetet, sajnos sokan nem is pörgettek egyáltalán.

A tavasz folyamán lehullott csapadék beáztatta a talajokat, mindenki arra számított, hogy ennek eredményeként olyan eredmények fognak születni a facélián, mint korábbi évek némelyikén. Sajnos ez a növény sem váltotta be a reményeket. ehhez természetesen az ilyenkor szokásos hőség is hozzájárult.

A napraforgó csak a vármegye dél-keleti területein a Mezőfölddel határos vidékeken mézel mifelénk. Ebben a régióban idén is így volt ez. Ugyanez vonatkozott a Szigliget és a Marcal-medence szolidágós területeire is. A beázott talajokon mindkét növény jól mézelt a nagy melegben.

Augusztusban és szeptemberben hullott csapadék sokáig üdén tartotta a határt. Ősszel az idő enyhe volt, csak novemberben és decemberben történt némi lehülés. A tél első felében (december végéig) csak néhány napon át volt hótakaró a határban, az sem haladta meg a 3 cm-t.

A mézpiacot nagyon negatívan befolyásolta az a hír, hogy a repcemézek acetamiprid tartalma meghaladta az 50 ppb-s határértéket. Ennek forrása a virágzás időszakában végrehajtott növényvédelmi tevékenység volt. Ez sok esetben szabályosan elvégzett beavatkozás is lehetett egyébként. A vármegyénkben gyűjtött repcemézek nagy része (nyolc darabból hat esetben) sajnos szintén meghaladta az előbb említett határértéket. Ezeket a mézeket a felvásárlók nem vették át, így sok termelőnek egyéb mézük nem lévén komoly anyagi gondjai voltak.

Méhmérgezési esetet 2023-ban egy helyszínen, Királyszentistvánon jelentett egy méhésztársunk. Ennek az esetnek apropóján mindenképpen ki kell hangsúlyozni, hogy ennek a településnek határában már évek óta mindig ilyenkor, április második dekádjában) kell szembesülnünk ezzel a problémával. Az elkövető minden esetben már régen betiltott növényvédő szert alkalmaz, ugyanis ez a méhek testében minden esetben kimutatható volt. A problémákat enyhítendő idén szerencsére a vagyombiztosítás segítségével sikerült kissé csökkenteni az érintett méhészek veszteségeit.

A méhésztársak megélhetési problémáit igencsak negatívan befolyásolták a fentebb említettek, aminek következtében többen fontolgatják, hogy felhagynak a méhészeti szakmával, illetve csak olyan szinten tartják fenn gazdaságukat, amit a költségek megengednek. Ez ma még a méhészetek számában beállt változás terén nem jelent nagy leépülést, de az már több, mint jelzés értékű, hogy a családok száma 10 %-kal csökkent 2023 őszére az előző évhez képest.

A gyenge hozamok mellett jellemző volt, hogy az év utolsó hónapjaiban teljesen leállt a felvásárlás, pedig mindenki arra számított, hogy karácsony közeledtével ez változni fog. A főállású kollégák egy része visszatért a szakmájába, mert önállóan a méhészeti tevékenységből nem tudtak megélni. Többen a megtermelt áru kiüvegezésében látták a kiutat a nehéz helyzetből, ami oda vezetett, hogy egymás alá ígérnek a termelői piacokon a méhészek, így már nem ritkaság, hogy akár 2500 Ft-ért is lehet akácmézet vásárolni...

A méhegészségügyi helyzet vonatkozásában nyúlós költésrothadás miatt három körzetben hirdettek ki zárlatot (ebből az egyik körzet GYSM vármegyéből áthúzódó zárlat volt), a másik kettő területtel kapcsolatosan elmondható, hogy Tapolca és Béb környékén gyakorta tér vissza a fertőzés.

Az atkák elleni védekezésekkel kapcsolatosan általában nem rossz a helyzet, kevés olyan területről tudok, ahol komolyabb lenne a probléma, ez talán azt is sejteti, hogy tavasszal nagyjából nem lesz akkora baj a kiteleléssel, mint a korábbiakban.

Tóth Péter
OMME Veszprém vármegyei méhészeti szaktanácsadó

ZALA VÁRMEGYE

Január első napjaiban igazi tavaszi időjárás volt a megyében. Ezeken a napokon 12 - 14°C -ig emelkedett a nappali hőmérséklet. Több méhész jelezte, hogy a családok áttestek egy tisztuló kirepülésen. A következő időszakban visszatért a téliesnek mondható időjárás. Több alkalommal havazott, és a hőmérséklet is a téli időszakra jellemző értékeket mutatott. Sajnos azonban 2022 karácsonya óta tartó enyhe időjárás hatására megindult a családoknál a fiasítás, amely jelentős élelem fogyasztást eredményezett. Február időjárása szeszélyes volt a 2023-as évben. A hónap első napjaiban még tavaszias volt az időjárás, majd kissé télies idő köszöntött ránk. Az éjszakák kimondottan hidegek voltak. Néhány hajnalon -8°C alá csökkent a hőmérséklet. A januári tavasz után ez kissé kellemetlenül érintette a gyengébb népességű méhcsaládokat. Több család pusztulást jeleztek a méhészek a hideg idő elmúltával. Napközben a hőmérséklet + 2 +4 °C fokig emelkedett. Ez a hideg idő Február 18.-ig tartott, majd ismét szinte március végét idéző hőmérsékletű napok következtek. Február második felében több nap is alkalmas volt arra, hogy a családok a megmaradt és későbbben nyíló mogyoróról virágport gyűjtsenek. A hónap végére ismét visszahűlt a levegő. Visszatértek az éjszakai fagyok, és napközben csak 4-6°C volt a hőmérséklet. A fűz csak néhány nagyon meleg déli oldalon kezdett virágozni, így még maradt esély arra, hogy a márciusban érkező igazi tavasz hordási lehetőséget biztosítson erről a növényről a családok számára. A fűzek virágzását csak részben tudták a családok kihasználni. Március 18. -tól erős felmelegedés kezdődött. Több nap is 20°C fölé emelkedett a hőmérséklet. Ez felgyorsította a növények fejlődését. Hónap végére elvirágzott a sárgabarack. Teljesen kivirágoztak a vadcseresznyék, és a kökény is szirmot bontott. A hónap utolsó napjaiban azonban lehűlés kezdődött, és néhány éjszaka erősebb fagyok is voltak. A hajnali hőmérséklet -4 - 6°C alá süllyedt. A hónap közepén az akác is megpattant, így féltő volt, hogy a későbbben érkező fagyok károsíthatják a rügyeket. Április nagyon szeszélyes időjárást hozott a 2023-as évben Sok hűvös, szeles, csapadékos napot tudhattunk magunk mögött. Az a néhány nap, ami alkalmas volt a repce és a gyümölcsösök felkeresésére, igazán jól használták ki a méhcsaládok. Sajnos a gyűjtési eredmények elmaradnak a várakozástól, de arra elegendő volt a begyűjtött nektár, és virágpor, hogy a családok folyamatosan fejlődjenek és erősödjenek. Április hónap elején két fagyhullám is érte a megyét. Április 4-5 között -5,-6°C volt a hajnali órákban, ami a kihajtott akác hajtásokat változó mértékben károsította a vármegyében. A megye északi részén jelentős fagykárak keletkeztek, a gyümölcsösökben és az akácokban. . A vármegye déli részén, a Mura vidéken valamivel kisebb volt a fagykár, de helyenként ott is jelentős károkat okozott a lehűlés. A Húsvéti ünnepek sem múltak el fagyok nélkül. Húsvét Vasárnap reggelén -4°C fokig hűlt a levegő. Összességében elmondható volt, hogy Zala-vármegye akácosai, 40-50 % -ban teljes fagykárt szenvedtek, a fennmaradó 50-60 % részlegesen károsodott. Sajnos a repce virágzás sem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A szeles csapadékszegény időjárásnak köszönhetően a méhcsaládok nagyon kevés repcemézet gyűjtöttek. A vármegye északi részén a hónap legvégén hatalmas jégesők pusztítottak. Sok helyen a virágzó repcetáblákból csak a növények csupasz szára maradt. Május kissé szeszélyesen indult. Több napon is viharos, szeles és hűvös csapadékos volt az időjárás. A hónap elején nem volt ritka a reggeli 3-6°C fokos

hőmérséklet, és napközben sem emelkedett a hőmérséklet 10-15°C fölé. Májusban közel 140 mm csapadék hullott a vármegyében. A repce május elejétől virágzott, és nagyon szélsőséges hordási eredmények születtek róla. Néhol 1-2 kg volt a repcéről a gyarapodás, de voltak olyan méhészetek ahol a repce pergetés végén 15-20 kg elvehető méz volt a családoknál. A repce virágzásának egy csapadékos időszak vetett véget. Ekkor a fagykárt szenvedett akácok még nagyon rossz képet mutattak. Május 20.-án kezdett nyílani a vármegyében az akác. Sok méhész jelezte, hogy az első időszakban semmit nem tudtak gyűjteni a méhcsaládok az akácról. Május 25.-e után az időjárás is melegebbre fordult. 24-25°C – os napok követték egymást. A vármegye több pontjáról is jelentősebb hordást jeleztek a méhészek. Csodálatos a természet!

A fagyok után úgy látszott, hogy semmi sem lesz az akácvirágzásból. Ezzel szemben több méhészetben is közepes hordást adott az akác. A minőség is nagy eltérést mutatott. Voltak gyengébb minőségű akáctermések, de jó minőségben elvett akáctermések is születtek. A megye domborzati adottságainak köszönhetően a völgyekben alig lehetett virágzó akácfákat látni, de a dombok tetején fehérbe öltöztek az akácerdők. Június 3-4 között kezdődő felmelegedés hozta meg a várva várt hordást. A gyarapodás azonban nagyon nagy szórást mutatott. Voltak területek, ahol a súlyemelkedés 3-5 kg volt naponta, de sajnos sok területen csak dekákat emelkedett a mérleg. A hőmérséklet Június 8-án meghaladta a 30°C fokot. A pergetési eredmények nagy eltérést mutatnak. Sok méhészetben 6-8 kg volt az elvehető akácméz mennyisége. A megyei átlag valahol az 8-10 kg között volt, és csak néhány méhészetben értek el 15-20 kg-os átlagot. Sok méhész az akácvirágzás vége előtt, a facélia vetésterületekre vándorolt Győr Moson Sopron – vármegyébe. Ahogy az akác eredmények is nagy szórást mutattak, úgy a facélián gyűjtött méz mennyisége is eltérő volt a méhészetek között. Volt, aki 15 kg elvehető mézről számolt be, de sokan csak pár kiló elvehető facélia mézet pergettek a családjaiktól. A gesztenye és a hárs hordás is hasonlóan alakult. A néhány napos kánikula után hűvösebb csapadékosabb napok követték egymást, és a gesztenyén szinte alig volt mérhető hordás, míg a hársra is csak pár kilós emelkedést mutattak a mérlegek. Június utolsó hetében sok méhész indult a Fejér- vármegyei napraforgó területek felé. A hónap végén a korábban vetett táblák elkezdtek virágozni. Az idei rendhagyó nyár sok csapadékkal és szeszélyes, viharos időjárással folytatódott július hónapban. Rég nem esett ennyi eső a nyári hónapokban. Zala-vármegyében július hónapban 150-200 mm csapadék esett, de voltak körzetek, ahol ettől is több eső hullott. A hárs pergetést gyorsan kellett elvégezni, mivel a hónap elején a napraforgó táblák kezdtek virágszirmot bontani. A hárs pergetési eredményei nagyon eltérő mennyiségeket hoztak. 8-15 kg közötti elvett hársmez mennyiségekről kaptam információt. A napraforgó területekre a 2023-as évben sokan vándoroltak. Ennek egyik fő oka, hogy a téli eleséget megtermeljék a családok. Sok méhész a magas cukor ár miatt a napraforgó méz jelentős részét a családoknál hagyta. Ez képezi a telelő élelem döntő részét. Az elvett napraforgó méz mennyisége 8-25 kg között mozgott. A gyengébb hordási eredményeket a túlterhelt, illetve kevésbé jó minőségű talajokon érték el a méhészek. Augusztusra, és a 2023-as nyárra a „csapadékos” jelző volt a jellemző. A hónap eleje nyárias időjárást hozott, azonban augusztus 6-tól egy hidegfront erős lehűlést, és sok csapadékot hozott. Ebben az időszakban a reggeli hőmérséklet 8-12 °C -ig süllyedt. A hónap közepétől fokozatosan melegedett az idő, és újra beköszöntött a kánikula, ami a hónap végéig tartott. A napraforgóról hazaérkezett vándorméhészek közepes eredményekről számoltak be. A csapadékos időjárás, és a meleg ígéretes szolidágó gyűjtést vetített előre, de sajnos a hordás elmaradt a várakozásoktól. A növény nem termelt jelentősebb mennyiségű nektárt. A napi súlygyarapodás 10-20 dkg volt, ami főként virágpor volt, de az sem a szolidágóról származott teljesen mivel eltérő színű virágport gyűjtöttek a méhcsaládok. Augusztus utolsó napjaiban 35 mm csapadék érkezett, ami az elvetett repcéknek, illetve a repce vetésterületek talajmunkáinak sokat segített. Az állandó nektár és virágpor hordás pozitív hatással volt a családok fejlődésére. A természetes hordásnak köszönhetően a családokban folyamatosan petéztek az anyák, így átlagosan 4-6 NB keret fiasítás volt a családoknál. A hordásnak köszönhetően a virágpor mennyisége is nőtt némileg a

kaptárakban. Szeptember hónapban folytatódott a nyári időjárás. Az éjszakák ugyan hűvösesek voltak, de napközben 26 – 30 °C - ig emelkedett a hőmérséklet. A meleg, hordástalan napokon nagyon magas volt a kutatási hajlam. A családok kezelése nagy kockázattal járt. Több méhészetből jelezték, hogy a kezelések hatására néhány család rablásba kezdett. A családoknál 2-3 keret táblás fiasítás volt a jellemző a hónap elején, és a meleg időjárás és az etetés hatására az anyák több petét raktak, mint egy átlagos szeptemberi hónapban. Így nagyon fontos a szakszerűen elvégzett atkairtás illetve a megfelelően időzített záró kezelés elvégzése. Az Októberi időjárásra nem lehetett panasza a méhészeknek. A hónap elején a néhány hűvösebb éjszaka ugyan kissé korán érkezett, de a nappali 18-24 °C hőmérséklet, lehetővé tette az aktuális teelési munkák időben történő elvégzését.

A hónap közepén sok méhész jelezte, hogy egy kisebb átvizsgálás alkalmával azt tapasztalta, hogy a középső keretekben nagyon megfogyatkozott a teelő élelem. Sajnos ez a melegnek, és a sok kései fiasításnak volt köszönhető. Voltak méhészek akik a családoknak még a hónap elején adtak néhány kiló sűrű szirupot, hogy az üres kereteket némileg feltöltsék a családok élelemmel. A méhészek beszámolóí és a méhészetek látogatása során megállapítható, hogy a családok, ahol szakszerű volt az atkairtás, megfelelő népességgel mennek teelőbe. November elején még kellemes őszi időjárás volt a jellemző. Ahogy közeledett a hónap vége, úgy fordult az időjárás egyre hűvösebbé. A november utolsó napjaiban tapasztalt időjárás már téliesnek volt nevezhető. November 26.-án havazott a megye teljes területén, és a hőmérséklet nappal sem emelkedett 2-3°C fölé. Sok méhész ebben a hónapban takarta le a családjait, de sajnos a meleg októbernek, illetve november első felében tapasztalt melegnek köszönhetően még mindig volt fiasítás a családoknál. Emiatt a záró kezelések optimális időpontban történő elvégzése december közepétől vált aktuálissá. A december eleji időjárás a régi teleket idézte. Több nap is havazott a vármegyében, és a hó néhány napig meg is maradt. Napközben sem emelkedett a hőmérséklet 2-3 C° fölé. Ez az időjárás kedvezett a teelő méhcsaládoknak. Teljesen leállt a fiasítás, melyet a családok élelem fogyasztásán is észre lehetett venni. Az igazi teelési időszakban egy család nem fogyaszt heti 10-20 dkg élelemnél többet. Ez a télies időjárás azonban a Karácsony előtti időszakban szinte tavasziasra fordult. Az ünnepek alatt, és utána is enyhe napok követték egymást. A nappali hőmérséklet 14-17 C°-ra is emelkedett a legmelegebb napokon. Ez a hőmérséklet lehetővé tette, a családok tisztuló kirepülését, és a záró kezelések elvégzését. Összességében elmondható, hogy 2023 egy gyenge átlagos év volt, de a legnagyobb problémát a méz értékesítése jelentette. Az alacsony mézárak és a felvásárlások leállása minden méhészt érzékenyen érintett. Sok termelőnél két éves eladatlan mézkészletek vannak, várva egy jobb értékesítési lehetőségre, és árra.

Hampuk Gábor

OMME Zala-vármegyei méhészeti szaktanácsadó

2023. ÉVI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓ ÉS KÖZHASZNÚSÁGI MELLÉKLET

- az egyszerűsített éves beszámoló és közhasznúsági melléklet formanyomtatványai a Beszámoló mellékletét képezik –

KIADÁSOK 2023. ÉVI TERV - TÉNY		Terv (ezer Ft)			Tény (ezer Ft)		%
Sor	Megnevezés	Egyesület célja szerint	MMNP	Összesen	Egyesület célja szerint	MMNP	Terv/tény
1.	Üzemanyag	1 500		1 500	1 572		105%
2.	Közüzemi költségek	360		360	478		133%
3.	Közös költség	800		800	774		97%
4.	Nyomtatvány, irodaszer	1 000		1 000	1 255		126%
5.	Fogyóeszközök , tisztítószer	700		700	1 075		154%
6.	Egyéb anyagköltség	280		280	784		280%
7.	Egészségügyi kiskönyv	300		300	234		78%
8.	Nyomda költség	1 000		1 000	355		36%
9.	Szállítás, rakodási klts	250		250	-		-
10.	Bérletidő	500		500	262		52%
11.	Karbantartási költségek	300		300	1 073		358%
12.	Hírdetés, reklám propaganda	100		100	89		89%
13.	Ügyvédi költség	800		800	-		-
14.	Marketing költség	18 000		18 000	21 960		122%
15.	Mézes reggeli (marketing)	5 000		5 000	309		6%
16.	Mézvizsgálat		36 300	36 300		7 857	22%
17.	Fenológia meteorológia		6 500	6 500		1 480	23%
18.	Méhegészségügyi felelősök képzése		4 500	4 500		1 003	22%
19.	Piacmonitoring támogatás		7 200	7 200		4 686	65%
20.	Méhészeti képzés országos koordinálása		104 000	104 000		80 640	78%
21.	Regionális, nemzetközi rendezvény		107 000	107 000		30 746	29%
22.	Méhegészségügyi és környezetterhelési		44 500	44 500		17 890	40%
23.	Bemutató méhészetek látogatása		10 610	10 610		4 344	41%
24.	Szaktanácsadói-hálózat működése		149 400	149 400		157 149	105%
25.	Kohézió		90 250	90 250		5 643	6%
26.	Internet költség	400		400	457		114%
27.	Oktatás, továbbképzés	100		100	-		-
28.	SZJA 1 % felhasználása	1 610		1 610	1 610		100%
29.	Könyvek, folyóiratok	800		800	657		82%
30.	Utazás kiküldetés	3 500		3 500	1 635		47%
31.	Tisztviselők utazási költsége	3 000		3 000	2 895		97%
32.	OV és Küldöttgyűlések utazási költsége	1 500		1 500	1 319		88%
33.	Szállás költség	1 000		1 000	1 631		163%
34.	Könyvviteli szolgáltatás	3 120		3 120	2 880		92%
35.	Egyéb igénybe vett szolgáltatás költségei	2 200		2 200	3 057		139%
36.	Posta költség	1 900		1 900	1 899		100%
37.	Posta költség zárszalag	600		600	382		64%
38.	Irodabútor készítés, vásárlás	1 000		1 000	-		-
39.	Telefon költség	2 400		2 400	1 831		76%
40.	Zárszalag rendelés	2 000		2 000	2 794		140%
41.	Hatósági díjak	200		200	389		195%
42.	Pénzügyi befektetés szolg.díja	3 000		3 000	2 716		91%
43.	Biztosítási díjak	37 506		37 506	37 813		101%
44.	Tagsági díjak (Apimondia, EPBA)	500		500	152		30%

45.	Munkaváll.tag.fiz.szem.jellegű kif.	3 133		3 133	5 257		168%
46.	Alkalmazottak munkabér	27 365		27 365	15 371		56%
47.	Alkalmazottak munkabérének közterhei	3 089		3 089	1 736		56%
48.	OMME Elnök tiszteletdíja	10 800		10 800	9 686		90%
49.	OMME Elnök tiszteletdíjának közterhei	1 404		1 404	1 259		90%
50.	Tisztségviselők tiszteletdíja	13 200		13 200	12 600		95%
51.	Tisztségviselők tiszteletdíjának közterhei	1 200		1 200	897		75%
52.	Megbízási díj	2 500		2 500	2 694		108%
53.	Megbízási díj közterhei	300		300	214		71%
54.	Reprezentáció	6 000		6 000	7 043		117%
55.	Véglegesen nem fejl.c. átadott pénzeszköz	1 000		1 000	1 330		133%
56.	Katasztrófa alap terhére átadott pénzeszköz	1 000		1 000	-		-
57.	Gépjármű vétel	12 500		12 500	12 500		100%
58.	Apimondia	5 000	-	5 000	-		-
59.	Rendszergazda díj	800		800	480		60%
60.	Gépjármű vétel pályázatból				15 787		-
61.	Alkalm. munkabér pályázatból				13 478		-
62.	Alkalm. munkabér közterhei pályázatból				1 522		-
Összesen:		186 517	560 260	746 777	196 191	311 438	-

Budapest, 2024. március

Farkas Zsuzsa
főmunkatársdr. Pungor Adrián
hivatalvezetőTakács Ferencné
főmunkatárs

BEVÉTELEK 2023. ÉVI TERV - TÉNY		Terv (ezer Ft)			Tény (ezer Ft)		%
Sor	Megnevezés	Egyesület célja szerint	MMNP	összesen	Egyesület célja szerint	MMNP	Tény/Terv
1.	Előző évi maradvány	362 510		362 510	362 510		100%
2.	OMME Magyarország Kft osztalék	-		-	-		-
3.	OMME Magyarország Kft rezsiktg.	400		400	748		187%
4.	Tagdíj (9730x3650) 9453*3650	35 515		35 515	34 503		97%
5.	Tagdíj (4700X5000) 4485*5000	23 500		23 500	22 425		95%
6.	Tagdíj (1040000X130) 1007317*130	135 200		135 200	130 951		97%
7.	Helyi tagdíj	12 000		12 000	10 688		89%
8.	Egészségügyi kiskönyv bevétel	300		300	979		326%
9.	Reklám bevétel	1 500		1 500	2 012		134%
10.	Támogatás Gödöllő (Méhészeti Kongresszus)	850		850	-		-
11.	SZJA 1%	1 610		1 610	1 610		100%
12.	Telefon	1 600		1 600	1 652		103%
13.	Pályázat	12 000		12 000	21 000		175%
14.	Méz vizsgálat		36 300	36 300		3 794	10%
15.	Fenológia meteorológia		6 500	6 500		1 908	29%
16.	Méhegészségügyi felelősök képzése		4 500	4 500		-	-
17.	Piacmonitoring támogatás		7 200	7 200		-	-
18.	Méhészeti képzés országos koordinálása		104 000	104 000		82 568	79%
19.	Regionális, nemzetközi rendezvény		107 000	107 000		22 021	21%
20.	Méhegészségügyi és környezetterhelési		44 500	44 500		23 754	53%
21.	Bemutató méhészetek látogatása		10 610	10 610		2 130	20%
22.	Szaktanácsadói-hálózat működése		149 400	149 400		157 665	106%
23.	Kohézió		90 250	90 250		5 423	6%
24.	Önkormányzatoktól kapott támogatás	150		150	50		33%
25.	Zárszalag bevétel + posta kltsg	4 500		4 500	4 072		90%
26.	Egyéb kapott kamatok és kamat,jell.bev.	40		40	15 041		37603%
27.	Katasztrófa alap terhére átadott pénzeszköz visszafizetése	850		850	600		71%
28.	Egyéb bevételek	3 000		3 000	3 167		106%
29.	Adomány, támogatás	5 000		5 000	11 840		237%
30.	Gépjármű eladás	6 500		6 500	6 500		100%
Összesen:		607 025	560 260	1 167 285	630 348	299 263	

Budapest, 2024. március

Farkas Zsuzsa
főmunkatársTakács Ferencné
főmunkatársdr. Pungor Adrián
hivatalvezető

Összefoglaló

Az OMME 2023. évi vagyona 654.186 eFt volt, így 2022. évhez viszonyítva 78.931 eFt-al nőtt a vagyonunk, tárgyévi eredményünk 85.161 eFt volt. Kiadásaink 2022. évhez viszonyítva 10.173 eFt-al csökkentek.

Bevételeink csökkentek, mivel 2022. évben egyszeri 80 mFt-ot kaptunk a fipronil károsultak támogatása címen. A tagdíjkból befolyt, tényleges összeg 187,9 millió Ft volt, ami 24,4 millió Ft-al több, mint 2022. évben.

Pályázati forrásból az irodai munkavállalók 6 havi bére került finanszírozásra, valamint egyéb támogatásokat is kapott Egyesületünk, továbbá elindult a „Védd a Méheket!” adományprogram is, amellyel további forrásokat sikerült bevonni a költségvetésbe.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az OMME vagyoni helyzete 2023. évben is stabil volt, az egyesület vagyona növekedett.

2024. ÉVI PÉNZÜGYI TERV

KIADÁSOK 2024. ÉVI TERV		ezer (Ft)		
Sor	Megnevezés	Egyesület célja szerint	MMNP	Összesen
1.	Üzemanyag	1 500		1 500
2.	Közüzemi költségek	550		550
3.	Közös költség	900		900
4.	Nyomatvány, irodaszer	1 200		1 200
5.	Fogyóeszközök , tisztítószer	1 075		1 075
6.	Egyéb anyagköltség	780		780
7.	Egészségügyi kiskönyv	300		300
8.	Nyomda költség	1 000		1 000
9.	Szállítás, rakodási klts	250		250
10.	Bérletidj	300		300
11.	Karbantartási költségek	1 200		1 200
12.	Hírdetés, reklám	100		100
13.	Ügyvédi költség	800		800
14.	Marketing költség	28 000		28 000
15.	Mézes reggeli (marketing)	500		500
16.	Méztvizsgálat		41 734	41 734
17.	Fenológia meteorológia		6 500	6 500
18.	Méhészeti rendezvények		98 664	98 664
19.	Méhészeti marketing koordinálása		8 000	8 000
20.	Méhészeti képzés országos koordinálása		8 040	8 040
21.	Méhegészségügyi és környezetterhelési		52 485	52 485
22.	Bemutató méhészetek látogatása		15 000	15 000
23.	Szaktanácsadói-hálózat működése		201 148	201 148
24.	Kohézió		19 000	19 000
25.	Internet költség	500		500
26.	Oktatás, továbbképzés	100		100
27.	SZJA 1 % felhasználása	1 955		1 955
28.	Könyvek, folyóiratok	800		800
29.	Utazás kiküldetés	3 500		3 500
30.	Tiszttségviselők utazási költsége	3 000		3 000
31.	OV és Küldöttgyűlések utazási költsége	1 500		1 500
32.	Szállás költség	1 000		1 000
33.	Könyvviteli szolgáltatás	3 120		3 120
34.	Egyéb igénybe vett szolgáltatás költségei	3 000		3 000
35.	Posta költség	2 200		2 200
36.	Posta költség zárszalag	600		600
37.	Irodabútor készítés, vásárlás	2 500		2 500
38.	Telefon költség	2 100		2 100

39.	Zárszalag rendelés	2 000		2 000
40.	Hatósági díjak	200		200
41.	Pénzügyi befektetés szolg.díja	3 000		3 000
42.	Biztosítási díjak	41 500		41 500
43.	Tagsági díjak (Apimondia, EPBA)	600		600
44.	Munkaváll.tag.fiz.szem. jellegű kif.	4 160		4 160
45.	Alkalmazottak munkabér	31 600		31 600
46.	Alkalmazottak munkabérének közterhei	3 570		3 570
47.	OMME Elnök tiszteletdíja	10 800		10 800
48.	OMME Elnök tiszteletdíjának közterhei	1 404		1 404
49.	Tisztségviselők tiszteletdíja	13 200		13 200
50.	Tisztségviselők tiszteletdíjának közterhei	1 200		1 200
51.	Megbízási díj	2 500		2 500
52.	Megbízási díj közterhei	300		300
53.	Reprezentáció	7 000		7 000
54.	Véglegesen nem fejl.c. átadott pénzeszköz	1 000		1 000
55.	Katasztrófa alap terhére átadott pénzeszköz	1 000		1 000
Összesen:		189 364	450 571	639 935

Budapest, 2024. március

Farkas Zsuzsa
főmunkatársTakács Ferencné
főmunkatársdr. Pungor Adrián
hivatalvezető

BEVÉTELEK 2024. ÉVI TERV		Terv (ezer Ft)		
Sor	Megnevezés	Egyesület célja szerint	MMNP	összesen
1.	Előző évi maradvány	445 138		445 138
2.	OMME Magyarország Kft 2023. évi osztalék	-		-
3.	OMME Magyarország Kft rezsiktg.	750		750
4.	Tagdíj (9000x3650)	32 850		32 850
5.	Tagdíj (4000X5000)	20 000		20 000
6.	Tagdíj (1000000X140)	140 000		140 000
7.	Helyi tagdíj	12 000		12 000
8.	Egészségügyi kiskönyv bevétel	400		400
9.	Reklám bevétel	1 500		1 500
10.	Támogatás Gödöllő (Méhészeti Kongresszus)	850		850
11.	SZJA 1%	1 955		1 955
12.	Telefon	1 650		1 650
13.	Pályázat	10 000		10 000
14.	Mézvizsgálat		41 734	41 734
15.	Fenológia meteorológia		6 500	6 500
16.	Méhészeti rendezvények		98 664	98 664
17.	Méhészeti marketing koordinálása		8 000	8 000
18.	Méhészeti képzés országos koordinálása		8 040	8 040
19.	Méhegészségügyi és környezetterhelési		52 485	52 485
20.	Bemutató méhészetek látogatása		15 000	15 000
21.	Szaktanácsadói-hálózat működése		201 148	201 148
22.	Kohézió		19 000	19 000
23.	Önkormányzatoktól kapott támogatás	50		50
24.	Zárszalag bevétel + posta kltsg	4 500		4 500
25.	Egyéb kapott kamatok és kamat.jell.bev.	15 000		15 000
26.	Katasztrófa alap terhére átadott pénzeszköz visszafizetése	1 100		1 100
27.	Egyéb bevételek	3 000		3 000
28.	Adomány, támogatás	10 000		10 000
29.	Gépjármű eladás	10 500		10 500
Összesen:		711 243	450 571	1 161 814

Bevétel	711243	450571	1161814
Kiadás	189364	450571	639935
Különbözet	521879	0	521879

Budapest, 2024. március

Farkas Zsuzsa
főmunkatársTakács Ferencné
főmunkatárs○ dr. Pungor Adrián
hivatalvezető

IX.**2024. ÉVI MUNKATERV**

- **A hazai mézfogyasztás mértékének emelése céljából programok, marketing események és online kampányok szervezése, edukációs tevékenység, egészséges életmód és táplálkozás részeként a méz népszerűsítése.**
- **Mézek és méhészeti termékek minőségének védelme, folyamatos vizsgálata. Méz és méhészeti termékek magasabb szintű feldolgozásának szakmai támogatása, lobbimunka a megfelelő jogszabályi környezet kialakítása érdekében.**
- **Magyar Nemzeti Méhészeti Program koordinálása, folyamatos segítségnyújtás a méhészeknek kérelmek benyújtásához.**
- **Méhészethez kötődő jogszabályok igényszerű módosításának, frissítésének lobbija.**
- **Nemzetközi méhészeti szervezetekben történő aktív részvétel, aktív munka.**
- **A beporzók védelme érdekében tett erőfeszítések, különösen a növényvédelmi tevékenységekkel kapcsolatosan.**
- **Együttműködés a méhek és a méhészeti termékek védelmével kapcsolatban a hazai hatóságokkal.**
- **Antidömping eljárás háttéranyagának előkészítése és benyújtása.**
- **Az ukrán mézimport stop visszavezetésének elérése és az ukrán importméz hazai megjelenésének nyomonkövetése, ellenőrzése.**
- **Méhészeti konferencia és méhészeti jövőképpel kapcsolatos előadások megtartása.**
- **Együttműködés folytatása a hazai környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetekkel.**
- **Méh állatjóléti pályázatok teljesítésével kapcsolatos segítségnyújtás.**
- **Méhészeti minimumvizsga belső szabályzatának elkészítése, és hatályba léptetése.**

A Beszámolót készítette: OMME Elnökség, OMME Ellenörző Bizottság tagjai, OMME Etikai- és Fegyelmi Bizottság tagjai, OMME Hivatal munkatársai, OMME szaktanácsadói hálózata, OMME nemzeti program koordinátor

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

A szervezetet nyilvántartó bíróság megnevezése:

01 Fővárosi Törvényszék

Beküldő neve (Ügyfélkapu vagy Cégekpu)

Bross Péter Márton

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

Nyilvántartási szám: 01-02-565

Tárgyév: 2023

Időszak terjedelme: egész év töredék év

2023-01-01
időszak kezdete

2023-12-31
időszak vége

A beszámolót az alábbi devizanemben készítjük el:

forint

Külföldi devizanem alkalmazása esetén a beszámoló készítésekor érvényes MNB árfolyam

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

A szervezetet nyilvántartó bíróság megnevezése:

01 Fővárosi Törvényszék

Tárgyév:

2 0 2 3

Időszak terjedelme: egész év töredék év 2 0 2 3 - 0 1 - 0 1
időszak kezdete2 0 2 3 - 1 2 - 3 1
időszak vége

Válassza ki, hogy a beszámoló (és közhasznúsági melléklet) az alábbiak közül melyikre vonatkozik!

a. Szervezet

b. Jogi személy szervezeti egység (származtatott jogi személy)

Szervezet neve:

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

Szervezet székhelye:

Irányítószám: 1 0 9 4

Település: Budapest

Közterület neve: Viola

Közterület jellege: utca

Házszám: 50

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

Jogi személy szervezeti egység neve:

Jogi személy szervezeti egység székhelye:

Irányítószám:

Település:

Közterület neve:

Közterület jellege:

Házszám:

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

Nyilvántartási szám:

0 1 - 0 2 - 5 6 5

Ügyszám:

0 1 0 0 / P k . 6 0 6 5 4 / 1 9 8 9

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

1 9 0 0 8 2 9 5 - 1 - 4 3

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

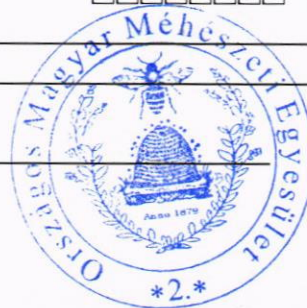
Bross Péter Márton

Képviselő aláírása:

Keltezés:

Budapest

2 0 2 4 - 0 3 - 1 4

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege

Adatok ezer forintban

	Előző év	Előző év helyesbítése	Tárgyév
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)			
A. Befektetett eszközök	66 458		89 118
I. Immateriális javak	11		2
II. Tárgyi eszközök	25 747		49 016
III. Befektetett pénzügyi eszközök	40 700		40 100
B. Forgóeszközök	372 212		452 321
I. Készletek	5 744		2 933
II. Követelések	3 744		4 191
III. Értékpapírok	214		214
IV. Pénzeszközök	362 510		444 983
C. Aktív időbeli elhatárolások	136 585		112 747
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	575 255		654 186
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)			
D. Saját tőke	542 484		627 645
I. Induló tőke/jegyzett tőke	7 612		7 612
II. Tőkeváltozás/eredmény	452 417		534 872
III. Lekötött tartalék			
IV. Értékelési tartalék			
V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből (közhasznú tevékenységből)	82 455		85 161
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből			
E. Céltartalékok			
F. Kötelezettségek	26 284		21 784
I. Hátrasorolt kötelezettségek			
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek			
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	26 284		21 784
G. Passzív időbeli elhatárolások	6 487		4 757
FORRÁSOK ÖSSZESEN	575 255		654 186

Kitöltő verzió:3.30.0 Nyomtatvány verzió:1.0

Nyomtatva: 2024.04.15 10.35.28

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása

Adatok ezer forintban

	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
1. Értékesítés nettó árbevétele	7 186		6 629				7 186		6 629
2. Aktivált saját teljesítmények értéke									
3. Egyéb bevételek	605 100		545 047				605 100		545 047
ebből:									
- tagdíj	174 957		198 781				174 957		198 781
- alapítótól kapott befizetés									
- támogatások	337 081		336 644				337 081		336 644
ebből: adományok	85		299				85		299
4. Pénzügyi műveletek bevételei	42		15 041	10 000			10 042		15 041
A. Összes bevétel (1+-2+3+4)	612 328		566 717	10 000			622 328		566 717
ebből: közhasznú tevékenység bevételei	612 327		566 716				612 327		566 716
5. Anyagjellegű ráfordítások	361 252		377 954				361 252		377 954
6. Személyi jellegű ráfordítások	90 540		90 422				90 540		90 422
ebből: vezető tisztségviselők juttatásai	26 276		27 161				26 276		27 161
7. Értékcsökkenési leírás	6 191		6 015				6 191		6 015
8. Egyéb ráfordítások	81 775		7 108				81 775		7 108
9. Pénzügyi műveletek ráfordításai	115		57				115		57
B. Összes ráfordítás (5+6+7+8+9)	539 873		481 556				539 873		481 556
ebből: közhasznú tevékenység ráfordításai	539 873		481 556				539 873		481 556
C. Adózás előtti eredmény (A-B)	72 455		85 161	10 000			82 455		85 161
10. Adófizetési kötelezettség									
D. Tárgyévi eredmény (C-10)	72 455		85 161	10 000			82 455		85 161

Kitöltő verzió:3.30.0 Nyomtatvány verzió:1.0

Nyomtatva: 2024.04.15 10.35.28

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása 2.

Adatok ezer forintban

	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
Tájékoztató adatok									
A. Központi költségvetési támogatás	168 540		168 322				168 540		168 322
ebből: - normatív támogatás									
B. Helyi önkormányzati költségvetési támogatás	50		50				50		50
ebből: - normatív támogatás									
C. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás									
D. Az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás	168 541		168 322				168 541		168 322
E. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg	1 610		1 955				1 610		1 955
F. Közszolgáltatási bevétel									
G. Adományok	85		299				85		299

Könyvvizsgálói záradék

Az adatok könyvvizsgálattal alá vannak támasztva.

Igen

Nem

Kitöltő verzió:3.30.0 Nyomtatvány verzió:1.0

Nyomtatva: 2024.04.15 10.35.29

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Szervezet

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Ügyszám:

 / /

1.4 Nyilvántartási szám:

 - - -

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

 - -

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

Tagszervezeteink a méhészeti szezon megkezdése előtt, télen, kora tavasszal, valamint a méhészeti szezon után, késő ősztől elméleti ismeretterjesztő előadásokat és a régiós rendezvényeket tartottak országsszerte. Az elméleti ismeretterjesztő előadások során a tagszervezetek Egyesületünk által összegyűjtött szakemberek listájából válogathatnak, előadási témák szerint.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése:

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja:

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Szervezet

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

1.2 Székhely

Irányítószám: 1094 Település: Budapest
Közterület neve: Viola Közterület jellege: utca
Házszám: 50 Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Ügyszám:

0100/Pk-60654/1989

1.4 Nyilvántartási szám:

01-02-565

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

19008295-1-43

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

Bross Péter Márton

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

Egyesületünk rendszeresen vizsgálja a hazai bolti forgalomban kapható mézek minőségét. A megvásárolt mintákat akkreditált laboratóriumban vizsgáljuk, az eredményeket pedig közzétesszük honlapunkon, valamint a Méhészújságban is. A bolti mézek vizsgálatán túl, a szaktanácsadók segítségével Egyesületünk termelőktől is vásárol mézeket laboratóriumi vizsgálatok céljából, valamint a méz zárszalag szerződést kötött méhészeket is szűrőpróbaszerűen ellenőrzi.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése: Tudományos kutatás, fogyasztóvédelem

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely: 57/2019 (XII.14.) AM rendelet

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja: méhészek, lakosság

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma: 500000

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

Hazai mézek folyamatos vizsgálata, minőségének ellenőrzése, OMME zárszalag program keretén belül termelői mézek ellenőrzése, mézfogyasztók tájékoztatása.

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Szervezet

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Ügyszám:

 / /

1.4 Nyilvántartási szám:

 - - -

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

 - -

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

Október 20-22. napja között került megrendezésre a 81. OMÉK, melyen Egyesületünk is részt vett. Ismerje meg a napraforgó ezer titkát egy csepp mézben – ezzel a szlogennel hirdetett kampányt a napraforgóméz népszerűsítéséért az Agrárminisztérium, az Agrármarketing Centrum (AMC) és az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (OMME).
Egyesületünk a 2023-as évben együttműködött a Mondelez Hungária Kft.-vel, a Harmony program részeként. Célunk közös edukációs programok indítása volt, valamint méhlegelők telepítése. Ennek keretében az üzletláncokban a Mondelez a vásárlóknak méhlegelő magkeveréket ajándékozott.
Egyesületünk tisztségviselői részt vettek a 48. Apimondia Kongresszuson, melyet Chile-ben, Santiago-ban tartottak meg.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése:

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja:

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Szervezet

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Hátszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Hátszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Ügyszám:

 / /

1.4 Nyilvántartási szám:

 - -

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

 - -

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

Szakmai együttműködés – „Zümmögés a múzeumban” kiállítás:

Március 11-én ismeretterjesztő előadásokkal, interaktív programokkal, koncerttel, kézműves-foglalkozásokkal és a Tehetsz Méh Többet – Zümmögés a múzeumban című kiállítással várták az érdeklődőket a Magyar Természettudományi Múzeumban. Dr. Nagy István agrárminiszter nyitotta meg a rendezvényt. Bernert Zsolt, a múzeum főigazgatója kiemelte: fontos, hogy lássuk a környezeti problémákat és azt is, hogy ezekre milyen megoldások vannak. A szakmai háttérmunkát az OMME biztosította.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése:

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja:

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Szervezet

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Hátszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Hátszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Ügyszám:

 / /

1.4 Nyilvántartási szám:

 - -

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

 - -

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

Mézes Reggeli megszervezése

Nagy érdeklődés mellett, 2023-ban is megtartottuk egyik egészséges életmódot, táplálkozást népszerűsítő, valamint a méhek életét és a méhészeti munkát bemutató Mézes Reggeli programunkat, amelyben közreműködött a Sió Eckes Kft. is, mint hazánk egyik legnagyobb gyümölcsle gyártója, aki felismerte, hogy méhek nélkül nem lenne Sió gyümölcsle sem. Országsszerte mentek a méhészek, akik részt vettek a kóstoltatásban, ellátogattak óvodákba, iskolákba és népszerűsítették a mézfogyasztást, megismertették a gyerekekkel szakmánk, a méhészet jelentőségét és az élet fenntartásában betöltött nélkülözhetetlen szerepét. A program keretében több, mint 200.000 mézes tasak került legyártásra és szétosztásra az oktatási intézményekben.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése:

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja:

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Szervezet

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Ügyszám:

 / /

1.4 Nyilvántartási szám:

 - -

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

 - -

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

Méhegészségügyi ismeretek c. füzet kiadása:

Egyesületünk folytatta az évente megjelenő „Méhegészségügyi ismeretek” című kiadványának szerkesztését és nyomdai úton történő kiadását.

Környezetterhelési monitoring vizsgálatok folytatása:

Az idei évben is kiadtuk a Méhegészségügyi és környezetterhelési monitoring vizsgálat legújabb eredményeit bemutató, összefoglaló füzetünket, valamint közzétettük honlapunkon is.

A tanulmányban áttekintettük az elmúlt esztendő időjárási sajátosságait, foglalkozunk a hazai méhállomány és a termelési kedv csökkenésével, a méhegészségügyi helyzet és a téli méhveszteségek alakulásával.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése:

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja:

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Szervezet

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Ügyszám:

 / /

1.4 Nyilvántartási szám:

 - - -

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

 - -

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

Az OMME a Katasztrófavédelem munkáját segítő, évekkel ezelőtt megszervezte az országos Méhrajbefogó hálózatot. 2023. évben is Központi Irodánk közvetítette a számos telefonálót méhrajbefogással foglalkozó szakembereinkhez.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése:

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:

2011. évi CLXXXIX. tv. Magyarország helyi önkormányzatairól

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja:

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Szervezet

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

1.2 Székhely

Irányítószám: **1094** Település: **Budapest**
Közterület neve: **Viola** Közterület jellege: **utca**
Házszám: **50** Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Ügyszám:

0100 / PK-60654 / 1989

1.4 Nyilvántartási szám:

01 - 02 - 565

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

19008295 - 1 - 43

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

Bross Péter Márton

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

Copa-Cogeca értekezletek:

Az EU egyetlen, hivatalosan is elfogadott, a Bizottságra befolyással bíró mezőgazdasági érdekvédelmi szervezetének, a Copa-Cogeca-nak Mész-munkacsoportja, május 22-23-án tartotta tavaszi ülését, amelyen részt vettek az OMME képviselői.

Kiállítás Strasbourgban: Hidvéghi Balázs, az Európai Parlament képviselőjének és munkatársainak segítségével az OMME kiállítást rendezett október 16-18-án az EP képviselőinek az ágazatunkat sújtó nehézségekről, illetve az Európát és a világot elárasztó kínai szirupokról, amelyek teljesen tönkretesz a mézpiacot és a méhészeket. A kiállításra számos plakátot, fényképet, termelői mézet és más méhészeti terméket vittünk ki bemutatni, valamint sor kerül EP képviselőkkel szakmai megbeszélésre is az ágazat nehézségeinek bemutatása érdekében.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése: **nemzetközi kapcsolattartás**

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely: **57/2019. (XII.14.) AM rendelet**

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja: **méhészek**

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma: **20000**

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

méhészek kedvezőbb helyzetének elősegítése

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

5. Cél szerinti juttatások kimutatása

Adatok ezer forintban

5.1	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
	rendezvény támogatása	4 928	1 700
5.2	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
	véglegesen átadott pénzeszköz	1 936	5 076
5.3	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
	önkormányzatok menekültek segítése	1 000	
	Cél szerinti juttatások kimutatása (összesen)	7 864	6 776
	Cél szerinti juttatások kimutatása (mindösszesen)	77 824	6 776

6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

6.1	Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév (2)
	Tiszteletdíj elnökség, ellenőrző biz.tagok	20 600	22 286
6.2	Tisztség	Előző év (1)	Tárgy év (2)
	utazási tám. kiküldetési díj	5 676	4 530
A.	Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás (mindösszesen):	26 276	26 816

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Országos Magyar Méhészeti Egyesület

5. Cél szerinti juttatások kimutatása

Adatok ezer forintban

5.1	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
	fipronil kártalanítás	69 960	
5.2	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
5.3	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
	Cél szerinti juttatások kimutatása (összesen)	69 960	
	Cél szerinti juttatások kimutatása (mindösszesen)	77 824	6 776

6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

6.1	Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév (2)
6.2	Tisztség	Előző év (1)	Tárgy év (2)
A.	Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás (mindösszesen):	26 276	26 816

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Országos Magyar Méhészeti Egyesület**7. Közhasznú jogállás megállapításához szükséges mutatók**

Adatok ezer forintban

Alapadatok	Előző év (1)	Tárgyév (2)
B. Éves összes bevétel	622 328	566 717
ebből:		
C. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg	1 610	1 955
D. Közszolgáltatási bevétel		
E. Normatív támogatás		
F. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás		
G. Korrigált bevétel [B-(C+D+E+F)]	620 718	564 762
H. Összes ráfordítás (kiadás)	539 873	481 556
I. Ebből személyi jellegű ráfordítás	90 540	90 422
J. Közhasznú tevékenység ráfordításai	539 873	481 556
K. Adózott eredmény	82 455	85 161
L. A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően)		
<i>Erőforrás ellátottság mutatói</i>	<i>Mutató teljesítése</i>	
	<i>Igen</i>	<i>Nem</i>
<i>Ectv. 32. § (4) a) [(B1+B2)/2 > 1.000.000, - Ft]</i>	☒	☐
<i>Ectv. 32. § (4) b) [K1+K2>=0]</i>	☒	☐
<i>Ectv. 32. § (4) c) [(I1+I2-A1-A2)/(H1+H2)>=0,25]</i>	☐	☒
<i>Társadalmi támogatottság mutatói</i>	<i>Mutató teljesítése</i>	
<i>Ectv. 32. § (5) a) [(C1+C2)/(G1+G2) >=0,02]</i>	☐	☒
<i>Ectv. 32. § (5) b) [(J1+J2)/(H1+H2)>=0,5]</i>	☒	☐
<i>Ectv. 32. § (5) c) [(L1+L2)/2 >= 10 fő]</i>	☐	☒